

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2022

**PYHÄJÄRVEN KAUPUNGIN
TILINPÄÄTÖS 2022**

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kokouksessaan

XX. toukokuuta 2023 §

Kaupunginvaltuusto XX. toukokuuta 2023

Jukka Tikanmäki
valtuuston puheenjohtaja

Kirsti Kinnunen
pöytäkirjanpitäjä

SISÄLLYSLUETTELO

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	1
1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA	2
2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS	6
YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	6
OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS.....	7
KUNTAKONSERNIN TALOUDELLINEN KEHITYS OMALLA ALUEELLA.....	11
3. TOIMINTAKERTOMUS.....	12
3.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	13
3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	13
Pyhäjärven kaupungin organisaatio vuonna 2022.....	15
3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys.....	16
3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa	17
Tuottojen kehitys	19
Toimintakulujen kehitys.....	22
Toimintakate	24
Lainakannat ja sijoitukset.....	24
3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö	25
3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat	25
3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	25
3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	26
3.2 SELONTEKO KAUPUNGIN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	28
3.3 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	30
3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	31
3.3.2 Toiminnan rahoitus	32
3.4 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET.....	34
3.5 KOKONAISTULOT JA -MENOT.....	36
3.6 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	38
3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällytyistä yhteisöistä.....	38
3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	39
3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	39
3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	40
3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä	41
3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	42
3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	43
3.7 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALouden TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET.....	46
3.7.1 Asiaa koskeva sääntely	46
3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely	46
3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	47
4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	48
HALLINTOPALVELUT	49
TARKASTUSLAUTAKUNTA	50
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	52
KAUPUNGINVALTUUSTO.....	53
KAUPUNGINHALLITUS.....	53
Yleishallinto	58
TyöntalONAMO.....	64
Elinkeinopalvelut	66
Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat kehittämishankkeet vuosina 2021-2023	67
Selänne-palvelut.....	70
ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT	73
HYVINVOINTIPALVELUT	75
Hyvinvointipalvelujen hallinto.....	82
Varhaiskasvatus.....	82
Perusopetus.....	83
Toisen asteen koulutus.....	84
VAPAA-AJAN KOULUTUS: KANSALAI SOPISTO, MUSIIKKIOPISTO, TANSSIOPISTO	85
Vapaa-aikapalvelut	85
TEKNISET PALVELUT	92

Yhdyskuntatekniset palvelut	94
Tilapalvelut	95
Työpaja	97
Ruokapalvelut.....	98
Palo- ja pelastuspalvelut.....	99
INVESTOINNIT.....	100
TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	103
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN.....	108
YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA.....	109
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	111
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	117
TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	117
TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	117
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	119
TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	121
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot.....	121
Taseen vastattavia koskevat liitetiedot.....	126
VAKUUKSIA, VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	128
HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	130
7. ALLEKIRJOITUKSET	133
8. HENKILÖSTÖRAPORTTI	134
9. TYTÄRYHTIÖT	142
PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY	142
KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI	150
PYHÄNET OY	156
PYHÄSALMEN KVANTTIKIINTEISTÖT OY.....	162
PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY	168
KIINTEISTÖ OY PYHÄSALMEN LIIKETALO.....	174
ASUNTO OY PYHÄJÄRVEN TORIPIHA	179
10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022	183

KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS

Vuosi 2022 oli viimeinen vuosi, jolloin kunnilla oli rahoitusvastuu sosiaali- ja terveyspalveluista ja pelastustoimesta. Pohjois-Pohjanmaalla hyvinvointialue Pohde aloitti 1.1.2023 toimintansa. Muutokseen varautuen Pyhäjärven kaupungin aloitteesta kevästä syksyyn 2022 valmisteltiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jatkoa ns. kevytkuntayhtymänä, jolloin Selänne tuottaisi jatkossa rakennusvalvonnan, ympäristösuojelun, ympäristöterveydenhuollon palvelut ja talous- ja henkilöstöhallinnon tukipalvelut. Tähän yhteistyön jatkoon ei vielä vuoden 2022 aikana saatu varmuutta.

Kaupungin toiminnassa merkityksellisin toimintaympäristön muutoksesta johtuva asia oli Venäjän hyökkäyssodasta johtuva ukrainalaisten pakolaisten aalto muualle Eurooppaan. Pyhäjärvelle heitä saapui vuoden 2022 aikana muutamia kymmeniä, joskin määrä vaihteli vuodenaikojen mukaan. Kaupunki yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa järjesti pakolaisille peruspalvelut ja yhdessä paikallisten vapaaehtoisten kanssa pyrittiin lievittämään pakolaisuuden taakkoja ja saada kotoutuminen käyntiin. Äänekosken vastaanottokeskuksen kanssa laadittiin ns. kuntasopimus vastaanottotoiminnasta.

Vihreän siirtymän eteneminen näkyi Pyhäjärvellä laajan hankerintaman etenemisellä. Callion rakentava aurinkovoimala sai investointitukipäätöksen ja pumppuvoimalan tuki sai EU komission notifikaation. Lisäksi monet tuulivoimahankkeen etenivät rivakasti. Loppuvuoden 2022 tilanteessa Pyhäjärvi oli Suomen suurin tuulivoimakunta hankkeiden volyymin mitattuna. Lisäksi Callioon suunnitellusta suuresta kiertotalousterminaalista tehtiin kiinteistökaupan esisopimus ja hankkeen luvitus aloitettiin.

Kaupungin vuoden 2022 tilikauden vuosikate oli 0,1 milj. euroa. Tilikauden tulos oli -1,3 milj. euroa. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden alijäämä oli -1,0 milj. euroa. Taseeseen edellisten tilikausien aikana kertynyt ylijäämä kutistuu 2,2 milj. euroon. Kaupunkikonsernin vuosikate oli 1,5 milj. euroa ja tilikauden alijäämäksi muodostui -2,1 milj. euroa. Kaiken kaikkiaan tilikauden tulos oli paljon alkuperäistä talousarviota parempi. Tämä selittyy erityisesti positiivisesti kehittyneillä verotuloilla ja riittävällä oman toiminnan menokurilla. Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta menokuri petti täysin uuteen ja kiiltävään yhteistyöalueeseen valmistautuessa: tuloksena oli miljoonaluokan määrärahaylitykset, joista ei tilinpäätöksen laadintaan mennessä ole edes saatu luotettavaa selvitystä. PPKY Selänteen ostopalveluiden osalta kaupunki joutuu turvautumaan arviovaraukseen kustannusten osalta.

Kaupungin investoinneista merkittävin oli Salmen koulun korjausremontin jatkuminen, jonka suuruus oli vuonna 2022 noin 850.000 euroa. Yhteensä nettoinvestoinnit olivat noin 1,1 milj. euroa, eli varsin alhaiset kaupungin kokoon nähden. Tulevina vuosina nettoinvestointien alhaista tasoa ei voida enää pitää järkevänä, sillä tarpeellisia tila- ja korjausinvestointeja ei voida enää merkittävästi lykätä.

Kaupungin lainakanta väheni 2,1, milj. eurolla, ollen 31.12.2022 yhteensä 26,1 miljoonaa euroa. Korkotason kohoaminen ei vielä vuonna 2022 näkynyt merkittävästi kaupungin lainanhoitokuluissa. Kaupungin omavaraisuusaste laski, ollen vuoden 2022 lopussa 46,3 %. Omavaraisuuden hyvänä tasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Rajun rakennemuutoksen kiihkeimpien vuosien keskellä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuus näyttää verotulokehityksen ja työpaikkakehityksen valossa vihreään siirtymään nojaten lupaavalta. Edessä on kuitenkin vielä kunnallistaloudellisesti vaikeita vuosia, jolloin pitäisi olla kylmähermoisuutta investoida paikalliseen kasvuun ja palvelutarjontaan kestäväällä tavalla.

Henrik Kiviniemi, kaupunginjohtaja

1. VÄESTÖ JA TYÖVOIMA

Väestökehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen väkiluku oli joulukuun lopussa 5.565.519. Maamme väkiluku kasvoi vuoden 2022 aikana 17.278 hengellä. Syy väestönlisäykseen oli muuttovoitto ulkomailta: maahanmuuttoa oli 34.780 enemmän kuin maastamuuttoa. Syntyneitä oli 17.953 vähemmän kuin kuolleita.

Joulukuun ennakkotilaston mukaan vuonna 2021 syntyi 44.933 lasta, mikä on 4.661 lasta vähemmän kuin vuonna 2021. Kuolleiden määrä oli 62.886, mikä on 5.227 henkeä enemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2022 elävänä syntyneiden määrä oli pienin yli 150 vuoteen ja kuolleiden määrä suurin sitten sotavuosien.

Ennakkotietojen mukaan syntyvyys nousi edellisvuodesta. Ennakollinen kokonaishedelmällisyysluku vuonna 2022 oli 1,32, kun vuonna 2021 se oli 1,46. Kokonaishedelmällisyysluku on mittaushistorian alhaisin. Kokonaishedelmällisyysluku kertoo, kuinka monta lasta nainen synnyttäisi elämänsä aikana, jos syntyvyys pysyisi laskentavuoden tasolla.

Vastasyntyneiden poikien elinajanodote oli ennakkotietojen mukaan 78,6 vuotta ja tyttöjen vastaavasti 83,8 vuotta vuonna 2022. Poikien elinajanodote laski vuoteen 2021 verrattuna 0,5 vuotta ja tyttöjen lyheni 0,6 vuotta. Viimeksi elinajanodote on pudonnut näin paljon vuonna 1957 (Aasialainen influenssa). Elinajanodote on ikävakioitu tunnusluku, joka kuvaa laskenta-ajanjaksolla havaitun kuolleisuuden tasoa. Elinajanodoteluvut revisioituvat lopullisessa tilastossa yleensä hieman alaspäin ennakkotilaston luvuista.

Ulkomailta muutti Suomeen vuoden 2022 aikana 48.086 henkeä ja Suomesta ulkomaille 13.306 henkeä. Maahanmuuttoa oli 11.722 enemmän ja maastamuuttoa 153 vähemmän kuin edellisvuonna. Maahanmuuttajista oli Suomen kansalaisia 7.398 ja maastamuuttajista 8.741. Vuonna 2022 maahanmuuttojen määrä oli mittaushistorian korkein. Myös nettomaahanmuutto oli vuonna 2022 mittaushistorian korkein. Nettomaahanmuuttojen lukumäärässä eivät ole mukana tilapäisen suojelun nojalla Suomesta oleskeluluvan saaneita ukrainalaisia, sillä viralliseen väestöön lukeutuvat vain henkilöt, joilla on Suomessa kotikunta.

Kuntien välisiä muuttoja kertyi vuoden 2022 aikana ennakkotietojen mukaan 292.976. Vähennyistä edelliseen vuoteen verrattuna oli 10.959 muuttoa vuoden 2022 kuntajaon mukaan.

Maakunnittaisten ennakkotietojen mukaan väkiluku kasvoi vuonna 2022 Uudellamaalla, Pirkanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Ahvenanmaalla.

Muuttoja maakunnasta toiseen tehtiin vuoden 2022 aikana 135.069. Maakuntien välisessä muutossa muuttovoittoa saivat Pirkanmaa, Varsinais-Suomi, Uusimaa, Keski-Suomi, Pohjois-Savo ja Ahvenanmaa. Määrällisesti eniten maakuntien välisen muuton voittoa oli Pirkanmaalla, 3.840 henkeä.

Määrällisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Etelä-Karjalassa, 873 henkeä. Suhteellisesti suurin muuttotappio maakuntien välisessä muutossa oli Kainuussa.

Ennakkotietojen mukaan vuonna 2022 solmittiin 21.654 avioliittoa, joista 21.230 oli eri sukupuolta olevien parien ja 424 samaa sukupuolta olevien parien avioliittoa. Saman sukupuolen avioliittoaista 291 oli kahden naisen ja 133 kahden miehen avioliittoa. Solmittuja avioliittoa oli 2.075 enemmän kuin edellisvuonna.

Pyhäjärven kaupungin väestörakenne ja väestöennuste

Vuoden 2022 lopussa 37,0 % Pyhäjärven asukkaista oli yli 65-vuotiaita. Asukkaista 14,1 % oli alle 15-vuotiaita. Yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut. Ennusteessa vuosien 2025, 2030 ja 2040 asukasluvut on saatu Tilastokeskuksen väestöennusteesta.

Pyhäjärvellä väestön keski-ikä on ollut jatkuvassa nousussa. Asukasmäärä on ollut laskussa vuodesta 1985, syntyvyyden ja muuttoliikenteen pysyessä epäedullisena väestönkasvulle kunnassa. Vuoden 2022 alussa Pyhäjärvellä oli 4.962 asukasta ja vuoden lopussa oli 4.828 asukasta.

Väestönmäärän kehitys vuosina 2014 - 2022

Pyhäjärven kaupunki	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
asukasmäärä	5 565	5 508	5 446	5 337	5 248	5 131	5 033	4 962	4 828
muutos edelliseen vuoteen	-168	-57	-62	-109	-89	-117	-98	-71	-134

Tilastokeskuksen väestöennusteessa väkiluvun kehitystä on esitetty seuraavasti:

Pyhäjärven kaupunki	1980	1990	2005	2015	2022	2025	2030	2035	2040
väkiluku	7 992	7 663	6 271	5 505	4 828	4 619	4 261	3 953	3 706

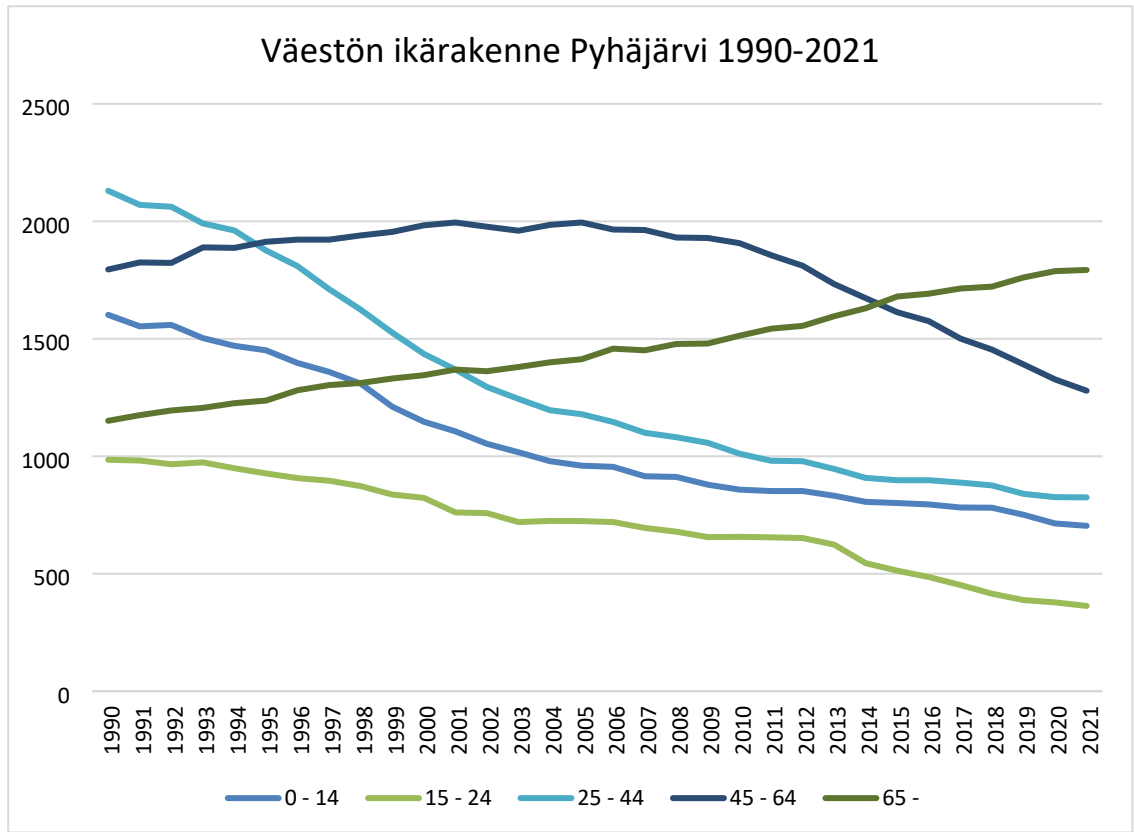
Väestön syntyvät, kuolleet sekä muuttoliike vuosina 2016 – 2022 Pyhäjärven kaupungissa:

	Syntyneet / kuolleet			Kuntien välinen muuttoliikenne			Maiden välinen muuttoliikenne		
	Elävänä syntyn.	Kuolleet	Syntyn. vähem.	Tulo-muutto	Lähtö-muutto	Netto-muutto	Maahan muutto	Maasta muutto	Netto maah.m
Vuosi 2022	23	104	-81	160	222	-62	10	3	7
Vuosi 2021	29	104	-75	187	193	-6	13	4	9
Vuosi 2020	30	87	-57	169	208	-39	5	2	3
Vuosi 2019	37	87	-50	160	219	-59	3	7	-4
Vuosi 2018	39	86	-47	177	221	-44	5	4	1
Vuosi 2017	40	66	-26	137	198	-61	4		4
Vuosi 2016	53	88	-35	172	198	-26	6	3	3

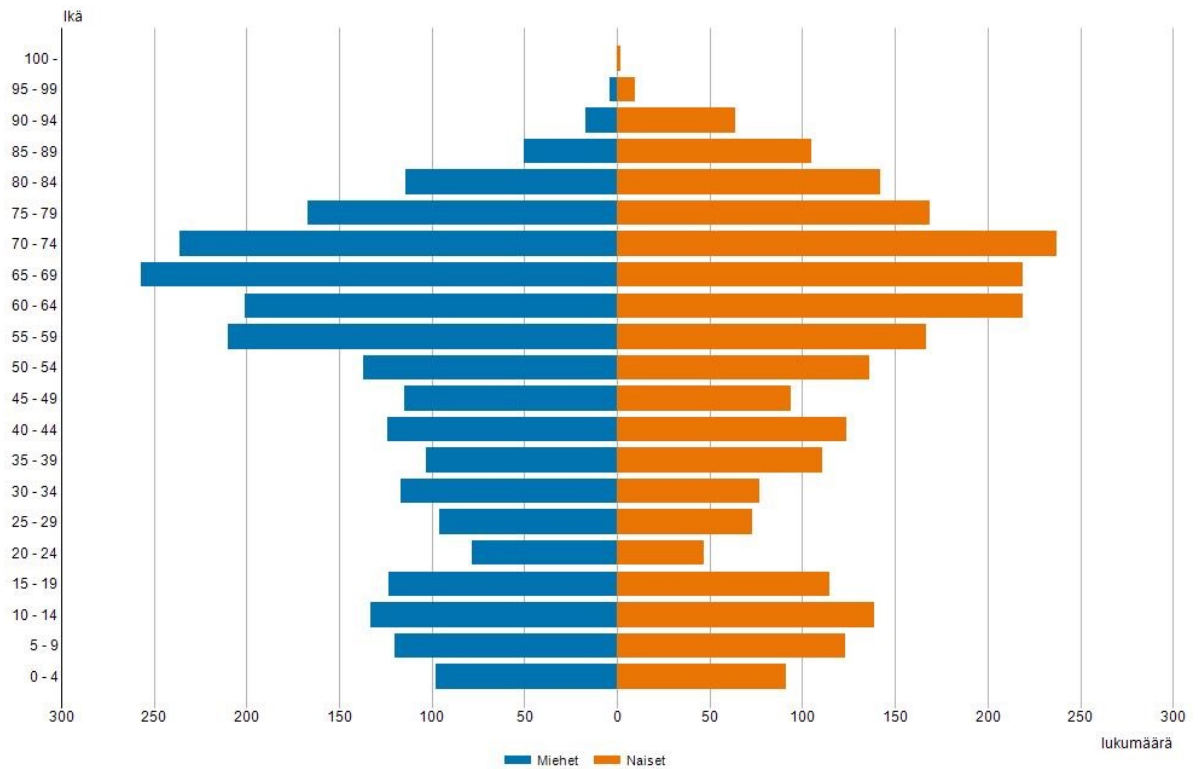
Väestörakenteen kehitys 2016 – 2022

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	0 – 14 vuotiaat	%	15 – 64 vuotiaat	%	yli 65 vuotiaat	%
Toteutuminen 31.12.2022	4 828	680	14,1	2 360	48,9	1 788	37,0
Toteutuminen 31.12.2021	4 962	704	14,2	2 465	49,7	1 793	36,1
Toteutuminen 31.12.2020	5 033	714	14,2	2 531	50,3	1 788	35,5
Toteutuminen 31.12.2019	5 131	751	14,6	2 619	51,1	1 761	34,3
Toteutuminen 31.12.2018	5 248	782	14,9	2 745	52,3	1 721	32,8
Toteutuminen 31.12.2017	5 337	782	14,7	2 841	53,2	1 714	32,1
Toteutuminen 31.12.2016	5 446	795	14,6	2 957	54,3	1 694	31,1

Väestön ikärakenteen kehitys Pyhäjärvellä vuosina 1990 – 2021

Väestön ikärakenne Pyhäjärvellä vuonna 2021
Ikärakenne 2021 Pyhäjärvi

Taloudellinen ja väestöllinen huoltosuhde

Taloudellinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta työllisten sekä työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien välisenä suhteena. Mitä suurempia arvoja suhdeluvut saavat, sitä heikompi on tilanne. Taloudellinen huoltosuhde kuvaa työttömien ja työvoiman ulkopuolella olevien suhdetta työllisiin.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Taloudellinen huoltosuhde	1,99	1,92	2,00	2,08	2,11	2,09	2,07	2,07	2,16	2,09

Väestöllinen huoltosuhde on suhdeluku, joka kuvaa alueen väestörakennetta eri ikäryhmien välisten suhteiden avulla. Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän 100 työikäistä kohden.

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Väestöllinen huoltosuhde	70	74	78	82	84	88	91	96	99	101

Asuminen

Asuntokuntien lukumäärä Pyhäjärven kaupungissa 31.12.2021 oli 2.520. Rivi- ja pientaloissa asuvien asuntokuntien osuus asuntokannasta oli 82,8 %. Kesämökkien lukumäärä on 1.059.

Työvoima ja työttömyys

Pyhäjärven työvoiman määrä 31.12.2022 oli 1.883 (31.12.2021 oli 1.900). Vuoden 2022 lopussa työttömiä työnhakijoita oli 12,4 % (vuoden 2021 lopussa 11,9 %). Työttömiä työnhakijoita vuoden 2022 lopussa oli yhteensä 233, josta miehiä oli 161 ja naisia 72. Työttömistä alle 20-vuotiaita oli 5 sekä yli 50-vuotiaita 102 henkilöä. Joulukuun lopussa yli vuoden työttöminä olleita oli 65 henkilöä.

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2017 - 2022

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2018	5 248	2 064	39,3	1 825	88,4	239	11,6
31.12.2017	5 337	2 129	39,9	1 872	87,9	257	12,1

Työttömyysaste vuosina 2017– 2022

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9	12,4
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9	10,9
työttömyys % Koko maa 31.12.	8,4	5,4	6,0	7,8	6,7	9,9

Vuoden 2020 lopussa työpaikkojen osuus alkutuotannossa oli 12,6 %, jalostuksessa 27,3 % sekä palvelussa 68,2 %. Eläkkeellä olevien osuus väestöstä vuoden 2021 lopussa oli 41,3 %:a. Perheiden lukumäärä 31.12.2021 oli 1.338.

Työpaikkojen lukumäärä sekä työpaikkaomavaraisuus vuosina 2012 - 2020

Pyhäjärvi	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Työpaikkojen lukumäärä	1 876	1 908	1 860	1 784	1 688	1 678	1 636	1 521	1 455
Työpaikkaomavaraisuus	95,9	97,1	100,5	100,0	96,5	97,2	95,6	90,9	91,2

Työpaikkaomavaraisuus ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Jos työpaikkaomavaraisuus on yli 100 %, on alueen työpaikkojen lukumäärä suurempi kuin alueella asuvan työllisen työvoiman lukumäärä. Jos taas työpaikkaomavaraisuus on alle 100 %, on tilanne päinvastainen.

2. YLEINEN JA OMAN ALUEEN TALOUDELLINEN KEHITYS

Pyhäjärvi (vuoteen 1968 **Pyhäjärvi OI**, vuosina 1993 – 1995 **Pyhäsalmi**) on Suomen kaupunki, joka sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnan eteläosassa. Kaupungissa asuu 4.828 asukasta ja sen pinta-ala on 1.459 neliökilometriä, josta 148,69 neliökilometriä on vesistöjä. Väestötiheys on 3,3 asukasta/neliökilometri. Pyhäjärven naapurikuntia ovat Pyhäntä, Kiuruvesi, Pielavesi, Pihtipudas, Haapajärvi ja Kärsämäki.

Pyhäjärven kunta perustettiin vuonna 1866. Pyhäjärven kunta oli vuoteen 1968 saakka Pyhäjärvi OI –niminen, vuosina 1969 – 1992 Pyhäjärvi, vuosina 1993 – 1995 Pyhäsalmi ja taas vuodesta 1996 alkaen Pyhäjärvi –niminen.

Pyhäjärvi perustettiin kaupungiksi vuonna 1993. Se vaihtoi nimensä keskustaajamansa mukaan Pyhäsalmeksi 1. tammikuuta 1993 kaupungiksi julistamisensa yhteydessä, mutta aiempaan nimeen palattiin 1. tammikuuta 1996 alkaen.

Pyhäjärvi sijaitsee monen maakunnan keskiössä. Etäisyydet jokaisen maakunnan keskuskaupunkeihin ovat lähes samat: Kajaaniin 150 km, Kuopioon 150 km, Jyväskylään 170 km, Kokkolaan 170 km ja Ouluun 170 km. Pyhäjärvi on myös liikennelogistiselta sijainniltaan erinomainen. Valtakunnan toinen etelä - pohjois –suuntainen valtatie 4/E75 ja Savon Perämerelle yhdistävä valtatie 27 risteävät alueella, Vaskikellon risteyksessä. Pyhäsalmen rautatieasema on puolessa matkaa Savon ja Pohjanmaan radat yhdistävällä lisäalmi – Ylivieska –rataosuudella.

Pyhäjärven tuloveroprosentti on 1.1.2023 alkaen 9,11 %. Vuonna 2022 tuloveroprosentti oli 21,75 %. Sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämistä vastaavien ja siten niiden kustannukset siirretään kunnilta hyvinvointialueille 1.1.2023 alkaen. Tämän takia kuntien tuloja siirretään valtiolle, joka rahoittaa hyvinvointialueiden toimintaa.

Merkittävä osa tulojen siirtoa tehdään kunnallisveron kautta. Ansiotuloverotukseen tehtävät muutokset toteutetaan niin, että niillä on mahdollisimman vähän vaikutusta verovelvollisten verotuksen tasoon. Näin ollen kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja alennetaan yhtä paljon: 12,64 prosenttiyksikköä.

Yleinen taloudellinen kehitys

Kuntatalous on vuoden 2022 jäljiltä juuri ja juuri tasapainossa. Vanhan kuntatalouden viimeisenä vuonna investoinnit huomioiva rahoitusjäämä oli 300 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ilman HKL:n yhtiöittämistä rahoitusjäämä olisi pudonnut vielä 500 miljoonaa euroa.

Vuoden 2022 ennakkollinen tilinpäätösanalyysi osoittaa, että kuntien menot kasvoivat ripeästi, kuntien talous eriytyy vauhdilla ja hyvää tulosta selittävät lähinnä poikkeukselliset, kertaluonteiset tekijät.

Kuntien ja kuntayhtymien tilikauden tulos heikkeni hieman suhteessa aikaisempiin kahteen vuoteen mutta säilyi yhä vahvalla tasolla. Tulos nousi 1,3 miljardiin euroon hyvien verotulojen ja poikkeuserien vuoksi. Tilikauden tulosta ei kuitenkaan yksistään voi käyttää kuntatalouden tasapainon mittarina.

Vuoteen 2022 osui paljon kertaluonteisia tulosta parantavia tekijöitä. Kuntien myyntivoitot olivat poikkeuksellisen suuria, lähes 900 miljoonaa euroa, sillä monessa kunnassa myytiin sote-kiinteistöjä. Suuren huolen aiheuttaa menojen voimakas kasvu.

Kuntatalouden kulut kasvoivat vanhojen kuntien viimeisenä vuonna 2022 vauhdilla: 5 prosenttia. Kulukehitys todennäköisesti kasvaa vielä ennakoarvioista, sillä luvut eivät vielä sisällä kaikkia sote-kuntayhtymien laskutuksia. Korona aiheutti viime vuonna yhä kustannuksia, mutta kunnat saivat niihin kompensatioita.

Tilinpäätöksissä näkyy ripeä talouskasvu ja vuotta vauhdittanut odotettua vahvempi työllisyyskehitys. Nämä näkyivät kuntien taloudessa kasvaneina verotuottoina. Yhteisöveron tuotto kasvoi viime vuonna peräti 7 prosenttia, kunnallisvero 5 prosenttia ja kiinteistöverokin yli 6 prosenttia.

Kuntakentän taloudellinen eriytyminen kiihtyi viime vuonna. Tilikauden tulos oli negatiivinen noin 90 kunnassa. Vuosikatteet pysyivät yli 100.000 asukkaan kaupungeissa lähes ennallaan mutta heikkenivät pienemmissä kunnissa. Taloudellinen tulos taottiin Etelä-Suomessa, kun taas Itä-Suomessa tulokset heikentyivät.

Kaikki Venäjän hyökkäyssodan vaikutukset eivät välittyneet kuntatalouteen voimallisesti vielä 2022. Energiakustannukset nousivat 8 prosenttia, mutta nousupainetta jää vielä kuluvalle vuodelle. Yleinen korkotason nousu ei näy vielä kuntien korkokuluissa.

Lähde: Kuntaliitto

Oman alueen taloudellinen kehitys

Taloudellista kehitystä omalla alueella on tarkasteltu ottaen huomioon Pyhäjärven sijainti.

Väestömäärän kehitys omalla alueella

Seuraavassa taulukossa on vertailtu lähikuntien asukaslukuja vuosina 2015 - 2022.

	Haapa- järvi	Keite- le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Asukasluvut											
31.12.2022 ennakko	6 688	2 028	7 599	2 474	4 139	3 786	4 828	1 637	2 636	3 427	5 954
31.12.2021	6 802	2 095	7 759	2 533	4 269	3 873	4 964	1 631	2 690	3 490	6 070
31.12.2020	6 896	2 155	7 854	2 538	4 321	3 931	5 033	1 593	2 710	3 522	6 097
31.12.2019	7 010	2 202	7 998	2 576	4 391	4 032	5 131	1 578	2 718	3 579	6 176
31.12.2018	7 147	2 244	8 153	2 613	4 498	4 053	5 248	1 557	2 743	3 676	6 264
31.12.2017	7 251	2 309	8 285	2 611	4 625	4 128	5 337	1 579	2 813	3 684	6 412
31.12.2016	7 332	2 346	8 444	2 655	4 697	4 202	5 446	1 579	2 854	3 721	6 607
31.12.2015	7 438	2 379	8 600	2 658	4 740	4 221	5 505	1 587	2 894	3 757	6 666
As.luvun muutos /kpl											
2021-2022	-114	-67	-160	-59	-130	-87	-136	+6	-54	-63	-116
2020-2021	-94	-60	-95	-5	-52	-58	-69	-38	-20	-32	-27
2019 - 2020	-114	-47	-144	-38	-70	-101	-98	15	-8	-57	-79
2018 - 2019	-137	-42	-155	-37	-107	-21	-117	21	-25	-97	-88
2017 - 2018	-104	-65	-132	+2	-127	-75	-89	-22	-70	-8	-148
2016 - 2017	-81	-37	-159	-44	-72	-74	-108	0	-41	-37	-195
2015 - 2016	-106	-33	-156	-3	-43	-19	-59	-8	-40	-36	-59
2014 - 2015	-42	-19	-152	-38	-47	-40	-57	+25	-7	-60	-114

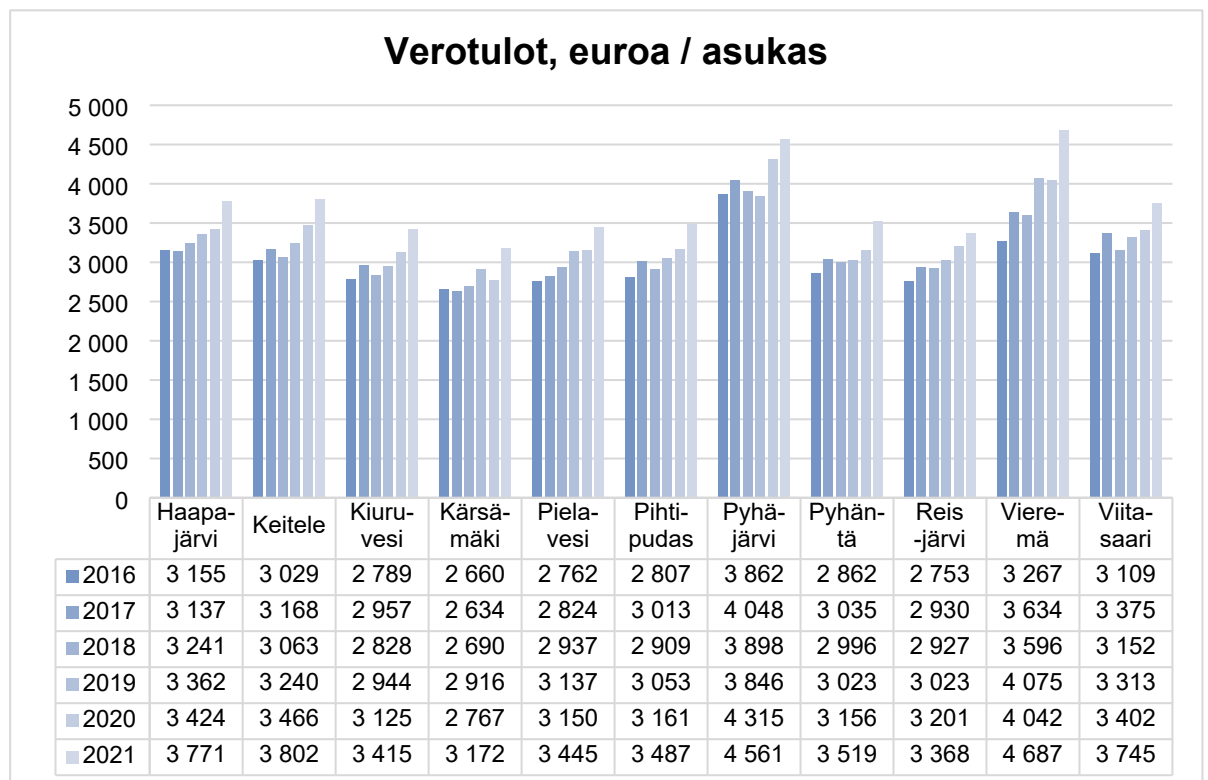
Tuloveroprosentit omalla alueella vuosina 2015 - 2022

Alueen korkein tuloveroprosentti v. 2022 on 22,50 %. Vuodelle 2022 tuloveroprosenttia ei korotettu lähialueen kunnissa. Alueen alhaisin tuloveroprosentti 19,75 % on Pyhännällä. Koko Suomen kuntien keskimääräinen veroprosentti vuonna 2022 on 20,00 %. Kuntien keskimääräinen veroprosentti pysyi samana verrattuna vuoden 2022 keskimääräiseen veroprosenttiin. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2022 on 20,91, pysyen samana kuin edellisenä vuonna.

	Haapa-järvi	Keitele	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhän- tä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tuloveroprosentit											
Vuosi 2022	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2021	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2020	22,50	20,50	21,75	21,50	21,75	21,00	21,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2019	22,50	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2018	22,00	20,50	20,75	21,50	21,75	21,00	20,75	19,75	22,50	21,00	21,00
Vuosi 2017	22,00	20,50	20,75	21,50	20,75	21,00	20,75	19,75	22,00	21,00	21,00
Vuosi 2016	22,00	19,50	20,75	21,50	20,75	21,00	19,75	19,75	22,00	21,00	21,00

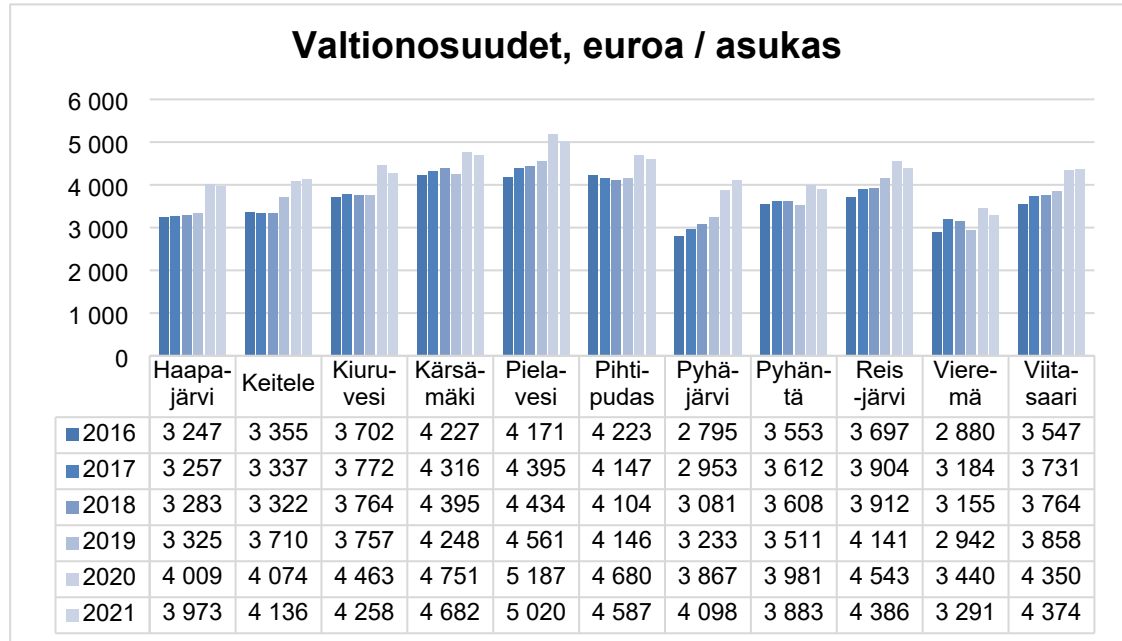
Verotulot oman alueen kunnissa vuosina 2016 – 2021

Seuraava taulukko kertoo verotulojen kehityksestä vuosina 2016 – 2021 lähikunnissa. Verotuloja on verrattu euromääräisesti asukasta kohti vuosittain. Koko maan keskimääräiset verotulot kunnissa olivat 4.577 €/asukas vuonna 2021.

Valtionosuudet oman alueen kunnissa vuosina 2016 – 2021

Koko maan keskimääräiset valtionosuudet kunnissa olivat 1.804 €/asukas vuonna 2021. Keskimääräinen valtionosuus kunnittain on laskenut 192 €/asukas edelliseen vuoteen verrattuna.

Talouden tunnuslukuja omalla alueella

Tilikauden tulos € / asukas

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhäntä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Tilikauden tulos € /as.											
V. 2021	-329	303	99	551	592	-117	437	-457	-379	489	188
V. 2020	183	279	434	563	506	-950	18	-5	-434	949	162
V. 2019	-325	207	-410	320	-70	-302	-697	-41	-227	871	-169
V. 2018	-283	-228	-190	159	83	-187	-445	252	-673	436	1 791

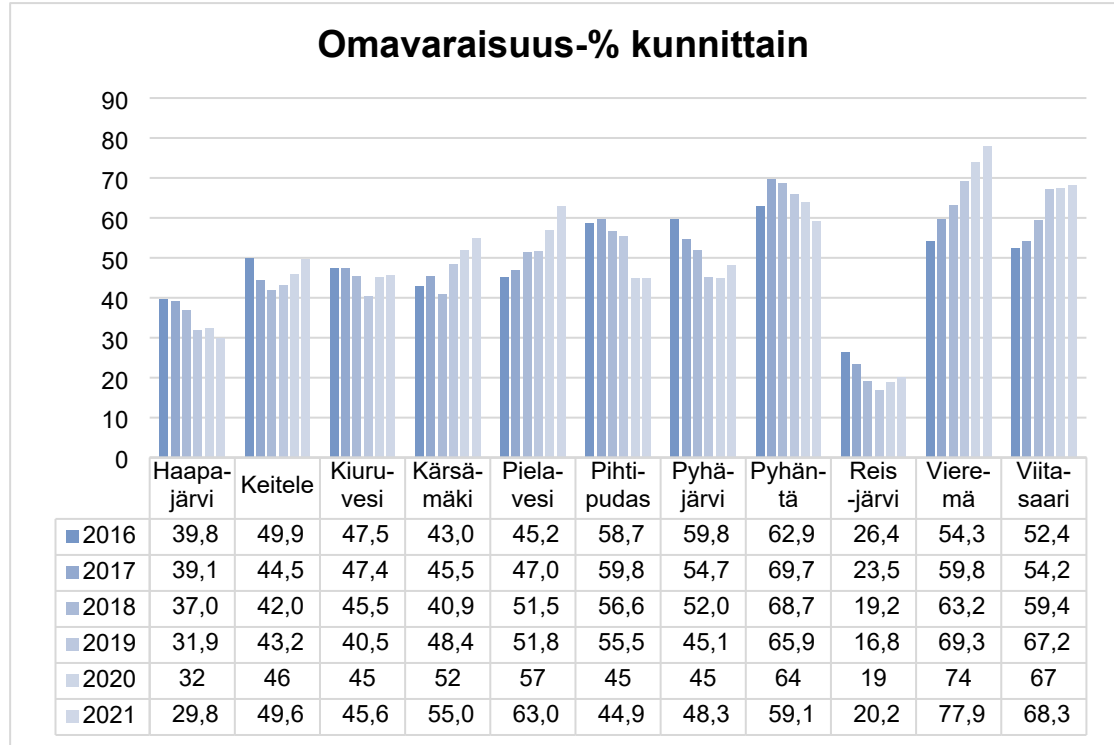
Suhteellinen velkaantuneisuus ja kertynyt yli-/alijäämä kunnittain

Suhteellinen velkaantuneisuusaste vuonna 2021 on koko Suomessa keskimäärin 57,8 %. Suhteellinen velkaantuneisuusaste on laskenut edellisvuoteen verrattuna (v. 2020 oli 59,9 %). Suhteellinen velkaantuneisuusaste kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhäntä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Suhteell.velkaant. %											
V. 2021	77,3	45	54,7	60,2	35,4	66,2	65,8	48,4	133,8	27,3	27,4
V. 2020	80	49	53	66	42	69	74	44	136	30	28
V. 2019	83,4	52,4	63,5	70,8	48,8	55,8	82,5	44,0	137,2	31,4	29,5
V. 2018	73,1	54,9	58,6	88,6	50,9	45,4	68,3	38,5	128,8	37,4	43,0
	Haapa-järvi	Keite-le	Kiuru- vesi	Kärsä- mäki	Piela- vesi	Pihti- pudas	Pyhä- järvi	Pyhäntä	Reis- järvi	Viere- mä	Viita- saari
Kertynyt yli-/alij. €/as.											
V. 2021	-760,4	285	100	3 638	799	1 658	673	2 008	156	2 708	4 509
V. 2020	-425	-18	1	3 079	204	1 749	233	2 522	220	2 198	4 293
V. 2019	-610	-290	-425	2 460	-297	2 559	145	2 537	642	1 866	4 078
V. 2018	-292	-488	-17	2 088	-222	2 823	758	2 575	-412	1 399	4 187

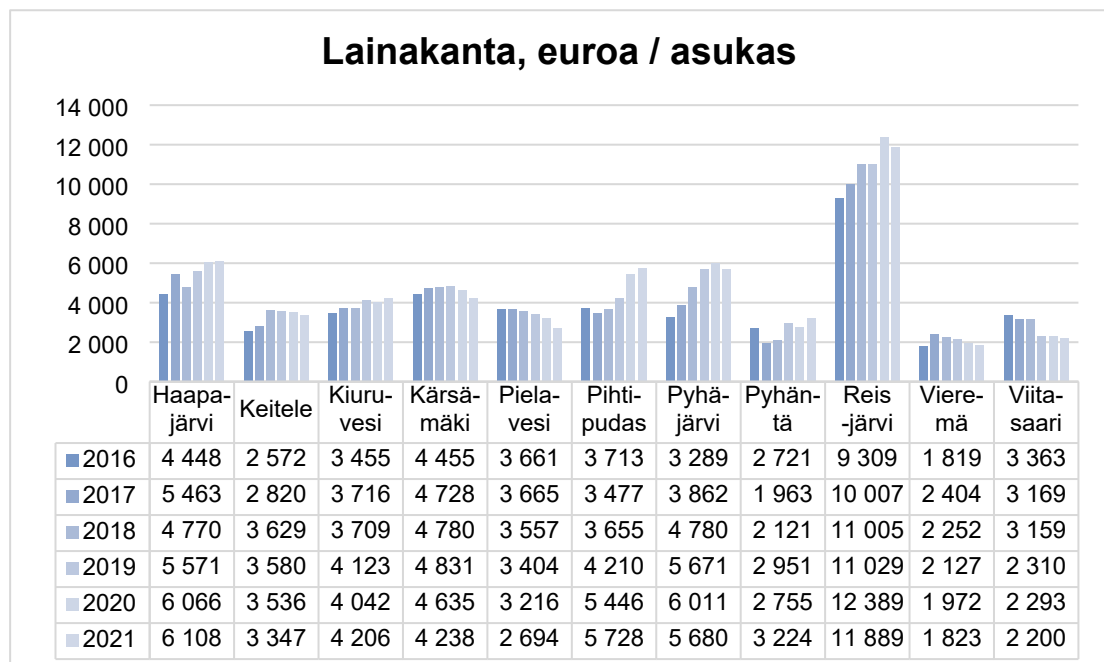
Omavaraisuusaste oman alueen kunnissa vuosina 2016 - 2021

Tunnusluku omavaraisuusaste ilmaisee kunnan vakavaraisuuden, alijäämän sietokyvyn ja mahdollisuuden selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuusasteena 70 %:n tasoa pidetään hyvänä tasona. Pyhäjärven omavaraisuusaste 31.12.2022 oli 46,3 %. Kuntien keskimääräinen omavaraisuusaste vuonna 2021 oli 58,8 %.

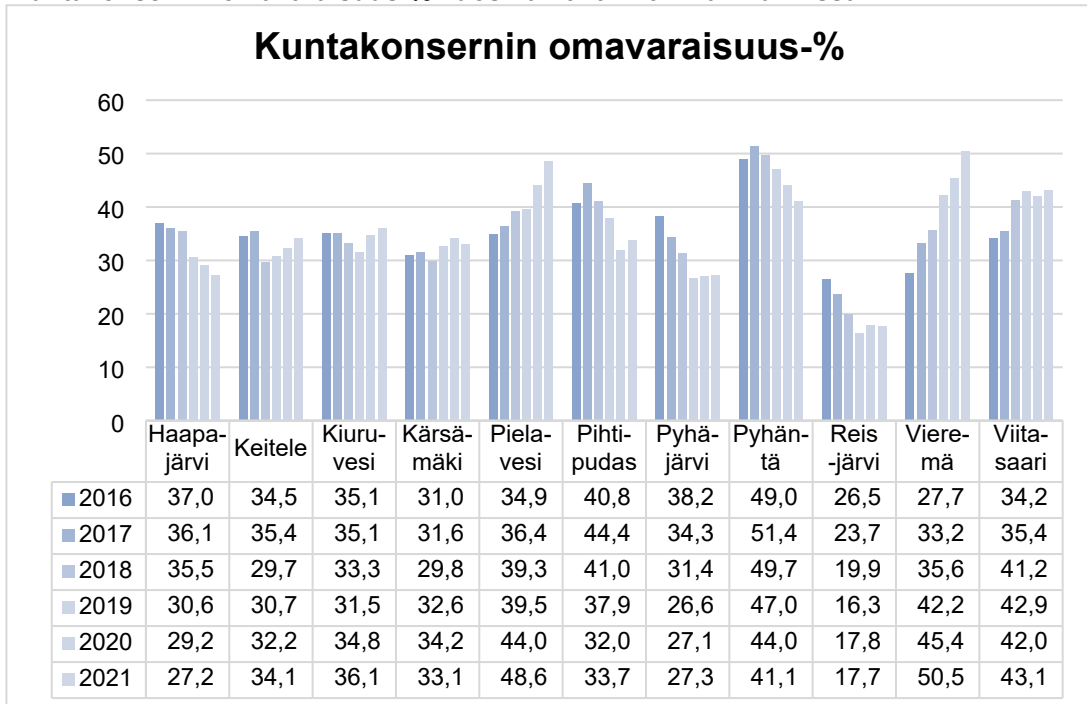
Lainamäärän kehitys vuosina 2016 – 2021 alueella

Kuntien keskimääräinen lainakanta koko Suomessa vuonna 2021 oli 3.444 euroa / asukas. Kuntien keskimääräinen lainakanta on noussut vuosien 2009 – 2020 aikana ja vuonna 2021 hieman laskenut.

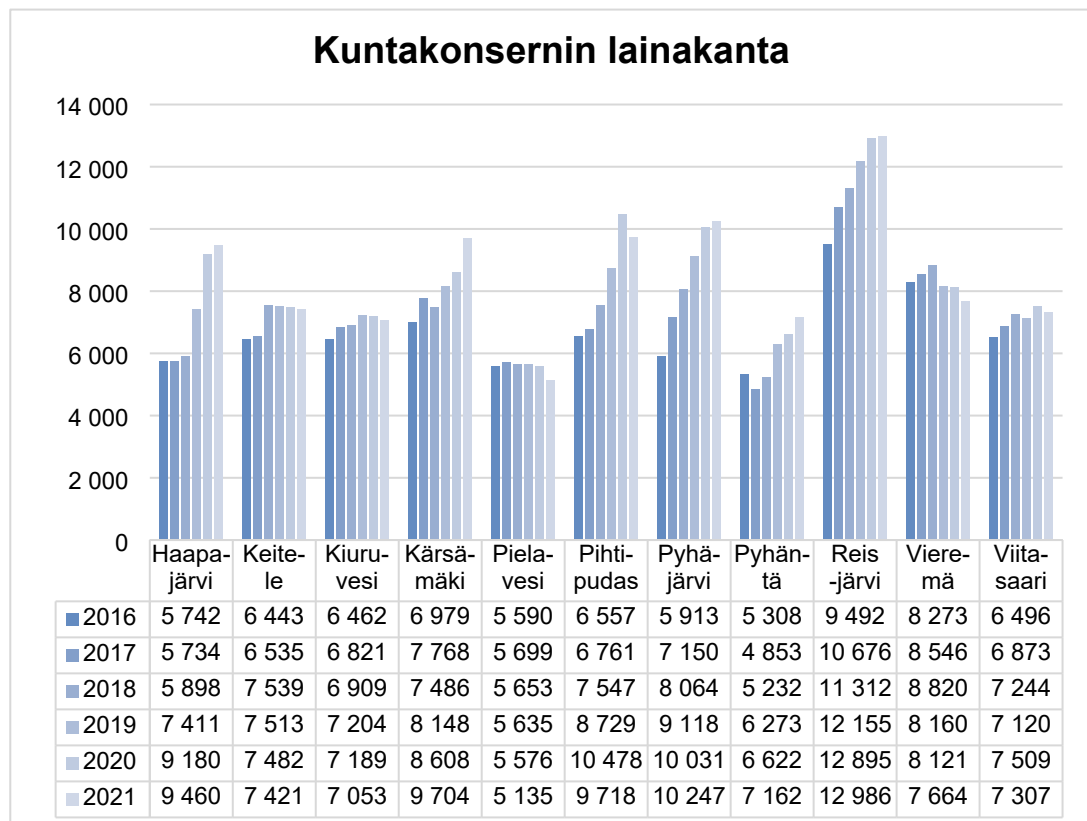

Kuntakonsernin taloudellinen kehitys omalla alueella

Kuntakonsernin omavaraisuus-% vuosina 2016 - 2021 lähikunnissa

Kuntakonsernin lainakanta € / asukas vuosina 2016 - 2021 lähikunnissa

3. TOIMINTAKERTOMUS

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja –asetuksen säännöksiä (KuntaL 112 §). Kuntalaki on kirjanpitolakiin erityislain asemassa. Kunnan tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee lisäksi laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä (KuntaL 113 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava päättyneen tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös ja luovutettava tarkastuslautakunnalle valtuustolle osoitettu tilintarkastuskertomus. Kertomukseen sisältyy lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus.

Kunnanhallitus saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen edelleen valtuuston käsiteltäväksi viimeistään tilikautta seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle sekä tekee esityksen siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyttä.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko talousarvion tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunta antaa arviointikertomuksensa valtuuston käsiteltäväksi erillisenä asiakohdانا.

Toimintakertomusta koskevat säännökset

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja.

Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

3.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

3.1.1 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuustokausi käsittää ajanjakson 1.8.2021 - 31.5.2025. Pyhäjärven kaupungin luottamushenkilöorganisaatio perustui lakisääteisten toimielimien lisäksi neljälle lautakunnalle. Hallintopalvelujen, alueellisten maaseutupalvelujen, hyvinvointipalvelujen ja teknisten palvelujen palvelualueilla toimi kaikissa yksi lautakunta. Maaseutulautakunta on aloittanut toimintansa vuonna 2013.

Lakisääteisiä lautakuntia ovat tarkastuslautakunta ja keskusvaalilautakunta. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 27 ja kaupunginhallituksessa on 7 jäsentä.

Uusi kuntalaki (410/2015) muutti kuntavaalien ajankohtaa lokakuusta huhtikuuhun. Koronaepidemiatilanne vaikutti vuoden 2021 kuntavaalien järjestämiseen. Vaalit toteutettiin kesäkuussa ja uusi valtuusto aloitti 1.8.2021.

Kaupunginvaltuusto 1.1. - 31.12.2022

Puheenjohtajat:

Tikanmäki Jukka, puheenjohtaja	Suomen Keskusta r.p.
Kuivaniemi Juha, I varapuheenjohtaja	Perussuomalaiset rp
Leskinen Jorma, II varapuheenjohtaja	Vasemmistoliitto r.p.

Valtuutetut:

Halonen Jarmo	Suomen Keskusta r.p.
Karvonen Ilpo	Suomen Keskusta r.p.
Kauranen Aila	Suomen Keskusta r.p.
Kuukasjärvi Olli	Suomen Keskusta r.p.
Kärkkäinen Erkki	Suomen Keskusta r.p.
Liuska Juha	Suomen Keskusta r.p.
Pappila Eeva-Riitta	Suomen Keskusta r.p.
Partimaa Mauri	Suomen Keskusta r.p.
Pesonen-Vuorisalo Sirpa	Suomen Keskusta r.p.
Pyhtilä Juhani	Suomen Keskusta r.p.
Tikanmäki Katriina	Suomen Keskusta r.p.

Haapapuro Tuomo	Perussuomalaiset rp
Kähärä Teemu	Perussuomalaiset rp
Lehto Harri	Perussuomalaiset rp
Leppäharju Raija	Perussuomalaiset rp
Liuska Markku	Perussuomalaiset rp
Paavola Sari	Perussuomalaiset rp

Hakkarainen Jere	Vasemmistoliitto r.p.
Jussinniemi Jouni	Vasemmistoliitto r.p.
Karsikas Timo	Vasemmistoliitto r.p.
Majava Hanna-Reetta	Vasemmistoliitto r.p.
Mykkänen Teija	Vasemmistoliitto r.p.
Vornanen Pasi	Vasemmistoliitto r.p.

Torssonen Asko	Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue r.p.
----------------	---

Kaupunginhallitus

Kuntalain 39 § mukaan kunnanhallituksen tulee

1. vastata kunnan hallinnosta ja talouden hoidosta;
2. vastata valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta;
3. valvoa kunnan etua ja, jollei hallintosäännössä toisin määrätä, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa;
4. edustaa kuntaa työnantajana ja vastata kunnan henkilöstöpolitiikasta;
5. vastata kunnan toiminnan yhteensovittamisesta;
6. vastata kunnan toiminnan omistajaohjauksesta;
7. huolehtia kunnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus 1.1. – 31.12.2022***Puheenjohtajat:***

Jussinniemi Jouni, puheenjohtaja
 Kärkkäinen Erkki, I varapuheenjohtaja
 Leppäharju Raija, II varapuheenjohtaja

Vasemmistoliitto
 Suomen Keskusta r.p.
 Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Vornanen Pasi
 Karvonen Ilpo
 Kähärä Teemu

Jäsenet:

Pesonen-Vuorisalo Sirpa
 Tikanmäki Katriina
 Mykkänen Teija
 Lehto Harri

Suomen Keskusta r.p.
 Suomen Keskusta r.p.
 Vasemmistoliitto
 Perussuomalaiset rp

Henkilökohtainen varajäsen:

Pappila Eeva-Riitta
 Mykkänen Ville
 Majava Hanna-Reetta
 Paavola Sari

Kaupunginhallituksen esittelijänä on toiminut 1.1. – 31.12.2022 kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi. Sihteerinä on toiminut hallintosihteeri Kirsti Kinnunen.

Henkilöstöjaosto

Kaupunginhallituksen henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisuvältaan kuuluvat henkilöstöasiat. Kaupunginhallitus valitsi 30.8.2021 § 218 henkilöstöjaostoon toimikaudeksi 1.8.2021-31.5.2023 neljä jäsentä ja heille henkilökohtaisen varajäsenen sekä nimesi jäsenten keskuudesta jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan ottaen huomioon Kuntal 31.2 §:n säädöksen.

Jäsenet:

Kärkkäinen Erkki puheenjohtaja
 Majava Hanna-Reetta varapuheenjohtaja
 Kuivaniemi Juha jäsen
 Pappila Eeva-Riitta jäsen

Henkilökohtainen varajäsen:

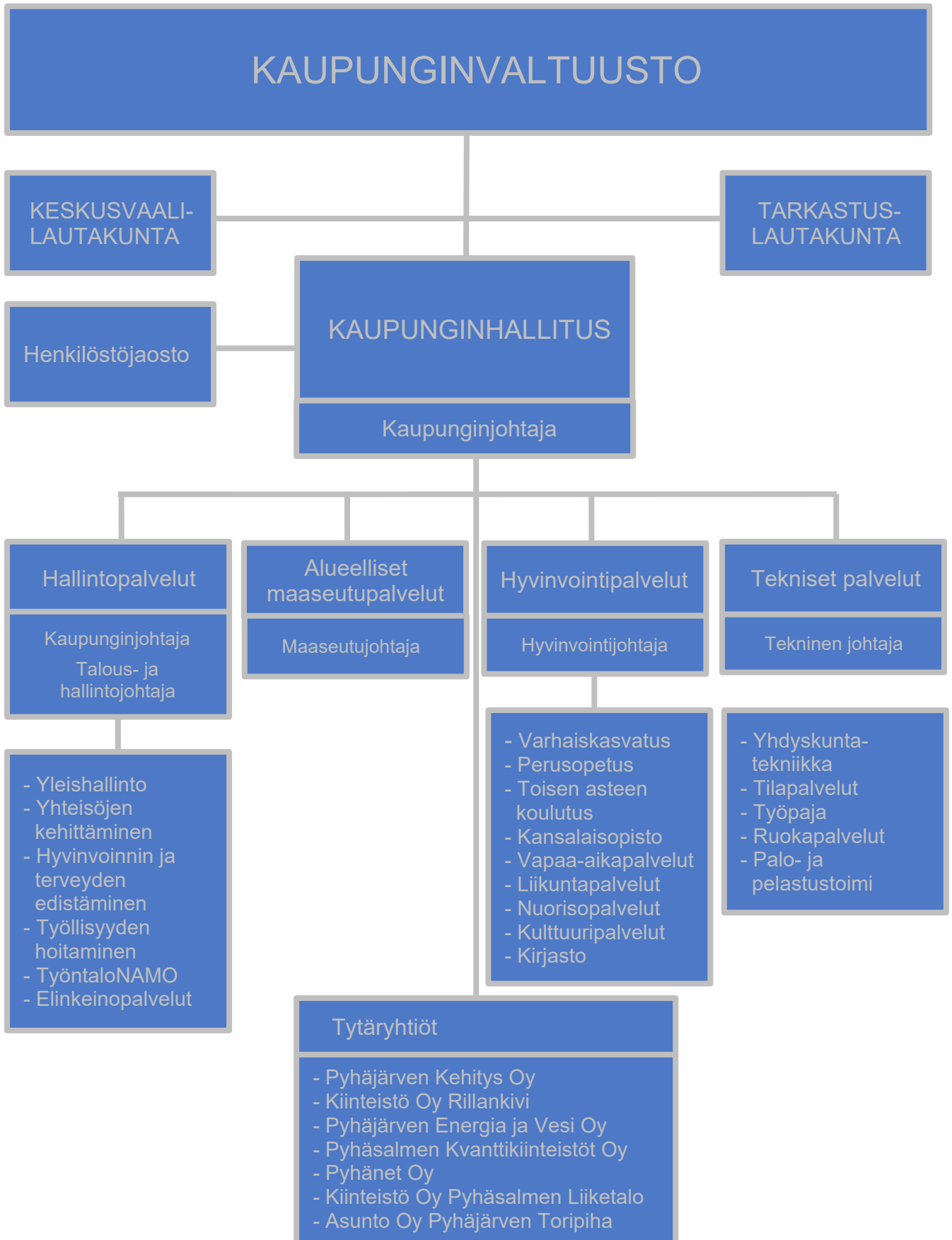
Pesonen-Vuorisalo Sirpa
 Mykkänen Teija
 Vilonen Eija
 Ruotsalainen Martti

Henkilöstöjaoston esittelijänä on toiminut henkilöstö- ja taloussihteeri Minna Pikkarainen.

Tilivelvollisia ovat kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja ja toimialajohtajat sekä lautakunnat. Kaupunginjohtaja toimii viraston päällikkönä.

Viranhaltijaorganisaation johtoryhmän muodostavat hallintosäännön mukaan kaupunginjohtaja sekä toimialajohtajat (talous- ja hallintojohtaja, maaseutujohtaja, hyvinvointijohtaja ja tekninen johtaja). Kaupunginvaltuusto hyväksyi hallintosäännön muutokset 7.12.2020 § 84.

Pyhjärven kaupungin organisaatio vuonna 2022

3.1.2 Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen tilanne kohentui selvästi 2000-luvun puolenvälin alijäämäisistä tilinpäätöksistä, aina vuoden 2015 valtionosuusuudistukseen saakka. Tähän on vaikuttanut oleellisesti yhteisöverokertymän nousu noin 800.000 eurosta 6,5 miljoonaan euroon.

Vuoden 2006 alijäämä oli 1,15 miljoonaa euroa ja vuosina 2007 – 2015 taseeseen on kertynyt ylijäämää 10,3 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä kertynyttä ylijäämää oli yhteensä 3,3 miljoonaa euroa. Syksyllä 2022 kertynyttä ylijäämää vähentävänä kirjauksena (96.065,86 €) tehtiin Ylivieskan kaupungille maksettava korvaus varallaoloista vuosilta 2012 – 2015.

Pyhäjärven kaupungin taloudellinen kehitys on ollut viime vuosina haasteellista. Vuoden 2015 valtionosuuspäätösten mukaisesti valtionosuudet vähentyivät noin 2,5 M€ vuonna 2015. Toimintakulujen kasvamiseen mm. sosiaali- ja terveystalouden osalta on etsitty vaihtoehtoisia toimintatapoja. Myös Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisen kaivostoiminnan päätyminen on vaikuttanut Pyhäjärven kaupungin verotuloihin merkittävästi. Pyhäjärvelle ja seutukuntaan kohdistuu noin 500 htv:n vaje, palkkatuloihin paikkakunnalla 28 M€:n vaje ja verotuloihin noin 7 M€:n vaje.

Vuoden 2022 tilikauden tulos oli -1,33 Meuroa. Poistoeron vähennyksiä kirjattiin yhteensä 328.316 euroa, joka paransi tilikauden tulosta. Poistoeron muutoksen jälkeen tilikauden alijäämä oli -1,00 miljoonaa euroa.

Pyhäjärven kaupunki haki harkinnanvaraista valtionavustusta vuonna 2022, mutta avustusta ei myönnetty. Vuonna 2021 tilikauden tulokseen vaikutti Pyhäjärven kaupungille myönnetty harkinnanvarainen valtionavustus, joka oli 805.000 euroa. Vuodelle 2022 kirjattiin valtionavustuksia julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuneisiin kustannuksiin yhteensä 503.453 euroa.

Lainakanta vuoden 2022 lopussa oli 26,1 Meuroa, joka on 5.409 euroa/asukas. Vuonna 2022 ei nostettu talousarviolainaa ollenkaan.

Pyhäjärven kaupungin omavaraisuusaste vuonna 2022 oli 46,3 % (vuonna 2021 oli 48,3 %). Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta.

Pyhäjärven kaupungin omapääoma on 47,5 % (v. 2021 49 %) pysyvistä vastaavista vuonna 2022. Uudessa talousarviosuosituksessa on mainittu raja-arvo, jonka mukaan peruspääoman ja arvonkorotusrahaston tulisi olla 67 % pysyvistä vastaavista.

Pyhäjärven kaupunki varautuu rakennemuutokseen kaupunkikonsernin talouden tasapainotusohjelman laadinnan kautta ja panostamalla paikkakunnan elinvoiman kehittämiseen rakennemuutosvuosina.

Kaupunginhallitus päätti 31.1.2022 asettaa taloustoimikunnan toukokuun lopussa 2023 päättyväksi toimikaudekseen. Taloustoimikunnan tehtävänä on koko kaupunkikonsernin toimintojen ennakoluulon tarkastelu ja niiden tehostaminen sekä tarvittaessa myös konsernin päällekkäisten toimintojen karsintaehdotukset. Toimikunta valmisteli Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2023 – 2025, jonka valtuusto hyväksyi 29.8.2022 § 60. Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisen onnistumiseen vaikuttaa merkittävästi tulevat tuulivoimainvestoinnit. Pyhäjärven kaupungin kiinteistöverotuloja lisäävät tuulivoimatuotannosta saatavat kiinteistöverot vuodesta 2024 alkaen.

3.1.3 Olennaiset muutokset Pyhäjärven kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Kuntayhtymä hoitaa terveyden- ja sairaanhoitoon, ympäristön hoitoon ja rakennusvalvontaan liittyviä palveluja. Kaupungin em. tehtäviä hoitava henkilöstö siirtyi peruspalvelukuntayhtymä Selänteen palvelukseen. Vuosi 2022 oli viimeinen vuosi, jolloin Peruspalvelukuntayhtymä Selänne vastasi terveyteen ja sairaanhoitoon liittyvistä palveluista. Hyvinvointialueet vastaavat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen.

Vuoden 2011 alusta alkaen Reisjärven kunta vastaa maatalousyrittäjien lomituspalvelujen järjestämisestä Pyhäjärven, Haapajärven, Reisjärven sekä Kärsämäen alueella.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämisspalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 26.6.2018 § 52 sijoitustoiminnan perusteet Kuntalain 14 §:n mukaisesti. Pyhäjärven kaupungin varainhoitajina toimivat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj.

Pyhäjärvi strategia 2030 asiakirjan päivitystä valmisteltiin monien eri tilaisuuksien ja kyselyjen sekä työpajojen/seminaarien kautta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn strategian 26.9.2022 § 72. Kaupunkistrategian painotukset ja tavoitteet tarkennetaan vuosittain talousarvion toiminnallisissa tavoitteissa, joiden valmisteluvastuu on kaupunginhallituksella, lautakunnilla ja tytäryhtiöillä.

Kaupunginhallitus asetti 31.1.2022 § 30 taloustoimikunnan toukokuun lopussa 2023 päättyväksi toimikaudeksi. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2023 – 2025 kokouksessaan 29.8.2022 § 60. Pyhäjärven kaupungin talouden tasapainottamisen onnistumiseen vaikuttaa merkittävästi tulevat tuulivoimainvestoinnit.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 31.5.2022 § 42 Pyhäjärven kaupungin sitoutumisen alueellisen ateria- ja puhtauspalveluja tuottavan inhouse -yhtiön perustamiseen yhdessä Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja muiden yhtiön osakkaiksi sitoutuvien organisaatioiden kanssa ja yhtiön osakkuuteen valmistelu- ja ohjausryhmän tekemien linjausten mukaisesti. Näin kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin ateria- ja puhtauspalvelutoiminnan siirtämisen PPE Köökki Oy:lle.

Korona pandemia

Keväällä 2020 myös Suomeen levisi koronaviruspandemia. Alkuvaiheessa tilanne vaikutti voimakkaasti kuntien tehtäväkenttään, palvelujen tarpeeseen ja kysyntään sekä niiden tuottamisen tapaan. Koronapandemian vaikutukset yksittäisiin kuntiin ovat olleet hyvinkin erilaisia johtuen kuntien erilaisista tulorakenteista, elinkeinorakenteista, palvelurakenteista, koronatapausten määrästä ja maantieteellisestä sijainnista.

Sosiaali- ja terveysministeriö myönsi vuonna 2022 yhteensä 460 miljoonaa euroa koronapandemiaan liittyvää valtionavustusta kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle. Avustuksilla korvataan koronaepidemian lisäkustannuksia, joita on aiheutunut vuoden 2022 aikana erityisesti testauksesta, rokottamisesta ja koronapotilaiden hoidosta. Koko maan osalta avustusta myönnettiin asukasta kohden noin 83 euroa.

Pyhäjärven kaupungille maksettiin korona-avustusta vuonna 2022 yhteensä 503.453 euroa.

Avustukset määräytyivät v. 2022 laskennallisin perustein. Avustuksen toimintakohtaiset erät (testaus, rokottaminen ja covid-19-potilaan hoito) perustuivat toiminnan volyymia kuvaaviin tietoihin sekä laskennalliseen yksikkökorvaukseen. Lisäksi haettavana oli asukasluukuun pohjautuva laskennallinen erä, joka oli tarkoitettu kattamaan muita koronasta aiheutuneita välittömiä kustannuksia.

Valtio on tukenut kuntasektoria vuosina 2021 ja 2022 yhteensä noin 5 miljardilla eurolla koronaepidemian aiheuttamien lisäkustannusten ja tulonmenetysten vuoksi. Hallitus on sitoutunut korvaamaan koronaan liittyvät välittömät kustannukset täysimääräisesti niin kauan kuin tautitilanne ja koronastrategian toimeenpano sitä edellyttävät.

Hyvinvointialueuudistus

Sote-uudistus on Suomen historian yksi merkittävimmistä hallinnollisista uudistuksista. Vuoden 2023 alusta lukien vastuu sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä siirtyi kunnilta ja kuntayhtymiltä 21 hyvinvointialueelle. Poikkeuksena oli Helsingin kaupunki, jolla säilyi sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuu. Lisäksi HUS-yhtymällä on erikseen säädetty järjestämisvastuu erikoissairaanhoidon liittyvistä tehtävistä omalla alueellaan.

Tavoitteena on:

- turvata yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen palvelut hyvinvointialueella asuville,
- parantaa palvelujen saatavuutta ja saavutettavuutta,
- kaventaa hyvinvointi- ja terveyseroja,
- turvata ammattitaitoisen työvoiman saanti,
- vastata ikääntymisen ja syntyvyyden laskun aiheuttamiin haasteisiin ja
- hillitä kustannusten kasvua.

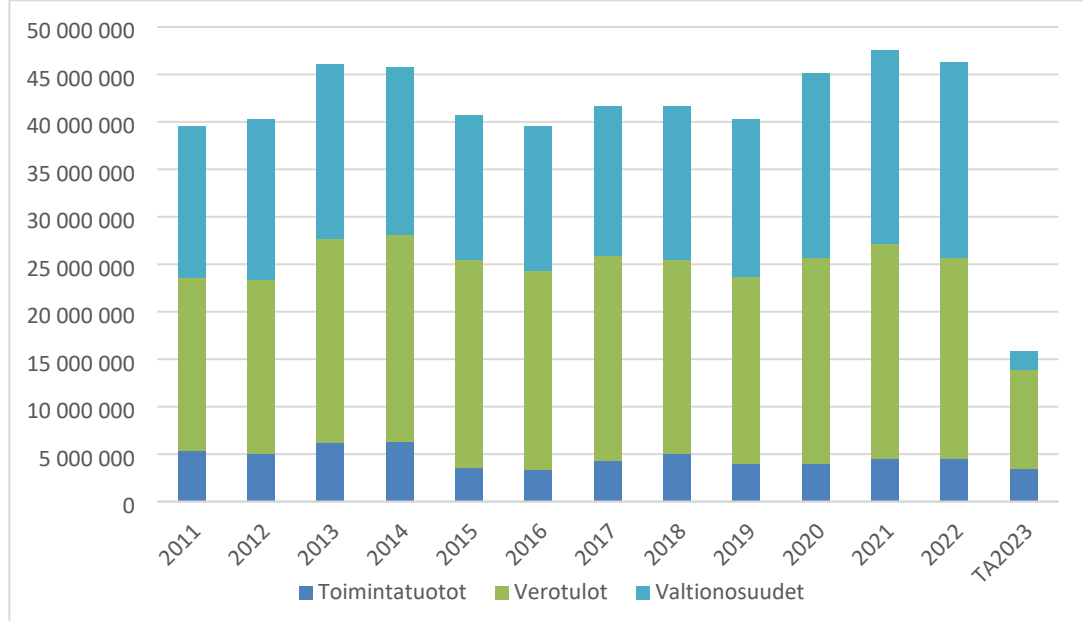
Sote-uudistus vaikutti merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Se vaikutti muun muassa kuntien tehtäviin ja niitä koskevaan rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään, omaisuuteen, velkoihin ja sopimuksiin sekä henkilöstöön. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen henkilöstö siirtyi kokonaisuudessaan hyvinvointialueiden palvelukseen.

Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenevät ja käyttötalousmenoista siirtyy pois noin puolet. Pitkällä aikavälillä oleellisin kuntavaikutus on, että väestön ikääntymiseen ja sairastavuuteen liittyvät kustannukset ja niistä seuraavat kuntatalouteen kohdistuvat riskit siirtyvät pois yksittäisten kuntien vastuulta.

Tuottojen kehitys

Tuotot koostuvat toimintatuotoista, verotuloista sekä valtionosuuksista.

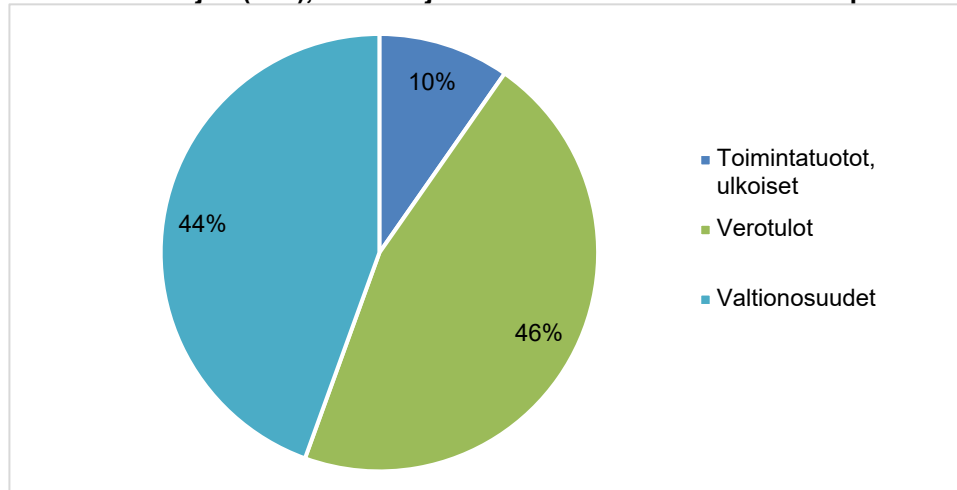
Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien kehitys vuosina 2011 – 2023

Valtionosuudet kasvoivat 1,2 % vuoteen 2021 verrattuna. Pyhäjärven kaupunki haki harkinnanvaraista valtionavustusta vuonna 2022, mutta sitä ei myönnetty. Vuonna 2021 harkinnanvaraista valtionosuutta myönnettiin 805.000 euroa. Muutos valtionosuuksissa vuosien 2014 ja 2015 välillä on 2,3 M€. Verotulojen osalta merkittävä tuottojen kasvu johtuu pääosin yhteisöveron tuoton huomattavasta noususta.

1.1.2015 aloitti toimintansa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, kaukolämmön ja vesi- ja viemärilaitoksen toimintatuotot siirtyivät yhtiölle.

Toimintatuottojen (ulk.), verotulojen sekä valtionosuuksien osuus prosentteina v. 2022

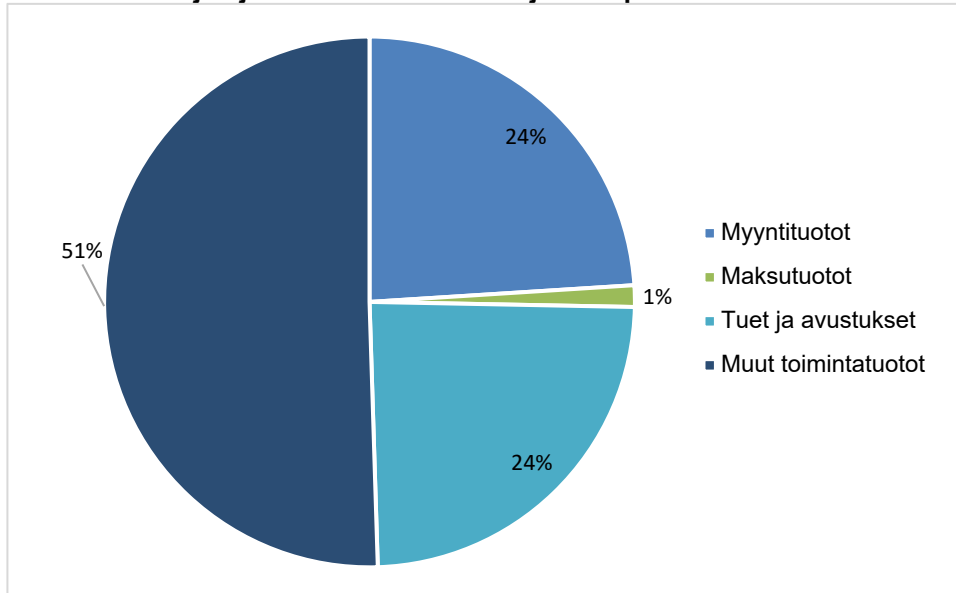

Toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet	TP 2022	Osuus tuotoista %
Toimintatuotot, ulkoiset	4 490 724	9,7 %
Verotulot	21 192 131	45,8 %
Valtionosuudet	20 571 829	44,5 %
Tuotot yhteensä	46 254 684	100,0 %

Toimintatuotot

Toimintatuottojen toteutumaprosentti oli 124 % vuoden 2022 talousarvioon verrattuna.

Toimintatuotot	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA+M 2022	TP2022
Toimintatuotot, ulkoiset	3 958 960	3 993 337	4 536 064	3 625 040	4 490 724

Toimintatuottojen jakautuminen eri tulolajeittain prosentiosuuksina vuonna 2022

Toimintatuotot	TP 2022	Osuus toimintatuotoista %
Myyntituotot kaupunki (ulkoiset)	1 077 528	24,0 %
Maksutuotot	58 851	1,3 %
Tuet ja avustukset	1 086 643	24,2 %
Muut toimintatuotot	2 267 702	50,5 %
Toimintatuotot yhteensä	4 490 724	100,0 %

Verotulot

Pyhäjärven kaupungin verotulojen kehittyminen vuosina 2019 – 2022

Verotulot	TP 2019	TP2020	TP2021	TA+M 2022	TP2022
Kunnallisvero	14 333 918	15 799 366	15 269 143	15 370 000	15 551 890
Osuus yhteisöverosta	4 151 232	4 733 372	6 051 302	4 270 000	4 320 543
Kiinteistövero	1 248 924	1 184 656	1 308 936	1 290 000	1 319 698
Verotulot yhteensä	19 734 074	21 717 394	22 629 381	20 930 000	21 192 131

Verotulojen toteutuminen vuoden 2022 talousarvioon verrattuna oli 101,3 %. Vuoden 2022 verotulot perustuivat seuraaviin tulovero- ja kiinteistöveroprosentteihin: kunnallisvero 21,75 %, vakituiset asunnot 0,50 %, yleinen kiinteistövero 1,30 %, muut kuin vakituiset asunnot 1,40 %, rakentamattomat rakennuspaikat 6,0 %, yleishyödyllinen yhteisö 0,10 % sekä voimalaitokset 3,10 %. Tuloveroprosenttia nostettiin 21,75 %:iin vuonna 2020 ja 20,75 prosenttiin vuonna 2017. Tuloveroprosentti on ollut 19,75 prosenttia vuosina 2007 – 2016.

Pyhjärven kaupungin veroprosentit vuosina 2014 – 2022

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kunnan tulovero	19,75	19,75	19,75	20,75	20,75	20,75	21,75	21,75	21,75
Yleinen kiinteistövero	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Vakituinen asunto	0,45	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
Muu asuinrakennus	0,90	1,00	1,00	1,30	1,30	1,30	1,40	1,40	1,40
Rakentamaton rakennuspaik.	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	4,00	6,00	6,00	6,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10	0,10
Voimalaitos	2,85	2,85	2,85	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10	3,10
Efekttiivinen veroaste	13,57	13,56	13,30	13,61	13,64	13,70	14,43	14,50	14,70
Erotus, efekt. – kunnan tulov.	6,18	6,19	6,45	7,14	7,11	7,05	7,32	7,25	7,05

Veroprosentit	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Kuntien keskim. tulovero-%	19,74	19,83	19,85	19,89	19,84	19,88	19,96	20,02	20,01
Pohj-Pohjanm. keskim.tulovero%				20,44	20,47	20,57	20,57	20,91	20,91

Erialaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 20,01 %. Pohjois-Pohjanmaan keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2022 oli 20,91 %.

Veroprosentin korottamatta jättämiseksi esitetyt perustelut, joissa tasausjärjestelmän väitetään ”korvaavan” korotusta vastaavat verotulot, eivät pidä paikkaansa. Miksi näin on, johtuu siitä, että tasausta laskettaessa käytetään koko maan painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia eikä kunnan päättämää veroprosenttia.

Valtionosuudet

Pyhjärven kaupungin valtionosuuksien kehittyminen vuosina 2017 – 2022

Valtionosuudet	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Peruspalvelujen valtionosuus	16 203 030	16 659 345	16 982 007	16 956 145	16 992 586	17 635 494
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-441 617	-490 644	-395 521	-336 897	-293 871	-248 029
Veromenetysten kompensatio				2 841 326	2 831 753	3 184 364
Harkinnanvarainen osuuden korotus					805 000	
Valtionosuudet yhteensä	15 791 413	16 168 701	16 586 486	19 460 574	20 225 468	20 571 829
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, sisältyy peruspalvelujen valtionosuuks.	-59 171	369 869	507 256	1 313 839	1 841 127	988 368
Valtionosuudet € / asukas	2 953	3 082	3 230	3 233	4 098	4 261
Valtionosuudet, %:a toimintamenoista ulk.	37,3	37,9	39,0	45,5	45,1	45,0
Valtionosuuksien osuus verotuloista %	76,6	79,0	84,0	89,6	89,9	97,1

Valtionosuuksien toteutuminen vuoden 2022 talousarvioon verrattuna oli 100,7 %. Valtionosuudet sisältävät verotulomenetysten korvausta 3.184.364 euroa.

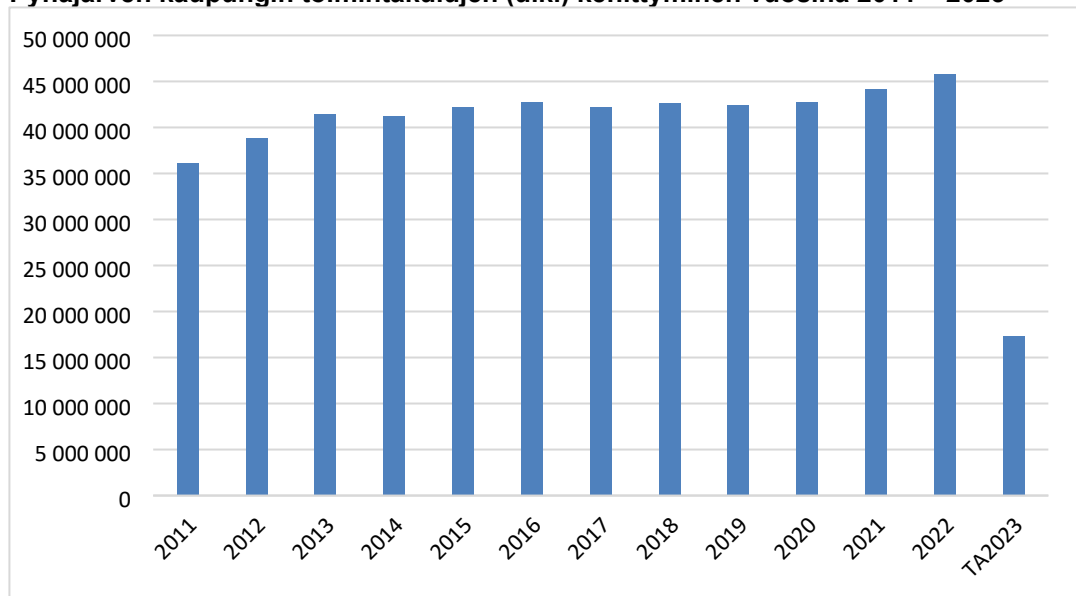
Toimintakulujen kehitys

Henkilöstökulut, palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat, avustukset sekä muut toimintakulut muodostavat kaupungin toimintakulut.

Toimintakulut	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022 +muutos	TP 2022
Toimintakulut, ulkoiset	-42 630 789	-42 481 808	-42 760 856	-44 142 334	-45 408 961	-45 768 534

Toimintakulujen toteutuminen on vuoden 2022 muutettuun talousarvioon verrattuna 98,0 %. Tilinpäätösvuoden toimintakulut kasvoivat 3,7 % vuoden 2021 tilinpäätökseen verrattuna.

Pyhäjärven kaupungin toimintakulujen (ulk.) kehittyminen vuosina 2011 – 2023

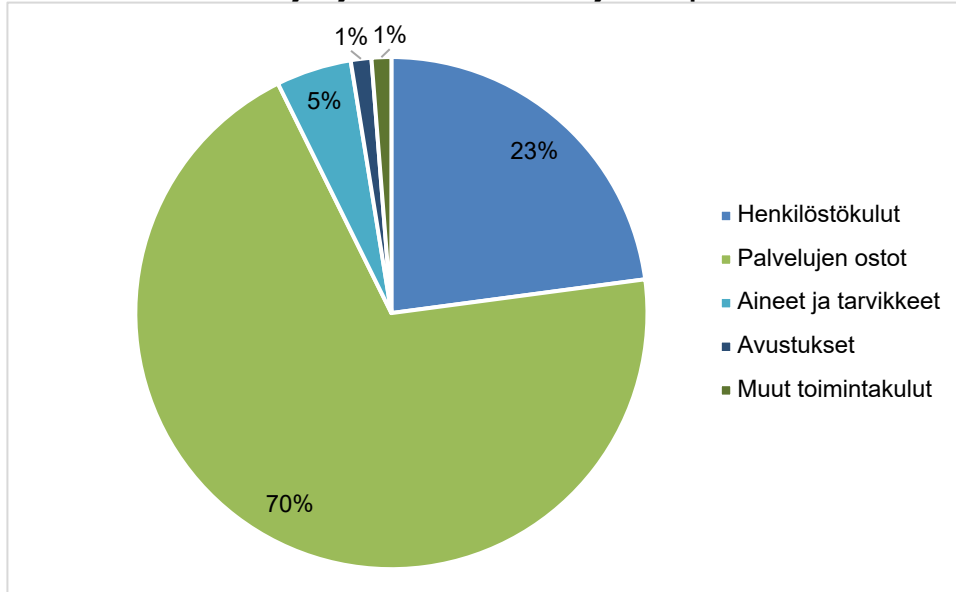
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut, ympäristö- ja rakennustarkastuksen palvelut sekä talous-, henkilöstö- ja atk-palvelut ovat vuoden 2010 alusta alkaen siirtyneet Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä ostettaviksi palveluiksi.

Vuoden 2011 alusta toimintakulut pienenevät, sillä lomituspalvelu siirtyi Reisjärven kunnan hoidettavaksi Melan tekemän päätöksen mukaisesti.

Haapajärven ja Pyhäjärven kaupunginvaltuustot sekä Reisjärven kunnanvaltuusto ovat hyväksyneet maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen kuntien kesken. Pyhäjärven kaupungilla on järjestämisvastuu yhteistoiminnassa, joka aloitettiin 1.1.2013.

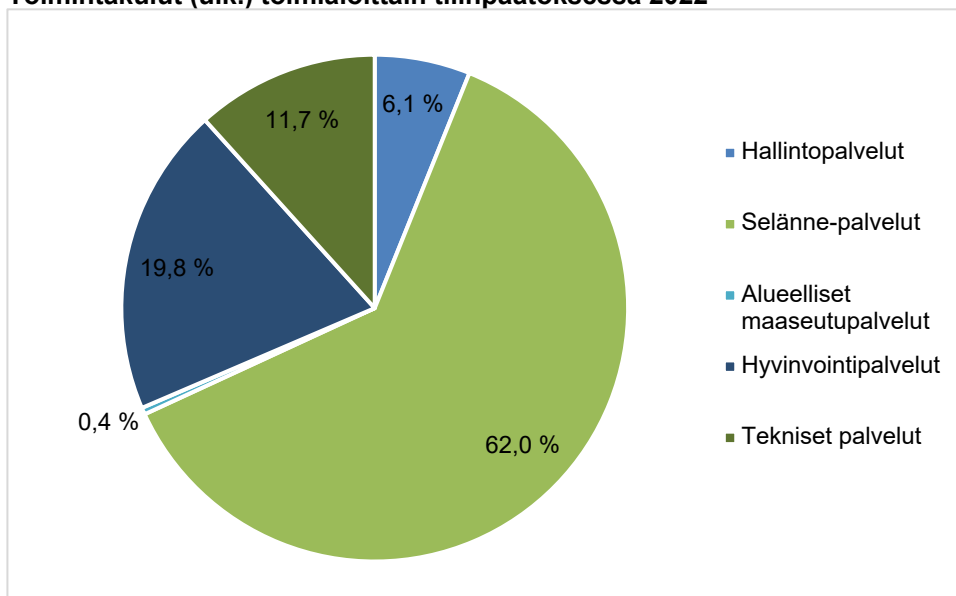
1.1.2015 alkaen perustettiin Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, jonka johdosta toimintakulut pienenevät edelliseen vuoteen verrattuna. 1.1.2016 alkaen varhaiskasvatus siirtyi Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen toiminnasta Pyhäjärven kaupungin toiminnaksi.

Ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2022

Pyhäjärven kaupungin ulkoiset toimintakulut kululajeittain	TP 2022	Osuus kuluista, %
Henkilöstökulut	-10 477 446	22,9
Palvelujen ostot	-31 946 814	69,8
Aineet ja tarvikkeet	-2 177 723	4,8
Avustukset	-596 113	1,3
Muut toimintakulut	-570 438	1,2
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	-45 768 534	100,0 %

Toimintakulut (ulk.) toimialoittain tilinpäätöksessä 2022

Palvelujen ostot muodostavat suurimman osan ulkoisista kustannuksista. Selännepalvelujen osuus on 62 %:a kaikkien toimialojen kustannuksista. Selännepalvelut sisältävät kuntayhtymältä ostettujen palvelujen lisäksi eläkemenoperusteiset maksut, jotka kohdistuvat terveyden- ja sairaanhoidonpalvelujen tuottamiseen.

Toimintakate

Toimintakate on käyttötalouden toimintatulojen ja toimintamenojen erotus. Toimintakatteen toteutuminen vuoden 2022 muutettuun talousarvioon verrattuna oli 96,1 %.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA+M 2022	TP 2022
Toimintakate	-37 565 819	-38 522 848	-38 767 519	-39 606 269	-41 783 921	-41 277 810

Lainakannat ja sijoitukset

Lainakanta sekä omavaraisuusaste vuosina 2016 – 2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Lainakanta, 1000 euroa	17 913	22 631	25 086	29 099	30 252	28 184	24 047
Lainakanta € / asukas	3 287	4 240	4 781	5 667	6 011	5 680	4 981
Omavaraisuusaste	59,8	54,7	52,0	45,1	44,9	48,3	46,3
Kuntien keskim.lainakanta € / as.	2 933	2 933	3 039	3 342	3 448	3 465	

Pyhjärven kaupungin lainakanta laski vuosina 2006 - 2014. Vuoden 2022 talousarvion laadinnan yhteydessä varauduttiin 4,4 miljoonan euron talousarviolainan nostoon. Tilinpäätösvuonna ei nostettu talousarviolainaa. Vuoden 2022 lopussa ei ollut lyhytaikaista lainaa. Vuoden 2022 talousarviossa viranhaltijoille on annettu maksuvalmiuden turvaamiseksi oikeus tilapäislainan ottamiseen enintään 3 miljoonan euron verran. Lainakanta 31.12.2022 oli 24.046.621 €.

Omavaraisuusaste mittaa yrityksen vakavaraisuutta, tappion sietokykyä ja ylipäätään kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Omat varat muodostavat puskurin mahdollisia tappioita varten. Kunnissa pidetään omavaraisuusastetta hyvänä, jos se ylittää 70 %:a. Pyhjärven kaupungin omavaraisuusaste tilinpäätösvuonna oli 46,3 %.

Sijoitukset vuosina 2017 – 2022

Markkina-arvot	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FIM	3 604 651					
Evli	6 343 367	5 052 711	5 536 254	5 521 552	5 947 332	5 496 088
Nordea varainhoito			1 248 495	1 144 190	1 602 379	874 305
Nordea kapitalisaatios.		3 317 256	3 765 371	3 951 016	4 038 017	3 788 118
Ålandsbanken				300 000	357 570	707 580
Yhteensä	9 948 018	8 369 967	10 550 120	10 916 758	11 945 298	10 866 091

Kirjanpitoarvot	2017	2018	2019	2020	2021	2022
FIM	3 246 061					
Evli	5 669 957	5 046 734	5 155 328	5 267 301	5 661 390	5 367 486
Nordea varainhoito			1 207 291	1 058 024	1 065 420	787 722
Nordea kapitalisaatios.		3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000	3 300 000
Ålandsbanken				300 000	300 000	600 000
Yhteensä	8 916 018	8 346 734	9 662 619	9 925 325	10 326 810	10 055 208

Kaupunginhallituksen 8.10.2018 § 263 mukaisesti Pyhjärven kaupungin varainhoitajia ovat Nordea Markets ja Evli Pankki Oyj. Kaupunginhallitus päätti 14.12.2020 § 279 ja 7.11.2022 § 298 merkitä Ålandsbankenin Tuulivoima-erikoissijoitusrahaston osuuksia. Ålandsbankenin rahaston osuuksien merkintäsummat on tuloutettu Nordean ja Evlin hoitamista kaupungin sijoitussalkuista.

Vuosi 2022 oli monelle sijoittajalle haasteellinen. Siihen vaikuttivat Ukrainan sota, energiakriisi ja keskuspankkien rahapolitiikan kiristyminen. Osakeindeksit laskivatkin myös laajasti niin Suomessa kuin maailmallakin. Salkku-yhteenvetojen mukaiset tuotot vuodelle 2022 olivat Evli:llä -8,05 % ja Nordealla -12,19 %. Pidemmän aikavälin tuottoja tarkastellessa 4 vuoden tuotto oli Evli:llä 12,4 % ja Nordealla 16,31 %.

3.1.4 Pyhäjärven kaupungin henkilöstö

Pyhäjärven kaupungin vakituisen henkilöstön määrä oli 156,5 henkilöä sekä määräaikaisen henkilöstön määrä 88 henkilöä tilanteessa 31.12.2022. Vuoden 2021 vastaavaan ajankohtaan verrattuna kokonaismuutos on +12 henkilöä. Vuoden vaihteessa oli avoimia tehtäviä. Henkilöstömäärään merkittävästi vaikuttavia muutoksia ei ollut vuonna 2022.

Palkat ja palkkiot vuonna 2022 olivat 10.477.446 euroa. Henkilöstökulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna noin 4,2 prosenttia. Henkilöstöä kuvaavia tunnuslukuja esitetään Pyhäjärven kaupungin henkilöstöraportissa, joka on osa Pyhäjärven kaupungin toimintakertomusta ja tilinpäätöstä vuodelta 2022.

Vuoden aikana käytiin yhteistoimintaneuvotteluja henkilöstön siirtymisestä liikkeen luovutuksella hyvinvointialueen sekä alueellisen ruoka- ja siivoipalvelu yhtiön palvelukseen. Liikkeen luovutukset toteutuivat 1.1.2023. Muutokset näkyvät vuoden 2023 henkilöstötilastoissa.

3.1.5 Pyhäjärven kaupungin ympäristöasiat

Pyhäjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhäjärven kaupungin pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhäjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ovat olleet huomattavat Pyhäsalmen kaivoksen ansiosta. Pyhäsalmen kaivoksen maanalaisten kaivostoiminnan päättymisen vuonna 2021 vaikuttaa myös Pyhäjärven kaupungin ympäristöön.

Pyhäjärven kaupungin tilinpäätös sisältää erillisen ympäristöraportin.

3.1.6 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhäjärven kaupungin myönteisen kehityksen ja kaupunkitalouden turvaaminen on lähivuosien keskeinen tavoite. Kaupunginvaltuuston määrittämä tahtotila on, että Pyhäjärven kaupunki ei taloussuunnitelmavuosina täytä yhtäkään kriisi- tai kriisiytyvän kunnan kriteeriä. Nämä kriteerit tulevat täyttymään yksi kerrallaan. Tähän antaa siedettävän lähtökohdan taseessa oleva kertynyt ylijäämä, taseeseen kertynyt poistoero ja suhteellisen hyvin hoidetut sijoitussalkut. Kertynyt ylijäämä toimii vuoden 2023 sekä taloussuunnitelmavuosien alijäämäisten budjettien puskurina. Selvää kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee tulevina vuosina merkittävää verotulopohjan laajentamista ja samalla yhä pitkäjänteistä taloudellista tasapainottamista.

Paikkakuntaa koettelevat lyhyellä aikavälillä tapahtuva elinkeinorakenteen rakennemuutos ja jo pitkään toteutunut väestörakenteen muutos, jotka asettavat Pyhäjärven kaupungin suurten haasteiden eteen. Aikaisempien vuosien suuret investoinnit sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja

varhaiskasvatukseen sekä muuhun julkiseen käyttöpäähäomaan kasvattivat kaupungin lainakantaa merkittäväällä tavalla. Väestörakenteen muutos tuo mukanaan merkittävää palvelutarpeen

kasvupainetta. Edellä mainitut trendit ja jo toteutunut valtionosuusuudistus ovat asettaneet Pyhäjärven kaupungin rahoitusasemansa ja toiminnallisiin edellytyksien osalta suuren tasapainotustavoitteen eteen.

Väestöpoliittiset toimet tulevat erityisen välttämättömiksi valmistauduttaessa kaivostoiminnan loppumiseen lähivuosina. Jotta välttyttäisiin kaivostoiminnan loppumisen aiheuttamilta talous- ja

työllisyysvaikutuksilta jo meneillään olevalla valtuustokaudella on saatava pitkälle tulevaisuuteen myönteisesti vaikuttavat kehitystekijät esiin ja tehokkaaseen käyttöön. Niissä onnistuminen on edellytys sille, että Pyhäjärven väestön ja poliittisten päättäjien vankka yhteinen tahto Pyhäjärven kehittämiseksi itsenäisenä kuntana myös tulevaisuudessa on mahdollista. Muussa tapauksessa laukeavat monet taloudelliset, toiminnalliset, strategiset ja imagolliset riskit.

Vuoden 2020 keväällä alkanut koronavirusepidemia toi uusia haasteita myös kuntien talouteen. Koronaviruksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyivät siihen, kuinka pitkään epävarmuus kehityksen kulusta jatkuu. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat palvelujen kysyntään ja kuluttajien luottamukseen. Vaikutukset työllisyyteen ilmenevät useimmissa tapauksissa viiveellä.

Suurimmat vaikutukset tulevat verotulojen pientymisen ja sotemenojen kasvun kautta. Epidemian aiheuttama sote-menojen kasvu on keskimäärin +2 %. Koronavirusepidemia vaikuttaa kaikkien kaupunkien talouteen, mutta talousvaikutukset eivät jakaudu tasaisesti kuntien välillä. Muun muassa sairastuneiden määrällä, väestörakenteella ja elinkeinorakenteella on suuri merkitys kokonaisvaikutuksen suuruuteen yksittäisessä kaupungissa.

3.1.7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin riskit voidaan jaotella seuraaviin luokkiin:

- strategiset riskit,
- taloudelliset riskit,
- toiminnalliset riskit,
- vahinkoriskit,
- toimintatapariskit ja
- imagoriskit.

Pyhäjärven kaupungin merkittävimmät toiminta- ja vahinkoriskit ovat:

- vesihuollon ja puhtaan veden turvaaminen kaupunkilaisille,
- valtateillä ja rautateillä tapahtuvat kemikaalien ja muiden vaarallisten aineiden kuljetukset,
- sähkön jakelun keskeytyminen,
- tietoliikenteen keskeytyminen,
- epätavalliset luonnonilmiöt, esimerkiksi tulva tai mysky ja
- vaikeasti hallittavat epidemiat.

Kaupungin rahoitusriskit voidaan jaotella tulojen ja menojen toteutumiseen ja sijoitustoimintaan.

Tulojen toteutumisessa verotulojen kasvun kehittyminen on tuleva haaste kaupungille. Yhteisöverotuloista suuri osa saadaan Pyhäsalmen kaivoksen toiminnan kautta. Kaivos on myös merkittävä työnantaja.

Menojen toteutumisessa on kiinnitettävä huomioita vuosittaiseen nousuun. On hiottava jatkuvasti valmiuksia siihen, että menojen kasvu voidaan rajoittaa ja jopa pysäyttää, mikäli verotulojen mahdollinen alentuma toteutuu ja kaivostoiminnan loppuessa korvaavia työpaikkoja ei ole onnistuttu toteuttamaan.

Kaupungilla oli vuoden 2022 lopussa sijoitusvaroja, joiden markkina-arvo oli 10,9 M€ ja tase-arvo oli 10,1 M€. Varat ovat sijoitettu kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti ja sijoitusten hoitaminen on hajautettu kolmelle varainhoitajalle. Sijoitusten tuottokehitykseen vaikuttavat myös kansainväliset selkkaukset ja muut yleismaailmalliset seikat, jotka ovat Pyhäjärven kaupungin riskienhallinnan ulkopuolella. Ammattisalkunhoitajien käytöllä ja sijoitusstrategian ajantasaisuudella kaupungin sijoitusriskin hallinta voidaan arvioida olevan riittävää.

Strategisen riskin aiheuttaa epäonnistuminen rakennemuutokseen valmistautumisessa, kun kaivostoiminta Pyhäjärvellä loppuu. Kaivostoiminnan alueelliset tuotanto-, työllisyys- ja tulovaikutukset Pyhäjärvellä, sen lähikunnissa ja Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa lakkaavat ja vaikutukset ovat niin mittavat, että Pyhäjärvi ja lähiseutu ovat järjestyttävän rakennemuutoksen kourissa. Muutoksen hallinnan onnistumiselle olennaista on uusiokäytön (Pyhäjärven Callion) kärkihankkeiden toteutuminen.

Arvion mukaan tuotantovaikutuksiin jää 250 miljoonan euron vajaus ja työllisyysvaikutuksiin 825 henkilötyövuoden vajaus. Kaivostoiminnan ja louhinnan toimialan vähennys on noin 300 henkilötyövuotta, kuljetuksen, varastoinnin ja tietoliikenteen noin 200 henkilötyövuotta, kiinteistö-, vuokraus-, tutkimus- ja liike-elämän palvelujen noin 80 henkilötyövuotta sekä koneiden ja laitteiden valmistuksen noin 70 henkilötyövuotta.

Kaivostoiminnan tuotantovaikutusten lakkaaminen jättää Pyhäjärvelle noin 500 henkilötyövuoden vajauksen, palkkatuloihin 28 miljoonan euron vajauksen sekä verotuloihin noin seitsemän miljoonan euron vajauksen. Proaktiivinen toiminta rakennemuutoksen kohtaamisessa on tuloksettaampi kuin reaktiivinen toiminta rakennemuutoksen jo tapahduttua. Strategisena riskinä on, että heräämistä riskitietoisuuteen sekä riskin vaatimaan politiikkaan ja toimintaan ei tapahdu.

Imagollisen riskin hallinta vaatii rytmien vaihdosta ja terävää uudelleen profiloitumista. Sijainnista maakuntien rajalla on tehtävä haitan sijasta hyve liikennegeologisesti erinomaisen sijainnin avulla. Silloin Pyhäjärvestä välittyikin kuva liikennevirtojen keskiössä sijaitsevana paikkakuntana, joka sijainniltaan samankaltaisten naapurikuntien kanssa muodostaa elpyvän Suomen luovan talouden kehitysvyöhykkeen. Uusi imago ja profiili on yhteydessä kaivoksen infrastruktuuriin uusiokäytön onnistumiseen ja asumisen, yritystoiminnan sekä hyvinvoinnin elinvoimainvestointeihin.

3.2 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntalain 115 §:n (410/2015) mukaan toimintakertomuksessa on annettava tietoa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä. Kaupunginhallitus vastaa valvonnan järjestämisestä ja yleisestä ohjeistamisesta. Valvonnan täytäntöönpanosta vastaa kaupunginjohtaja. Toimialueen päällikkö vastaa, että toimialueen sisäinen valvonta on järjestetty yleisten ohjeiden pohjalta ja on riittävää. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu muun muassa kuntalakiin sekä kaupungin johto- ja toimintasääntöihin sekä niissä mainittuihin tehtäviin, toimivaltuuksiin ja vastuisiin sekä talousarvioon. Kaupunginhallituksen 12.6.2006 hyväksymä sisäisen valvonnan ohje painottaa talouden hoitoa, materiaalihallintoa sekä omaisuudenhoitoa ja niihin liittyviä systemaattisia tarkastuksia ja raportointeja. Sisäinen valvonta on toimintayksiköiden prosessi, jonka avulla se pyrkii kohtuullisessa määrin varmistamaan tavoitteidensa saavuttamista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.6.2014 § 70. Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on lisäksi voimassa, mitä hallintosäännössä sekä muissa ohjeissa ja määräyksissä on sanottu. Pyhäjärven kaupungin uusi konserniohje hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 24.11.2014. Konserniohje on voimassa 1.1.2015 alkaen ja antaa paremmat työvälineet konsernivalvontaan. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden tavoitteena on vahvistaa ja yhdenmukaistaa kuntakonsernin hyvää hallintoa ja johtamista, ja ne koskevat kaikkia kuntakonsernin toimielimiä ja tilivelvollisia viranhaltijoita sekä kaikkea kuntakonsernin toimintaa. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistamaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista ja toiminnan laillisuutta uhkaavia tekijöitä.

Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019. Nämä ohjeet ovat voimassa 1.1.2020 alkaen.

Sisäinen valvonta on osa kunnan johtamisjärjestelmää sekä kunnan johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat operatiivisena toimintana kunnanhallitukselle, kunnanjohtajalle sekä kunnan muulle johdolle. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat osa kuntalain 23 §:ssä kunnanhallitukselle säädettyä hallinnon ja taloudenhoidon vastuutehtävää, kuntalain 24 §:ssä kunnanjohtajalle säädettyä hallinnon, taloudenhoidon ja kunnan muun toiminnan johtotehtävää sekä kuntalain 25 a §:ssä säädettyä kuntakonsernin ohjausta ja konsernivalvonnan järjestämistä, mistä konsernijohto vastaa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säädösten, määräysten ja päätösten noudattamisessa ei ole havaittu merkittäviä puutteita. Valvontaa ovat suorittaneet osaltaan kaupunginhallitus täytäntöönpanopäätösten yhteydessä sekä valvontaohjeen mukaisesti määrätyt henkilöt. Yleisellä tasolla valvontaa on lisäksi toteutettu johtoryhmätyöskentelyn yhteydessä. Havaittuihin puutteisiin on esimiestasolla puututtu välittömästi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 30.6.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä 24.11.2014 Pyhäjärven kaupunkikonsernin konserniohjeen. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden, varojen käytön ja toiminnan tuloksellisuutta seurataan toimintakertomuksen ja talousarvion toteutumisvertailussa ja näitä edeltävissä osavuosikatsauksissa. Tavoitteiden asettelussa tai määrärahojen budjetoinneissa ei ole havaittu olennaisia virheitä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä menettelyä, jonka avulla tunnistetaan ja arvioidaan kunnan toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Pyhäjärven kaupungin johtamisjärjestelmä, strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet sekä toiminnan ja talouden ohjeet luovat perustan riskienhallinnalle. Mahdollisia vahinkoriskejä on arvioitu ja päivitetty kohteittain vakuutustarkastelun yhteydessä. Investointeihin ja rahoitukseen ei kertomusvuonna kohdistunut erityisriskejä.

Kaupungin vakuutusturvan laajuutta tarkasteltiin vakuutusten kilpailuttamisen yhteydessä keväällä 2021. Työympäristön riskejä ja vaaroja arvioitiin loppuvuonna 2021 toteutetulla henkilöstökyselyllä.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Omaisuuksien hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa ei ole toteutunut menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Tällaiset vastuut, menetykset tai korvaukset voisivat koskea esimerkiksi virheellistä menettelyä hankinnan kilpailuttamisessa tai valtion osuuden takaisinperinnässä.

Sopimustoiminta

Ennakoimattomia negatiivisia seuraamuksia ei ole tapahtunut liittyen sopimustoimintaan. Vanhentumisaikojen seurantaan on kiinnitettävä huomiota erityisesti siten, että varamiesjärjestelmät ovat riittävät myös mahdollisten pitkien sairauslomien yhteydessä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja esittävät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävydestä käynnistettyjen kehittämistoimien sekä oman, jatkuvan toiminnan ja talouden seurannan ja sisäisen tarkastuksen arviointi- ja varmistustoiminnan perusteella, että kaupungin hallinto on toiminut kuntalain, kaupungin johto- ja toimintasääntöjen sekä kaupunginhallituksen hyväksymien sisäisen valvonnan ohjeiden mukaisesti. Sisäinen valvonta on yleisesti ottaen toimivaa ja asianmukaisesti järjestettyä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa järjestettiin vuonna 2022 asianmukaisesti. Kaupunginhallitus hyväksyi Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeet 16.12.2019.

3.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Vuoden 2022 toimintakate osoittaa, että toimintamenoista jäi katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla 41,3 M€ (v. 2021 oli 39,6 M€). Toimintakatteen muutos oli +4,2 % edellisen vuoden vastaavaan toteutumaan verrattuna. Verotulojen, valtionosuuksien sekä muiden rahoitustuottojen ja –kulujen jälkeen vuosikatteeksi eli tulojen ja menojen erotukseksi muodostui 0,1 M€ (vuonna 2021 oli 3,6 M€).

Tilikauden tulos oli -1.330.369 euroa. Tilikauden tuloksesta ei tehty investointivarauksia. Poistoeron muutosten jälkeen tilikauden alijäämä vuoden 2022 lopussa oli -1.002.053 euroa.

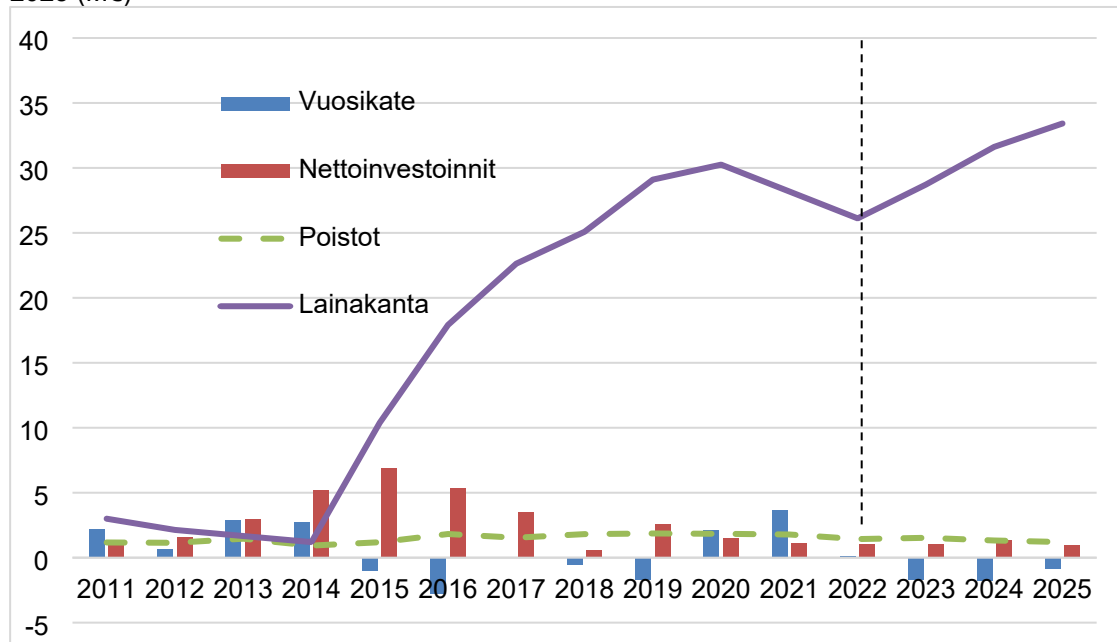
Tilikauden yli- / alijäämät vuosina 2018 – 2023

	2018	2019	2020	2021	2022	TA 2023
Taseen loppusum. 31.12.	59 689 013	60 929 026	61 414 364	60 867 876	60 466 857	
Peruspääoma 31.12.	20 542 187	20 542 187	20 542 187	20 542 187	20 542 187	
Peruspääoma-% taseen loppusummasta	34,4	33,7	33,4	33,8	34,0	
Tilikauden alijäämä 31.12.	-1 421 945	-3 230 721	426 871	1 171 872	-1 002 053	
-Ed.vuosien alijäämä						
+Ed.vuosien ylijäämä	5 397 666	3 975 720	745 001	2 169 595	3 245 401	
Tilik.ylij. taseessa 31.12.	3 975 721	745 001	1 171 872	3 341 467	2 243 348	
Alijäämä TA:ssa 2023						-2 889 100

Tulorahoituksen riittävyys

Vuosikate osoittaa sen tulorahoituksen, joka juoksevien menojen maksamisen jälkeen jää jäljelle käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainojen lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyttä. Perusoletus on, että tulorahoitus on riittävä, jos vuosikate on vähintään käyttöomaisuuden poistojen suuruinen. Vuonna 2022 vuosikate oli 100.670 euroa.

Vuosikate, nettoinvestoinnit, poistot ja lainakanta vuosina 2011 – 2022 sekä arvio vuosille 2023-2025 (M€)

3.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakateen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021	2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	4 490	4 536	3 993
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-45 768	-44 142	-42 761
Toimintakate	-41 278	-39 606	-38 768
Verotulot	21 192	22 629	21 717
Valtionosuudet	20 572	20 335	19 461
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	22	11	20
Muut rahoitustuotot	22	463	226
Korkokulut	-162	-151	-171
Muut rahoituskulut	-267	-60	-360
Vuosikate	101	3 621	2 125
Poistot ja arvonalentumiset	-1 431	-1 785	-1 839
Satunnaiset erät			-198
Tilikauden tulos	-1 330	1 836	88
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	328	334	338
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 002	2 170	427

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatuotot % toimintakuluista	11,9	9,3	9,3	10,3	12,3	9,8	19,7
Vuosikate/Poistot %	-29,0	-92,0	115,6	202,8	-96,4	7,0	-110,4
Vuosikate €/asukas	-100,2	-333,9	422,3	729,7	-345,4	20,9	-348,2
Poisto %	35,8	47,1	46,05	39,36	56,5	31,9	44,8
Poistot / asukas	345,7	362,8	365,4	359,8	358,42	296,4	-315,5
Asukasmäärä	5 247	5 135	5 033	4 962	4 950	4 828	4 850

Tuloslaskelman tunnusluvut, selostus:

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla toiminnan tuotoilla.

Vuosikate/Poistot %: 100 x vuosikate / poistot + arvonalentumiset

Poisto %: 100 x poistot käyttöomaisuudesta / toimintatulot

3.3.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1000 €	2021 1000 €	2020 1000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	101	-1 715	2 126
Satunnaiset erät			-198
Tulorahoituksen korjauserät	16	-2	-33
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-1 155	-2 623	-2 091
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	53	2	331
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	46	6	256
Toiminnan ja investointien rahavirta	-939	-4 332	391
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-214	-453	-250
Antolainasaamisten vähennykset	11	407	203
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4 700	6 070
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 069	-1 687	-1 917
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 000	-3 000
Oman pääoman muutokset	-96		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 868	332	-1 099
Rahoituksen nettorahavirta	500	4 299	8
Kassavarojen muutos	-439	-33	398
Rahavarat 31.12.	10 801	9 923	10 321
Rahavarat 1.1.	11 240	9 956	9 923

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-16 670 496	-25 095 021	-16 624 317	-5 906 182		-3 382 904	
Investointien tulorahoitus	-28,1	-65,6	120,8	313,6		9,1	
Lainanhoitokate	-0,4	-0,9	1,1	1,7		0,1	
Laskennallinen lainanhoitokate				1,0		0,1	
Kassan riittävyys, päivää	77	76	79	86		80	
Asukasmäärä	5 247	5 135	5 033	4 962	4 950	4 828	4 850

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investointien tulo-rahoitus, %

= $100 \cdot \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$

Investointien tulo-rahoitus –tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintameno on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Laskennallinen lainanhoitokate

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{laskennalliset lainanlyhennykset})$

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Laskennallinen lainanhoitokate lasketaan kaavalla, jossa tuloslaskelman vuosikatteeseen lisätään korkokulut ja jossa saatu summa jaetaan korkokulujen ja laskennallisten lainanlyhennysten summalla. Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Kunta voi halutessaan esittää myös todellisten lainanlyhennysten mukaisesti lasketun lainanhoitokatteen.

= $(\text{vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{korkokulut} + \text{lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys, päivää

= $365 \cdot \text{kassavarat 31.12.} / \text{kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyyspäivinä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välituloksen Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

3.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

TASE

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1000 e	1000 e		1000 e	1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT	47 987	48 377	A OMA PÄÄOMA	22 785	22 711
I Aineettomat hyödykkeet	219	171	I Peruspääoma	20 542	20 542
1. Aineettomat oikeudet	37	13	III Arvonkorotusrahasto	0	0
2. Muut pitkävaikutteiset menot	182	158	IV Muut omat rahastot	0	0
3. Ennakkomaksut			V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 245	0
II Aineelliset hyödykkeet	30 243	30 681	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-1 002	2 169
1. Maa- ja vesialueet	4 080	4 056			
2. Rakennukset	21 987	21 242	B POISTOERO JA VAP.EHT.		
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 084	4 440	VARAUKSET	5 141	5 469
4. Koneet ja kalusto	0	0	1. Poistoero	5 141	5 469
5. Muut aineelliset hyödykkeet			2. Vapaaehtoiset varaukset	0	0
6. Enn.maksut ja kesken. hank	92	943			
III Sijoitukset	17 525	17 525	C PAKOLLISET VARAUKSET	78	78
1. Osakkeet ja osuudet	13 468	13 468	1. Eläkevaraukset		
2. Joukkovelkakirjasaamiset			2. Muut pakolliset varaukset	78	78
3. Muut lainasaamiset	4 020	4 020	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	45	56
4. Muut saamiset	37	37	1. Valtion toimeksiannot	20	24
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	20	24	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	25	32
1. Valtion toimeksiannot	20	24	3. Muut toimeksiantojen pääomat	0	0
2. Lahjoitusrah. erityiskatteet			E VIERAS PÄÄOMA	32 418	31 381
3. Muut toimeksiantojen varat			I Pitkäaikainen	24 047	26 115
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 460	12 466	1. Joukkovelkakirjalainat		
I Vaihto-omaisuus	168	5	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	24 047	26 115
1. Aineet ja tarvikkeet	0	0	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
2. Keskenkäynteiset tuotteet			4. Lainat muilta luotonantajilta		
3. Valmiit tuotteet			5. Saadut ennakot	0	0
4. Muu vaihto-omaisuus			6. Ostovelat		
5. Ennakkomaksut	168	5	7. Muut velat	0	0
II Saamiset	1 491	1 221	8. Siirtovelat		
Pitkäaikaiset saamiset	233	55	II Lyhytaikainen	8 371	5 266
1. Myyntisaamiset	0	0	1. Joukkovelkakirjalainat		
2. Lainasaamiset	30	30	2. Lainat rah. ja vak.laitoksilta	2 069	2 069
3. Muut saamiset	203	25	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
4. Siirtosaamiset			4. Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	1 258	1 166	5. Saadut ennakot	172	145
1. Myyntisaamiset	494	582	6. Ostovelat	4 677	1 566
2. Lainasaamiset	245	41	7. Muut velat	170	160
3. Muut saamiset	113	124	8. Siirtovelat	1 283	1 326
4. Siirtosaamiset	406	419	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 467	59 695
III Rahoitusarvopaperit	10 138	10 327			
1. Osakkeet ja osuudet	83	0			
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 755	7 027			
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset					
4. Muut arvopaperit	3 300	3 300			
IV Rahat ja pankkisaamiset	663	913			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 467	60 867			

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

TASEEN TUNNUSLUVUT

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Omavaraisuusaste, %	52,0	45,1	44,9	48,3		46,3	
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	68,3	82,5	74,4	65,8		69,7	
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	3 976	745	1 172	3 341		2 243	
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	758	145	233	673		465	
Lainakanta 31.12., €	25 086 455	29 099 135	30 252 319	28 183 753	30 570 000	26 115 187	28 700 000
Lainakanta 31.12., € / asukas	4 781	5 667	6 011	5 680	6 176	5 409	5 922
Lainat ja vuokravastuut 31.12.		29 164 958	30 356 535	28 252 653		26 218 890	
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas		5 680	6 032	5 694		5 431	
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	4 130	4 177	4 223	4 020		4 020	
Asukasmäärä	5 247	5 135	5 033	4 962	4 950	4 828	4 850

Taseen tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaantuneisuutta.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaeht. varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
 Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.
 Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$
 Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$
 Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$
 Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Lainasaamiset 31.12.

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.5 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja –menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloiksi muodostui 46,4 M€ (48,2 M€), joista suurin osuus koostui verotuloista 45,7 % (46,9 %). Valtionosuuksien osuus tuloista oli 44,4 % (42,2 %) ja toimintatuottojen osuus oli 9,7 % (9,4 %). Suluissa näkyy vuoden 2021 vastaava luku.

Kokonaismenot olivat 49,7 M€ (47,6 M€), josta 92,1 % (92,7 %) koostui toimintakuluista. Investointimenot olivat 2,3 % (2,5 %) kokonaismenoista.

TULOT	Milj. €	%	MENOT	Milj. €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	4,491	9,7	Toimintakulut	45,769	92,1
Verotulot	21,192	45,7	- Valmistus omaan käyttöön		
Valtionosuudet	20,572	44,4	Korkokulut	0,162	0,3
Korkotuotot	0,022	0,0	Muut rahoituskulut	0,267	0,5
Muut rahoitustuotot	0,023	0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten var. muutos		0,0
-Käyttöom. myyntivoitot	-0,033	-0,1	- Käyttöom. myyntitappio	-0,049	-0,1
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet, investoinnit	0,053	0,1	Käyttöomaisuusinvestoinnit	1,156	2,3
Pysyv.vast.hyöd.luov.tulot	0,046	0,1	Rahoitustoiminta		
Rahoitustoiminta			Antolainasaamisten lisäykset	0,215	0,4
Antolainasaamisten vähennys	0,011	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähen.	2,069	4,2
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,000	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähen.	0,000	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,000	0,0	Oman pääoman muutos	0,096	0,2
Oman pääoman lisäykset	0,000	0,0	Kokonaismenot yhteensä	49,685	100,0
Kokonaistulot yhteensä	46,377	100,0			
Täsmäytys:					
Kokonaistulot	46 377		- Kokonaismenot	49 685 =	-3 308
Maksuvalmiuden muutos	-439		- Rahavarojen muutos	-2 869 =	-3 308

Tuloslaskelman toteutuminen

ULKOISET + SISÄISET

	Tilinpäätös 2019	Tilinpäätös 2020	Tilinpäätös 2021	Talousarvio 2022	TA + LTA 2022	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023
Toimintatuotot	6 899 630	6 881 838	7 121 706	5 807 081	6 292 081	7 175 971	5 494 304
Toimintakulut	-45 422 478	-45 649 358	-46 727 975	-47 091 746	-48 076 002	-48 453 781	-19 388 004
Toimintakate	-38 522 848	-38 767 519	-39 606 270	-41 284 665	-41 783 921	-41 277 810	-13 893 700
Verotulot	19 734 074	21 717 394	22 629 381	19 090 000	20 930 000	21 192 131	10 480 000
Valtionosuudet	16 586 486	19 460 574	20 335 468	20 428 700	20 428 700	20 571 829	1 952 800
Rahoitustuotot	681 626	246 151	473 140	336 000	336 000	44 275	445 000
Rahoituskulut	-193 952	-530 955	-210 860	-280 000	-505 000	-429 725	-673 000
Vuosikate	-1 714 614	2 125 644	3 620 859	-1 709 965	-594 221	100 700	-1 688 900
Poistot ja arvonal.	-1 863 112	-1 839 058	-1 785 473	-1 774 199	-1 474 199	-1 431 069	-1 530 200
Satunnaiset tuotot / kulut		-198 141					
Tilikauden tulos	-3 577 726	88 445	1 835 387	-3 484 164	-2 068 420	-1 330 369	-3 219 100
Poistoeron muutos	347 006	338 427	334 208	340 000	340 000	328 316	330 000
Varausten muutos Rahaston muutos							
Tilik. yli- / alijäämä	-3 230 721	426 871	2 169 595	-3 144 164	-1 728 420	-1 002 053	-2 889 100
Tilik.ylij.taseessa	745 001	1 171 872	3 341 467			2 243 349	
			-96 066				

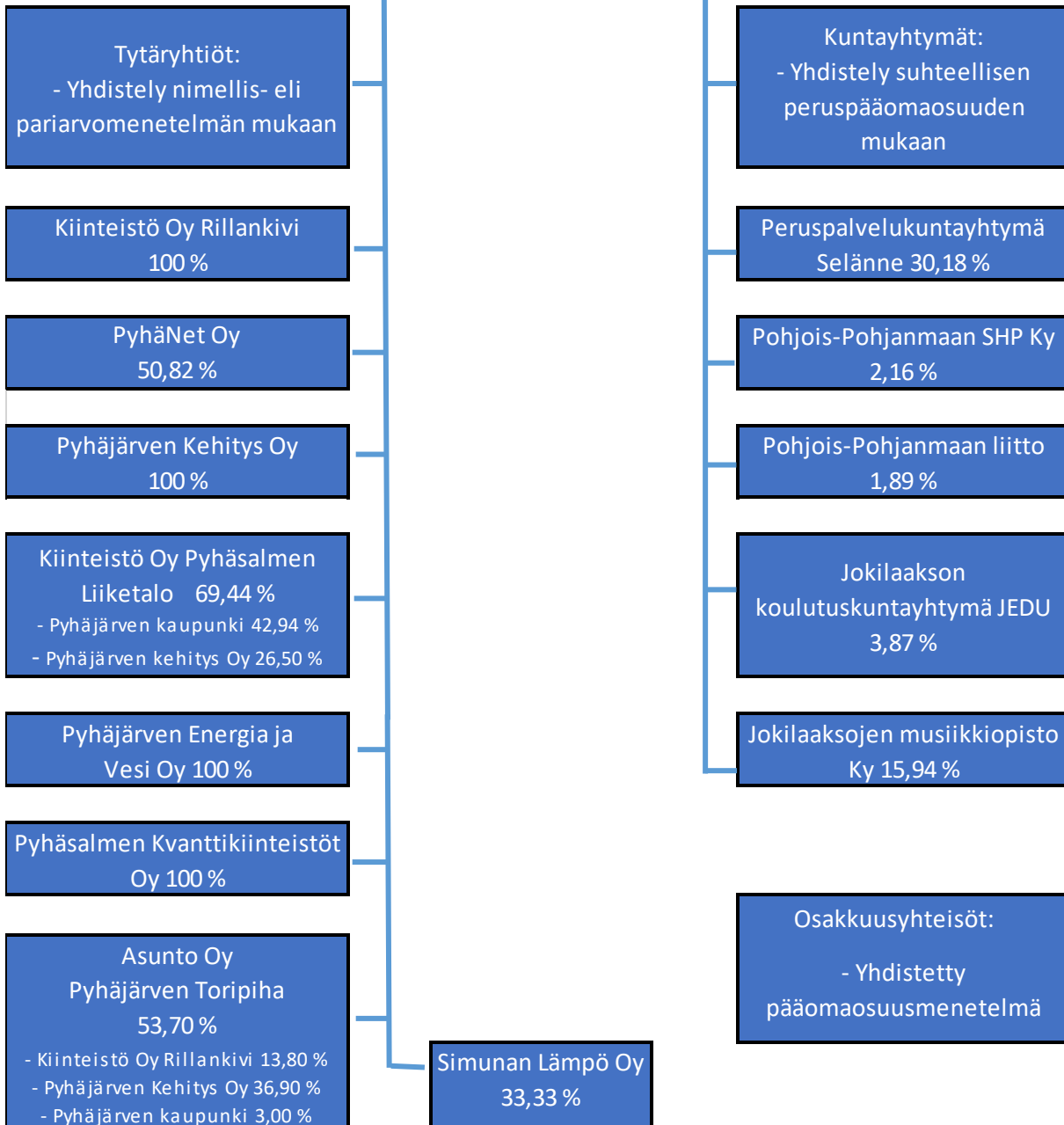
V. 2021 ylijäämästä on vähennetty v. 2012 - 2015 palo- ja pelastustoimen varallaolokorvauksia koskeva meno, 96.065,86 € 31.8.2022

3.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

3.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisällyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne kaaviona

PYHÄJÄRVEN KAUPUNKI

3.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Pyhäjärven kaupungin omistajapolitiikan tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa kunnan pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvän päätöksenteon systemaattisuus, pitkäjänteisyys ja pääomien käytön tehokkuus. Omistajapolitiikalla ohjataan käyttöomaisuuden ja pitkäaikaisten pääomasijoitusten hankintaa, hoitoa ja luovutusta koskevaa päätöksentekoa kaupungissa.

Omistajapolitiikassa on kyse omistajastrategian valinnasta ja sen onnistuneisuuden arvioinnista ja konserniohjauksesta, joka perustuu omistukseen liittyvän määräysvallan käyttöön. Konserniohjaus voidaan jakaa omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaa koskevien ohjeiden antamiseen. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvalan käytön ohjaamista yhtiökokouksessa tai vastaavassa toimielimessä. Tytäryhtiöiden valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan omille toimielimille ja viranhaltijoille. Lisäksi kunta voi antaa teknisuonteista ohjeistusta tytäryhteisöille sovitussa konsernin toiminnoissa kuten tilinpäätösraportoinnissa tai rahoituksen taikka hankintojen järjestämisessä. Konserniyhtiöiden toimintaa ohjaa konserniohje, jonka kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 24.11.2014 § 106.

Konsernijohto on antanut konserniohjeita tytäryhtiöille sekä kaupungin nimeämille yhtiöiden kokous- ja yhtiökokousedustajille useassa asiassa kuluvan vuoden aikana.

Kuluneena vuonna kokoonnuttiin tytäryhteisöjen edustajien kanssa säännöllisesti. Tytäryhtiöpalavereissa käsiteltiin ajankohtaisia asioita.

3.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Peruspalvelukuntayhtymä Selänne aloitti toimintansa 1.1.2010. Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä olivat perustamassa Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Pyhäjärven kaupunki ja Reisjärven kunta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja otti järjestämisvastuun itselleen, tuottamisvastuussa on yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta on osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden ja Taloushallinto Selman talous- ja henkilöstöhallinnon osalta.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.4.2013 perustettavaksi PyhäNet Oy:n. Perustamissopimus allekirjoitettiin 21.5.2013. Pyhäjärven kaupungin omistamien PyhäNet Oy:n osakkeiden lukumäärä oli 250 ja osakepääoma 5.000 euroa. Osakeannista päätettiin 25.4.2014, missä Kärsämäen kunnalle merkittiin 55 osaketta 1.100 euron osakepääomalla. PyhäNet Oy:n osakemäärä osakeannin jälkeen oli yhteensä 305 osaketta. Pyhäjärven kaupungin omistusosuus oli osakeannin jälkeen 81,97 %. Yhtiön toimialana on mm. hankkia, omistaa, ylläpitää, hoitaa, myydä ja vuokrata hallinnassaan olevaa tietoliikenneverkkoa ja sen liittymiä.

Kaupunginhallitus päätti 13.6.2016 § 204 myydä Haapajärven kaupungille 95 Pyhäjärven kaupungin omistamaa Pyhänet Oy:n osaketta. Osakkeiden myynnin johdosta kaupungin omistusosuus on 50,82 % (tätä ennen 81,97 %).

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n perustamisen 29.9.2014. Yhtiön aputoiminimi on Pyhäjärven Callio, jonka nimen alla kaivosinfraa hyödyntävä yritystalue toimii ja kehittyy. Vesi- ja viemäritoiminta sekä kaukolämpötoiminta yhtiöitettiin kaupunginvaltuuston päätettyä asiasta 24.11.2014. Perustettiin Pyhäjärven kaupungin 100 prosenttisesti omistama Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, joka aloitti toimintansa 1.1.2015.

Kaupunginhallitus päätti 21.12.2015 § 473 ostaa varastotilaa Asunto Oy Pyhäsalmen Toripihasta. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa yhteisomistusosuudeksi muodostui 53,70 %.

Kaupunginhallitus antoi 31.7.2017 § 266 konserniohjeen Pyhäjärven Kehitys Oy:lle ja Kiinteistö Oy Rillankivelle, jonka mukaan Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistömässän siirto Kiinteistö Oy Rillankivelle toteutetaan osittaisjakautumisen kautta. Osittaisjakautuminen toteutettiin 1.1.2018 alkaen. Omaisuuden keskittämisellä yhteen yhtiöön on nähtävissä volyymietuja kiinteistönpidon eri osa-alueilla, jolloin on saatavissa sekä toiminnallisia että taloudellisia hyötyjä. Isännöinti (manageeraus) on jo keskitetty, jolloin on saatu vähennettyä kahden yhtiön päällekkäisyyksiä ja mahdollista toimintojen osioimintia. Edelleen kiinteistöhoidon ja -huollon (ja muiden hankintojen) yhdistämisellä (yhdessä kilpailuttamisella) on mahdollista saavuttaa mittakaava-työtyjä. Myös kunnossapitoon liittyviä tehtäviä on mahdollista niputtaa suuremmiksi kokonaisuuksiksi.

Kiinteistö Oy Rillankivi rakennutti 6-kerroksisen hissillisen asuin- ja liikehuoneistokerrostalon Ollintien ja Torkkolantien kulmaukseen, Pyhäsalmen keskusta. Rakennus valmistui vuoden 2018 lopussa. Kerrostalon katutasoon toteutettiin uudet liiketilat Suomenselän Osuuspankille. Rakennuksen kerroksiin 2 - 6 sijoittuu 30 vuokra-asuntoa. Rakennushankkeen toteuttaminen tukee Kiinteistö Oy Rillankiven tarvetta uudistaa nykyistä asutokantaansa. Laadukkaan ja monipuolisen asumisen edistäminen toteuttaa Pyhäjärven kaupungin strategisia tavoitteita.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.12.2019 § 82 hyväksyä Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n purkamisen vuoden 2020 aikana. Kaupunginvaltuusto päätti myös valtuuttaa kaupunginjohtajan antamaan konserniohjeen Pyhäjärven kaupungin yhtiökokousedustajalle ylimääräiseen yhtiökokoukseen, missä asiana on Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n purkaminen osakeyhtiölain mukaisesti. Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 5.2.2020 yksimielisesti purkaa yhtiön ja asettaa sen vapaaehtoiseen selvitystilaan 6.2.2020 alkaen. Selvitystila rekisteröitiin 24.3.2020. Pyhäsalmen Lentokenttä Oy piti 21.12.2020 varsinaisen yhtiökokouksen. Yhtiökokous hyväksyi selvitysmiehen laatiman loppuraportin esitetyllä tavalla.

3.6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta. Kehitysarvion tulee tuoda esiin seikat, joiden perusteella arvioidaan tulevaisuudennäköymien poikkeavan aiemmasta kehityssuunnasta.

Tulevaan kehitysarvioon konsernitasolla vaikuttaa samat seikat kuin arvioon kaupungin kehityksestä. Verotulokehityksen jatkuessa suurin piirtein samankaltaisena vielä lähivuodet, konsernin talouden tunnusluvut pysyvät suhteellisen tyydyttävinä.

Konserniyhtiöistä Pyhäjärven Kehitys Oy:n ja Rillankivi Oy:n kehitys talouden näkökulmasta on haasteellisin. Kehitys Oy:n roolina on luoda edellytyksiä uusille yrittäjille ja sitä kautta uusia työpaikkoja kaivostoiminnan loppumisesta aiheutuvien työpaikkamenetysten sijaan niiden vuosien aikana, jolloin kaivostoiminta vielä jatkuu.

Mikäli työpaikkakehitystä ei olennaisesti vaikuttavammalla tavalla saada menetyksiä vastaavalle tasolle, paikkakunnan väestön vähentyminen jatkuu edelleen ja se aiheuttaa Rillankivi Oy:n omistamien asuntojen käyttöasteen alenemisen.

Pyhäjärven Kehitys Oy:n, Kiinteistö Oy Rillankiven sekä PyhäNet Oy:n tulevan kehityksen arvioon vaikuttaa, miten paikkakunta pystyy pitämään yllä maaseutuelinkeinoja ja kylissä olevaa asutusta. Tämän hetken liittymätilausten lukumäärän perusteella arvio tulevasta on kohtuullisen hyvä. Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:llä on omat haasteensa, koska kaukolämpö- sekä vesi- ja viemäriverkoston korjausvelkaa ei olla täsmällisesti arvioitu.

Vaikka konsernin ja siihen kuuluvien tytäryhteisöjen tunnusluvut kokonaisuudessaan ovat tyydyttävät, talouden näkökulmasta ja kehityksen voimistamisen vaatimuksesta riskienhallintajärjestelmän kokonaisvaltaista, koordinoitua läpivalaisua on harjoitettava.

3.6.5 Selonteko konserninvalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako

Konsernijohto ja tehtävät on konserniohjeella jaettu valtuustolle, hallitukselle, toimielimille, kaupunginjohtajalle ja toimialajohtajille. Kokonaisuudessaan konserniohje koskee Pyhäjärven kaupungin tytäryhteisöjä sekä kuntayhtymiä, joissa kaupunki on jäsenenä. Tytäryhteisöjä ovat Pyhäjärven Kehitys Oy, PyhäNet Oy, Kiinteistö Oy Rillankivi, Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy, Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy, Pyhäsalmen Liiketalo Oy, josta omistus Pyhäjärven Kehitys Oy:n kanssa on yhteensä 69,44 % sekä Pyhäjärven Toripiha, josta omistus Kiinteistö Oy Rillankiven kanssa on yhteensä 53,70 %.

Ohjeiden anto kaupungin edustajille tytäryhteisöissä

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa ohjeet tytäryhtiön hallintoelimissä oleville edustajilleen asetettaessa tytäryhtiöiden toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Kuntalain 23 § 2 momentin mukaisesti kaupunginhallitus voi tarvittaessa antaa ohjeita kaupungin kannan huomioimisesta käsiteltäviin asioihin. Kaupunginhallitus antoi ohjeita tytäryhtiöitä koskeviin asioihin.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevaa arviointia on pyritty kehittämään kuluneen vuoden aikana. Tytäryhtiöt ovat lisänneet toimintaa koskevia tavoitteita tilinpäätösraportointiin. Tavoitteet on johdettu valtuuston hyväksymästä Pyhäjärven kaupungin tulevaisuusstrategiasta. Kiinteistöyhtiö Rillankiven sekä Pyhäjärven Kehitys Oy:n käyttöasteita seurataan.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöjen vuotuiset toiminta-, talous-, rahoitus- ja investointisuunnitelmat tulee toimittaa konsernijohtolle seurantaa varten viivytyksettä niiden valmistuttua ja pyydettyä myös luonnosvaiheessa. Toiminnan seurannassa tulee huomioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi. Yhtiöiden taloudellista tilaa seurataan soveltuvin osin standardoiduin tunnusluvuihin (kannattavuus, maksuvalmius, vakavaraisuus ja suhteellinen velkaantuneisuus). Tytäryhtiöt ovat toimittaneet talouteen liittyvät raportit Pyhäjärven kaupungin konserniohjeen mukaisesti. Muutaman kerran vuodessa järjestettävissä tytäryhtiöpalaverissa on tarkasteltu tytäryhtiöiden tuloksellisuutta, taloudellista asemaa sekä muita ajankohtaisia asioita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Tytäryhteisöt toimivat ensisijaisesti niitä koskevien yhteisölakien sekä oman yhteisön edun mukaisesti. Keskitetyksi järjestettyjä toimintoja kuntakonsernissa voivat olla muun muassa rahoitus- ja sijoitustoiminta, maksuliikenteen hoito, hankinnat ja riskien hallinta, vakuuttaminen, henkilöstöpolitiikka ja tietohallinto. Yleistoteamuksena voidaan mainita, että keskitettyjä konsernitoimintoja ei pääsääntöisesti ole.

Konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus

Pyhäjärven kaupunkikonsernissa ei ole tytäryhteisöä, joka tuottaisi palveluja keskitetyksi muille konserniyhteisöille. Tällaisia palveluja voivat olla mm. toimitila- ja kiinteistöpalvelut, taloushallinnon palvelut, tietohallinnon palvelut ja muut hallinnon palvelut kuten lakipalvelut ja arkistointi- sekä monistus- ja painatuspalvelut.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä

Kaupunginvaltuuston 30.6.2014 § 70 hyväksymä Pyhäjärven kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ovat perustana tytäryhteisöjen riskienhallinnan järjestämisessä. Tytäryhteisöt hoitavat itsenäisesti riskien vakuuttamisen. Kiinteistö Oy Rillankiven ja Pyhäjärven Kehitys Oy:n kiinteistövuokrat ovat ajan tasalla. Riskienhallintajärjestelmien kehittämisen kannalta jatkossa on syytä käydä koordinoiva tarkastelu riskienhallintajärjestelmien kokonaisvaltaisesta toimivuudesta tytäryhteisöissä. Säädetyn muutoksen mukaan toimintakertomukseen on sisällytettävä yksityiskohtaiset tiedot Kuntalain 115 §:ään riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Pyhjärven kaupunki on ottanut käyttöönsä Julkisyhteisön hallinnon vastuuvakuutuksen, jolla tuetaan julkisyhteisön omistaja- ja riskienhallintapolitiikkaa, parantaen sekä päätöksentekijöiden että toimihenkilöiden turvaa eri yhtiömuodoissa.

3.6.6 Kuntakonsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kuntien muodostaessa yhä monipolvisempia kuntakonserneja, korostuu johtamisessa kokonaisuuden ymmärtäminen ja hallinta sekä aktiivisen omistajuuden avulla tavoiteltavat tulokset.

Toimintaympäristön muuttuessa nopeasti kunnalta ja kuntakonsernilta vaaditaan nopeaa reagointi- ja uusiutumiskykyä ja onnistunutta johtamista. Se tarkoittaa johtamisen, toimintatapojen, -prosessien ja rakenteiden jatkuvaa tarkastelua, toiminnan kokonaistuloksellisuutta sekä riskienhallintaa. Kiristynyt taloudellinen tilanne luo kuntajohtamiselle vielä erityisen paineen.

Kuntalain (410/2015) säännökset terävöittävät kunnan toiminnan strategista johtamista, omistajaohjausta sekä riskienhallinnan ja arvioinnin merkitystä. Kuntalain uudet säännökset omistajaohjauksesta, kunnan tytäryhteisöjen toiminnasta ja konserniohjeista sekä konsernijohdosta ovat tulleet voimaan 1.6.2017. Pyhjärven kaupunki on aloittanut konserniohjauksen kehittämisen etupainotteisesti jo ennen kuntalain säännösten voimaantulua.

	Tavoitearvo	Kiinteistö Oy Rillankivi	Pyhjärven Kehitys Oy	Pyhänet Oy	Pyhjärven Energia ja Vesi Oy
Konsernijohdolle asetettujen tavoitteiden toteutuminen					
Raportointivelvoite	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi	3 kertaa / vuosi
Toimintatuotot / toimintakulut %	> 30 %	148,7	120,0	177,2	110,9
Vuosikate / poistot %	> 80 %	68	696	194	55
Omavaraisuusaste %	> 50 %	19,3	-109,5	8,1	52,1
Suhteellinen velkaantuneisuus	< 40 %	528	329	325	166
Lainamäärä € / asukas		1 842	79	730	631
Tytäryhteisöille annettujen tavoitteiden toteutuminen					
Tilikauden yli-/alijäämä	+ / - 0 €	-188 120	15 380	173 107	-216 915
Asuntojen käyttöaste	> 90 %	91,3			
Toimitilojen käyttöaste		92,5			

3.6.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021	2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	41 121	40 938	40 127
Valmistus omaan käyttöön			
Toimintakulut	-81 941	-79 160	-76 609
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-83	3	6
Toimintakate	-40 903	-38 220	-36 476
Verotulot	21 192	22 552	21 645
Valtionosuudet	21 859	21 623	20 773
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	32	11	12
Muut rahoitustuotot	47	494	323
Korkokulut	-458	-358	-430
Muut rahoituskulut	-294	-95	-381
Vuosikate	1 475	6 007	5 466
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 816	-3 840	-4 092
Tilikauden yli- ja alipariarvot			
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			-198
Tilikauden tulos	-2 341	2 167	1 175
Tilinpäätössiirrot	312	-2	-20
Tilikauden verot	-49	-21	-29
Laskennalliset verot		-1	-4
Vähemmistöosuudet	-3	28	74
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 081	2 171	1 196

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Toimintatuotot / toimintakulut, %	50,4	51,3	51,0	52,4	51,7	50,2
Vuosikate / Poistot, %	63,2	30,9	13,3	133,6	156,5	38,7
Vuosikate, € / asukas	436	232	109	1 086	1 211	306
Asukasmäärä	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962	4 828

Toimintatuottojen % -osuus toimintakuluista:

100 x toimintatuotot / toimintakulut

Vuosikate % poistoista:

100 x vuosikate / poistot + arvonalennukset

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021	2020
	1 000 €	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	1 475	6 007	5 466
Satunnaiset erät			-199
Tilikauden verot	-49	-21	-22
Tulorahoituksen korjauserät	42	-127	-23
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-6 912	-5 989	-6 855
Investointien ennakkomaksut			
Rahoitusosuudet investointimenoihin	64	36	343
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	136	126	273
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 244	31	-1 017
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-214	10	-25
Antolainasaamisten vähennykset	11		2
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 871	2 405	9 306
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 069	-2 069	-2 477
Lyhytaikaisten lainojen muutos	321	43	-2 756
Oman pääoman muutokset	1 371	-755	
Muut maksuvalmiuden muutokset	744	320	-986
Rahoituksen nettorahavirta	3 035	-46	3 065
Kassavarojen muutos	-2 209	-16	2 047
Rahavarat 31.12.	13 485	15 694	15 710
Rahavarat 1.1.	15 694	15 710	13 662
	-2 209	-16	2 047
Erotus	0	0	0

KONSERNIRAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP 2022
Investointien tulorahoitus	16,4	9,1	83,9	100,3	21,5
Lainanhoitokate	0,40	0,24	2,03	2,62	0,58
Kassan riittävyys, päivää	57,3	57,8	64,0	65,3	53,6
Toiminnan ja invest.rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-34 739 129	-30 286 259	-23 641 774	-14 172 113	-16 354 209
Asukasmäärä	5 247	5 135	5 033	4 962	4 828

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * vuosikate / investointien omahankintamenot

Lainanhoitokate

= (vuosikate + korkokulut) / (korkokulut + lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys, päivää

= 365 * kassavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla seurataan investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä.

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	68 634	65 947	A OMA PÄÄOMA	21 979	23 498
I Aineettomat hyödykkeet	982	679	I Peruspääoma	20 559	20 542
1. Aineettomat oikeudet	403	243	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	3	
2. Muut pitkäaik. menot	306	261	III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	273	175	IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskenäiset hankinnat			V Muut omat rahastot	732	922
II Aineelliset hyödykkeet	66 311	64 699	VI Ed. tilikaudien yli-alijäämä	2 766	-137
1. Maa- ja vesialueet	5 072	5 126	VII Tilikauden yli- alijäämä	-2 081	2 171
2. Kiinteistöjen liittymismaksut					
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	556	553
4. Rakennukset	41 712	40 598	C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 866	8 475	VARAUKSET	-328	0
6. Koneet ja kalusto	1 197	1 422	1. Poistoero	-328	
7. Muut aineelliset hyödykkeet	12	9	2. Vapaaeht. varaukset		
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	12 451	9 069			
III Sijoitukset	1 341	569	D PAKOLLISET VARAUKSET	692	740
1. Osakkuusyhteisöosuudet	493	368	1. Eläkevaraukset		
2. Muut osakkeet ja osuudet	824	176	2. Muut pakolliset varaukset	692	740
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		1	E TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	369	398
4. Muut lainasaamiset	1	15			
5. Muut saamiset	24	9	F VIERAS PÄÄOMA	65 913	62 445
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	337	361	I Pitkäaikainen	49 229	48 743
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 209	21 326	1. Pitkäaikainen korollinen	48 405	47 602
I Vaihto-omaisuus	357	432	2. Pitkäaikainen koroton	824	1 141
II Saamiset	6 367	5 199	II Lyhytaikainen	16 684	13 702
Pitkäaikaiset saamiset	687	48	1. Lyhytaikainen korollinen	3 584	3 263
Lyhytaikaiset saamiset	5 680	5 151	2. Lyhytaikainen koroton	13 100	10 439
III Rahoitusarvopaperit	10 339	10 674			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 146	5 021			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 181	87 633	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 181	87 633

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

	TP2017	TP2018	TP2019	TP2020	TP2021	TP 2022
Omavaraisuusaste, %	34,3	31,4	26,6	27,1	26,9	25,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,9	69,2	76,5	72,1	73,2	78,3
Velat ja vastuut prosenttia käyttötul. %	67,0					
Kertynyt yli- / alijäämä, 1000 €	5 140	3 293	21	1 681	2 033	685
Kertynyt yli- / alijäämä, € / asukas	962,8	627,6	4,0	333,9	409,8	141,8
Konsernin lainat, € / asukas	7 149	8 065	9 110	10 031	10 251	10 768
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	38 159	42 319	46 782	50 486	50 865	51 989
Konsernin lainasaam.31.12., 1000 €	24	5	5	14	16	1
Asukasmäärä	5 338	5 247	5 135	5 033	4 962	4828

KESKEISET LIITETIEDOT

	2018	2019	2020	2021	2022
Vastuositoumukset					
Samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta					
Takaukset	8 423 613,24	9 063 790,62	8 881 135,81	7 393 051,43	7 898 197,05
Kiinnitykset tiloihin					
Muut vastuositoumukset					
Takaukset muidenpuolesta	1 541 124,95	1 426 401,65	1 726 527,93	2 508 912,83	3 497 470,20
Kiinnitykset					
Tiloihin	2 568 829,73	2 568 829,73	2 602 467,32	5 476 087,22	5 476 087,22
Yrityskiinnitykset	168 187,93	168 187,93	168 187,93	328 187,93	328 187,93

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

3.7.1 Asiaa koskeva sääntely

Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi Kuntal 115 § .

3.7.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tuloksella tarkoitetaan tuloslaskelman tulosta ennen varaus- ja rahastosiirtoja. Kirjaimellisesti tuloksen käsittely on ylijäämäisen tuloksen siirtämistä taseen vapaaehtoiseen varaukseen, rahastoon tai tilikauden ylijäämä –tilille. Lain tarkoitusta tuloksen käsittelystä tulkitaan laajemmin siten, että hallitus ottaa esityksessään kantaa kaikkiin tilikauden tuloksen jälkeen esitettäviin eriin, myös varauksen tai rahaston vähennykseen.

Pakollinen varaus ei ole tuloksenkäsittelyerä, vaan se on tehtävä tilikauden tuloksesta riippumatta silloin, kun velvoite sen tekemiseen on syntynyt.

Vuosina 2020 - 2022 tilikauden tulosta on käsitelty seuraavaasti:

	2020	2021	2022
Tilikauden tulos	88 444,74	1 835 386,65	-1 330 368,74
Investointirahaston lisäys (-) / vähennys (+)			
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)			
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)	338 426,75	334 208,46	328 316,15
Tilikauden alijäämä- / ylijäämä+	426 871,49	2 169 595,11	-1 002 052,59

Vuoden 2022 lopussa tilikauden tulos oli -1.330.368,74 euroa sekä tilikauden alijäämäksi muodostui -1.002.052,59 euroa.

Edellisinä vuosina päätetyt poistoeron muutokset käsiteltiin aikaisempien suunnitelmien mukaisesti ja tuloutettiin tehtyjä poistoeroja yhteensä 328.316,15 euroa. Tilikauden alijäämä -1.002.052,59 euroa vähennetään kokonaisuudessaan taseen edellisten vuosien tilikausien ylijäämästä (3.245.401,26 euroa) kuluvan vuoden kirjanpidossa.

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä kumulatiivinen ylijäämä on yhteensä 2.243.348,67 euroa. Pyhäjärven kaupungilla ei ole kattamatonta alijäämää.

3.7.3 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain talouden tasapainottamista koskevilla säännöksillä pyritään lisäämään talouden suunnitelmallisuutta sekä selkeyttämään ja täsmentämään kunnan talouden tasapainosäätelyä erityisesti tilanteissa, jossa kunnan kertynyt alijäämä on merkittävä. Toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamisessa.

Vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyyn johtavista tunnusluvuista on säädetty seuraavasti:

Kriisikuntakriteerit

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan kriteerejä on uudistettu. Uudistetut kriisikuntakriteerit kuvaavat kunnan taloutta eri näkökulmista nykyistä paremmin. Kriisikuntamittariston rakenne säilyy ennallaan, mutta tunnuslukuja ja niiden raja-arvoja on muutettu. Laki tuli voimaan 1.3.2019. **Uusia raja-arvoja sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.** Siihen asti sovelletaan, mitä lain voimaan tullessa voimassa olleessa kuntalain 118 §:ssä säädetään. Arviointimenettely voidaan jatkossa käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa. **(ei muutosta nykyiseen), TP2022: ei kertynyttä alijäämää.**
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt **alijäämä** on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa **(ei muutosta nykyiseen), TP2022: kertynyt ylijäämä 142 €/asukas**

TAI

- jos rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet kaikki seuraavat raja-arvot
 1. kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia; **TP2022: 38,7 %**
 2. kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti; Tuloveroprosentti vuonna 2022 on 21,75 %, kuntien painotettu + 2 % on yhteensä 22,00 %.
 3. asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla; TP2020: 10.380 €/asukas (koko maa 8.765 + 50 % = 13.148 €/as tilinpäätöksessä 2020), TP2021: 10.445 €/asukas, TP2022: 10.908 €/asukas
 4. konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8, **TP2022: 0,58**

Kuntayhtymässä arviointimenettely voidaan käynnistää vain, mikäli kuntayhtymä ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110.3 §:n mukaisessa määräajassa. Lakia ei muutettu tältä osin.

Talouden tasapainottaminen

Kaupungin talouden tarkka seuranta ja reagoiminen tuleviin muutoksiin on vaatinut erityistä panosta tilinpäätösvuonna 2020 sekä tulevina vuosina. Kaupungin talouden tasapaino edellyttää kokonaistalouden hallintaa, uusien toimintatapojen luomista, yhteistyön tehostamista eri tahojen kanssa sekä kaupungin profiilin nostamista.

Vuoden talousarviovalmistelun yhteydessä toimialueet etsivät säästötoimenpiteitä omista toiminnoistaan. Lisäksi päätettiin yhteistoimintamenettelyjen mukaisesti koko kaupungin henkilöstön lomautuksista vuoden 2021 aikana.

4 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (Kuntal. 110.5 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteet, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kaupunginhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kaupungissa ja kaupunkikonsernissa annetaan talousarvion toteutumisvertailuosassa. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista (14 §, 110 §), määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen (110.4 §) ja kaupunginhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta (113 §). Talousarviossa asetettujen tavoitteiden tulee toteuttaa valtuuston hyväksymää kaupunkistrategiaa (110 §). Kaupunkistrategiassa määritellään sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategisten tavoitteiden toteutumisesta on suositeltavaa raportoida ainakin tilinpäätöksessä.

HALLINTOPALVELUT

Vastuuelin: Kaupunginvaltuusto, kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hallintopalvelut vastaa kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Hallintopalvelut tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallintopalvelut vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Hallintopalvelujen tehtävänä on tuottaa ammattitaitoisesti laadukkaat tuki- ja ylläpitopalvelut eri toimialoille. Hallintopalvelut sisältää keskusvaalilautakunnalle, tarkastuslautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle varatut määrärahat.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022+M	TP2022	TA2023
Toimintakate, kaupunki	-38 767 519	-39 606 269	-41 284 665	-41 783 921	-41 277 810	-13 893 700
Asukasluku	5 033	4 962	4 950	4 950	4 828	4 850
Toimintakate €/asukas	-7 703	-7 982	-8 340	-8 441	-8 550	-2 865
Toimintakate, muutos-%, verrattuna edellinen vuosi	0,6 %	2,2 %			4,2 %	

3. PERUSTELUT

Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa. Valtuusto päättää mm. kuntastrategiasta, hallintosäännöstä, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta, tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapaudesta. Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Valtuusto asettaa tehtäviinsä kaupungin muut toimielimet ja täyttää tärkeimmät virat. Valtuusto on hallintosäännöllä siirtänyt toimivaltaansa edelleen muille toimielimille, kuten kaupunginhallitukselle, lauta- ja johtokunnille sekä viranhaltijoille. Päätösvallan siirtämisen avulla valtuusto voi paremmin keskittyä tärkeimpien asioiden käsittelyyn ja kaupungin kehittämiseen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	725 633	1 071 280	363 366	763 366	1 162 574	399 208	466 900
Toimintamenot	-30 473 836	-30 994 407	-30 694 177	-31 711 870	-31 468 596	243 274	-3 615 651
Toimintakate (netto)	-29 748 203	-29 923 127	-30 330 811	-30 948 504	-30 306 022	642 482	-3 148 751
Poistot ja arvonalent.	-54 128	-54 130	-54 150	-54 150	-56 368	-2 218	-52 900
Tehtävän kokonaiskust.	-29 802 331	-29 977 257	-30 384 961	-31 002 654	-30 362 390	640 264	-30 384 961

Toimintatuottojen toteutuminen

152,3 %

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Vastuuelin: Tarkastuslautakunta

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunta valmistelee valtuustolle hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Arvioi ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioida talouden tasapainotuksen toteutuminen. Huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen, koko kuntakonsernin tilintarkastuksen yhteensovittamisesta. Valvoa lautakunnalle tehtävien sidonnaisuusilmoitusten noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
1. Tilintarkastusyhteisön tilintarkastajan toimesta kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen toteuttaminen kunta- ja tilintarkastuslain edellyttämällä tavalla.	Hallinnon ja talouden tarkastuksen asianmukaisen toteutuksen järjestäminen niin, että tilintarkastajalla on käytössään riittävät voimavarat riippumattoman tilintarkastuksen suorittamiseksi.	Tilintarkastaja raportoi sopimuksenmukaisesti tarkastuslautakunnalle, joka valvoo tarkastuksen suorittamista / Lakien ja asetusten mukainen riittävä laajuus.
2. Valtuuston päättämän kaupunkistrategian toteutumisen arviointi ja seuranta.	Viranhaltijaorganisaatio toteuttaa kuntastrategiassa asetetut tavoitteet ja toimenpiteet.	Tarkastuslautakunta / Kaupunkistrategian toteutumisen arviointi.
3. Valtuuston asettamien kaupunkikonsernin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi.	Lautakunta hankkii tiedot ja tutustuu tavoiteasettelun alaiseen toimintaan.	Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Toiminnan ja talouden arviointi, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Kaupunginvaltuuston vuosittain asettamat tavoitteet / Oleellisen toiminnan riittävä arviointi.
4. Tarkastuslautakunnan toiminnan kehittäminen ja kouluttautuminen.	Koulutuksella pidetään yllä valmiudet arviointityön suorittamiseen.	Kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan oma seuranta / Tarkastuslautakunnalla riittävä koulutuksen taso, käytössään riittävä asiantuntemus tehtävistä suoriutumiseksi.
5. Kaupunkikonsernin tavoiteasettelun kehittäminen / Tavoitteiden asettelun merkittävyyden ymmärtäminen.	Tavoiteasettelun merkittävyyden kehittäminen kaupunkikonsernissa.	Tarkastuslautakunta ja kaupunginvaltuusto / Riittävä määrä oleellisia, mitattavia ja arvioitavia tavoitteita.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2020	TP2021	TA2021	TA2022	TP2022	TA2023
Nettomenot € / asukas	5,6	4,3	7,8	7,9	5,6	7,7

3. PERUSTELUT

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat; arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla; arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää; huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta; valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi; valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdyistä muistutuksista asianomaisen selitys sekä kunnanhallituksen lausunto.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poikkeama	TA 2023
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-28 185	-21 804	-38 872	-38 872	-26 966	11 907	-37 236
Toimintakate (netto)	-28 185	-21 804	-38 872	-38 872	-26 966	11 907	-37 236

Toimintakulujen toteutuminen

69,4 %

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vastuuelin: Keskusvaalilautakunta
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Vaalien järjestäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä (Vaalilaki 714/1998). Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa valtiollisten ja kuntavaalien järjestämisestä. Kuntavaalien toimittamisesta säädetään vaalilain lisäksi kuntarakennelaissa (1698/2009).

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Tietotekniikan käyttö ennako- ja vaalipäivän äänestyksessä	Äänestäneiden reaaliaikainen merkitseminen vaalitietojärjestelmään. Tavoite toteutui.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Ennakoäänestysauto reittiakataulun mukaisesti palvelemaan haja-asutusalueiden ja taajaman asukkaita	Ennakoäänestysmahdollisuuden tarjoaminen muuallakin kuin yhdessä ennakoäänestyspaikassa. Toteutui.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupungintyöntekijöiden työpanoksen käyttö ennakoäänestysaikana	Työvuorojen jakaminen usean henkilön kesken, oman työn ohella. Toteutui.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Äänioikeutettuja	4 573	4 566	4 144	4 144	4 106	4 106
Äänestäneitä	2 798		2 288		1 985	
Äänestys%	61,2		55,2		48,3	
	Eduskuntav					
Äänioikeutettuja	4 566					
Äänestäneitä	1 417					
Äänestys%	31,0					
	EU-vaalit	Ei vaaleja	Kuntavaalit	Aluevaalit	Aluevaalit	Eduskuntav.

3. PERUSTELUT

Aluevaalien ennakoäänestys järjestettiin 12.1.-18.1.2022 ja varsinainen vaalipäivä oli 23.1.2022. Oikeusministeriön mukaan aluevaalit on tarkoitus pitää jatkossa kuntavaalien yhteydessä vuodesta 2025 alkaen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Oikeusministeriö korvaa kunnille vaalien järjestämisestä 2,20 € / Suomessa asuva äänioikeutettu, paitsi ei kuntavaaleissa.

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poikk.	TA 2023
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot		5 802	9 116	9 116	11 966	2 850	9 100
Toimintamenot	-1 387	-16 930	-16 000	-16 000	-13 684	2 316	-16 028
Toimintakate (netto)	-1 387	-11 129	-6 884	-6 884	-1 718	5 166	-6 928

Toimintatuottojen toteutuminen
 Toimintakulujen toteutuminen

131,3 %
 85,5 %

KAUPUNGINVALTUUSTO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja Henrik Kiviniemi
 Talous- ja hallintojohtaja Sari Nissilä

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto tekee päätökset kaikissa laissa mainituissa kunnan kannalta tärkeissä asioissa.

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +M	TP2022	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-93 275	-107 270	-79 964	-79 964	-83 373	-87 562
Toimintakate (netto)	-93 275	-107 270	-79 964	-79 964	-83 373	-87 562

Toimintakulujen toteutumaprosentti

104,3 %

KAUPUNGINHALLITUS

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuhenkilö: Kaupunginjohtaja
 Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin johtamisesta ja kehittämisestä kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden, suunnitelmien ja päätösten mukaisesti. Kaupunginhallitus johtaa ja valvoo kaupungin ja kaupunkikonsernin toimintoja, vastaa strategian valmistelusta, toiminnan tuloksellisuudesta, kaupungin talouden ohjauksesta ja organisaation kehittämisestä, riskien hallinnasta ja omistajaohjauksesta sekä valvoo kaupungin yleistä etua. Sen lisäksi kaupunginhallitus vastaa alueiden käytön suunnittelusta ja ohjaa kaupungin maapolitiikkaa ja kaavoitusta, kuntasuunnittelua, seutuyhteistyötä, asuntopolitiikkaa, elinkeinopolitiikkaa sekä henkilöstöpolitiikkaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	<p>Aktiivisella vaikuttamisella ja yritys yhteistyöllä turvataan joukkoliikennepalvelujen riittävä toimivuus.</p> <p>Sähköisten palveluiden kehittäminen konsernin palveluissa.</p> <p>Valokuituliittymien määrää lisätään Pyhäjärvellä yhteismarkkinoinnilla Pyhänet Oy:n kanssa.</p> <p>Digitaalisuusasteen arviointi tehdään vuosittain</p>	<p>Julkisen liikenteen vuorot lisääntyvät vuosien 2020-2022 aikana. → ei toteutunut</p> <p>Lisääntyneiden sähköisten palvelujen määrä → toteutui</p> <p>Valokuituliittymät lisääntyvät Pyhäjärvellä vuonna 2022 20 kpl. 14 kpl uusia rakennettiin + 24 kpl uutta aktiiviliittymää.</p> <p>Kaupungin digitalisaatioaste kasvaa mitattavasti. → mittausta ei suoritettu vuonna 2022</p>

Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E75 ja 27-tien risteysalueen kehittäminen suunnitellusti. Älykäs liikenne ja sen vaatima infrastruktuuri sekä tukipalvelut huomioidaan suunnittelussa.	Uudet yritykset risteysalueella / vuosi. → 2 kpl vuonna 2022 Huomioitu kehittämissuunnitelman päivityksessä.
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon kehittyminen Callion toiminta varmistuu pitkällä aikavälillä liiketaloudellisesti ankkuriyritysten kautta.	Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n liikevaihdon lisääntyminen sekä palvelu- ja vuokrasopimusten määrän kehitys. → tavoitteet toteutuivat erittäin hyvin. Energiavaraston rakentaminen alkaa vuoden 2022 aikana. → ei alkanut. Notifikaatio tuelle saatiin 12/2022.
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Energiahankkeet luovat paikkakunnalle uusia työpaikkoja. Marja-alan yritysten liikevaihdon kehitys Kalatalouden kehittäminen	Energia-alan työvoimavaikutusten kasvu (htv) → Murtomäen tuulipuiston työmaa lisäksi paikkakunnalla energia-alan työpaikkoja merkittävästi. Viljelyalan lisääntyminen (ha) ja liikevaihdon kasvu. → Marjakasvien pinta-ala supistui 2022 - 18,21 ha (-18,59 %) Kalasataman kehittämishankkeen valmistuminen vuonna 2022 hankesuunnitelman mukaisesti. → toteutui
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Kaupunki edistää alueellaan energiahankkeita, jotka kohdistuvat uusiutuvan energian tuotantoon, biopolttoaineisiin ja energian varastointiin. Kaupungin HINKU-sitoumus HINKU-foorumin parhaiden käytäntöjen implementointi	Valtateiden risteysalueelle edistetään liikennekaasun jakeluaseman syntymistä yksityisellä pääomalla. → toteutui. Asema avattiin 9/2022. Kaupunki edistää uusien tuulivoima-alueiden kaavoittamista ja kehittämistä. → toteutui. Uusia hankkeita vireille 3 kpl. Pyhäjärven kasvihuonepäästöt vähenevät 80 % vuoteen 2030 mennessä. → vuosina 2007-2020 vähenevä -30% Vähintään yksi uusi ns. paras käytäntö implementoidaan per vuosi. → toteutui
Viihtyisä elinympäristö	Paluumuutto vilkastuu kaikissa ikäryhmissä. Paluumuuttajien tarpeet mm. asumisessa ja yrittämisessä huomioidaan erityisesti. Riittävästi houkuttelevia kaavatontteja valmiina rakennettavaksi asumiseen. Maakuntajärvi Pyhäjärven rantaosayleiskaavan päivitys luo viihtyisiä asuntotontteja	Kuntaan muutto on suurempi kuin lähtömuutto vuonna 2022. → Ei toteutunut. Nuorten aikuisten (alle 35-v.) paluumuutto lisääntyy vuodesta 2021. → 65 kpl (v. 2021 54 kpl), tavoite toteutui. Vuonna 2022 myytyjä kaupungin kaavatontteja väh. 2 kpl. → toteutui 2 kpl, mutta olivat ns. vuokratonttien myyntejä. Kaavan päivitysprosessia valmistellaan vuonna 2022 ja kaavan päivitys aloitetaan viimeistään vuonna 2024. → prosessi eteni aikataulussa vuonna 2022.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA**TAVOITE****TOIMENPIDE / HANKE****ARVIOINTI / MITTARI**

Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Nuorten kesätyösetelimallin käyttöä jatketaan ja kehitetään.</p> <p>Kutsuperusteista palveluliikennettä järjestetään haja-asutusalueille.</p> <p>Turvallisen ja älykkään senioriasumisen mahdollisuuksia kehitetään yritysten kanssa.</p>	<p>Kesätyösetelin käyttöaste vuosittain vähintään 95 %. → Käyttöaste on ollut yli 95 %. Tavoite on toteutunut.</p> <p>Palvelun asiakasmäärä pysyy hyvällä tasolla. → Tavoite on toteutunut.</p> <p>Senioriasuntoja rakennetaan 22 kpl vuoteen 2022 mennessä yksityisellä pääomalla. → toteutui (Virkkulankoti)</p>
Sivistyksestä virtaa	<p>Tapahtumien sekä kulttuuri- ja liikuntapalveluiden esillä pitäminen. Avustukset tapahtumille ja järjestöille.</p> <p>Tapahtumatarjonta kasvaa Pyhäjärvellä.</p>	<p>Medianäkyvyys ja kävijämäärät → tietoja ei ole vielä olemassa. Kävijämäärät toipuvat vielä covid19-pandemiasta.</p> <p>Uusien tapahtumien määrä. → Pandemiatilanteesta ja energiakriisistä johtuen vain yksi uusi tapahtumia (kesänavaus 2022)</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Sote-kustannusten kasvun taittaminen ja tasapainottaminen kantokykyä vastaavasti.</p> <p>Palveluiden kustannustehokkuus</p> <p>Henkilöstörakenne kantokykyä vastaava</p>	<p>Sote-palveluiden määrärahojen kehitys → kehitys jatkui erittäin huonona.</p> <p>Kaupungin tuottamien palveluiden hinta verrattuna verrokkikuntiin. → Sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannukset ovat korkeat.</p> <p>Syksyllä 2020 laaditun henkilöstösäästöpaketin mukaiset säästöt toteutuvat → Henkilöstöön kohdistuvat säästötoimenpiteet ovat toteutuneet osittain.</p>
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Vaikutusten ennakoarviointi (EVA) käytössä kaikissa toimielimissä</p> <p>Tiedottamista ja osallisuuden mahdollisuuksia lisätään kaupungin toiminnassa.</p>	<p>Laadittujen arviointien määrä / vuosi. → 3 kpl vuonna 2022.</p> <p>Konsernin tiedotuslehti ilmestyy väh. 2 kertaa vuodessa. → ilmestyi 1 kerran, johtuen hlöstöpulasta.</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Luonto hyödynnetään monipuolisesti matkailuliiketoiminnan kehittämisessä</p>	<p>Tuotteistettujen luonto- ja vesistömatkailupalvelujen määrä → ei saatuja tietoja yrityksiltä vielä vuoden 2022 osalta.</p> <p>Kaupungin satama-alueelle laaditaan kehittämissuunnitelma. → kaavoitus aloitettiin, jonka yhteydessä laaditaan kehittämissuunnitelma.</p>

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Talouden tasapainotusohjelman noudattaminen ja päivittäminen.	Konsernin positiivinen vuosikate vuonna 2025 → Kaupungin vuosikate negatiivinen TS2025

	<p>Kuntalain § 118:n mukaiset ns. kriisikunnan raja-arvot eivät täyty kokonaan. Veropohja laajenee erityisesti tuulivoimarakentamisen kautta</p> <p>Kaupungin sijoitusvarallisuuden tuottavuus hyvällä tasolla</p>	<p>Kaupunkikonsernin lainamäärä €/asukas → Konsernin lainamäärä 31.12.2022 oli 10.768 €/as.</p> <p>Tilikauden tulos positiivinen vuonna 2024 → Ei toteudu vielä vuonna 2024.</p> <p>Ns. kriisikuntamittareista täyttyy enintään kaksi → Tavoite toteutui.</p> <p>Pyhäjärven kiinteistöverotulot kasvavat 10 % vuoteen 2022 mennessä ja edelleen 40 %:ia vuoteen 2024 mennessä (vertailu vuoteen 2019) → V. 2022 ei toteutunut 10 %:n kasvu, TS2024 on laadittu niin, että kasvu% on toteutunut suunnitelmassa.</p> <p>Sijoitussalkkujen tuotto, % / vuosi → Vuosi 2022 oli haasteellinen sijoittajalle. Tuotto prosentit vuonna 2022 olivat Evli -8,05%, Nordea -12,19%</p>
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	<p>Onnistunut konserniohjauks</p> <p>Konsernin yhteiset ns. toimitusjohtajalaverit.</p> <p>Yhtiöiden hallitusten jäsenten ja kaupungin viranhaltijoiden läsnäoloprosentit hyvällä tasolla.</p> <p>Uusi elinkeinojen kehittämisen malli</p> <p>Konserniyhtiö koko paikkakunnan elinvoiman kasvattajana</p>	<p>Yhtiöiden TA-tavoitteet ja toiminta ovat kaupungin strategian mukaisia. → toteutui hyvin</p> <p>Vähintään 6 kpl vuonna 2022 → toteutui 5 kpl</p> <p>Läsnäoloprosentit hyvällä tasolla. → toteutui</p> <p>Uudet yritykset ja kehittämisinvestoinnit vuodessa. → uusia yrityksiä 27 kpl, nettolisäys 13 kpl. Myönnettyjä yritystukia kehittämiseen n. 1,1 milj. euroa (ei sis. kuntayhtiöitä).</p> <p>Muille konserniyhtiöille koituneet positiiviset vaikutukset ja paikallisten hankintojen määrä</p>
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	<p>Nettoinvestoinnit mitoitetaan taloudellisen kantokyvyn mukaan.</p> <p>Uusia verotuloja tuottavia investointeja haetaan aktiivisesti.</p> <p>Teollisten tuulivoimainvestointien edistäminen</p> <p>Kaupunkikonsernin vuosikate kattaa pitkällä aikavälillä nettoinvestoinnit</p>	<p>Kaupungin nettoinvestoinnit ovat max. tasapainotussuunnitelman tasolla. → Tavoite 0,7 M€, toteutunut 1,1 M€</p> <p>Yli 500.000 euron investointihankkeiden määrä paikkakunnalla (pl. energiainvestoinnit). → lisääntyi, väh. 3 kpl investointitukia</p> <p>Uusien investointipäätösten ja kehityshankkeiden määrä → ei uusia investointipäätöksiä vuonna 2022. Uusia hankkeita useita.</p> <p>Vuosikate ja nettoinvestointien tasalla → Vuosikate ei kattanut nettoinvestointeja.</p>
Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Turvallinen, saavutettava ja vahvan luontoelementin Pyhäjärvi näkyy	Mainoskampanjoiden määrä → 2 kpl

	Pyhjärven Callio tunnetaan maanalaisena menestystekijänä valtakunnallisesti. Pääpaino sisällöllisessä ja positiivisessa markkinoinnissa yhdessä yritysten kanssa.	Callion tuomat uudet kontaktit kaupungille. → toteutuva hyvin, useita uusia yrityskehityshankkeita. Kaupunki markkinoi itseään aktiivisesti sekä paikallisesti että valtakunnallisesti
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen hankekehittäminen ja aluekehitysvarojen hyödyntäminen. Nihakilta hankitaan resurssia yritys- ja rahoitusneuvontaan 0,5 htv Korkeakouluyhteistyö lisääntyy ja monipuolistuu	Aluekehitysrahojen vuosittainen määrä. → uudet päätökset: AKKE-rahoitus 100.000 euroa. Lisäksi Callioon BF-rahoitusta n. 1 milj. euroa. Nihakin yrityspalvelupäällikön tulostavoitteiden toteutuminen → toteutui osittain Yliopistojen ja AMK:iden kanssa tehtävät yhteiset toimenpiteet → lisääntyivät
Resurssiviisuus inhimillisessä pääomassa	Kaupunki selvittää säännöllisesti elinvoiman kehittämisen tarpeita. Yhteisöjä tuetaan hyödyntämään kehittämisrahoitusta. Päätöksenteko ja toiminta ovat kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta arvioivaa (EVA-menettely).	Poismuuttajakysely toteutetaan 2022 → ei toteutunut Saadun Leader-rahoituksen määrä. → yhteisöjen rahoitus Leaderista n. 285.000 euroa vuonna 2022. Laadittujen EVA-arviointien määrä → 3 kpl vuonna 2022.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Asukasluku	5 135	5 033	4 962	4 950	4 828	4 850
Tulovero %	21,75	21,75	21,75	21,75	21,75	9,11
Koko maan keskim.tulov-%	19,88	20,98	20,02		20,02	
Nettomenot €/asukas (kaupunginhallitus)	-5 692	-5 916	-6 024		-6 254	

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallitus jakautuu kolmeen alakohtaan, jotka ovat yleishallinto, elinkeinotoimi sekä Selänne-palvelut.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueille 1.1.2023. Tämä vaikuttaa vuonna 2023 toimintakuluihin huomattavasti. 1.1.2024 on tulossa TE-palveluiden siirtäminen kuntiin.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Kaupunginhallitus	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poikkeama	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	725 633	1 065 479	354 250	454 250	645 902	191 652	457 800
Toimintamenot	-3 415 627	-3 526 826	-2 751 921	-2 761 921	-2 953 139	-191 218	-2 718 525
Toimintakate (netto)							
Toimintakate Selänne	-27 028 638	-27 428 847	-28 075 113	-28 515 113	-27 886 729	628 384	-756 300
Toimintakate (netto)	-29 718 631	-29 890 194	-30 472 784	-30 822 784	-30 193 965	628 819	-3 017 025
Poistot ja arvonalent.	-54 128	-54 150	-54 150	-54 150	-56 368	-2 218	-52 900

Tehtävän kokonaiskust.	-29 772 759	-30 299 773	-30 526 934	-30 876 934	-30 250 334	626 600	-3 069 925

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

152,5 %
99,3 %

Yleishallinto

Vastuuelin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Talous- ja hallintojohtaja

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yleishallinto sisältää kaupunginhallituksen, keskushallinnon, työterveyshuollon, muun henkilöstöhallinnon, luottamusmiestoiminnan, yhteistyötoimikunnan, työsuojelun, palveluliikenteen, verotuksen, velkaneuvonnan, eri toimikuntien, vammaisneuvoston, kylien kehittämisen, vanhusneuvoston, työllistämisen sekä Namon määrärahavaraukset.

2. PERUSTELUT

1.1.2013 alkaen Pyhäjärven kaupungilla on järjestämisvastuu maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueella, jonka muodostavat Haapajärvi, Pyhäjärvi sekä Reisjärvi. Yleishallinto vastaa kaupunginhallituksen ja -valtuuston käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta ja toimittamisesta toimielinten käsiteltäviksi. Se tuottaa koko kaupungin toiminnan ja talouden tilaa koskevia tietoja ja toteuttaa toiminnan ja talouden seurantaa, valvontaa ja suunnittelua. Hallinto vastaa koko kaupunkikonsernin toiminnan ohjaamisesta. Työllistämismäärärahat on koottu talousarviossa hallintotoimelle, jolloin työllisyysmäärärahojen käyttäminen on kaupunginhallituksen alaisuudessa. Työllisyysmäärärahoja käytetään yhteistyössä hallintokuntien esimiesten kanssa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poikkeama	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	241 798	362 136	276 500	276 500	468 299	191 799	457 800
Toimintamenot	-2 434 066	-2 541 107	-2 292 922	-2 302 922	-2 477 698	-174 776	-2 256 533
Toimintakate	-2 192 268	-2 178 971	-2 016 422	-2 026 422	-2 009 399	17 023	-1 798 733
Poistot ja arvonal.	-54 128	-54 130	-54 150	-54 150	-56 368	2 218	-52 900
Kokonaiskust.	-2 246 396	-2 233 102	-2 070 572	-2 080 572	-2 065 772	19 376	-1 851 633

Toimintatuottojen toteutuminen **169,4 %**
 Toimintakulujen toteutuminen **107,4 %**

Pyhäjärven kaupungin osuus kunnallisesta maaseudun kehittämisestä:

	TP2020	TP2021	TA2022+M	TP2022	Poikkeama	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-79 853	-71 131	-66 937	-71 575	4 638	-80 476
Toimintakate (netto)	-79 853	-71 131	-66 937	-71 575	4 638	-80 476

Toimintakulujen toteutuminen **106,9 %**

Kunnallinen maaseudun kehittäminen sisältää Pyhäjärven kaupungin kustannusosuuden kuntien välisestä maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksesta, sekä ostopalvelun. Määräraha sisältää varauksen sisäisistä palveluista maksettaviin kuluihin mm. vuokrat ym. ja varauksen aiemmista sopimusperäisistä eläkkeistä aiheutuviin kuluihin. Pyhäjärven kaupungin myöntämää kehittämisrahaa ei maksettu tilikaudella 2022.

Henkilöstöjaosto

Vastuuelin: Henkilöstöjaosto
Vastuhenkilö: Henkilöstö- ja taloussihteeri

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Henkilöstöjaoston tehtävänä on seurata kaupungin henkilöstöhallinnon kehitystä ja hoitaa sen ratkaisovaltaan kuuluvat henkilöstöasiat. Sen yleisenä tehtävänä on valmistella ja toimeenpanna ne henkilöstöä ja muuta hallintoa koskevat asiat, jotka kaupunginhallitus on uskonut sen valmisteltaviksi ja toimeenpantaviksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

HENKILÖSTÖSTRATEGIA 2020-2022		
PAINOPISTE	TAVOITE	ARVIOINTI / MITTARI
Työhyvinvoinnin tukeminen	Henkilöstön osallisuus	Henkilöstöstrategian arviointi ja päivittäminen – Toteutuu 2023
	Varhaisen tuen mallin mukainen toiminta	Työn kuormitustekijöiden selvittäminen - Toteutui
	Tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö	Työhyvinvointikyselyn toteuttaminen - Toteutui
Osaamisen varmistaminen	Henkilöstön ammatillinen kehittyminen Digiosaamisen vahvistaminen	Koulutuspäivien lukumäärä / hlö – vakinaisen henkilöstön osalta 1,5 pv. Digiosaamista kehittävien koulutusten määrä – Digiosaamista on kehitetty työssä oppimalla sekä järjestetty koulutuspäiviä.
	Johtamisen ja esimiestyön kehittäminen	Vetovoimainen työyhteisö Sisäisen tiedon kulun tehostaminen Johtamistaitojen ylläpitäminen Muutosten hallittu johtaminen
		Rekrytointiviestinnän kehittäminen - Toteutui Hyvinvointialueuudistukseen valmistautuminen ja muutoksessa tukeminen - Toteutui

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

Vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrä 31.12. tilanteen mukaan

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11	11	11	11,5	11,5
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	104	103	99	105	101	101
Tekniset palvelut	52	47	44	41	39	40
YHTEENSÄ VAKINAINEN	172	166	158	161	155,5	156,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	6	5	10	6	3	2
Työllistetyt	5	12	10	15	18	10
Hyvinvointipalvelut	39	41	36	32	46	67
Tekniset palvelut	20	10	10	7	10	9
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	70	68	66	60	77	88
KAIKKI YHTEENSÄ	242	234	224	221	232,5	244,5

Yhteisöjen kehittäminen

Vastuuelin: kaupunginhallitus

Yhteisöohjelman tarkoitus on kehittää kunta-järjestöyhteistyötä sekä järjestöjen keskinäistä yhteistyötä. Järjestöohjelma tulee sisältämään muun muassa osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämistä, järjestötoimijoiden osaamisen kehittämistä ja pohdintaa järjestöjen roolista työllistäjänä ja palveluiden tuottajana. Yhteisöohjelmaa on työstetty järjestökyselyn ja järjestötapaamisissa pidettyjen työpajojen kautta. Yhteisöohjelman hyväksytään vuoden 2021 aikana.

Ohjelman keskeiset sisällöt ovat:

1. Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien kehittämisen Pyhjärven kaupungissa
2. Yhdistystoiminnan resurssien ja osaamisen kehittäminen
3. Paikalliskulttuurin, ympäristöarvojen potentiaalin ja kestäväen kehityksen edistäminen
4. Kolmannen sektorin rooliin palveluiden tuottajana ja työllistäjänä (yhteistoimintamalli)

Pyhjärvellä toimivat aktiivisesti kylä-, vammais- ja vanhusneuvostot. Neuvostot toimivat oman aihealueensa asiantuntijoina ja tiedonvälittäjinä. Neuvostoilla on merkittävä rooli kehitys- ja hyvinvointityössä.

Kaupunki järjestää vähintään kolme järjestötapaamista vuodessa. Tapaamiset ovat kaikille järjestöille avoimia iltatapahtumia, joissa on esillä ajankohtaisia asioita, asiantuntijavierasasioita ja työryhmätyöskentelyä. Kaupunki on varannut henkilöresurssia järjestöjen tueksi. Yhteisöasiamies avustaa muuan muassa hankesuunnitelmien laadinnassa ja haussa ja toimii järjestöyhdyshenkilönä. Yhteisöjen kehittämisen määrärahavaroja on mm. kaupunginhallituksen avustuksissa ja kyläneuvoston määrärahoissa.

Nykyaikana palvelut ovat pääosin sähköisiä tai digitaalisia. Tämä laittaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan. Digituen kehittämisellä ja tiedottamisella edistetään kaikenikäisten kuntalaisten valmiuksia hyödyntää sähköisiä palveluita.

Yhteisöasiamiehen henkilöstökustannukset on siirretty talousarviossa 2022 hyvinvointipalvelujen hallintoon, koska yhteisöasiamiehen tehtävät sisältävät paljon työtä, jotka liittyvät hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen liittyvät tavoitteet ja mittarit on myös siirretty hyvinvointipalvelujen talousarvion kohtaan.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Kaupunki varaa kylien kehittämisavustukseen määrärahan	Jaettu avustus jakaantuu mahd. monelle kohteelle → Toteutui, avustusta myönnettiin 6 kylälle.
	Edistetään yhdistysten Leader-rahoituksen saamista	Myönnetty Leader-rahoitus / vuosi → 7 kpl Leader-hanketta 5 kpl yhteisö-leader avustusta Hankehauista on tiedotettu ykdistyksiä ja hankeneuvontaa on annettu.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Luodaan Pyhjärvelle oma kyläbarometri kylien elinvoimasta	Kyläbarometri valmistellaan vuonna 2022 → Tavoite ei toteutunut.
	Kolmannen sektorin kanssa luodaan kumppanuus-malli vastikkeellisesta palvelutoiminnasta	Vastikkeellisen palvelutoiminnan kumppanuusmalli valmistellaan v. 2022 → Tavoite ei toteutunut.
	Jatketaan hyvinvointipäivien järjestämisen tukemista kylien ja järjestöjen kanssa yhteistyössä	Järjestettyjen hyvinvointipäivien määrä/vuosi → Hyvinvointipäiviä on järjestetty 2 kpl.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestötapaamisia pidetään säännöllisesti ajankohtaisella teemalla	Järjestötapaamisia min. 3 kpl/vuosi → Järjestötapaamisia on järjestetty 3 kpl.
	Laaditaan yhteisöohjelma yhteistyössä järjestöjen kanssa	Yhteisöohjelma hyväksytty v. 2022 → Hyvinvointilautakunta on hyväksynyt osallisuusohjelman ensimmäisen version. Valmistelua jatketaan.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Kyläyhdistysten ja kaupungin yhteistyö kesäasukkaiden aktivoimiseksi ja houkuttelemiseksi on suunnitelmallista	Yhteinen suunnitelma valmis v. 2022 → Valmistelua jatketaan vuonna 2023.
Resurssiviisaus ihmellisessä pääomassa	Vaikuttamistoimielinten jäsenten aktiivinen toiminta ja neuvostojen viestinnän kehittäminen.	Neuvostojen toiminnan esittelyt ja jalkautuminen eri tilaisuuksiin. → Neuvostot ovat toimineet aktiivisesti.
	Kehitetään digitukea digituen verkoston ja digiyhdyshenkilön koordinoimana.	Digitukea ja siitä tiedottamista on tehostettu. Kaupunkilaisten digiosaaminen paranee. → Kaupunki on ollut mukana digituen edistämisessä.

Työllisyyden hoitaminen

Työttömien työnhakijoiden määrä on pysynyt lähes samana Pyhjärvellä. Pitkittynyt työttömyys on yhä vaikea haaste Pyhjärvellä, sillä pitkäaikaistyöttömien määrä on noin 27,9 % kaikista työttömistä työnhakijoista. Työttömien työnhakijoiden osuus on kuluvan vuoden joulukuussa 12,4 %. Nuorien työttömien määrä hieman on laskenut. Yli 50-vuotiaita työttömiä oli myös hieman vähemmän kuin viime vuonna samaan aikaan.

Indikaattori	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2022
Työttömyysaste	14,6 %	11,9 %	12,4 %
Työttömien määrä, henkilöä	285	226	233
Nuorisotyöttömien määrä, henkilöä	41	29	27
Yli 50-vuotiaat, henkilöä	123	107	102
Pitkäaikaistyöttömien määrä, henkilöä	72	86	65

Pyhäjärven kaupungin työttömyysasteet vuosina 2016 – 2022

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
työttömyys % Pyhäjärvi 31.12.	14,1	12,1	11,6	11,5	14,6	11,9	12,4
työttömyys % Pohjois-Pohjanmaa 31.12.	15,3	12,8	10,8	11,1	13,6	10,9	10,9
työttömyys % Koko maa 31.12.	7,9	8,4	9,7	9,8	13,6	6,7	9,9

Työvoima sekä työlliset ja työttömät vuosina 2019 – 2022

Pyhäjärven kaupunki	Asukkaita	Työvoima asukkaista	%	Työlliset työvoimasta	%	Työttömät työvoimasta	%
31.12.2019	5 131	1 979	38,6	1 752	88,5	227	11,5
31.12.2020	5 033	1 949	38,7	1 664	85,4	285	14,6
31.12.2021	4 962	1 900	38,3	1 674	88,1	226	11,9
31.12.2022	4 828	1 883	39,0	1 650	87,6	233	12,4

Pyhäjärven kaupungin osuus työmarkkinatuen kuntaosuudesta, €

	2017	2018	2019	2020	2021	TP2022	TA2023
Työmarkkinatuen kuntaosuus,€	218 703	182 596	186 898	229 965	265 376	192 577	210 000

Pyhäjärven kaupunki on panostanut työllisyyden hoitamiseen työllisyyskoordinaattorin työpanoksella. Työmarkkinatuen kuntaosuuksien vähentämiseen on pyritty monin keinoin.

Pyhäjärven kaupunki myöntää lisäpalkkatukea yhdistyksille ja yrityksille, jotka palkkaavat yli 300 päivää työmarkkinatuella olleita pyhäjärvisiä työttömiä töihin. Lisäpalkkatuen käyttö on ollut vähäistä tiedottamisesta huolimatta. Lisäpalkkatuen käyttöä pyritään tehostamaan muuttamalla lisäpalkkatuen hakemiskäytäntöä käyttäjäystävällisemmäksi, keräämällä käyttäjäkokemuksia ja reagoimalla saatuihin käyttäjäkokemuksiin. Lisäksi tiedottamista lisätään henkilökohtaisen kontaktoinnin ja sosiaalisen median avulla. Tavoitteena on saada lisäpalkkatuki tehokkaaseen käyttöön vuonna 2023.

Nuorten kesätyöllistämisen kesätyöseteli on toimiva ratkaisu. Kesätyöinfo on järjestetty nuorille yhteistyössä hyvinvointipalvelujen kanssa. Kaupungin tarjoaman kesätyösetelin kautta yrityksiin työllistyi vuonna 2022 kesätöihin 67 nuorta 33 eri yrityksen tai yhdistyksen palkkaamana. Talousarviovuonna nuorten kesätyöllistämiseen tähtäävää toimintaa kehitellään edelleen eri toimijoiden kanssa yhteistyössä. Nuorten kesätyösetelihakua muuttui talousarviovuonna sähköiseen hakuun, jolla pyritään tehostamaan ja helpottamaan kesätyösetelin käyttöä.

Vuoden 2022 talousarvioon varattiin määräraha työttömien työmatkakulujen korvaamiseen.

Pyhäjärven kaupungin talousarvio v. 2022 sisältää työllisyyden hoitamista koskevia määrärahoja seuraavasti:

Kesätyöllistäminen	Toimintatuotot	
	Toimintakulut	-19 310 €
Työllistäminen	Toimintatuotot	147 746 €
	Toimintakulut	-598 748 €
Työntalo Namon	Toimintatuotot	34 048 €
	Toimintakulut	-240 293 €
Työpaja	Toimintatuotot	493 803 €
	Toimintakulut	-440 508 €
Yhteensä	Toimintatuotot	675 598 €
	Toimintakulut	1 298 859 €

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Kuntouttavan työtoiminnan paikkojen hankinta, koordinointi, valvonta ja ohjaus	Työmarkkinatuen kuntaosuus vähenee vuodesta 2021. → Tavoite on toteutunut.
	Sosiaalisen kuntoutuksen toteuttaminen jatkuu ppky Selänne palveluna ja integroidaan mahdollisuuksien mukaan Työntalo Namon toimintaan.	Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä vähenee, tavoite 1,5 % (v. 2020, 2,0 %)
	Verkostoyhteistyö yritysten, yhdistysten ja julkisten toimijoiden kanssa työttömän henkilön työllistämiseen	Työttömyysaste laskee (9/2021 10,8 %) → Tavoite ei toteutunut 12/2022 12,4 %
	Rekrymessujen organisointi	Rekrymessut toteutuu kerran vuodessa → Tavoite on toteutunut.
	Yritysten tukeminen työllistämislisän käyttöön	Työllistämislisän käyttömäärä €/vuosi. → 14.609 euroa vuonna 2022.
	Nuorten kesätyöllistämisen tukeminen	Kesätyöseteleiden käyttö €/vuosi. → 11.700 euroa vuonna 2022.
		Nuorisotyöttömät, osuus 18-24-vuotiaasta työvoimasta, määrä pienentynyt, tavoite 8,0 % (v. 2021, 9,2 %) → Tavoite ei toteutunut 12/2022, 11,5 %.
		Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat, määrä pienentynyt → Tavoite on toteutunut.
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollisuuksien hyödyntäminen	Oppisopimuskoulutusten määrää pystytään kasvattamaan tarpeita vastaavaksi → Tavoite on toteutunut
	Työllistymispolkujen löytäminen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (Namo, TE-keskus, Ppky Selänne)	Tavoitteena on löytää työllistymispolku ihmisille, jotka tarvitsevat tukea työllistämiseen. Tavoitteena 5 ihmistä / vuosi. → Tavoite on toteutunut.
	Työkyvyttömyyseläkettä saaneet 25 – 64 -vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä V. 2020 oli 15,2 % V. 2022 oli 10,5 %	
Koulutusmahdollisuuksien edistäminen kaupungissa	Kajaanin ammattikorkeakoulu, PPKY Selänteen ja Pyhäjärven kaupungin yhteistyössä sairaanhoitajakoulutus alkoi syksyllä 2022. → Tavoite on toteutunut.	

TyöntaloNAMO

Vastuuelin: Kaupunginhallitus

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työntalo NAMO on kaikenikäisten työttömien työnhakijoiden työpaja, jossa toimintamuotoina ovat tällä hetkellä kuntouttava työtoiminta, työkokeilu, palkkatukityö, koulutussopimus, seinätön paja tai matalan kynnyksen paja sekä velvoitetyö. Työpajan tehtävänä on olla tukemassa sekä yksilöohjauksen että työnohjauksen keinoin työttömien työnhakijoiden mahdollisuuksia työllistymiseen. Työpaja toimii osaamisen hankkimista tukevana oppimisympäristönä ja tukipalveluna eri alojen opiskelijoille.

Työpajalla on mahdollisuus osallistua talon sisällä toimivien eri pajojen tehtäviin, mm. pesulapalvelu, catering/lounaskeittiö, puhtaanapito, kädentaidot, puutyöt, mediapaja ja kiinteistöhoito ja ulkoilualueiden kunnossapito. Pajatoimintaa kehitetään osallistujalähtöisesti ja aktiivisesti yhdessä ohjattavien kanssa. Pajatoiminnan tavoitteena on kehittää työelämä- tai opiskeluvälmiuksia, tukea arjenhallintaa ja sosiaalista vahvistumista. Työpajan osallistujat voivat toimia myös kaupungin eri hallintokuntien, seurakunnan ja eri yhdistysten tehtävissä, jolloin toteutetaan seinättömän työpajan mallia. Työpajalla on myös mahdollista suorittaa TET-jaksoja ja kesätyötä. Työpaja toteuttaa pitkäjänteistä tavoitteellista, yksilölliset tarpeet huomioivaa oppilaitos- sekä työelämäyhteistyötä. Tavoitteena on myös jatkaa varhaisen puuttumisen mallin kehittämistä perusasteen oppilaitosten kanssa yhdessä monialaisen työryhmän kanssa. Osaamisen tunnistamisen menetelmät ja opinnollistaminen on vakiintunut työpajatoiminnassa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	<p>Kestävän kehityksen toimintamalli kaikessa materiaaleissa ja valmistuksessa.</p> <p>Lounaskeittiö toimii kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Elintarvikeliikkeiden hävikkiruokaa hyödynnetään tehokkaasti ja luovasti.</p> <p>Hyvinvoinnin edistäminen, terveellisiin elintapoihin ohjaaminen sekä päivittäisen lounasruuan tarjoaminen.</p> <p>Työnohjaus- ja yksilönohjaus-resurssoinnilla sekä ohjaajien lisäkouluttautumisella voimme varmistaa laadukkaan ja tuloksellisen toiminnan.</p>	<p>Asiakastyytyväisyys ja tunnettavuus</p> <p>Lounaskeittiö on toiminut kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti. Hävikkiruokaa on hyödynnetty tehokkaasti.</p> <p>Päivittäinen lounasruoka on tarjottu. Tämän tavoitteena on terveellisiin elintapoihin ohjaaminen.</p> <p>Ohjaajat ovat osallistuneet lisäkoulutuksiin. Vuonna 2022 yhteensä 9 koulutuspäivää.</p>
Paikallisten osaamis-klustereiden rakentaminen	<p>Toimiva ohjaus- ja palveluverkosto.</p> <p>Eri ikäryhmien huomioiminen työpajatoimintojen suunnittelussa.</p> <p>Seinättöntä pajatoimintaa järjestetään yhdessä eri toimijoiden kanssa mm. seurakunta, yhdistykset ja kaupunki.</p> <p>Työllistymisen tukeminen yksilö- ja työnohjauksen keinoin.</p> <p>Työharjoittelumallin perusopetus sekä TET- jaksoiden kehittäminen peruskoulun/oppilaitosten kanssa.</p> <p>Yhteistyön kehittäminen alueen hankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa.</p>	<p>Oppilaitosten kanssa on tehty yhteistyötä opinnollistamiseen liittyvissä asioissa.</p> <p>Seinättöntä pajatoiminnassa olleilta on saatu positiivista palautetta.</p> <p>Perusopetus- toimintaan ja TET- jaksoihin osallistui vuonna 2022 yhteensä 2 henkilöä.</p> <p>Yhteistyöhön muiden toimijoiden kanssa on kiinnitetty huomiota.</p>

	Aktiivinen yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa. Nuorten kuuleminen työpajatoimintojen kehittämisessä ja tavoittaminen toiminnan piiriin.	Yhteistyö mm. etsivän nuorityön kanssa on ollut aktiivista.
--	---	---

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	<p>Oikea-aikaisen ja mielekkään toiminnan ylläpitäminen ja jatkuvuus kaikenikäisille.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja varhainen puuttuminen.</p> <p>Matalankynnyksen toimintojen vakiintuminen sekä yhteistyön ja verkostoitumisen kehittäminen eri tahojen kanssa jotka toimivat nuorten parissa.</p> <p>Yli 29 vuotiaiden työllisyyden mahdollisuuksien vahvistaminen työpajatoiminnoin ja monialaisen verkoston avulla.</p> <p>Nuorten työpajatoiminnan ohjausryhmän toiminnan ylläpitäminen ja vierailevien asiantuntijoiden kutsuminen ohjausryhmään .</p>	<p>Toimintaa ja tuloksellisuutta on arvioitu valmentautujien sijoittumisen seurannan perusteella pajajakson päätyttyä mm. PAR- järjestelmällä sekä SOVARI- mittarilla.</p> <p>Vuonna 2022 on valmistauduttu 1.1.2023 tuleviin muutoksiin, jotka aiheutuvat hyvinvointialueen muutoksista.</p> <p>Vähintään 3 ohjausryhmää vuoden aikana → Tavoite on toteutunut.</p>

3. PERUSTELUT

Kaupungin työllisyydenhoidon eri verkostoyhteistyötahojen kanssa yhteistyö toimii hyvin esim. TE- toimi, sosiaalitoimi sekä mielenvireyskeskus. Toimivalla verkostoyhteistyöllä Työntalo Namon pystyy parantamaan työllistymistä valmentautujien osalta.

PAIKKO- osaamisen tunnistamisen työkalu /menetelmä on otettu käyttöön. Osaamistodistuksen avulla on mahdollista näyttää jo kertynyttä osaamistaan esim. suunniteltaessa opintojen henkilökohtaistamista oppilaitoksessa (koulutussopimus työpajalla antaa mahdollisuuden suorittaa osan tai kokonaan tutkinnosta omalla paikkakunnalla). Työpaja oppimisympäristönä on yksilöllisesti tuettua ja antaa mahdollisuuden näyttää osaamistaan eri tehtävissä, osaamistodistus tuo näkyväksi jo hankittua osaamista. Koulutussopimuksella opiskeli 4 henkilöä. Vuonna 2022 toimintaan osallistui 46 henkilöä.

Hyvinvointialueen toiminnan alkamiseen 1.1.2023 valmistauduttiin vuoden 2022 aikana, koska kuntouttava työtoiminta siirtyi hyvinvointialueen vastuulle.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022+M	TP2022
Nettomenot € / asukas	33,76	38,69	42,58	36,70	36,70	42,72

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Namo	TP 2020	TP2021	TA 2022	TA2022 +M	TP 2022	Poikkeama
Toimintatulot	31 133	35 608	37 500	37 500	34 048	-3 452
Toimintamenot	-225 843	-246 873	-231 645	-231 645	-240 293	-8 648
Toimintakate	-194 709	-211 265	-194 145	-194 145	-206 244	-12 099

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

90,8 %
106,2 %

Elinkeinopalvelut

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Elinkeinopalvelut sisältävät Pyhäjärven kaupungin ostamat elinkeinopalvelut Nihak:lta ja Pyhäjärven Kehitys Oy:lta sekä hankkeiden ja projektien osuuden. Leaderin kuntaosuudet ovat myös kirjattu elinkeinopalveluihin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Elinkeinotoimi € / asukas	98,9	56,9	77,0	61,7	95,3

3. PERUSTELUT

Kaupunginhallituksessa 14.9.2020 päätettiin hyväksyä muutokset elinkeinopalveluiden järjestämismalliin. Elinkeinojen kehittäjän työaika jakaantuu 50 % kaupungin elinkeinotoimen ja 50 % Pyhäjärven Kehitys Oy:n välille. Nihak ry:lta ostetaan 0,5 htv yrityspalvelupäällikön palvelua.

Talousarviossa varattiin määräraha elinkeinojen kehittäjän työtehtävään vuoden 2022 talousarvioon ja vuosien 2023 ja 2024 taloussuunnitelmaan. Työtehtävä on toistaiseksi voimassa oleva.

Elinkeinopalvelujen ostoihin varattiin yhteensä noin 0,23 M€, josta 77.000 euroa varattiin Nihak ry:n ostopalveluihin ja 100.000 euroa Pyhäjärven Kehitys Oy:n ostopalveluihin. Leader -kuntaosuuksiin varattiin 29.000 euroa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	483 835	324 452	77 750	177 750	177 603	-147	0
Toimintamenot	-981 560	-606 828	-458 999	-458 999	-475 441	-16 442	-461 992
Toimintakate (netto)	-497 725	-282 376	-381 249	-281 249	-297 838	-16 589	-461 992
Poistot ja arvonalent.							
Tehtävän kokonaiskust.	-497 725	-282 376	-381 249	-281 249	-297 838	-16 589	-461 992

Toimintatuottojen toteutuminen

99,9 %

Toimintakulujen toteutuminen

105,9 %

**Pyhäjärven kaupungin hallinnoimat ja sen osallisena olevat
kehittämishankkeet vuosina 2021-2023**

		TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	TA2023
6315	Callio Underground Rescue -hanke	27 245	-22 943	-22 943	-39 339	
6317	Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke		-3 060	-3 060	0	
6320	Callio Edible Insects from Mine	11 599				
6323	Callio Energy Park	-75 709	-8 250	91 750	64 065	
6326	Vihreän siirtymän investointihankkeid. edist.					-5 000
	Muut hankkeet	-1 446	-20 000	-20 000	-8 000	-15 000
	Yhteensä	-38 311	-54 253	45 747	16 726	-20 000

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 ohjelma ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Uudistuva ja osaava Suomi 2021 - 2027 ohjelman ja EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma-kauden 2021 - 2027 kansallinen valmistelu on käynnissä. Alueellista valmistelua tehdään kahdella suuralueella: Itä- ja Pohjois-Suomessa sekä Etelä- ja Länsi-Suomessa. Itä- ja Pohjois-Suomen alueeseen kuuluvat Pohjois-Pohjanmaa, Lappi, Kainuu, Keski-Pohjanmaa, Etelä-Savo, Pohjois-Savo ja Pohjois-Karjala. Itä- ja Pohjois-Suomen alueellista valmistelua johtaa Pohjois-Pohjanmaan liitto. Kansallista valmistelua johtaa Työ- ja elinkeinoministeriö.

Ohjelman sisällöt ja rahoitus

Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa tullaan rahoittamaan Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR+) tuella. Uutena rahastona ohjelmaan tulee EU:n oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF). Arvio koko Suomen EAKR- ja ESR EU-rahoituksesta on noin 1,5 mrd. €. Arvio koko Suomen JTF-rahoituksesta on noin 422 milj. €.

EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021 - 2027 toimeenpano käynnistyy Suomessa 1.11.2021, jolloin Uudistuva ja osaava Suomi -ohjelman toteutus Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) ja Euroopan sosiaalirahaston (ESR) osalta alkaa. Oikeudenmukaisen siirtymän rahaston (JTF) ja vähävaraisille suunnatun aineellisen avun osalta toimeenpano käynnistyy vuoden 2022 alkupuolella.

EAKR-rahoitus kohdennetaan pk-yritysten yritystukiin, julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, digitalisaatioon, ilmastotoimiin, kuten uusiutuvan energian edistämiseen, energiatehokkuuteen, ilmastomuutokseen sopeutumiseen ja kiertotalouteen, sekä elinkeinoelämää tukeviin pienimuotoisiin liikenneinfrastruktuurihankkeisiin. ESR-rahoituksella tuetaan työllisyyttä, osaamista, työelämän kehittämistä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta.

JTF-rahoitus kohdennetaan Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaisen siirtymäsuunnitelman mukaisiin toimiin. Rahaston tarkoitus on lieventää turpeen energiakäytön vähentämisestä syntyviä aluetaloudellisia ja sosioekonomisia haittavaikutuksia. JTF-rahastosta tuetuilla toimilla tuetaan talouden monipuolistamista ja uusien työpaikkojen luomista. Rahoitusta kohdennetaan EAKR-rahoitusta vastaavalla tavalla mm. pk-yritystukiin ja julkisten toimijoiden elinkeinoelämää edistäviin innovaatiohankkeisiin, sekä ESR-rahoitusta vastaavalla tavalla osaamisen kehittämiseen.

Ohjelmassa on yhteensä seitsemän toimintalinjaa:

- Innovatiivinen Suomi, EAKR
- Hiilineutraali Suomi, EAKR
- Saavutettavampi Suomi (vain Itä- ja Pohjois-Suomi), EAKR
- Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi, ESR+
- Sosiaalisten innovaatioiden Suomi, ESR+
- Aineellista puutetta torjuva Suomi, ESR+
- Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF).

6315 Callio Underground Rescue -hanke

Hankkeen hallinnoija: Pyhäjärven kaupunki

	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Toimintatuotot	86 601	333 225	247 410	162 050	49 091	
Toimintamenot	-31 535	-402 874	-220 165	-167 722	-88 430	
Toimintakate (netto)	55 066	-69 649	27 245	-5 672	-39 339	

Kaupunginhallitus 24.9.2018 § 246

Maanalaisten tilojen onnettomuuksiin liittyy paljon erityispiirteitä, jotka saattavat vaikuttaa ihmisten työturvallisuuteen ja pelastushenkilöstön käyttäytymiseen. Tällaisia ovat mm. vaikeudet hahmottaa maanalainen tila ja eri osien keskinäisiä yhteyksiä, mikä voi vaikeuttaa lyhimmän turvaan johtavan kulkureitin löytämistä. Savukaasujen nouseminen ylöspäin, kuiluihin, porrashuoneisiin ja tunneleihin voi myös vaikeuttaa poistumista, ellei tilojen ja turvaopasteiden suunnittelussa asiaan ole kiinnitetty riittävästi huomiota.

Callio Underground Rescue -hankkeen yleisluontoisena päätavoitteena on hyödyntää Euroopan syvimmän tunnetun paikan, Pyhäsalmen kaivoksen ainutlaatuiset maanalaiset olosuhteet elinkeinorakenteen monipuolistamiseksi kehittämällä henkilö- ja työturvallisuusalan toimijoille ympärivuotista testaus- ja palvelutoimintaa tarjoava koulutuskeskus. Tavoitteena on kehittää valtakunnallisestikin merkittävän koulutus-, harjoittelu-, kehittämis- ja innovaatioympäristön sekä konkreettinen uusi työturvallisuuden johtamismalli.

Hankkeen osatavoitteina on

- Karakterisoida Pyhäsalmen maanalainen kaivosinfra harjoittelu- ja koulutustarpeisiin.
- Kartoittaa turvallisuusteknologian ja kriittisen viestintäteknologian testaustarpeet.
- Kehittää kuilu- ja tunnelipelastuksen harjoitusrata esimerkiksi 400m tasolle kaivokseen.
- Kehitetään maanalaisten tilojen työturvallisuuden digitaalinen oppimisympäristö.
- Kehittää ISO 45001 työterveys- ja työturvallisuus-järjestelmästandardin mukainen johtamismalli.
- Kehittää uusia palvelukonsepteja ja liiketoimintamalli syntyvälle toiminnalle.

Hanke toteutettiin aikavälillä 1.1.2019 – 30.9.2022 yritysten ja tutkimus- koulutus tai kehittämisorganisaatioiden yhteistyönä. Hankkeelle haetaan Euroopan aluekehitysrahaston hankerahoitusta. Pyhäjärven kaupungin rahoitusosuus hankkeesta on vuosille 2019 - 2022 yhteensä 25.000 euroa.

6317 Towards carbon neutral municipalities and regions -hanke

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +M	TP2022	TA2023
Toimintatuotot						
Toimintamenot			-3 060	-3 060	0	
Toimintakate (netto)			-3 060	-3 060	0	

CANEMURE toteuttaa konkreettisia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia toimenpiteitä hankkeen ydinalueilla. Hanke vahvistaa ilmastonmuutoksen hillintätöiden jatkuvuutta ja verkostoyhteistyötä alueellisten yhteistyöelimiin sekä keskitetyn palvelukeskuksen (expert platform) kautta. Life IP Canemure synnyttää uusia ilmastonmuutoksen hillintää tukevia hankkeita ja prosesseja. Hankkeen ydinalueita ovat Uusimaa, Tampereen seutu, Varsinais-Suomi, Päijät-Häme, Etelä-Karjala, sekä Pohjois-Pohjanmaa. Hankkeessa on mukana 23 partneria. Mukana on kuntia, kuntien kehitysyhtiötä ja alueellisia toimijoita, tutkimus- ja koulutuslaitoksia, sekä yrityksiä.

Kaupunkien konkreettiset toimenpiteet liittyvät rakennettuun ympäristöön ja aluesuunnitteluun, energiatehokkuuteen ja puhtaaseen teknologiaan, liikenteeseen, kotitalouksien kulutukseen ja vähähiilisiin hankintoihin. Tutkimuslaitosten toimenpiteissä pyritään löytämään suometsille ja turvemaille kustannustehokkaita ratkaisuja maatalouden ja metsätalouden päästöjen vähentämiseen, kehittämään palvelu ilmastonmuutoksen sopeutumisen mallille apuun kaupunkisuunnittelussa. Lisäksi tarkastellaan kierrätysbetonin mahdollisuuksia toimia hiilinieluna.

Expert platform on CANEMUREn promoottorina toimiva keskushanke, joka verkostoi asiantuntijaorganisaatiot, alueelliset yhteistyöryhmät, edelläkävijäkunnat ja käytännön toimijat. Expert platform kerää, kokoaa, analysoi ja välittää alueille ja kunnille ilmastonmuutoksen hillinnän käytännön ratkaisuja ja parhaita käytäntöjä.

Expert platform tuottaa kunnille, hallinnolle, yrityksille ja kansalaisille työkaluja, palveluita ja kasvihuonekaasujen päästövaikutusarvioiteja, jotka tukevat Energia- ja ilmastostrategian ja Keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelman toteuttamista. Expert platform tuottaa myös tutkimustietoa parhaiden käytäntöjen toteuttamisen esteistä. Expert platformissa ovat mukana SYKEN johdolla Tampereen teknillinen Yliopisto, Luonnonvarakeskus ja ilmatieteen laitos.

6323 Callio Energy Park

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +M	TP2022	TA2023
Toimintatuotot		32 838	24 750	124 750	128 512	
Toimintamenot		-108 547	-33 000	-33 000	-64 447	
Toimintakate (netto)		-75 709	-8 250	91 750	64 065	

Hankkeessa toteutetaan teknisiä- ja liiketaloudellista toteutussuunnittelua sekä vaatimusmäärittelyjä ja mallinnetaan Callio Energy Park -liiketoimintakonsepti tavoitteiden saavuttamiseksi vuoteen 2025 mennessä.

Tavoitteina on

1. Konseptin kokonaisenergiataseen mallintaminen
2. Energiayhteisön tarvitseman paikallisen sähkönsiirtoverkon toteutussuunnittelu kaivosalueelle
3. Uuden houkuttelevan toimintaympäristön ja -mallin luominen teollisen mittakaavan investoinneille
4. Kylmäelintarvikkeiden rahtiterminaalin toteutussuunnittelu

Lopputuloksena syntyy kokonaisenergiataseeltaan yksi Suomen houkuttelevimpia yritysalueita, joka luo Pyhäsalmen kaivosinfrastruktuurille uutta elinkaarta sekä auttaa Pyhäjärven rakennemuutoksen hallintaa uusien elinkeinomahdollisuuksien luomisessa.

Hankkeen toteutusaika 30.6.2022 saakka.

6300 Talousarviovuonna alkavat projektit

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +M	TP2022	TA2023
Toimintatuotot						
Toimintamenot	-20 000	-1 446	-20 000	-20 000	-8 000	-15 000
Toimintakate (netto)	-20 000	-1 446	-20 000	-20 000	-8 000	-15 000

Pyhäjärven kaupunki varaa edellä mainitun määrärahan talousarviovuonna alkaville projekteille, joista ei ole tehty vielä päätöksiä sekä hankkeiden valmisteluun.

Vuonna 2022 Pyhäjärven kaupunki rahoitti Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy:n Callio – Jätteen kaivospilotti -hanketta 8.000 eurolla. Hanke toteutettiin ajalla 1.3.-31.12.2022.

Selänne-palvelut

Hyvinvointipalvelut, Pyhäjärven palvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatulot	658 021	597 990	517 125	667 920	
Toimintakulut	-5 916 558	-6 060 007	-6 609 754	-6 597 118	
Poistot	-8 569	-3 674	-8 450	-3 174	
Yhteensä	-5 267 106	-5 465 691	-6 101 079	-5 932 372	

Terveys- ja vanhuspalvelut, Pyhäjärven palvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022 LTA 2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatulot	2 612 137	2 090 053	1 936 200	2 431 567	
Toimintakulut	-22 818 430	-22 847 271	-23 084 628	-23 616 015	
Poistot	-51 175	-28 430	-26 800	-21 193	
Yhteensä	-20 257 468	-20 785 648	-21 175 228	-21 205 641	

Ympäristö- ja rak.valvonta Pyhäjärven palvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatulot	154 135	71 939	81 800	90 499	
Toimintakulut	-399 826	-431 127	-452 060	-417 473	
Poistot	-1 925	-2 129		-907	
Yhteensä	-247 616	-361 318	-370 960	-327 881	-422 500

Yht. Pyhäjärven palvelut (ei sis. hallintoa)	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Yhteensä	-25 772 190	-26 612 657	-27 647 267	-27 465 893	-422 500

Hallinto, Pyhäjärven palvelut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Toimintatulot					
Toimintakulut	-566 202	-662 227	-672 846	-642 481	-333 800

Yhteensä Pyhäjärven maksuosuus	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Yhteensä	-26 338 392	-27 274 884	28 320 113	-28 108 374	-756 300

Ppky Selänne Pyhäjärven palvelut yht.	TP 2020	TP 2021	TA 2022 LTA 2022	TP 2022	TA 2023
Pyhäjärven maksuos. Selänteelle	-26 338 392	-27 274 884	-28 320 113	-28 108 374	-756 300
Eläkemenoper. maksut	-577 057	-496 236	-471 000	-485 357	
STM:n koronatuet		378 891		504 706	
Muut kustannuspaik. kohdistetut menot	-113 189	-36 618	-276 000	-90 701	
Poikkeama				292 997	

Selänne palvelut yht. (sis.eläkemenop)	-27 028 638	-27 428 847	-28 515 113	-27 886 729	-756 300
---	-------------	-------------	-------------	-------------	----------

PERUSPALVELUKUNTAYHTYMÄ SELÄNNE

Peruspalvelukuntayhtymä Selännettä ovat olleet perustamassa Haapajärven kaupunki, Kärsämäen kunta, Pyhäjärven kaupunki ja Reisjärven kunta. Kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2010 alusta. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen jäsenkuntia ovat Haapajärven ja Pyhäjärven kaupungit sekä Reisjärven kunta. Kärsämäen kunta erosi kuntayhtymästä 1.1.2015 alkaen ja ottaa järjestämisvastuun itselleen, tuottamisvastuussa tulee olemaan yksityinen sote-palveluiden tuottaja. Kärsämäen kunta tulee olemaan osajäsen 1.1.2015 alkaen erillisten sopimusten mukaan ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden osalta.

Kuntayhtymä aloitti toimintansa vuoden 2010 alussa. Talousarviovuosi on kuntayhtymän yhdeksäs toimintavuosi. Kuntayhtymän luottamushenkilöiden ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii yhtymähallitus. Perussopimuksen mukaisesti merkittävät asiat, kuten esimerkiksi talousarvio ja tilinpäätös, hyväksytään jäsenkuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä.

Muita luottamushenkilöiden toimielimiä ovat ympäristö-, tarkastuslautakunta sekä yksilöjaos.

Kuntayhtymä Selänteen tehtäväksi ja vastuulle on annettu järjestää asukkaille lain säätämät sosiaali- ja terveydenhuolto- ja erikoissairaanhoidon palvelut. Lisäksi kuntayhtymä Selänteen tehtävänä ja vastuulla on järjestää ympäristöterveydenhuollon, ympäristösuojelun, maanaineslain, rakennusvalvonnan palvelut. Selänteen tukipalveluissa hoidetaan atk-palvelut, taloushallinnon ja palkanlaskennan tehtävät

Kuntayhtymän ylimpänä päätöksentekuelimenä toimii uuden perussopimuksen ja hallintosäännön mukaan yhtymävaltuusto. Muita toimielimiä ovat ympäristö- ja tarkastuslautakunta sekä yksilö- ja henkilöstöjaos.

Jäsenkuntien taloudellinen tilanne vaihtelee ja on huonontunut aikaisemmasta. Jäsenkuntien taloudellinen tilanne heijastuu myös kuntayhtymän talouteen.

Selänteen jäsenkuntien asukaslukujen kehitys vuosina 2017 – 2021

Jäsenkunnat	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Haapajärvi	7 251	7 147	7 010	6 896	6 802
Pyhäjärvi	5 337	5 248	5 131	5 033	4 964
Reisjärvi	2 813	2 743	2 718	2 710	2 690
Yhteensä	15 401	15 138	14 859	14 639	14 456

Alueen keskeisiä haasteita on vanheneva ja vähenevä väestö. Syntyvyys osassa jäsenkuntia on maakunnan ja maan keskiarvoja runsaampaa.

Jäsenkuntien kustannusten jakautuminen, %:a kokonaiskustannuksista	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Haapajärvi	44,3 %	43,7 %	44,3 %	43,9 %
Kärsämäki	0,2 %	0,4 %	0,3 %	0,3 %
Pyhäjärvi	38,2 %	38,3 %	38,6 %	38,8 %
Reisjärvi	17,2 %	17,6 %	16,8 %	17,0 %

Pyhäjärven kaupungin Selänteen maksuosuuksien kehitys vuosina 2019 – 2022

	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Pyhjärven maksusuudet €	-25 917 094	-26 338 392	-27 274 884	-28 108 373
Muutos edelliseen vuoteen, €	166 925	421 298	936 492	833 489
Muutos edelliseen vuoteen, %	+0,65	+1,63	+3,6	+3,1

Vuotta 2022 leimasi vahvasti hyvinvointialueen valmistelu ja uudistuksen toteuttamiseen valmistautuminen. Pyhjärven kaupunginhallitus päätti 12.12.2022 § 339 todeta Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle, että se kunnioittaa kaikkia jäsenkuntia velvoittavaa perussopimusta ja Kuntalain 62 §:ää ja toteaa edelleen, että ympäristötoimen ja tukipalveluyksikkö Selman palvelut hankitaan vuoden 2023 ajan Selänteeltä. Kaupunginhallitus ehdotti edelleen, että Selänten jäsenkunnat jatkaisivat yhdessä valmistellun uuden perussopimuksen käsittelyä ja toimisivat ko. palvelujen järjestämisessä yhteistyössä vuoden 2023 jälkeenkin. Pyhjärven kaupunginhallituksen tahtotila tuotiin esille Selänten järjestämässä neuvottelussa jäsenkuntien kuntajohtajille 16.1.2023.

Peruspalvelukuntayhtymä Selänten kuntayhtymähallitus hyväksyi 27.2.2023 § 4 vuodelta 2022 laaditun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Jäsen Jukka Tikanmäki esitti, että tilinpäätös ja toimintakertomus vuodelta 2022 jätetään lisävalmistelua varten pöydälle (poikkeava esitys). Jäsen Teija Mykkänen kannatti esitystä. Äänestyksessä pohjaesitys sai enemmän ääniä kuin poikkeava esitys ja pohjaesitys hyväksyttiin. Pyhjärviset jäsenet eivät allekirjoittaneet Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022 -asiakirjaa.

Jo ennen kuntayhtymähallituksen käsittelyä huomattavat monet ja olennaiset puutteet tilinpäätöksen laatimisessa pakottivat kuntayhtymähallituksen taipumaan Suomen lain ja Pyhjärven kaupungin kannalle ja valmistelemaan ja hyväksymään tilinpäätöksen uudelleen. Ainakin lomapalkkavarauksesta aiheutuvat kirjaukset jouduttiin tekemään uudestaan sekä tilinpäätökseen sisältyvät laskelmat ja liitetiedot täydennettiin tilinpäätöksestä annettujen ohjeiden mukaisiksi. Kuntayhtymähallitus käsittelee Peruspalvelukuntayhtymän tilinpäätöstä 27.3.2023.

Kuntayhtymän laatimassa tilinpäätöksessä Pyhjärven kaupungin kokonaiskustannuksiksi on ilmoitettu 28.108.374 euroa. Lisäperinnän määräksi on ilmoitettu 1.392.998 euroa. Pyhjärven kaupunki on varovaisuuden periaatetta noudattaen kirjannut vuoden 2022 kustannuksiin lisäperinnän 1.100.000 euron suuruisena.

ALUEELLISET MAASEUTUPALVELUT

Vastuuelin: Maaseutulautakunta
Vastuuhenkilö: Maaseutujohtaja Pasi Liikanen

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen tehtävänä on suorittaa erityislainsäädännöllä kunnan tehtäviksi määrätty maaseutuelinkeinoviranomaistehtävät ja lisäksi toteuttaa vapaaehtoista maaseutuelinkeinojen kehittämistyötä resurssien asettamissa rajoissa. Yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Pyhäjärven ja Haapajärven kaupungit sekä Reisjärven kunta.

Pyhäjärven kaupunki on maksajavirastosopimuksessa sitoutunut hoitamaan sille siirretyt maksajavirastotehtävät Euroopan unionin komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 907/2014 (ns. maksajavirastoasetuksen) mukaisesti.

2. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Kaupunginvaltuusto on 7.12.2021 § 98 hyväksynyt talousarviovuoden 2022 toiminnalliset tavoitteet, sitovat määrärahat, tuloarvion ja tunnusluvut.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Maatilojen suunnitelmallista kehittämistä tuetaan resurssien mukaan	Sukupolvenvaihdoksia ja maatilojen investointeja seurataan
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Viljelijätapaamisia säännöllisesti ajankohtaisista aiheista	Järjestetään tai osallistutaan viljelijätapaamisten järjestämiseen ainakin 4 kertaa vuoden aikana. Toteutui.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Tiedotteita viljelijöille ajankohtaisista aiheista	Tiedottamista laajennetaan kuntien sosiaalisen mediaan postin ja viestien lisäksi. → Toteutui osin.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkaan	Omaehtoisen koulutuksen tukeminen varauduttaessa hallinnon muutoksiin – koulutukset koronan vuoksi osin etänä.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Pyhäjärven maaseutupalvelut huolehtii yt-alueen viljelijöiden tukien maksut oikein ja ajallaan	Maksajavirastosopimuksen edellytykset täytetään. → Toteutui.

Tavoite / toimenpide	Seuranta / mittari
1.aktiivitulojen säilyminen (401)	388 aktiivituloa
2.peltohehtaarien säilyminen (23 424)	23 437 hehtaaria
3.maksetun tuen määrä (20 198 521)	21 778 364 euroa
4.tukipäätösten lukumäärä (3 095)	3 014 kirjallista päätöstä

Tunnusluku / mittari	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Aktiivitiilat	414	414	406	401	401	388

3. PERUSTELUT

Toimivien maatalojen lukumäärän väheneminen on jatkunut, mutta viljelystä luopuneiden tilojen maatalousmaa on säilynyt viljelyssä. Alkuvuosi oli edelleen koronapandemian vuoksi erikoinen, ja lähikontakteja sekä kokoontumisia jouduttiin vielä välttelemään. Vuoden 2022 helmikuussa Venäjä aloitti hyökkäyksen Ukrainaan ja sen seurauksena tuote- ja tuotantopanosmarkkinoille aiheutui suuria muutoksia ja hinnat nousivat. Tiloille maksettavan tuen suurin osa on maksettu tiloille vuoden viimeisen neljänneksen aikana. Sukupolvenvaihdoksia tai uusia viljelijöitä on edellisen vuoden hakuajan jälkeen Pyhäjärvellä 3 tilalla ja Reisjärvellä 4 tilalla. Haapajärvellä ei tapahtunut sukupolvenvaihdoksia. Maatalojen osakeyhtiöittämissä alueella oli Haapajärvellä 2 tilalla ja Reisjärvellä 1 tilalla.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toiminnasta aiheutuva kustannus muodostuu pääosin henkilöstökuluista (90%). Toimielimen aiheuttama kustannus jaetaan kuntien välisen sopimuksen mukaisesti sopimuskunnille ja Pyhäjärven kaupunki laskuttaa muita sopijakuntia.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP2021	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poikkeama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat						
Toimintatuotot	194 990	193 259	228 000	199 616	-28 384	238 000
Toimintamenot	-194 990	-193 259	-228 000	-199 616	28 384	-238 000
Toimintakate (netto)	0	0	0	0	0	0

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

87,55%
87,55%

Tehtävät on toteutettu suunnitellun budjetin mukaisena ja jokaisessa yhteistoiminta-alueen kunnassa on toimihenkilöiden loma-aikojen järjestelyjä lukuun ottamatta virka-aikainen asiakaspalvelu koko tilivuoden ajan. Pyhäjärven maaseutuasiainmies eläköityi ja seuraaja aloitti työn joulukuussa.

Vuonna 2022 tiloille maksetun EU- ja kansallisen tuen määrä on ollut 21.778.363,72 euroa (v. 2021 20.198.521), josta Haapajärvelle 8.214.928,98 euroa, Pyhäjärvelle 5.421.361,06 euroa ja Reisjärvelle 8.142.073,68 euroa. Tuen määrää nosti vuonna 2022 Venäjän hyökkäyssodan vuoksi kohonneiden mm. energiakustannusten vuoksi maatalouden huoltovarmuuspaketin maksetut kriisuet (mm. luonnonhaittakorvauksen lisämaksu ja tuotannosta irrotetun sika- ja siipikarjatalouden tuen tilapäinen korotus).

Maaseututoimi on vuoden 2022 aikana huolehtinut valtuustojen päätösten mukaisesti maksullisen lomituksen avustuksen maksujen valmistelusta tukeen oikeutetuille yrittäjille. Kunnan tukea on maksettu de minimis avustuksena maatalouden alkutuotannon alalla toimiville mikroyrityksille ja sen varmistamiseen, että työvoimaa hyödynnetään parhaalla mahdollisella tavalla. Tuki on mahdollistanut lomittajien työtä Haapajärvellä noin 4183 lomitustuntia, Reisjärvellä noin 5084 lomitustuntia ja Pyhäjärvellä on tuetusti tehty noin 3676 tuntia. Lomituksen tukea on maksettu Haapajärvellä 66, Pyhäjärvellä 40 ja Reisjärvellä 71 karjatalousyrittäjälle.

Pyhäjärven ja Haapajärven kaupunginvaltuustot ja Reisjärven kunnanvaltuusto hyväksyivät yksimielisesti maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen muodostamisen ao. kuntien kesken järjestämisvastuun vastaanottavana kuntana ollessa Pyhäjärven kaupunki sekä yhteistoimintasopimuksen kuntien järjestettäväksi säädettyjen lakisääteisten maaseutuhallintotehtävien 1.1.2013 alkaen sekä muiden maaseudun kehittämispalvelujen järjestämisestä. Pyhäjärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt yhteistoiminta-alueen kokouksessaan 27.6.2012 ja yhteistoimintasopimuksen 29.10.2012.

HYVINVOINTIPALVELUT

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointilautakunta vastaa varhaiskasvatuksesta, esiopetuksesta, perusopetuksesta, toisen asteen koulutuksesta, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä taiteen perusopetuksesta. Opetustoimen lisäksi lautakunta vastaa kansalaisopiston ja vapaa-aikapalvelujen tuottamisesta. Vapaa-aikapalvelut sisältävät liikuntatoimen, kulttuuritoimen, nuorisotoimen ja kirjaston palvelujen tuottamisen.

Tavoitteena on antaa lapsille turvallinen kasvuympäristö ja nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja turvata kaikenikäisten mahdollisuudet elinikäiseen oppimiseen ja elämän eri tilanteissa tarvittavien tietojen ja taitojen kehittämiseen sekä luoda edellytyksiä kuntalaisten fyysisen ja psyykkisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Digitaaliset liikuntapalvelut: -Liikunnanohjauksivideot -Hyvinvointiryhmien etävalmennus	Liikunnanohjauksivideot ja verkkovalmennus ovat käytettävissä normaalisti. Etävalmennusta on toteutettu Trainero-sovelluksen avulla.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Perusopetuksen ryhmäkoot pidetään taloudellisesti ja pedagogisesti tehokkaina. Oppilashuollon resurssit on turvattu <ul style="list-style-type: none"> - koulupsykologi - kaksi kuraattoria - kouluterveydenhuolto - perheneuvola 	Opetusryhmien keskip koko 18 opp./ryhmä / toteutui Tuntikehyks perusopetuksessa 2,0 h/oppilas / toteutui HYTE-indikaattorit kehittyivät positiivisesti / toteutui osittain TEA-viisarin tulos yli 70 pistettä / toteutui
Viihtyisä elinympäristö	Maksuton varhaiskasvatus Monitoimihallin ja tennishallin hyödyntäminen tapahtumissa ja palveluissa.	Osallistumisaste 70 % / toteutui Tennishallia vuokrattiin läpi vuoden tapahtumakäyttöön ja liikuntatilaksi. Hallin varustelussa on puutteita (kulunvalvonta, lyöntiverkot, akustiikka).

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Etsivä nuorisotyö kaupungin omana toimintana jatkuu Monipuolinen aktiviteettien tarjonta	Etsivä nuorisotyöntekijä tarjoaa palvelua/tukea alle 29-vuotiaille nuorille ja nuorille aikuisille. Etsivä nuorisotyöntekijä oli tukemassa yhteensä 33 nuoren elämän hallintaa, kouluttautumista ja työllistymistä. Kaupungin liikuntapalveluilla oli tarjolla yhteensä 4 työikäisten ja 3 ikäihmisten ryhmää.

	<p>Matalankynnyksen liikuntaryhmät ja tapahtumat lapsille, nuorille, aikuisille ja ikäihmisille</p> <p>Lasten arkiliikuntaryhmien ylläpitäminen</p> <p>Kirjasto-monitoimitilasta rakentuu monikäyttötila kaupungin eri sektoreiden, yhdistysten sekä yhteisöjen käyttöön.</p> <p>Hoivamuusikkotoiminnan käynnistäminen ikääntyneiden kotihoidossa Pyhäjärvellä</p> <p>Päiväkotimuskaripilotti</p>	<p>Aikuisliikunnan kävijämäärä oli viikoittain 200–250 henkilöä.</p> <p>Pyhäjärvellä aloitettiin Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta syksyllä 2022. Tarjolla oli liikunta mukaan lukien 15 uutta lasten ja nuorten harrastekerhoa. Kerhot suunnataan peruskoulun oppilaille ja niissä oli mukana yhteensä 152 lasta ja nuorta.</p> <p>Tapahtumien/kävijöiden määrä Käyttöaste Käyttäjätahojen määrän lisääntyminen / kirjasto-monitoimitilan rakentamista ei ole aloitettu</p> <p>Saattohoito 3 käyntiä, kotihoito 137 käyntiä, pilotin aikana saavutettu yhteensä noin 250 henkilöä. Toimintaa jatketaan vuonna 2023.</p> <p>Päiväkotimuskaritoiminta vakiintunut; ryhmiä yhteensä 8, osallistuneiden lasten määrä 165</p>
<p>Sivistyksestä virtaa</p>	<p>Varhaiskasvatuksen toimintaympäristön edelleen kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstön osaaminen - asiakaskysely - LOISTO-verkoston osallistuttu - lasten erityistarpeisiin vastattu <p>Laadukas perusopetus</p> <p>Lukiokoulutus turvattu</p> <p>Poikkihallinnollisen yhteistyön kehittäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi</p>	<p>Henkilöstön koulutusaste noussut päiväkodeissa / ei toteutunut, rekrytoinnissa ollut haasteita. Oppisopimuskoulutuksella olevia henkilöitä on runsaasti.</p> <p>LOISTO-verkoston on osallistuttu.</p> <p>Määräaikaisen henkilöstön väheneminen / toteutunut</p> <p>Koulun oppilashuoltoa hyödynnetty, erityisvarhaiskasvatuksen opettajan palvelua käytössä / toteutunut, varhaiskasvatuksen erityisopettaja on toteutettu ostopalveluna.</p> <p>Päättötodistus 100 % oppilaista / toteutunut Jatko-opiskelupaikka kaikille / toteutunut</p> <p>Ylioppilaskirjoitusten tulos maan keskiarvon tasolla / kaikki saavuttivat yo-tutkinnon, taso alle maan keskiarvon</p> <p>Houkuttelevuutta parannettu/oppilasmäärä / oppilasmäärä säilynyt yli 70, hyvä tulos suhteessa peruskoulun päättäneisiin.</p> <p>Kulttuurin TEA-viisarin 2021 pisteet 71 (v. 2019 45). Taiteen perusopetukseen osallistuvien lasten/nuorten suhteellinen osuus alle 18-vuotiaista v.2022 43,8 % (v.2021 19,98 %)</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan liiton kehittämistehtävän mukaiseen OKM:n rahoittamaan Kulttuurikennohankkeeseen osallistuttu.</p>

	<p>Lasten kulttuuriviikot</p> <p>Euroopan kulttuuriympäristöviikon, Vanhustenviikon sekä Ehkäisevän päihdetyön viikon tapahtumien koordinointi ja digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen</p> <p>Lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelma</p>	<p>POPKulta verkostotapaamisiin sekä Osallisuusverkoston tapaamisiin osallistuttu.</p> <p>KUMA Kulttuurimatkailusta hyvinvointia -hankkeeseen osallistuttu.</p> <p>Lasten kulttuuriviikot järjestettiin järjestöyh-teistyönä toukokuussa. Kahden viikon aikana tarjolla oli yhteensä 13 tapahtumaa, joissa kirjattiin yhteensä noin 800 kävijää. Kiitosta sai erityisesti tapahtumien maksuttomuus.</p> <p>Kulttuuripalvelut koordinoi Vanhustenviikon tapahtumia.</p> <p>Euroopan kulttuuriympäristöviikolle ja EPT-viikolle ei osallistuttu.</p> <p>Kulttuurikasvatussuunnitelmatyö aloitettu</p>
Kantokykyinen palvelutuotanto	<p>Maksuttomat liikuntapalvelut:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liikuntasalivuorot alle 18-vuotiaille ja ikäihmisille. - alle 19 v. uintivuorot (ti & pe) - alle 19 v. kuntosalivuorot (ma & to) - erityisuintikortti - Time Out! kuntosali ja uinti varusmiespalvelukseen valmistuville 	<p>Maksuttomat palvelut ovat säilyttäneet suosion: Kävijämäärät vuodelta 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> - alle 19 v. uintivuorot, 2995 käyntikertaa - alle 19 v. kuntosalivuorot, 907 käyntikertaa - erityisuintikortti, 2918 käyntikertaa - Time Out!, 164 käyntikertaa.
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	<p>Seurojen ja järjestöjen toiminta-avustukset ja juniorituki</p> <p>Liikuntaraadin kokoontumiset (järjestöt, seurat, yrittäjät)</p> <p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kesken paikkakunnalla ja alueellisesti</p> <p>Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta tapahtumien lisäämisen / kehittämisen kautta</p>	<p>Avustuksia jaettiin yhteensä 20.000 €, josta 2.500 € oli junioritukea.</p> <p>Liikuntaraati kokoontui toukokuussa suunnittelemaan kesä-syyskuun liikuntatarjontaa.</p> <p>Yhteistyötapaamiset eri toimijatahojen kanssa paikkakunnalla ja alueellisesti jatkuneet.</p> <p>Tapahtumia voitiin toteuttaa kahden koronavuoden jälkeen maaliskuusta 2022 alkaen. Osallistujia yhteensä 8966.</p>
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	<p>Lasten ja nuorten retket ja leiritoiminta</p> <p>Luontoliikuntaan ja metsäluonnon saavutettavuuteen panostaminen</p>	<p>Lasten ja nuorten leirit toteutuivat normaalisti ja osallistujia saapui mukaan runsaasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -lasten päiväleiri (esik.-2.lk): 27 henkilöä -yöleiri (2.-4.lk): 25 henkilöä -yöleiri (5.-7.lk): 17 henkilöä <p>-Retket ja matkat olivat suosittuja ja niitä järjestettiin yhteensä 6 kpl. Kohteina olivat ostoskeskukset ja huvipuistot. Retkille osallistui yhteensä 233 nuorta.</p> <p>Selvitys luontoliikunta- ja metsäkohteista tiedoksi hyvinvointilautakunnalle sekä kaupunginhallitukselle ja tekniselle lautakunnalle.</p>

**Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS
JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ**

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Taiteen prosenttiperiaatteen soveltaminen kirjasto-monitoimitalohankkeessa viihtyisyyden ja vetovoimaisuuden lisäämiseksi.	Huomioidaan rakentamisessa/ ei huomioida rakentamisessa
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Ammatillinen koulutus, työnohjaus, kehityskeskustelut	Työhyvinvointikyselyt, sairauspoissaolojen väheneminen / ei toteutunut

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi		
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Yhteistyö ammatillinen/muu koulutus	Koulutusympäristön (tilat ym.) järjestäminen paikkakunnalle / lähihoitajan monimuoto-opinnot (JEDU) jatkuneet, syksyllä 2022 alkanut sairaanhoitajan monimuoto-opinnot (KAMK) lukion tiloissa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Nettomenot €/asukas	1 970,90	1 957,11	2 017,71	2 142,55	2 238,09	2 375,14

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	346 446	412 263	439 949	439 949	457 468	17 519	405 740
Toimintamenot	-10 188 232	-10 424 148	-11 045 609	-11 028 884	-11 281 758	-252 874	-12 043 566
Toimintakate	-9 841 786	-10 011 885	-10 605 660	-10 588 935	-10 824 290	-235 355	-11 637 826
Laskenn. kust.					-765	-765	
Poistot	-8 352	-8 360			-10 615	-10 615	
Kokonaiskust.	-9 850 138	-10 020 246	-10 605 660	-10 588 935	-10 835 670	-246 735	-11 637 826

Toimintatuottojen toteutuminen **104,0 %**
 Toimintakulujen toteutuminen **102,3 %**

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Pyhäjärven valtuuston hyväksymä kaupunkistrategia ohjaa hyvinvoinnin näkökulmasta painopistealueita. Tavoite, että hyvinvoinnin edistäminen huomioidaan kaikessa palvelutoiminnassa ja uudistamistyössä on toteutuksessa aktivoituneen verkostoyhteistyön sekä eri toimijoiden hyte-sitoutuneisuuden ansiosta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä käytetään lyhennettä hyte. Kaupunki on sitoutunut Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointisopimuksen mukaiseen hyte-työn toimintaan.

Hyvinvoinnin edistäminen perustuu ihmislähtöisyyteen. Kaupunkilaisten osallisuus ja vaikuttaminen ovat hyvinvointijohtamisen lähtökohta. Kannustamme kuntalaisia omaan vastuuseen, ennaltaehkäiseviin arjen valintoihin ja digitaalisten palvelujen osaamiseen hyvinvoinnin edistämiseksi. Pyhjärven hyte-mallissa hyvinvointityötä tehdään yhdessä verkostomaisesti useiden toimijoiden kanssa. Kaupungin ja Ppky Selänteen hyte-toimintamalleja on kuvattu lähes 60. Erityisen omintakeisia pyhjärvisiä hyviä käytäntöjä on tunnistettu tähän mennessä noin 25 liittyen kaupungin tuottamiin palveluihin ja/tai yhteistyömuotoihin. Samalla on tunnistettu hyte-käytäntöjä, joissa on kehityshaasteita.

Hyvinvoinnin painopisteitä vuosille 2022–2025 ovat:

- Tukea myönteisille elintavoille ja terveyskäyttäytymiselle
- Tukea digiosaamiseen
- Tukea mielenhyvinvointiin ja päihdehaittojen ehkäisyyn
- Luontoympäristö vahvistamassa kokonaisvaltaista hyvinvointia
- Taide ja kulttuuri vahvistamassa kokonaisvaltaista hyvinvointia
- Järjestöyhteistyö vahvistamassa kokonaisvaltaista hyvinvointia
- Osallisuus ja vaikuttaminen vahvistamassa kokonaisvaltaista hyvinvointia
- Viestintä on ihmislähtöistä
- Aktiivinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa.

Hyvinvointiryhmän puheenjohtajana, hyvinvointikoordinaattorina ja ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä toimii hyvinvointijohtaja. Laajennettu hyvinvointiryhmä toimii myös LAPE- (Lapsi- ja perhepalvelut) työryhmänä.

Valtuuston hyväksymän hyvinvointisuunnitelman 2022 toimenpiteet integroidaan hallintokuntien talousarvioon- ja suunnitelmaan, jolla varmistetaan hyvinvointityön suunnitelmallinen toteutuminen ja palvelujärjestelmän kyky vastata hyvinvointitarpeisiin.

Osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta kunnille on suunniteltu otettavan käyttöön hyte-valtionosuuden lisäosa eli hyte-kerroin. Hyte-kerroin on kannustin, jonka suuruus määräytyy kuntien tekemän hyte-edistämistyön mukaan. Kannustin on suunniteltu otettavan vuoden 2023 alusta. Kaupungissa tehtävä hyvinvointityö vaikuttaa jo nyt tulevaan lisäosaan. Hyte-kertoimen tulosindikaattoreita on kuusi ja prosessi-indikaattoreita 14. Prosessi-indikaattorit jakautuvat seuraavasti: viisi liikuntaa, neljä peruskoulua ja viisi kuntajohtoa koskevaa indikaattoria.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) seuraa kuntien terveyden edistämisen aktiivisuutta (TEA) kuntajohdossa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa, liikunnan edistämisessä, perusterveydenhuollossa ja terveyttä edistävässä kulttuuritoiminnassa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulosindikaattoreihin vaikuttavat tekijät ovat Pyhjärvellä osin parantuneet ja osin huonontuneet vuoden 2019 tuloksiin verrattuna. Tuoreimmat, kattavimmin käytettävissä olevat tilastot ovat vuodelta 2021. Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä ovat lisääntyneet, mutta ne ovat silti alle vuoden 2019 tason. Korona-ajan rajoitusten poistuminen näkynee tuloksissa. Terveydentilansa huonoksi tai keskikertaiseksi kokevien 8. ja 9. -luokkalaisten määrä sen sijaan on noussut huolestuttavasti vuoden 2019 tasosta. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17–24-vuotiaiden määrä on lisääntynyt hieman, samoin ylipainoisten 8. ja 9. -luokkalaisten määrä. Toimeentulotukea saavien 25–64-vuotiaiden lukumäärä sen sijaan on vähentynyt jonkin verran, samoin työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä.

Maakunnallisessa vertailussa Pyhäjärvi on kaatumisten ja putoamisten hoitajaksojen, terveydentilan kokemisen, työkyvyttömyyseläkkeen saajien sekä ylipainon osalta keskiarvon alapuolella, muutoin keskiarvon tuntumassa. Samoin on valtakunnallisessa vertailussa. TEA-viisarin pisteet kuntajohdon osalta osoittavat parannusta vuoteen 2019 verrattuna. Osallisuutta kehitetään edelleen osallisuusohjelman avulla.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viihtyisä elinympäristö	Edistetään yhteisöllistä ja turvallista senioriasumista ja älykästä senioriasuntotuotantoa taajamaan Edistetään ikäihmisten kotona asumista tukemalla tukipalvelusetelien myöntämistä kodinhoidollisiin ulkotöihin Ppky Selänteen toimesta Pyhäjärvi luontoresepti käytössä	22 uutta senioriasuntoa vuoteen 2022 mennessä Yhteisöllisen asumisen markkinointia jatketaan yhdessä rakennuttajan kanssa Kotona asuvien osuus yli 75-vuotiaista 91,4% Myönnettyjen luontoreseptien määrä
Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö	Hyte-kertoimen indikaattoreiden positiivinen muutos Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen Pyhäjärvi-mallin jalkauttaminen Perhekeskustoimintamallin syventäminen ja toiminnan sujuvoittaminen Etsitään uusia kumppanuuksia eri palveluntuottajien, järjestöjen ja hankerahoittajien kautta	Tea-viisarin tulos kuntajohtossa 77 v. 2021. Hyte-kertoimen tulosindikaattorit ** paranevat vuoden 2019 tuloksiin verrattuna v:n 2022 mennessä. / toteutui osittain Pyhäjärvi hyte-malli jalkautettu vuoden 2022 aikana Toteutuvat hankkeet ja projektit (kaupunki mukana)
Sivistyksestä virtaa	Edistetään kulttuuripalvelujen saavutettavuutta ja lisätään eri ikäryhmien osallisuutta Pyhäjärven kulttuuriresepti käytössä	Ei toteutunut
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Järjestetään asukas/käyttäjäraateja "Ikäystävällinen Pyhäjärvi teemalla" informaation jakamiseen ja kuntalaisten osallistamiseen hyvinvointityössä. Viestintä on monipuolista ja monitahoista. Edistetään kuntalaisten hyvinvointia viestimällä esimerkkien ja hyvien käytäntöjen kautta.	Tapahtumien ja osallistujien määrä Tapahtumien ja viestintäkampanjoiden määrä

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ikäystävällinen Pyhäjärvi malli kehitetään rohkeaksi ja tehdään uusia avauksia, joka huomataan ja tunnustetaan myös valtakunnallisesti. Aivoterveyttä ja henkistä hyvinvointia edistäviä tapahtumia järjestetään. Pyhäjärven aivoterveysreseptin käyttäminen juurrutetaan sote-palveluihin, järjestötyöhön ja tapahtumiin	Ikäystävällinen Pyhäjärvi mallin saama huomio/tunnustus Sairastavuusindeksit (Kela, THL) paranevat (ei päivitetä enää) Myönnettyjen aivoterveysreseptien määrä
Resurssiivisuus inhimillisessä pääomassa	Toteutetaan hyvinvoinnista kuntalaiskysely kerran valtuustokaudessa Päätöksenteko ja toiminta on kustannustietoista ja vaikutuksia ennalta-arvioivaa (EVA-menettely)	Hyödynnetään vuonna 2020 hyvinvointikyselystä saatua kokemustietoa hyvinvointityössä. Seuraava kysely toteutetaan ensi valtuustokaudella Laadittujen EVA-arviointien määrä

	Valmistellaan osallisuusohjelma	Osallisuusohjelma valmis 2022 / osallisuusohjelman ensimmäinen versio käsitelty hyvinvointilautakunnassa 30.6.2022, työstäminen jatkuu.
--	---------------------------------	---

*TEA-viisarin indikaattorit kuntajohdossa ovat laaja hyvinvointikertomus, kuntalaisten elintapojen raportointi, paikallinen turvallisuussuunnitelma, väestön hyvinvointia ja terveyden edistämistä kuvaavat mittarit, hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asiantuntijuus, kunnan hyvinvointitavoitteet valtuustokauden investointiohjelmassa, lasten osallisuutta edistävä toiminta sekä asiakasraadit/foorumit. Yhteensä 9 indikaattoria, joista on julkaistu kuvaukset ja toimenpidesuosituksset. Kysely kuntajohdolle tehdään parittomina vuosina, joten seuraava toteutuu vuonna 2023.

TEA -viisari* kuntajohdossa: koko maa, P-Pohjanmaa ja Pyhäjärvi.

TEA-viisarin pisteet v. 2021 (THL)	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Pyhäjärvi
Kuntajohto	79	79	77
Sitoutuminen	80	79	80
Johtaminen	76	67	92
Seuranta ja tarveanalyysi	87	86	80
Voimavarat	78	85	88
Osallisuus	71	75	46

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kertoimen tulosindikaattorit **.

Indikaattori	Alue	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä	Koko maa	376,3	368	373,6	370	359,5	342,7
	Pohjois-Pohjanmaa	424,6	447,1	444,2	436,2	445,1	403,5
	Pyhäjärvi	711,7	505	826,5	608,7	270,5	569,7
Kokee terveydentilansa keskimertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa		18,8		20,9		25,7
	Pohjois-Pohjanmaa		18		19,6		25,0
	Pyhäjärvi		17,3		18,8		33,3
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 – 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä	Koko maa	8,3	8,1	7,9		7,3	7,9
	Pohjois-Pohjanmaa	6,7	6,6	7,2		6,3	6,4
	Pyhäjärvi	9,7	9,5	9,2		6,4	8,1
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 – 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Koko maa	2,5	2,8	2,9	2,7	2,8	2,7
	Pohjois-Pohjanmaa	1,6	1,8	1,9	1,7	1,8	1,7
	Pyhäjärvi	1,5	1,4	1,9	2,2	2,0	1,9
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 – 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä	Koko maa	7,2	6,9	6,7	6,6	6,5	6,3
	Pohjois-Pohjanmaa	9,1	8,8	8,7	8,5	8,4	8,1
	Pyhäjärvi	16,9	15,9	15,5	15,1	15,2	14,6
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista	Koko maa		16,2		16,9		18,0
	Pohjois-Pohjanmaa		14,3		15,2		16,6
	Pyhäjärvi		30,6		20		21,3

Hyte-kertoimen prosessi-indikaattorit löytyvät tästä osoitteesta: <https://thl.fi/fi/web/hyvinvoinnin-ja-terveyden-edistamisen-johtaminen/hyvinvointijohtaminen/hyvinvointijohtaminen-kunnassa/hyte-kerroin-kannustinkunnille/prosessi-indikaattorit>

Hyvinvointipalvelujen hallinto

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Hyvinvointipalvelujen hallinnon tehtävänä on tukipalvelujen tuottaminen varhaiskasvatukselle, opetustoimelle ja vapaa-aikatoimelle sekä hyvinvointilautakunnan valmistelu- ja esittelytehtävät

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP2019	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Nettomenot €/asukas	43,41	40,60	43,24	48,0	50,96	62,34

3. PERUSTELUT

Hyvinvointipalvelujen hallintoon sisältyvät hyvinvointilautakunnan kokoukset, hyvinvointijohtajan, toimistosihteerin, opetuspalvelujen sihteerin (5/2022 alkaen), arkistosihteerin (40 %) ja yhteisöasiamiehen tehtävät.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

Tuloarviot ja määrärahat	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022+muutos	TP2022	Poikkeama	TA2023
Toimintatuotot	600						
Toimintamenot	-204 923	-214 573	-237 649	-237 649	-246 033	-8 384	-308 063
Toimintakate (netto)	-204 323	-214 573	-237 649	-237 649	-246 033	-8 384	-308 063
Poistot ja arvonalent.	-8 352	-8 360			-10 615	-10 615	
					-41	-41	
Tehtävän kokonaisk.	-212 675	-222 933	-237 649	-237 649	-256 689	-19 040	-308 063

Toimintakulujen toteutuminen

103,5 %

Varhaiskasvatus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on yhteistyössä perheen kanssa edistää alle kouluikäisen lapsen tasapainoista kasvua, kehitystä ja oppimista. Päivähoitomuodoista perhe voi valita perhepäivähoidon, ryhmäperhepäivähoidon tai päiväkotihoidon.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	362,28	387,52	473,11	476,52	572,45	601,29

3. PERUSTELUT

Pyhäjärvisille perheille tarjottiin maksuton varhaiskasvatus. Vieraskuntalaisilta laskutettiin lautakunnan päättämän päivätkasan mukaiset maksut. Lasten kotihoidon tukea varattiin tarvearvion mukaisesti. Toimintamenoissa näkyivät varhaiskasvatukseen osallistuneiden lasten määrää vastaava henkilöstömäärän kasvu ja uuden ryhmäperhepäivähoitopaikan perustaminen sekä varajohtajajärjestelmän kehitystyön aloittaminen.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	167 799	90 081	147 068	147 068	105 500	-41 568	157 240
Toimintamenot	-2 118 166	-2 437 649	-2 505 848	-2 599 123	-2 869 295	-270 172	-3 103 562
Toimintakate	-1 950 367	-2 347 568	-2 358 780	-2 452 055	-2 763 795	-311 740	-2 946 322
Kokonaiskust.	-1 950 367	-2 347 568	-2 358 780	-2 452 055	-2 763 795	-311 740	-2 946 322

Toimintatuottojen toteutuminen

71,7 %

Toimintakulujen toteutuminen

110,4 %

Perusopetus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Hyvintointijohtaja, rehtorit

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Perusopetukseen kuuluvat esiopetus, perusopetuksen 1.–9.-luokat, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, taiteen perusopetus sekä koulun oppilashuoltotoiminta. Tavoitteena on antaa nuorille edellytykset jatko-opintoihin ja taata turvallinen oppimisympäristö sekä laadukkaat tukipalvelut.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Oppilasmäärä ka. kalenteriv	547	545,5	541	526,5	517	517
Nettomenot €/oppilas	10 710,87	10 385,33	10 295,55	10 852,87	10 900,41	11 601,22
Tuntikehys/oppilas	2,04	2,08	2,32	2	2,38	2
Opetusryhmien keskipöytä	15,6	16	15,47	16	15	18

3. PERUSTELUT

Esiopetus ja luokat 1–4 toimivat Ikosen koulun tiloissa ja luokat 5–6 Keskuskoululla yhdessä yläkoulun kanssa. Molemmissa toimipisteissä toimii myös pienryhmiä. Perusopetuksen oppilasmäärä pysyy oppilasennusteen mukaan seuraavat kolme vuotta vuoden 2021 tasolla.

Syksyllä 2022 suunniteltu pienryhmä yläkouluun ei toteutunut. Osa-aikainen erityisopettaja on tukenut vahvasti oppilaita jalkautuen tarvittaessa myös luokkiin.

Alueen neljän kunnan yhteinen kouluvalmentaja jatkoi 2021 aloitettua toimintaa myös vuonna 2022.

Aamu- ja iltapäivätoiminta toteutettiin Ikosen koulun tiloissa. Oppilashuolto toimi koulupsykologin ja kahden kuraattorin resurssilla. Vuoden 2023 alusta oppilashuoltohenkilöstö siirtyy Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen (Pohde) alaisuuteen.

3. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Toimintatuotot	91 136	197 441	161 731	161 731	208 805	47 074	129 200
Toimintamenot	-5 756 331	-5 767 332	-5 875 772	-5 828 772	-5 844 316	-15 544	-6 127 032
Toimintakate	-5 665 195	-5 569 891	-5 714 041	-5 667 041	-5 635 511	31 530	-5 997 832
Lask. kustann.					-521	-521	-5 997 832
Kustannukset	-5 665 195	-5 569 891	-5 714 041	-5 667 041	-5 636 032	31 009	129 200

Toimintatuottojen toteutuminen

129,1 %

Toimintakulujen toteutuminen

100,3 %

Toisen asteen koulutus

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Lukion rehtori

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Toisen asteen koulutus sisältää lukio-opetuksen sekä ammatillisen koulutuksen. Kaupunki vastaa lukio-opetuksesta, ja tavoitteena on antaa nuorille hyvät edellytykset jatko-opintoihin.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP2022	TA 2023
Oppilasmäärä ka. painotettu	70	64,83	70,25	76	74,3	72
Nettomenot €/oppilas	12.346,35	13.842,25	12 793,91	12 711,14	12 095,52	14 573,70
Kurssit/oppilas	2,24	2,4	2,3	1,9	2,2	2,1

3. PERUSTELUT

Koko lukio toimi 1-sarjaisena. Lukion ensimmäinen ja toinen vuosikurssi opiskelivat LOPS 2021 mukaisesti ja kolmas/neljäs vuosikurssi LOPS2016 mukaisesti. Ylioppilastutkinto uudistui keväällä 2022. Lukion aikana oli mahdollisuus opiskella korkeakouluopintoja mm. Oulun AMK:ssa.

Toisen asteen opiskelun maksuttomuus lisäsi oppimateriaalikustannuksia kahden ensimmäisen vuosikurssin osalta. Opiskelijoille hankittiin kannettavat tietokoneet käyttöön lukioajaksi sekä digitaalisia ja paperisia oppimateriaaleja. Lukioluokkien työtuoleja ja pulpetteja uusittiin ergonomisten perusteiden vuoksi vuonna 2022.

Harrasteakatemian toiminta jatkui viiden lajin muodossa, suosituin laji oli jääkiekko. Lukiosta valmistui 23 opiskelijaa vuonna 2022. Lukion kehittämissuunnitelman työstäminen aloitettiin.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA+M 2022	TP 2022	Poikk.	TA 2023
Toimintatuotot	30 928	59 891	26 270	26 270	27 442	1 172	12 500
Toimintamenot	-928 321	-958 663	-992 317	-964 317	-926 139	38 178	-1 061 807
Toimintakate	-897 393	-898 772	-966 047	-938 047	-898 696	39 351	-1 049 307
					-203	-203	
Kustannukset	-897 393	-898 772	-966 047	-938 047	-898 899	39 147	-1 049 307

Toimintatuottojen toteutuminen
Toimintakulujen toteutuminen

104,5 %
96,0 %

VAPAA-AJAN KOULUTUS: KANSALAIPOISTO, MUSIIKKIOPISTO, TANSSIOPISTO

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja ja Jokilatvan Opiston rehtori

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kansalaisopistopalvelut ostetaan Haapajärven kaupungin ylläpitämältä Jokilatvan Opistolta. Opisto tarjoaa toimialueensa väestölle monipuolisia ja korkeatasoisia opiskelumahdollisuuksia. Opetuksen saatavuus turvataan hajauttamalla opetus koko toiminta-alueelle ja pitämällä kurssimaksut kohtuullisina.

Musiikin ja tanssin taiteen perusopetusta järjestetään yhteistyössä Jokilaaksojen musiikkiopiston ja Tanssiopisto Uusikuun kanssa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019*	TP 2020*	TP 2021*	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	17,21	15,98	17,36	30,64	28,44	28,13
Opetustunnit/vuosi	3 765	3 058	3 370	3 600	3 499	3 600
Ilmoittautuneet opiskelijat	1 621	1 455	1 238	1 600	1 384	1 200

3. PERUSTELUT

Toiminnassa ei tapahdu oleellisia muutoksia. Kansalaisopiston, musiikkiopiston ja tanssiopiston toiminnot on yhdistetty vuonna 2021 vastuualueeksi vapaa-ajan koulutus.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot					2 000	2 000	
Toimintamenot	-80 432	-86 180	-151 709	-151 709	-168 713	-17 004	-135 671
Toimintakate	-80 432	-86 180	-151 709	-151 709	-166 713	-15 004	-135 671
Kustannukset	-80 432	-86 180	-151 709	-151 709	-166 713	15 004	-135 671

Toimintakulujen toteutuminen

111,2 %

Vapaa-aikapalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Hyvinvointijohtaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Käyttötaloulososassa suositetaan esitettävän tehtäväalueen palvelusuunnitelma. Palvelusuunnitelmassa esitetään kuntalaisten hyvinvointia koskevat tavoitteet ao. tehtäväalueella. Palvelusuunnitelma esitetään kunkin tehtävän käyttötaloulososan alussa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	238,71	249,91	177,23	237,86	230,64	245,17

3. PERUSTELUT

Käyttötalouden perusteluissa selvitetään tarkemmin palvelutarpeisiin, tavoitteiden asettamiseen sekä niiden saavuttamiseen liittyviä haasteita ja epävarmuustekijöitä. Perusteluissa tehdään lisäksi selkoa toiminnan painopisteistä ja kehittämistarpeista sekä arvioidaan voimavarojen riittävyyttä muun muassa henkilöresurssien, toimitilojen ja muiden tuotantotekijöiden osalta.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	55 984	64 849	104 880	104 880	113 719	8 839	106 800
Toimintamenot	-1 100 060	-959 751	-1 282 314	-1 247 314	-1 227 262	20 052	-1 307 431
Toimintakate	-1 044 076	-894 902	-1 177 434	-1 142 434	-1 113 543	28 891	-1 200 631
Kustannukset	-1 044 076	-894 902	-1 177 434	-1 142 434	-1 113 543	28 891	-1 200 631

Toimintatuottojen toteutuminen

108,4 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,4 %

Liikuntatoimi, uimahalli, monitoimihalli

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (liikunta)

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhjärven liikuntapalvelut tekee työtä tavoitteenaan saavuttaa terveempi ja liikkuvampi Pyhäjärvi. Tavoitteisiin vastataan järjestämällä monipuolisia, matalan kynnyksen liikuntaryhmiä ja tapahtumia lapsille, nuorille, työikäisille ja ikäihmisille. Liikuntapalvelut tukevat paikallisten urheiluseurojen ja järjestöjen toimintaa toiminta- ja junioritukiavustuksilla. Pyhjärven uimahalli tarjoaa kuntalaisille edulliset ja monipuoliset vesiliikunnan palvelut. Uimahallin alakerrassa toimii kunnallinen kuntosali ajanmukaisine laitteineen. Monitoimihalli tarjoaa koululaisille luistelupuitteet läpi talven. Uusimpana liikuntapaikkana käyttöön otettiin Honkavuoden tennishalli.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Liikuntatoimi						
Nettomenot €/asukas	20,97	23,47	17,71	19,80	21,62	20,06
Uimahalli						
- uimahallikäyntejä	29 049	8 984		34 000	26 243	32 000
- kuntosalikäyntejä					7 989	
Nettomenot €/asukas	51,12	39,90	14,01	49,40	42,24	51,04
Monitoimihalli						
Nettomenot €/asukas	28,30	28,52	28,40	28,36	29,08	35,41
Tennishalli						
Nettomenot €/asukas			0,64	1,60	1,72	4,37

3. PERUSTELUT

Liikuntapalvelut on järjestänyt toimintaa kaikille ikäryhmille laadukkaasti ja matalan kynnyksen periaatteella. Aikuisille on ollut tarjolla yhteensä 7 kuntoiluryhmää, joissa vuoden aikana on kirjattu keskimäärin 200–250 käyntikertaa viikossa. Ryhmistä kolme on suunnattu pelkästään ikäihmisille. Digitaalisista liikuntapalveluista käytössä ovat olleet liikunnanohjausvideot, verkkovalmennuksen ohjelmat sekä Trainero-treenisovellus. Liikuntapalvelujen tarjontaan ovat kuuluneet myös terveysliikuntaluennot, kehonkoostumusmittaukset sekä muut paikkakunnan liikuntatapahtumat (Pyhäjärvi-pyöräily, Lasten kulttuuriviikkojen tapahtumat, kesäuimakoulut, lasten leirit). Liikuntapalveluiden seura-avustukset (20.000 €) on jaettu toiminnan laajuuden suhteessa paikkakunnan rekisteröidyille liikuntaseuroille ja yhdistyksille. Lasten, nuorten ja ikäihmisten liikuntasalivuorot ovat pysyneet maksuttomina.

Pyhäjärvi on ollut ensimmäistä kertaa mukana Harrastamisen Suomen mallissa tarjoamalla peruskoululaisille yhteensä 15 maksutonta iltapäiväkerhoa. Kerhotoiminnan kulut katetaan valtionavustuksella (27.000 €). Ryhmiin on osallistunut yhteensä 152 lasta ja nuorta. Tarjolla on ollut sekä liikuntaa, kädentaitoja että tietotekniikkaa.

Liikuntapalveluiden aikuisliikunnan ryhmät ovat olleet maksullisia vuodesta 2021 alkaen. Kausimaksu (40 €/syyskausi, 40 €/kevätkausi) oikeuttaa osallistumaan kaikkiin liikuntapalveluiden ohjausryhmiin. Ikäihmiset (65+) liikkuvat ryhmässä voimassa olevalla liikuntapassilla. Liikuntapassiin (35 €/6 kk) sisältyvät rajaton uimahallin ja kuntosalin käyttö, vesijumppat sekä muut liikuntapalveluiden ohjausryhmät. Liikuntapasseja ostettiin vuoden 2022 aikana yhteensä 224 kpl. Erityisryhmille ja pitkäaikaissairaille on ollut tarjolla maksuton erityisuointikortti. Erityisuointikortti myönnettiin vuoden aikana 145 asiakkaalle.

Liikuntaneuvonta käynnistettiin koronatauon jälkeen uudelleen kevätkaudella, mutta toimitilaongelmien ja hyvinvointialueuudistuksen vuoksi vastaanotto jäi tauolle syksyllä. Palvelu tulee tarjontaan uudelleen keväällä 2023. Liikuntaneuvontaan saavutaan terveydenhoitoalan ammattilaisen ajanvarauksella.

Uimahallissa on työskennellyt kaksi uinninvalvojaa (2 htv) sekä yksi kassatyöntekijä (1 htv). Asiakaspalvelutyön ohessa kassatyöntekijä on vastannut myös Harrastamisen Suomen mallin koordinoinnista. Kausiapulaisena on käytetty määräaikaista uimaopettajaa. Yleisöuintien lisäksi asiakkaille on tarjottu vauva- ja perheuintia sekä ohjattuja vesijumppia. Remontin aikana hankittu virtuaalinen vesijumppanäyttö on osoittautunut myös tarpeelliseksi hankinnaksi. Parhaimmillaan näytön ääreen on kokoontunut 30–40 jumppaajaa päivässä.

Uimahallissa kirjattiin vuoden 2022 aikana yhteensä 34 242 käyntikertaa, joista 8 000 oli kuntosalikäyntejä. Uusi kuluvalvontajärjestelmä on mahdollistanut laajemmat kuntosalin aukioajat. Tämä on lisännyt kuntosaliasiakkaiden määrää. Uimahallissa kirjattiin hieman normaalia pienempi kävijämäärä johtuen alkuvuoden koronarajoituksista sekä rekrytointiongelmista. Uimahalli on jouduttu pitämään viikonloppuisin suljettuna heikon työntekijätilanteen vuoksi. Tästä huolimatta lasten ja nuorten maksuttomat uinti- ja kuntosalivuorot ovat säilyttäneet suosionsa, uintivuoroilla 2 995 ja kuntosalivuoroilla 907 käyntikertaa. Tapahtumista suurimpia olivat uimahallin synttäriviikon tapahtumat (655 kävijää), kesäuimakoulut (120 uimakoululaista), Vesisankarit-tapahtuma (77 kävijää) sekä suosittu kynttiläuinti (160 kävijää). Palovakuutus ei kattanut irtaimistovahinkoja, joten välinehankintoja jouduttiin tekemään normaalia enemmän. Uimahallin hinnasto on kilpailukykyinen eikä siihen tullut muutoksia.

Tennishallia on vuokrattu tapahtumakäyttöön sekä liikuntatilaksi. Varausvuoden ajalta kirjattiin yhteensä 132 kpl. Monitoimihalli on ollut koululaisten käytössä arkipäivisin. Iltatoiminnasta vastaa hallyhtiö. Liikuntapalveluiden talouden toteuma oli yhteensä 6,5 % alijäämäinen johtuen siitä, että Harrastamisen Suomen mallin avustusta arvioitiin käytettävän vähemmän syyskaudella. Uimahallin talouden toteuma oli 16 % ylijäämäinen. Uimahallin tuotot olivat odotettua suuremmat.

11. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	14 452	32 091	53 500	53 500	76 699	23 199	74 300
Toimintamenot	-476 997	-333 677	-544 473	-544 473	-537 370	7 103	-617 656
Toimintakate	-462 547	-301 586	-490 973	-490 973	-460 671	30 302	-543 356
Kustannukset	-462 547	-301 586	-490 973	-490 973	-457 130	33 384	-543 356

Toimintatuottojen toteutuminen

143,4 %

Toimintakulujen toteutuminen

98,7 %

Nuorisopalvelut

Vastuuelin: Hyvintointilautakunta
Vastuhenkilö: Vapaa-ajanohjaaja (nuoriso)

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Nuorisopalveluiden tavoitteena on ylläpitää ja luoda virikkeellistä, turvallista ja toimiva kasvuympäristö pyhäjärvisille nuorille. Nuorisopalvelut tarjoavat tekemistä ja toimintaa vapaa-ajalla, tukea koulutukseen ja nuorten työelämään sekä apua haastavissa elämäntilanteissa. Nuorisotyötä tehdään yhteistyössä eri sektorien ja järjestöjen kanssa niin omilla tiloilla, kouluilla, työpajalla sekä erilaisissa terveyden ja hyvinvoinnin verkostoissa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	41,84	32,42	33,67	37,14	31,12	39,32

3. PERUSTELUT

Nuorisopalveluilla on käytössä omat nuorten tilat, jotka tarjoavat puitteet vapaa-ajan yhdessäoloon sekä erilaisiin tapahtumiin ja aktiviteetteihin. Tiistaisin, keskiviikkoisin ja perjantaisin tiloissa on järjestetty avoimia iltoja, joihin nuoret (alle 18-vuotiaat) ovat tervetulleita pelaamaan, kuuntelemaan musiikkia tai juttelemaan ohjaajan kanssa. Avoimet illat keräsivät vuoden aikana yhteensä 2 381 käyntikertaa. Teemailtoja, kuten Lan-tapahtuma, yönuokkareita, yökahviloita ja kädentaitoja, järjestettiin säännöllisesti pitkin vuotta. Teemaillat keräsivät vuoden aikana yhteensä 327 kävijää. Nuorisopalvelujen tilat ovat myös järjestöjen ja yhdistysten käytössä erikseen sovittaessa. Varauksalenteri on nähtävillä kaupungin internet-sivuilla.

Nuorisopalvelut ovat toteuttaneet koulunuorisotyötä yhteistyössä ala- ja yläkoulun kanssa. Koululta vapautunut luokkahuone muunnettiin välituntitilaksi, jossa nuoriso-ohjaaja on pystynyt kohtaamaan nuoria kouluympäristössä sekä järjestämään erilaista välituntiohjelmia. Koulunuorisotyöhön lukeutuvat oppilaiden ryhmäytymiset toteutettiin suunnitellusti syyskaudella.

Nuorisopalvelut ovat olleet mukana järjestämässä erilaisia tapahtumia, retkiä ja leirejä yhteistyössä vapaa-aikasektorin sekä järjestöjen kanssa. Lasten kesäleireille osallistui yhteensä 68 lasta ja nuorta. Retkille (6 kpl) osallistui yhteensä 233 nuorta. Nuorisopalvelut vastasivat ensimmäistä kertaa myös lasten kulttuuriviikon tapahtumakoonnista. Lasten kulttuuriviikon tapahtumissa puuhasteli yhteensä noin 800 osallistujaa.

Nuorisopalvelut ovat olleet aktiivisesti mukana nuorten asioita käsittelevissä työryhmissä. Näistä mainittavimpia ovat Pohjois-Pohjanmaan aluehallintoviraston nuorisotoimen verkosto, paikallinen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto sekä ehkäisevän päihdetyön työryhmä. Nuorisopalveluilla on työskennellyt 2 kokoaikaista nuoriso-ohjaajaa (2 htv), etsivä nuorisotyöntekijä (1 htv) sekä vastaava vapaa-ajanohjaaja (0,5 htv). Työntekijät ovat osallistuneet nuorisotoimen koulutuksiin oman ammattitaidon kehittämiseksi ja heille on järjestetty työnohjausta säännöllisesti 3–4 kertaa vuodessa.

Etsivää nuorisotyötä on toteutettu kaupungin omana palveluna vuoden 2020 alusta lähtien. Palkkaukseen on saatu valtionavustusta. Etsivän nuorisotyöntekijän tehtävänä on varmistaa, että 15–28-vuotiaat nuoret ja nuoret aikuiset saavat kasvamiseen, osallistumiseen ja itsenäistymiseen tarvitsemansa tuen. Vuonna 2022 yhteydenottopyyntöjä tuli 33 nuorelta. Kaikki nuoret tavoitettiin ja tukea annettiin mm. kouluttautumiseen, työllistymiseen sekä hyvinvointiin ja elämän hallintaan liittyen. Asiakkuuksiin nuoret ohjautuivat enimmäkseen omalla yhteydenotolla. Tämän lisäksi asiakkuuksiin hakeuduttiin myös kouluverkon ja työpajan kautta. Etsivä nuorisotyöntekijä on tehnyt tiivistä yhteistyötä Selänteen mielenterveyspalvelujen sekä työpaja Namon kanssa tavoittaakseen asiakkaansa. Nuorisopalvelujen talousarvio toteutui suunnitelmien mukaan.

5. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	30 954	30 000	31 800	31 800	31 632	-168	30 000
Toimintamenot	-194 161	-197 068	-215 664	-180 664	-181 856	-1 192	-214 095
Toimintakate	-163 207	-167 068	-183 864	-148 864	-150 224	-1 360	-184 095
Kustannukset	-163 207	-167 068	-183 864	-148 864	-150 224	-1 360	-184 095

Toimintatuottojen toteutuminen

99,5 %

Toimintakulujen toteutuminen

100,7 %

Kulttuuripalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta

Vastuuhenkilö: Kulttuurituottaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta astui voimaan 1.3.2019. Laki vahvistaa kulttuurin merkitystä ja asemaa kunnan peruspalveluna. Kunnan kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää kulttuuritoiminnalla kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Lain tavoitteina on mm. tukea ihmisen mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen; edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen; vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin; luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Laissa korostuu kuntien kulttuuritoiminnan monimuotoisuus sekä yhteistyömahdollisuudet muiden toimialojen ja toimijoiden kanssa. Kunnan asukkaiden mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoiminnan kautta on haluttu vahvistaa.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	27,61	16,44	15,62	31,41	31,48	34,60

3. PERUSTELUT

Kulttuurituottajan työpanos on 80 % työajasta sisältäen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Kaupunki on sitoutunut nykyisten vakiintuneiden kulttuuri- ja taidetapahtumien järjestämiseen. Kaupunki on hakenut uusia tapahtumia toimialueidensa ja ulkopuolisten yhteistyötahojen kanssa hyvinvointia ja terveyttä edistävän, osallisuutta tukevan sekä syrjäytymistä ehkäisevän kulttuuritarjonnan mahdollistamiseksi.

Edistetään poikkihallinnollisen yhteistyön kehittämistä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä vastaavien toimijoiden kanssa. Hoivamusiikkitoiminta ja päiväkotimuskari-pilottitoiminta on käynnistetty. Kulttuuripalveluiden sekä eri tapahtuma- ja järjestötoimijoiden välistä keskustelua on edistetty yhteistapaamisten kautta. Paikallisen kulttuuriperinnön ylläpitoa ja käyttöä on edistetty.

Kirjaston toimissa edelleen väistötiloissa on pyritty löytämään uusia tapahtumapaikkoja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseen. Nykyaikaisen kirjasto- ja tapahtumatilan puute on merkittävä haaste tällä hetkellä myös muulle kulttuuritoiminnalle. Kulttuurituottaja on vaihtunut edellisen työntekijän eläköityessä 1.12.2022 alkaen.

Täydenkuun Tanssit festivaalia avustettiin vuonna 2022 30.000 eurolla ja kolmivuotinen yhteistyösopimus solmittiin huhtikuussa 2022.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot	10 579	2 758	19 580	19 580	5 389	-14 191	2 500
Toimintamenot	-93 338	-80 326	-175 060	-175 060	-157 363	-17 697	-172 661
Toimintakate	-82 759	-77 568	-155 480	-155 480	-151 974	3 506	-170 161
Kokonais-kustannukset	-82 759	-77 568	-155 480	-155 480	-151 974	3 506	-170 161

Toimintatuottojen toteutuminen

27,5 %

Toimintakulujen toteutuminen

89,9 %

Kirjastopalvelut

Vastuuelin: Hyvinvointilautakunta
Vastuhenkilö: Haapajärven kirjastotoimenjohtaja

11. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Kirjasto on kaupungin kulttuuri- ja tietokeskus. Kirjasto tarjoaa pääsyn monipuolisiin tietopalveluihin, antaa valmiuksia tietoyhteiskunnan vaatimiin kansalaistaitoihin unohtamatta kirjaston perinteistä sivistys- ja kulttuuritehtävää.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Nettomenot €/asukas	68,86	71,89	67,15	70,12	72,63	61,84

3. PERUSTELUT

Kirjaston palvelut ostetaan Haapajärven kaupungilta. Haapajärven kaupunginkirjasto vastaa myös Pyhäjärven kaupungin kirjastopalveluista. Toiminnassa painotetaan yhteistyötä koulujen ja nuorisotoimen kanssa nuorten lukuharrastuksen lisäämiseksi. Kirjasto on mukana alueellisissa hankkeissa aktiivisesti. Jokikirjasto-yhteistyötä syvennettiin ja aloitettiin alueellinen kirjastokuljetus vuoden 2022 alusta.

Kirjasto toimii edelleen väistötiloissa ammattikoululla, kunnes uusi kirjastotila saadaan rakennetuksi. Lehtienlukusali on toiminut Kohtaamispaikassa kesäkuusta alkaen.

Kirjastopalvelut on ostettu Haapajärven kaupungilta 1.9.2016 alkaen. Hyvinvointilautakunta on kokouksessaan 30.6.2022 valmistellut ostopalvelusopimuksen irtisanomista ja kirjastotoiminnan järjestämistä kaupungin omana toimintana. Pyhäjärven kirjaston lainamäärä on 54.545, kävijämäärä 21.485 ja e-kirjaston käyttökerrat 8.672 (kuntakohtainen jyvitys). Koko kirjastoauton lainamäärä oli 31.914.

Kaupunginhallitus on 5.9.2022 päättänyt, että kirjaston ostopalvelusopimus irtisanotaan 31.12.2023 ja kirjastopalvelut järjestetään Pyhäjärven kaupungin omana toimintana 1.1.2024 alkaen, ja kirjastotoiminnan jatkamisen sekä uuden kirjasto-monitoimitalon rakentamisen mahdollisuudet selvitetään tarkemmin. Nykyaikaisen kirjastorakennuksen puuttuminen on merkittävä haaste kirjastopalveluille.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TA 2022 +muutos	TP 2022	Poik- keama	TA 2023
Tuloarviot ja määrärahat							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-335 312	-348 679	-347 117	-347 117	-350 673	3 556	-303 019
Toimintakate	-335 312	-348 679	-347 117	-347 117	-350 673	3 556	-303 019
Kokonaiskust.	-335 312	-348 679	-347 117	-347 117	-350 673	3 556	-303 019

Toimintakulujen toteutuminen

101,0 %

TEKNISET PALVELUT

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Tekninen toimi sisältää tekniselle toimelle varatut määrärahat sisältäen yhdyskuntatekniikan, tilapalvelut, työpajatoiminnan, ruokahuollon sekä palo- ja pelastustoimen.

Teknisen lautakunnan toimintaa on supistettu vastaamaan talouden tasapainottamisohjelman mukaisten toimenpiteiden myötä olevaan tilanteeseen. Kiristyneen taloustilanteeseen on haettu ratkaisuja, joilla haetaan säästöjä toiminnassa myös henkilöstökulujen säästöjen kautta.

Kaupungin investoinnit olivat maltillisia vuoden 2022 taloustilanteen vuoksi.

Maankäytön suunnittelu ja kaavoitus sekä maan hankinta on toiminut hyvin viime vuosina ja merkittäviä maankäytön suunnitteluhankkeita on saatu valmiiksi. Tuulivoiman yleiskaavahankkeita alkoi useita vuoden 2022 aikana. Merkittävänä muutoksena on valmisteltu hyvinvointialueen aloittamista ja siihen liittyvää siivous- ja ruokapalveluiden ulkoistamista toteutuneeksi v. 2022 lopussa. Tämä tarkoitti sitä, että teknisten palveluiden henkilöstöstä 2/3 siirtyi toisen työnantajan palvelukseen.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Kaavateiden peruskorjaus Uusien kaavateiden suunnittelu Pyhäsalmi osa2 Uusien kaavateiden rakentaminen	välivuosi v.2022 Toteutettiin talousarviovuoden aikana. kilpailutettiin vuodelle 2023
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	riittävä tonttivaranto strategisesti tärkeillä alueilla
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	maankäytön suunnittelu ja kaavoitus	kaivosalueen asemakaavan lohkomisen laitettiin vireille ja laadittiin sitova tonttijako
Resurssiviisas Pyhäjärvi	yhdyskuntarakenteen tiivistäminen palveluiden keskittämisellä Hinkutyön edistäminen. Kunnan toimintoista aiheutuvien päästöjen vähentäminen.	uusien rakenteiden keskittäminen keskustaajaman alueelle Päästövähennysten toimien vuosikello joka osoittaa suunnitellut/toteutetut vähennystoimenpiteet vuositasolla. Toteutuneet merkittävimmät hillintätoimet julkaistaan verkossa Energialoikka palvelussa.
Viihtyisä elinympäristö	yleisten alueiden siisteys/raivaaminen maankäytön suunnittelu, kaavoitus, kohdesuunnitelut	kuntalaisten palautteet valmisteluajana hallinnollista arviointia, toteutusajana hankkeen toteutuminen

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Hyvinvoiva kasvuyhteisö		
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksien kehittäminen	kuntalaispalautteet olevien palveluiden tilasta ja tarpeet uusista palveluista huomioidaan toimialalla

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	talouden tasapainottaminen	talousarvio ja tilinpäätös
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	alueellinen rakentaminen ja korjausrakentaminen	infran rakentamis- ja korjaushankkeiden toteutuminen
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	konsernin investointitarpeiden täyttäminen tarveperusteisena	investointihankkeiden toteutuminen
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstön koulutus tarpeiden mukaisesti	henkilöstön toteutunut koulutus

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	maankäytön suunnittelun ja investointien hankkeet	investointihankkeiden toteutuminen
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	konsernin sisäisen yhteistyön tiivistäminen Lähiruoan käyttäminen ruokatuotannossa	yhteishankkeiden toteuttaminen mahdollisuuksien mukaan Paikallisen elinkeinoelämän työllistäminen
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	hiilijalanjäljen pienentäminen kunnan toiminnoissa, VähäHiku-toiminta	vähähiilisyyttä edistävien investointien toteuttaminen, energian kulutuksen optimointi. Mittarit toimialalla, yhdyskuntatekniikka, kiinteistötekniikka

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP 2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poikkeama	TA2023
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	5 614 768	5 444 904	4 775 766	4 860 766	5 356 314	495 548	4 383 664
Toimintamenot	-4 792 299	-5 116 161	-4 856 267	-5 107 248	-5 503 812	-396 584	-3 490 787
Toimintakate (netto)	822 469	328 743	-80 501	-246 482	-147 498	98 984	892 877
Laskennalliset kust.	-20	-1			-8	-8	
Poistot ja arvonalent.	-1 776 578	-1 722 982	-1 720 049	-1 420 049	-1 364 085	55 964	-1 477 300
Tehtävän kokonaisk.	-954 129	-1 394 241	-1 800 550	-1 666 531	-1 511 592	154 939	-584 423

Toimintatuottojen toteutuminen	110,2 %
Toimintakulujen toteutuminen	107,8 %
Toimintakatteen toteutuminen	59,8 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	90,7 %

Yhdyskuntatekniset palvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Yhdyskuntatekniikan alle kuuluvat teknisen talousarviossa hallinto, liikenneväylät ja muut yleiset alueet, kaavoitus ja mittaukset, jätteenhoito sekä maa- ja metsätalot.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Infrastruktuurin palvelevuuden ja saavutettavuuden parantamiseksi kaavateiden peruskorjaaminen jatkuu suunnitelmavuosilla määrärahojen puitteissa. Kaavateiden kuntokartoitus päivitetään talousarviojaksolla. Alueellisten kuivatusten ja katuvalaistuksen peruskorjaus ja laajentaminen jatkuu suunnitelmien mukaisesti.

Katuvalaistuksen Led-tekniikkaan siirtyminen on pääosin toteutettu. Kuntien energiatehokkuussopimus valmisteltiin talousarviovuoden aikana.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Kaavateiden peruskorjaaminen	korjaussuunnitelman 1 osa vuodessa
2. Kaavateiden rakentaminen uusille kortteleille	suunnittelu talousarviojaksolla

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Kaavateiden kunnossapito €/km, kadut 39,25 km	2 283	2 694	2 605	2 636	2 199	2 613

3. PERUSTELUT

Liikenneturvallisuutta parannetaan jokaisen kunnostushankkeen myötä. Yksityisteiden vuotuinen kunnossapitoavustus 30 000 €. Kaavapuistoja huollettiin v 2022 Köpsin alueella sekä Ruotasen taajamassa.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarv.ja määrärahat							
Toimintatuotot	444 976	632 526	330 585	415 585	557 983	142 398	384 112
Toimintamenot	-870 081	-879 676	-972 335	-936 135	-982 926	-46 791	-948 873
Toimintakate (netto)	-425 105	-247 150	-641 750	-520 550	-424 943	95 607	-564 761
Laskennalliset kust.	-20				-5	-5	
Poistot ja arvonalent.	-755 733	-718 996	-720 875	-420 875	-352 689	68 186	-466 600
Kokonaiskust.	-1 180 857	-966 146	-1 362 625	-941 425	-777 637	163 788	-1 031 361

Toimintatuottojen toteutuminen	134,3 %
Toimintakulujen toteutuminen	105,0 %
Toimintakatteen toteutuminen	81,6 %
Tehtävän kokonaiskustannusten tot.	82,6 %

Tilapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Rakennusmestari Antti Taskinen, kiinteistöhoito
 Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen, siivous

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Toimipisteiden mitoitus	Työntekijätarpeen tarkistaminen Siivoustyössä mitoituksia tarkisteltu. Noudatettu mitoituksen mukaista suunnitelmaa.
2. Määräaikaisten sijaisten vähentäminen	Työhyvinvointi – ergonomia Työmenetelmissä huomioidaan työergonomia. Ergonomisia työvälineitä hankittiin ja, niitä käytettiin. Koneiden ja laitteiden käyttöä lisättiin. Työssäjaksamiseen kiinnitettiin huomiota, työhyvinvoinnin toteutumiseksi. Työterveyshuollon ja työfysioterapeutin kanssa yhteistyötä jatkettiin mm. työpaikkakäyntejä. Lähiesimies, sijaisti tarvittaessa. Tehtiin toiminnan muutoksia mm. toteutettiin työkiertoa.
3. Puhdistusaineiden käytön ohjeistaminen	Puhdistusaineiden kulutuksen seuranta Toimittiin taloudellisesti, ohjeistuksia noudatettiin.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
1. Lämmitys €/m ²	10,45	9,03	10,21	9,56	10,29	10,24
2. Sähkö €/m ²	10,91	10,32	12,92	8,76	20,37	14,74

3. PERUSTELUT

Rakennetun ympäristön infran kartoittamista on tehty suunnitelmallisesti ja tämä mahdollistaa suunnitelmallisten ylläpito- ja korjaustoimien tekemisen tulevaisuudessa.

Vähähiilisyttä tuetaan vähentämällä kiinteistöjen määrää sekä peruskorjausten yhteydessä parantamalla energiatehokkuutta ja sähkön kulutusta. Pyritään tilanteeseen, että kaikki kaupungin kiinteistöjen lämmitysenergia on tuotettu uusiutuvalla polttoaineella. Sähkön pörssihinnat nousivat rajusti ennakoidusta ja sitä huomioitiin lisäbudjetissa. Loppuvuonna hinta jatkoi edelleen nousuaan.

Keskuskoulun korjaus eteni kotitalousluokkiin ja ne valmistuivat syysloman aikana. Loppuvuonna saneerasimme Salmenporttiin tilat iltapäiväkerholle ja yhdelle ryhmäperhepäiväkotiryhmälle.

Teknisen toimen osastojen toimintaa on muutettu vastaamaan paremmin kasvaneita resurssitarpeita.

Uusien kiinteistöjen tekniikka vaati kiinteistönhoidolta uutta osaamista, mutta vanhojen kiinteistöjen poistuminen vastaavasti tuo kiinteistöhoitoon lisäresursseja. Siivouspalvelun ulkoistaminen valmisteltiin ja päätettiin kuntien ja hyvinvointialueen yhteiseen yhtiöön.

Työhyvinvointia toteutettiin ja työssäjaksamiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota. Työterveyshuollon ja työfysioterapeutin kanssa yhteistyötä jatkettiin mm. työpaikkakäyntejä.

Haastavaa on ollut saada ammattitaitoisia, osaavia työntekijöitä vakituisiin työsuhteisiin.

Investoinnit:

2022 – 2023 kiinteistöpuolen investoinneissa määrällinen paino on korjausrakentamisessa kaupungin kiinteistöjen valmistuneen kuntoarvioinnin tulosten perusteella. Keskuskoulun osa 2 peruskorjaushanke on ollut vuonna 2022 suurin investointikohde.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarv.ja määrärahat							
Toimintatuotot	3 744 516	3 430 168	3 396 652	3 396 652	3 452 219	55 567	3 739 552
Toimintamenot	-2 002 392	-2 171 301	-2 067 282	-2 355 763	-2 427 727	-71 964	-2 226 735
Toimintakate (netto)	1 742 124	1 258 866	1 329 370	1 040 889	1 024 491	-16 398	1 512 817
Laskennalliset kust.		-1			-3		
Poistot ja arvonalent.	-1 020 845	-1 003 986	-999 174	-999 174	-1 011 396	-12 222	-1 010 700
Kokonaiskust.	721 279	254 879	330 196	41 715	13 092	-28 623	502 117

Toimintatuottojen toteutuminen	101,6 %
Toimintakulujen toteutuminen	103,1 %
Toimintakatteen toteutuminen	98,4 %
Tehtävän kokonaiskustennusten toteutuminen	40,1 %

Työpaja

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Rakennusmestari

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Työpajan toiminta-ajatus on työllistää nuoria pitkäaikaistyöttömiä sekä antaa heille ensimmäinen pitempiaikainen työsuhde. Tavoitteena on, nuori työpajajakson aikana aktivoituu sekä miettii itselleen tulevaisuudensuunnitelman ja oppii työssäolon perusasiat. Tavoitteena on myös, että pajajakso madaltaisi nuoren kynnyksiä hakeutua yritysten palvelukseen. Työpajalla myös työskentelee työharjoittelussa pitkäaikaistyöttömiä ja heille paja tarjoaa paikan työkyvyn ylläpitämiseen sekä uusien mahdollisuuksien avaamiseen. Pajalla työskentelee myös yhdyskuntapalvelua suorittavia henkilöitä sekä oppilaitosten kautta tulevia työharjoittelijoita sekä kuntouttavassa työtoiminnassa toimivia henkilöitä.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1. Ulkoisten asiakkaiden säilyttäminen	asiakasta/kpl

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP2021	TA 2022	TP 2022	TA 2023
Pajajakso, henkilöä/kk	9	10	12	7	12	7

3. PERUSTELUT

Työpaja toimii puusepän alalla. Pajalla valmistetaan kairanäytelaatikoita, kuormalavoja sekä erilaisia huonekalukomponentteja. kaupungin leikkikenttien yleiskunnosta sekä ulkoleikkivälineiden turvallisuudesta huolehtiminen sekä muut kaupungin sisäisen työt kuuluu työpajalle. Keskitetyn ruokahuollon kuljetukset ovat myös toiminnan piirissä. Tuotannollisena tavoitteena on kehittää työpajaa puusepän verstaana ja kasvattaa tuotantoa työpajalle sopivilla töillä, jolloin voimme tarjota työpaikan useammalle sitä tarvitsevalle. Kairanäytelaatikoita valmistimme vuonna 2022 edelleen odotettua enemmän, joten se mahdollisti pajajaksomahdollisuuden arvioitua useammalle henkilölle.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarv. ja määrärahat							
Toimintatuotot	525 701	585 639	206 964	206 964	493 803	286 839	260 000
Toimintamenot	-461 905	-527 345	-237 997	-237 997	-445 508	-202 511	-315 179
Toimintakate (netto)	63 796	58 293	-31 033	-31 033	53 296	84 329	-55 179
Laskennalliset kust.		0					
Poistot ja arvonalent.		0					
Kokonaiskust.	63 796	58 293	-31 033	-31 033	53 296	84 329	-55 179

Toimintatuottojen toteutuminen	238,6 %
Toimintakulujen toteutuminen	185,1 %
Toimintakate %	-171,7 %
Tehtävän kokonaiskustannukset %	-171,7 %

Ruokapalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuhenkilö: Siivous- ja ruokapalvelupäällikkö Satu Väyrynen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pyhäjärven kaupungin ruokahuollossa valmistetaan ja tarjotaan ateriapalveluja koulujen oppilaille ja koulujen henkilöstölle sekä Peruspalvelukuntayhtymä Selänteelle taloudelliset resurssit huomioon ottaen.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

Suoritehinta oli 4,72 euroa. Ruokapalveluiden lähiruoan käyttöä ja yhteistyötä lähiruoka-tuottajien kanssa jatkettiin uusilla sopimuksilla, jotka siirtyivät PPE Köökki Oy:lle vuoden lopussa.

Lampaanlihan ostamisesta sopimus ajalle 1.1.2021 – 31.12.2023. Biovaaka-ohjelma, jolla seurataan ruokahävikkiä, on käytössä keskuskeittiöllä. Ikosen esikoululaiset aloittivat aamu- ja iltapäivätoiminnan Kiinteistö Oy Salmenportissa. Ruokapalveluista toimitetaan aamu- ja välipalatarvikkeet sinne. Poikkeustilaan liittyen tehtiin Attendo Järvenhelmen kanssa ateriapalveluiden tuottamisesta jatkosopimus ajalle 1.1. – 31.12.2022.

Henkilöstökulut ylittyivät vain hieman. Henkilöstökustannuksia seurattu pitemmällä aikavälillä. Määräaikaisten sijaisten palkkaaminen vähentyi. Lähiesimies sijaisti tarvittaessa eri toimipaikoissa. Eläkkeelle siirtymistä tapahtui. Työnkiertoa toteutettiin.

Työntekijöiden työhyvinvointiin ja työssäjaksamiseen kiinnitettiin entistä enemmän huomiota. Yhteistyötä tehtiin työterveyshuollon kanssa, mm. työpaikkakäynnit. Henkilöstö valmistautui työnantajan vaihdokseen v. 2023 alusta lukien.

Tavoite/toimenpide	Seuranta/mittari
1.Asiaksmäärien vakiinnuttaminen	Asiaksmäärien pysymistä nykyisellä määrällä ja mahdollisesti uusien asiakasryhmien saaminen ruokapalveluun.
2.Ruokalistan vähäiset muutokset	Asiakaspalautteisiin vastattiin ja palvelun kehittämistä asiakaslähtöisempään suuntaan mm. suosittu toiveruokapäivä kerran kuuden viikon kiertävällä ruokalistalla. Yhteistyötä jatkettiin lähituottajien kanssa. Lähiruoan käyttöä jatkettiin ruokapalveluissa.
3.Määräaikaisten sijaisten tarpeen vähentäminen	Työmenetelmiin ja työtapoihin sekä työergonomiaan kiinnitettiin huomiota. Yhteistyötä tehtiin työterveyshuollon kanssa mm. työpaikkakäyntejä. Toimintaa tehostettiin, työtehtäviä ja -tunteja tarkasteltiin. Lähiesimies sijaisti tarvittaessa.

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Aterioiden suoritehinta €/hlö	4,60	4,71	4,71	4,77	4,77

3. PERUSTELUT

Organisaatioiden tuotanto kattaa useita erilaisia ja erimittaisia suoritteita. Suoritteiden laskentamalli edellyttää ruokapalvelutoiminnan jakamista tuotteisiin. Ruokapalvelussa lopputuotteita ovat esimerkiksi aamiainen, koululounas, työpaikka-ateria, välipala ja annospakattu lähetettävä ateria. Suoritekerroin määräytyy sen mukaan, miten eri toimipaikoissa on toimintaa esim. suoritetaanko astiahuolto toimipaikassa ja tarjoaako aterian ruokahuollon työntekijä (koululounaan suorite kerroin on 1,0).

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot	899 574	796 571	841 565	841 565	852 309	10 744	
Toimintamenot	-937 392	-937 686	-996 673	-995 373	-1 027 816	-32 443	
Toimintakate (netto)	-37 818	-141 115	-155 108	-153 808	-175 507	-21 699	0
Tehtävän kokonaisk..	-37 818	-141 115	-155 108	-153 808	-175 507	-21 699	0

Toimintatuottojen toteutuminen	101,3 %
Toimintakulujen toteutuminen	103,3 %
Toimintakatteen toteutuminen	114,1 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	114,1 %

Palo- ja pelastuspalvelut

Vastuuelin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja Sami Laukkanen

1. PALVELUSUUNNITELMAN KUVAUS

Pelastuslaitoksen tehtävänä on tuottaa alueellaan pelastuslain ja asetuksen sekä muiden säädösten edellyttämät palvelut mahdollisimman tehokkaasti ja taloudellisesti. Lisäksi pelastuslaitos huolehtii terveydenhuollon viranomaisten kanssa erikseen sovitulla tavalla sairaankuljetuksesta Alavieskan, Haapajärven ja Ylivieskan alueella sekä ensivastetoiminnasta muiden kuntien paitsi Oulaisten alueella.

Pelastuspalvelut siirtyvät Pohteen alaisuuteen v. 2023 alusta lukien ja muuttuu Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitokseksi.

2. TAVOITTEET JA TUNNUSLUVUT

TUNNUSLUKU/MITTARI	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Pelastustoimen kustannus €/henkilö	103,43	103,42	120,95	112,07	129,42

3. PERUSTELUT

Jokilaaksojen pelastuslaitos hoitaa Pyhäjärven kaupungin suojelutoimen.

4. TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT SEKÄ LASKENNALLISET KUSTANNUKSET

	TP2020	TP2021	TA2022	TA2022 +muutos	TP2022	Poik- keama	TA2023
Tuloarviot ja määrär.							
Toimintatuotot							
Toimintamenot	-520 528	-600 152	-581 980	-581 980	-624 835	-42 855	
Toimintakate (netto)	-520 528	-600 152	-581 980	-581 980	-624 835	-42 855	0
Tehtävän kokonaisk.	-520 528	-600 152	-581 980	-581 980	-624 835	-42 855	0

Toimintakulujen toteutuminen	107,4 %
Toimintakatteen toteutuminen	107,4 %
Tehtävän kokonaiskustannusten toteutuminen	107,4 %

Investoinnit

Kaupunginhallitus, maa- ja vesialueet

Vastuutoimielin: Kaupunginhallitus
Vastuuhenkilö: Kaupunginjohtaja, tekninen johtaja

600 Maa- ja vesialueet

Perustelut: Maa-alueiden ostoihin ja myynteihin varatut määrärahat

Maa- ja vesialueet	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot, maan hankinta	-30 000	-30 000	-38 135
Tulot, maan myynti	30 000	30 000	10 190
Netto	0	0	-27 945

Tekninen lautakunta, rakennukset

Vastuutoimielin: Tekninen lautakunta
Vastuuhenkilö: Tekninen johtaja

Ikosen koulu

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: PTS töitä v. 2022, ei toteudu

Ikosen koulu	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-10 000	0	0
Tulot			
Netto	-10 000	0	0

Salmen koulu

Perustelut: Korjausinvestointi
Tavoite: vuonna 2022 kotitaloussiiven remontti toteutui

Salmen koulu	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-365 000	-735 000	-853 909
Tulot			
Netto	-365 000	-735 000	-853 909

Monitoimihalli

Perustelut: PTS mukaisia peruskorjauksia
Tavoite: v. 2022 peruskorjaussuunnittelu toteutui

Monitoimihalli	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-35 000	-35 000	-18 591
Tulot			
Netto	-35 000	-35 000	-18 591

Kalasadaman kehittämishanke

Tavoite: Hanke toteutui

Kalasadaman kehittämishanke	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-77 000	-77 000	-71 380
Tulot	61 600	61 600	53 470
Netto	-15 400	-15 400	-17 910

Salmenportti**Perustelut:** Varhaiskasvatuksen tilat**Tavoite:** Toteutui

Salmenportti	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	0	-50 000	-63 258
Tulot			
Netto	0	-50 000	-63 258

RAKENNUKSET YHTEENSÄ

Rakennukset yhteensä	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-478 000	-897 000	-1 002 599
Tulot	61 600	61 600	53 470
Netto	-425 400	-835 400	-949 129

Tekninen lautakunta, Kiinteät rakenteet ja laitteet, tiet ja alueet**Vastuutoimielin:** Tekninen lautakunta**Vastuuhenkilö:** Tekninen johtaja**Kaavatiet****Perustelut:** Korjausinvestointi**Tavoite:** Kaavateiden kunnon parantaminen
v. 2022 uusi KLV yhteys valtion tuella taajamassa
Hakemus on käsittelyssä. Ei toteudu

Kaavatiet	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-347 000	0	-19 837
Tulot	169 665	0	0
Netto	-177 335	0	-19 837

Kaavatiet / päällystäminen**Perustelut:** Korjausinvestointi**Tavoite:** Kaavateiden päällystäminen. Ei toteudu.

Kaavatiet / päällystäminen	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-10 000	0	0
Tulot			
Netto	-10 000	0	0

Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu**Kustannusarvio:** Korjausinvestointisuunnittelu**Tavoite:** Kaavateiden peruskorjaussuunnittelu tarvemäärityksen 2012 perusteella.
Keskustaajaman uusien tieyhteyksien suunnittelu v. 2020 alkaen.

Kaavatiet peruskorjaussuunnittelu	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-15 000	-16 500	-16 694
Tulot			
Netto	-15 000	-16 500	-16 694

Yleissuunnittelu**Perustelut:**

Kaavoitus ja maankäyttö

Tavoite:

Maankäytön suunnittelut ja kaavoitus. Toteutui.

Yleissuunnittelu	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-10 000	-10 000	-9 618
Tulot			
Netto	-10 000	-10 000	-9 618

Skeittiparkki

Skeittiparkki	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	0	-16 300	-16 300
Tulot		0	
Netto	0	-16 300	-16 300

Vesistöjen niitot**Perustelut:**

Vesistöjen tilan parantaminen ta-kaudella

Tavoite:

Pyhäjärven vesistöjen niitot

Vesistöjen niitot	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-17 000	-17 000	-17 000
Tulot			
Netto	-17 000	-17 000	-17 000

KIINTEÄT RAKENTEET, LAITTEET, TIET JA ALUEET YHTEENSÄ

Rakenteet, tiet yhteensä	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-399 000	-59 800	-79 449
Tulot	169 665	0	
Netto	-229 335	-59 800	-79 449

Kalusto- ja ohjelmistohankinnat**Ohjelmistohankinnat****Perustelut:**

Sähköisen arkiston käyttöönotto

Tavoite:

Käyttöönotto vuonna 2022. Toteutui.

Ohjelmistohankinnat	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Menot	-40 000	-40 000	-30 922
Tulot			
Netto	-40 000	-40 000	-30 922

INVESTOINNIT YHTEENSÄ

Investoinnit yhteensä	TA 2022	TA + muutos 2022	TP 2022
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-956 000	-1 026 800	-1 155 645,41
Rahoitusosuudet investointeihin	231 265	61 600	53 470,00
Käyttöomaisuuden myyntitulot	30 000	30 000	10 190,17
Netto	-694 735	-935 200	-1 091 985,24

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	TA 2022	TA-muutos	TA 2022 + LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	14 800 000	570 000	15 370 000	15 551 890,11	181 890,11
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 000 000	1 270 000	4 270 000	4 320 542,83	29 697,90
Kiinteistövero	1 290 000		1 290 000	1 319 697,90	50 542,83
Verotulot yhteensä	19 090 000	1 840 000	20 930 000	21 192 130,84	262 130,84

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteet

Kunnan tuloveron määräyt. perusteet	Tulovero-%	Verotettava tulo M€	Muutos %
Vuosi 2014	19,75	107,69	0,5
Vuosi 2015	19,75	106,51	-0,9
Vuosi 2016	19,75	105,30	-1,1
Vuosi 2017	20,75	105,54	0,2
Vuosi 2018	20,75	105,73	0,2
Vuosi 2019	20,75	107,76	1,9
Vuosi 2020	21,75	106,49	-1,2
Vuosi 2021	21,75	107,11	0,6

Kunnan kiinteistöveroprosentit

	Yleinen kiint.vero %	Vakituinen asunto %	Muu asuin-rakennus %	Rakentamaton asuinpaikka %	Yleishyödyllinen yhteisö %	Voimalaitos %
Vuosi 2015	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2016	1,00	0,50	1,00	3,00	0,10	2,85
Vuosi 2017	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2018	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2019	1,30	0,50	1,30	4,00	0,10	3,10
Vuosi 2020	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2021	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10
Vuosi 2022	1,30	0,50	1,40	6,00	0,10	3,10

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	TA 2022	TA-muut.	TA 2022+ LTA	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns.yhden putken) valtionosuus, ml. tasaukset	17 647 000		17 647 000	17 635 494	-11 506
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-329 600		-329 600	-248 029	81 571
Veromenetyksen kompensatio	3 111 300		3 111 300	3 184 364	73 064
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0		0		
Valtionosuudet yhteensä	20 428 700	0	20 428 700	20 571 829	143 129

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2022	TA-muutos	TA+LTA 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 670 560	40 000	1 710 560	1 729 219	18 659
Maksutuotot	76 500		76 500	58 851	-17 649
Tuet ja avustukset	499 136	400 000	899 136	1 086 643	187 507
Muut toimintatuotot	3 560 885	45 000	3 605 885	4 301 258	695 373
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-10 026 048	-23 275	-10 049 323	-10 477 446	-428 123
Palkat ja palkkiot	-7 642 568	-31 691	-7 674 259	-8 008 338	-334 079
Henkilösivukulut	-2 383 480	8 416	-2 375 064	-2 469 108	-94 044
Eläkekulut	-2 111 017	9 549	-2 101 468	-2 199 377	-97 909
Muut henkilösivukulut	-272 463	-1 133	-273 596	-269 731	3 865
Palvelujen ostot	-32 247 394	-640 000	-32 887 394	-32 600 930	286 464
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 659 980	-264 500	-1 924 480	-2 177 967	-253 487
Avustukset	-703 106	-3 000	-706 106	-596 113	109 993
Muut toimintakulut	-2 455 218	-53 481	-2 508 699	-2 601 325	-92 626
Toimintakate	-41 284 665	-499 256	-41 783 921	-41 277 810	-506 111
Verotulot	19 090 000	1 840 000	20 930 000	21 192 131	262 131
Valtionosuudet	20 428 700		20 428 700	20 571 829	143 129
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	45 000		45 000	21 742	-23 258
Muut rahoitustulot	291 000		291 000	22 533	-268 467
Korkomenot	-225 000	75 000	-150 000	-162 330	-12 330
Muut rahoitusmenot	-55 000	-300 000	-355 000	-267 395	87 605
Vuosikate	-1 709 965	1 115 744	-594 221	100 700	694 921
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 774 199	300 000	-1 474 199	-1 431 069	43 130
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					0
Satunnaiset menot					0
Tilikauden tulos	-3 484 164	1 415 744	-2 068 420	-1 330 369	738 051
Poistoeron lisäys(-) vähen. (+)	340 000		340 000	328 316	-11 684
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-) vähen. (+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 144 164	1 415 744	-1 728 420	-1 002 053	726 367

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset

	TA 2022	TA-muutos	TA+LTA 2022	Toteutunut 2022	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	1 015 111	40 000	1 055 111	1 077 528	22 417
Maksutuotot	76 500		76 500	58 851	-17 649
Tuet ja avustukset	499 136	400 000	899 136	1 086 643	187 507
Muut toimintatuotot	1 549 293	45 000	1 594 293	2 267 702	673 409
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-10 026 048	-23 275	-10 049 323	-10 477 446	-428 123
Palkat ja palkkiot	-7 642 568	-31 691	-7 674 259	-8 008 338	-334 079
Henkilösivukulut	-2 383 480	8 416	-2 375 064	-2 469 108	-94 044
Eläkekulut	-2 111 017	9 549	-2 101 468	-2 199 377	-97 909
Muut henkilösivukulut	-272 463	-1 133	-273 596	-269 731	3 865
Palvelujen ostot	-31 591 945	-640 000	-32 231 945	-31 946 814	285 131
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 659 980	-264 500	-1 924 480	-2 177 724	-253 244
Avustukset	-703 106	-3 000	-706 106	-596 113	109 993
Muut toimintakulut	-443 626	-53 481	-497 107	-570 438	-73 331
Toimintakate	-41 284 665	-499 256	-41 783 921	-41 277 810	-506 111
Verotulot	19 090 000	1 840 000	20 930 000	21 192 131	262 131
Valtionosuudet	20 428 700		20 428 700	20 571 829	143 129
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotulot	45 000		45 000	21 742	-23 258
Muut rahoitustulot	291 000		291 000	22 533	-268 467
Korkomenot	-225 000	75 000	-150 000	-162 330	-12 330
Muut rahoitusmenot	-55 000	-300 000	-355 000	-267 395	87 605
Vuosikate	-1 709 965	1 115 744	-594 221	100 700	694 921
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 774 199	300 000	-1 474 199	-1 431 069	43 130
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tulot					0
Satunnaiset menot					0
Tilikauden tulos	-3 484 164	1 415 744	-2 068 420	-1 330 369	738 051
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	340 000		340 000	328 316	-11 684
Varausten lisäys(-) vähennys(+)					0
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)					0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 144 164	1 415 744	-1 728 420	-1 002 053	726 367

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoiset ja sisäiset

	TA 2022	TA+LTA 2022	Toteutunut 2022	Tot. %
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 670 560	1 710 560	1 729 219	101,1
Maksutuotot	76 500	76 500	58 851	76,9
Tuet ja avustukset	499 136	899 136	1 086 643	120,9
Muut toimintatuotot	3 560 885	3 605 885	4 301 258	119,3
Toimintatuotot yhteensä	5 807 081	6 292 081	7 175 971	114,0
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	-10 026 048	-10 049 323	-10 477 446	104,3
Palkat ja palkkiot	-7 642 568	-7 674 259	-8 008 338	104,4
Henkilösivukulut	-2 383 480	-2 375 064	-2 469 108	104,0
Eläkekulut	-2 111 017	-2 101 468	-2 199 377	104,7
Muut henkilösivukulut	-272 463	-273 596	-269 731	98,6
Palvelujen ostot	-32 247 394	-32 887 394	-32 600 930	99,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 659 980	-1 924 480	-2 177 967	113,2
Avustukset	-703 106	-706 106	-596 113	84,4
Muut toimintakulut	-2 455 218	-2 508 699	-2 601 325	103,7
Toimintakulut yhteensä	-47 091 746	-48 076 002	-48 453 781	100,8
Toimintakate	-41 284 665	-41 783 921	-41 277 810	98,8
Verotulot	19 090 000	20 930 000	21 192 131	101,3
Valtionosuudet	20 428 700	20 428 700	20 571 829	100,7
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotulot	45 000	45 000	21 742	48,3
Muut rahoitustulot	291 000	291 000	22 533	7,7
Korkomenot	-225 000	-150 000	-162 330	108,2
Muut rahoitusmenot	-55 000	-355 000	-267 395	75,3
Vuosikate	-1 709 965	-594 221	100 700	-16,9
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 774 199	-1 474 199	-1 431 069	97,1
Arvonalentumiset				
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tulot				
Satunnaiset menot				
Tilikauden tulos	-3 484 164	-2 068 420	-1 330 369	64,3
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	340 000	340 000	328 316	96,6
Varausten lisäys(-) vähennys(+)				
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-3 144 164	-1 728 420	-1 002 053	58,0

Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Tehtäväalueiden toimintakatteet, ulkoiset + sisäiset

	TP 2021	TA 2022	LTA 2022	TA + LTA 2022	TP 2022	Poikkeama	TA 2023
Keskusvaalilautakunta	-11 129	-6 884		-6 884	-1 718	5 166	-6 928
Tarkastuslautakunta	-21 804	-38 872		-38 872	-26 966	11 907	-37 236
Kaupunginvaltuusto	-107 270	-79 964		-79 964	-83 373	-3 409	-87 562
Kaupunginhallitus	-29 890 193	-30 472 784	-350 000	-30 822 784	-30 193 965	628 819	-3 017 025
Yleishallinto	-2 178 970	-2 016 422	-10 000	-2 026 422	-2 009 399	17 023	-1 798 733
Elinkeinopalvelut	-282 376	-381 249	100 000	-281 249	-297 838	-16 589	-461 992
Selänne-palvelut	-27 428 847	-28 075 113	-440 000	-28 515 113	-27 886 729	628 384	-756 300
Alueelliset maaseutup.	0	0		0	0	0	0
Sivistyslautakunta	-10 011 886	-10 605 660	16 725	-10 588 935	-10 824 290	-235 355	-11 637 826
Hallinto	-214 573	-237 649		-237 649	-246 033	-8 384	-308 063
Perusopetus	-5 569 891	-5 714 041	47 000	-5 667 041	-5 635 511	31 530	-5 997 832
Toisen asteen opetus	-898 772	-966 047	28 000	-938 047	-898 696	39 351	-1 049 307
Vapaa-ajan koulutus	-86 180	-151 709		-151 709	-166 713	-15 004	-135 671
Vapaa-aikapalvelut	-894 902	-1 177 434	35 000	-1 142 434	-1 113 543	28 891	-1 200 631
Varhaiskasvatus	-2 347 568	-2 358 780	-93 275	-2 452 055	-2 763 795	-311 740	-2 946 322
Tekninen lautakunta	328 742	-80 501	-165 981	-246 482	-147 498	98 984	892 877
Yhdyskuntatekniikka	-247 150	-641 750	121 200	-520 550	-424 943	95 607	-564 761
Tilapalvelut	1 258 866	1 329 370	-288 481	1 040 889	1 024 491	-16 398	1 512 817
Työpajatoiminta	58 293	-31 033		-31 033	53 296	84 329	-55 179
Ruokahuolto	-141 115	-155 108	1 300	-153 808	-175 507	-21 699	
Palo- ja pelastustoimi	-600 152	-581 980		-581 980	-624 835	-42 855	
Toimintakate, yhteensä	-39 606 270	-41 284 665	-499 256	-41 783 921	-41 277 810	506 111	-13 893 700

Rahoitusosan toteutuminen

Rahoitusosa	TA 2022	LTA 2022	TA+LTA 2022	Toteutunut 31.12.2022	Poikkeama
Varsinainen toiminta ja investoinnit					
Tulorahoitus					
Vuosikate	-1 709 965	1 115 744	-594 221	100 699,92	694 920,92
Satunnaiset erät					0,00
Tulorahoituksen korjauserät			0	16 019,93	16 019,93
Tulorahoitus	-1 709 965	1 115 744	-594 221	116 719,85	710 940,85
Investoinnit					
Käyttöomaisuuden investoinnit	-956 000	-70 800	-1 026 800	-1 155 571,32	-128 771,32
Investointien ennakkomaksut					0,00
Rahoitusosuudet investointeihin	231 265	-169 665	61 600	53 470,00	-8 130,00
Käyttöomaisuuden myyntituotot	30 000		30 000	46 364,27	16 364,27
Varsinainen toiminta ja inv. netto	-2 404 700	875 279	-1 529 421	-939 017,20	590 403,80
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainauksen lisäys muille	-65 000		-65 000	-214 700,00	-149 700,00
Antolainasaamisten väh muilta	210 000		210 000	11 000,00	-199 000,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 400 000		4 400 000	0,00	-4 400 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 170 000		-2 170 000	-2 068 566,00	101 434,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos					0,00
Oman pääoman muutokset				-96 065,86	-96 065,86
Muut maksuvalmiuden muutokset				2 868 577,94	2 868 577,94
Vaikutus maksuvalmiuteen	-29 700	875 279	845 579	-438 771,12	-1 284 350,12

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta										
	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIO				
	TA	TA-muutos	TA+TA-muutos	TOT	POIKKEAMA	TA	TA-muutos	TA+TA-muutos	TOT	POIKKEAMA
KÄYTTÖTALOUSOSA										
Tarkastuslautakunta	-38 872		-38 872	-26 966	11 906			0		0
Keskusvaalilautakunta	-16 000		-16 000	-13 684	2 316	9 116		9 116	11 966	2 850
Kaupunginvaltuusto	-79 964		-79 964	-83 373	-3 409					
Kaupunginhallitus	-30 827 034	-750 000	-31 577 034	-31 344 573	232 461	354 250	400 000	754 250	1 150 608	396 358
Alueelliset maaseutupalv.	-228 000		-228 000	-199 616	28 384	228 000		228 000	199 616	-28 384
Hyvinvointipalvelut	-11 045 609	16 725	-11 028 884	-11 281 758	-252 874	439 949		439 949	457 468	17 519
Tekniset palvelut	-4 856 267	-250 981	-5 107 248	-5 503 812	-396 564	4 775 766	85 000	4 860 766	5 356 314	495 548
Käyttötalous yhteensä	-47 091 746	-984 256	-48 076 002	-48 453 781	-377 779	5 807 081	485 000	6 292 081	7 175 971	883 890
TULOSLASKELMAOSA										
Verotulot						19 090 000	1 840 000	20 930 000	21 192 131	262 131
Valtionosuudet						20 428 700		20 428 700	20 571 829	143 129
Korkotulot						45 000	0	45 000	21 742	-23 258
Muut rahoitustulot						291 000	0	291 000	22 533	-268 467
Korkomenot	-225 000	75 000	-150 000	-162 330	-12 330					
Muut rahoitusmenot	-55 000	-300 000	-355 000	-267 395	87 605					
Käyttöom. poistot	-1 774 199	300 000	-1 474 199	-1 431 069	43 130					
Satunnaiset erät			0	0	0			0	0	0
Poistoeron muutos lis./väh.	0	0	0		0	340 000		340 000	328 316	-11 684
Varausten muutos lis./väh.							0	0		0
Rahastojen muutos lis./väh.										0
Tuloslaskelma yhteensä	-2 054 199	75 000	-1 979 199	-1 860 794	118 405	40 194 700	1 840 000	42 034 700	42 136 551	101 851

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022

	MÄÄRÄRAHAT					TULOARVIO				
	TA	TA- muutos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAMA	TA	TA-muutos	TA+TA- muutos	TOT	POIKKEAM A
INVESTOINTIOSA										
Kaupunginhallitus										
Kiinteä omaisuus	-30 000		-30 000	0	30 000	30 000		30 000	10 190	-19 810
Irtain omaisuus			0		0			0		0
Arvopaperit	0		0		0					0
Tekninen toimi										
Rakennukset	-487 000	-360 000	-847 000	-943 881	-96 881			0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-439 000	289 200	-149 800	-211 764	-61 964	231 265	-169 665	61 600	53 470	-8 130
Irtain omaisuus			0		0			0		0
Investoinnit yhteensä	-956 000	-70 800	-1 026 800	-1 155 645	-128 845	261 265	-169 665	91 600	63 660	-27 940
RAHOITUSOSA										
Antolainauksen muutokset										
Antolainauksen lisäys	-65 000		-65 000	-214 700	-149 700					
Antolainauksen vähennys						210 000		210 000	11 000	-199 000
Lainakannan muutokset										
Pitkäaik lainojen lisäys						4 400 000		4 400 000	0	-4 400 000
Pitkäaik lainojen vähennys	-2 170 000		-2 170 000	-2 068 566	4 238 566					
Lyhytaik lainojen muutos		0	0		0				0	0
Oman pääoman muutokset										0
Vaikutus maksuvalmiuteen										
Rahoitusosa yhteensä	-2 235 000	0	-2 235 000	-2 283 266	4 088 866	4 610 000	0	4 610 000	11 000	-4 599 000
KAIKKI YHTEENSÄ	-52 336 945	-980 056	-53 317 001	-53 753 487	3 700 646	50 873 046	2 155 335	53 028 381	49 387 183	-3 641 198

5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tuloslaskelma, toteutuminen, vertailu ed. vuoteen

Ulkoiset

	2022	2021	Muutos-%
Toimintatuotot			
Myyntituotot	1 077 528,08	1 051 280,01	2,50
Maksutuotot	58 851,08	118 401,98	-50,30
Tuet ja avustukset	1 086 642,67	1 233 172,76	-11,88
Muut toimintatuotot	2 267 702,32	2 133 209,69	6,30
Toimintatuotot yhteensä	4 490 724,15	4 536 064,44	-1,00
Toimintakulut			
Henkilöstökulut	-10 477 445,86	-10 047 735,53	4,28
Palkat ja palkkiot	-8 008 337,57	-7 662 727,28	4,51
Henkilösivukulut	-2 469 108,29	-2 385 008,25	3,53
Eläkekulut	-2 199 376,84	-2 110 462,36	4,21
Muut henkilösivukulut	-269 731,45	-274 545,89	-1,75
Palvelujen ostot	-31 946 813,62	-31 121 472,35	2,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 177 723,55	-1 856 768,63	17,29
Avustukset	-596 112,85	-745 337,78	-20,02
Muut toimintakulut	-570 438,31	-371 019,24	53,75
Toimintakulut yhteensä	-45 768 534,19	-44 142 333,53	3,68
Toimintakate	-41 277 810,04	-39 606 269,09	4,22
Verotulot	21 192 130,84	22 629 380,97	-6,35
Valtionosuudet	20 571 829,00	20 335 468,00	1,16
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotulot	21 741,75	10 615,36	104,81
Muut rahoitustulot	22 532,96	462 525,00	-95,13
Korkomenot	-162 329,53	-150 825,78	7,63
Muut rahoitusmenot	-267 395,06	-60 035,10	345,40
Vuosikate	100 699,92	3 620 859,36	-97,22
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 431 068,66	-1 785 472,71	-19,85
Arvonalentumiset			
Satunnaiset erät			
Satunnaiset tulot			
Satunnaiset menot			
Tilikauden tulos	-1 330 368,74	1 835 386,65	-172,48
Poistoeron lisäys(-) vähennys(+)	328 316,15	334 208,46	-1,76
Varausten lisäys(-) vähennys(+)			
Rahastojen lisäys(-) vähennys(+)			
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 002 052,59	2 169 595,11	-146,19

Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	100 699,92	3 620 859,36
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjaukset	16 019,93	5 323,67
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 155 571,32	-1 186 478,12
Investointien ennakkomaksut		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	53 470,00	31 880,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	46 364,27	12 762,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-939 017,20	2 484 347,40
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-214 700,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	11 000,00	203 392,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 068 566,00	-2 068 566,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset	-96 065,86	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-7 140,03	-6 794,25
Vaihto-omaisuuden muutos	-163 212,60	-4 539,00
Saamisten muutos	-65 791,08	613 381,54
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	3 104 721,65	-302 913,63
Rahoituksen nettorahavirta	500 246,08	-1 566 039,34
Rahavarojen muutos	-438 771,12	918 308,06
Rahavarat 31.12.	10 800 789,61	11 239 560,73
Rahavarat 1.1.	11 239 560,73	10 321 252,67
Rahavarojen muutos	-438 771,12	918 308,06

Tase

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	€	€		€	€
A PYSYVÄT VASTAAVAT	47 986 897,24	48 378 248,78	A OMA PÄÄOMA	22 785 536,49	23 883 654,94
I Aineettomat hyödykkeet	219 237,57	171 277,69	I Peruspääoma	20 542 187,82	20 542 187,82
1. Aineettomat oikeudet	37 585,22	13 429,59	V Ed. tilikausien yli-/alijäämä	3 245 401,26	1 171 872,01
2. Muut pitkävaik. menot	181 652,35	157 848,10	VI Tilikauden yli-/alijäämä	-1 002 052,59	2 169 595,11
II Aineelliset hyödykkeet	30 242 614,64	30 681 851,97	B POISTOERO JA VAP.EHT. VARAUKSET	5 141 153,56	5 469 469,71
1. Maa- ja vesialueet	4 080 003,28	4 055 771,03	1. Poistoero	5 141 153,56	5 469 469,71
2. Rakennukset	21 987 337,26	21 242 918,96	C PAKOLLISET VARAUKSET	78 000,00	78 000,00
3. Kiinteät koneet ja laitteet	4 083 807,01	4 439 850,77	2. Muut pakolliset varaukset	78 000,00	78 000,00
4. Koneet ja kalusto	0,00	0,00	D TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	45 109,55	55 849,58
6. Enn.maksut ja kesken. hank	91 467,09	943 311,21	1. Valtion toimeksiannot	20 085,64	23 685,64
III Sijoitukset	17 525 045,03	17 525 119,12	2. Lahjoitusrahast. pääomat	25 023,91	32 163,94
1. Osakkeet ja osuudet	13 467 623,61	13 467 697,70	E VIERAS PÄÄOMA	32 417 057,80	31 380 902,15
3. Muut lainasaamiset	4 019 734,42	4 019 734,42	I Pitkäaikainen	24 046 621,00	26 115 187,00
4. Muut saamiset	37 687,00	37 687,00	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	24 046 621,00	26 115 187,00
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	20 085,64	23 685,64	II Lyhytaikainen	8 370 436,80	5 265 715,15
1. Valtion toimeksiannot	20 085,64	23 685,64	2. Lainat rah. ja vak.laitoks	2 068 566,00	2 068 566,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	12 459 874,52	12 465 941,96	5. Saadut ennakot	172 000,00	145 270,00
I Vaihto-omaisuus	167 751,60	4 539,00	6. Ostovelat	4 676 451,13	1 565 381,54
II Saamiset	1 491 333,31	1 221 842,23	7. Muut velat	170 365,52	160 203,47
Pitkäaikaiset saamiset	233 385,37	55 000,00	8. Siirtovelat	1 283 054,15	1 326 294,14
2. Lainasaamiset	30 000,00	30 000,00			
3. Muut saamiset	203 385,37	25 000,00			
Lyhytaikaiset saamiset	1 257 947,94	1 166 842,23			
1. Myyntisaamiset	493 706,30	582 317,27			
2. Lainasaamiset	244 700,00	41 000,00			
3. Muut saamiset	113 385,42	124 151,17			
4. Siirtosaamiset	406 156,22	419 373,79			
III Rahoitusarvopaperit	10 137 834,88	10 326 810,16			
1. Osakkeet ja osuudet	82 627,03				
2. Sijoitukset rahamarkk.inst.	6 755 207,85	7 026 810,16			
4. Muut arvopaperit	3 300 000,00	3 300 000,00			
IV Rahat ja pankkisaamiset	662 954,73	912 750,57			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	60 466 857,40	60 867 876,38	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	60 466 857,40	60 867 876,38

Konsernituloslaskelma

	2022	2021
Toimintatuotot	41 120 576	40 937 724
Valmistus omaan käyttöön		
Toimintakulut	-81 941 152	-79 160 482
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-82 845	2 724
Toimintakate	-40 903 421	-38 220 034
Verotulot	21 192 131	22 551 840
Valtionosuudet	21 858 565	21 623 006
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	32 034	11 467
Muut rahoitustuotot	47 686	493 781
Korkokulut	-457 830	-358 209
Muut rahoituskulut	-294 107	-95 016
Vuosikate	1 475 058	6 006 835
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 815 774	-3 839 505
Tilikauden yli- ja alipariarvot	39	
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	-2 340 677	2 167 330
Tilinpäätössirrot	312 405	-1 928
Tilikauden verot	-49 460	-21 181
Laskennalliset verot	-151	-1 245
Vähemmistöosuudet	-3 503	27 872
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-2 081 386	2 170 848

Konsernirahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 475 058	6 006 835
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-49 460	-21 181
Tulorahoituksen korjauserät	41 695	-127 225
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 912 053	-5 989 344
Rahoitusosuudet investointimenoihin	64 260	35 651
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	135 843	125 823
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 244 657	30 559
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-214 700	10 000
Antolainasaamisten vähennykset	11 000	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 871 494	2 404 948
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 068 566	-2 068 566
Lyhytaikaisten lainojen muutos	320 993	42 525
Oman pääoman muutokset	1 370 940	-755 355
Muut maksuvalmiuden muutokset	744 330	320 213
Rahoituksen nettorahavirta	3 035 492	-46 236
Kassavarojen muutos	-2 209 165	-15 676
Rahavarat 31.12.	13 485 070	15 694 234
Rahavarat 1.1.	15 694 234	15 709 910
	-2 209 165	-15 676
Erotus	0	0

Konsernitase

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT	68 634 556	65 946 756	A OMA PÄÄOMA	21 979 081	23 497 600
I Aineettomat hyödykkeet	982 388	678 373	I Peruspääoma	20 558 832	20 542 188
1. Aineettomat oikeudet	403 483	242 796	II Osuus ky:n oman po:n lisäyks.	3 628	
2. Muut pitkäaik. menot	305 626	260 708	III Liittymismaksurahasto		
3. Ennakkomaksut	273 279	174 869	IV Arvonkorotusrahasto		
4. Keskenkäisöt			V Muut omat rahastot	732 020	921 915
II Aineelliset hyödykkeet	66 311 043	64 699 397	VI Ed. tilikausien yli-alijäämä	2 765 987	-137 352
1. Maa- ja vesialueet	5 072 463	5 126 024	VII Tilikauden yli- alijäämä	-2 081 386	2 170 849
2. Kiinteistöjen liittymismaksut			B VÄHEMMISTÖOSUUDET	556 173	552 586
3. Maa- ja vesialueiden arv.kor.			C POISTOERO JA VAPAAEHT.		
4. Rakennukset	41 712 035	40 598 276	VARAUKSET	-328 316	0
5. Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 865 714	8 474 824	1. Poistoero	-328 316	0
6. Koneet ja kalusto	1 197 200	1 422 209	2. Vapaaeht. varaukset	0	0
7. Muut aineelliset hyödykkeet	12 212	9 453	D PAKOLLISET VARAUKSET	692 112	739 641
8. Ennakkomaksut ja kesk.er.	12 451 418	9 068 611	1. Eläkevaraukset		
III Sijoitukset	1 341 125	568 985	2. Muut pakolliset varaukset	692 112	739 641
1. Osakkuusyhteisöosuudet	492 755	368 162	E TOIMEKSIANTOJEN		
2. Muut osakkeet ja osuudet	823 697	176 150	PÄÄOMAT	369 155	398 101
3. Joukkovelkakirjalainasaamiset		544	F VIERAS PÄÄOMA	65 912 939	62 445 177
4. Muut lainasaamiset	544	15 537	I Pitkäaikainen	49 228 582	48 742 963
5. Muut saamiset	24 130	8 592	1. Pitkäaikainen korollinen	48 404 770	47 601 842
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	337 402	360 755	2. Pitkäaikainen koroton	823 812	1 141 121
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	20 209 185	21 325 593	II Lyhytaikainen	16 684 358	13 702 214
I Vaihto-omaisuus	356 855	431 680	1. Lyhytaikainen korollinen	3 584 464	3 263 471
II Saamiset	6 367 260	5 199 679	2. Lyhytaikainen koroton	13 099 894	10 438 743
Pitkäaikaiset saamiset	687 272	48 483			
Lyhytaikaiset saamiset	5 679 988	5 151 196			
III Rahoitusarvopaperit	10 338 820	10 673 676			
IV Rahat ja pankkisaamiset	3 146 249	5 020 558			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 181 143	87 633 104	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 181 143	87 633 104

6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Kaupunginvaltuuston hyväksymällä poistosuunnitelman muutoksella on tarkistettu 1.1.2007 alkaen muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikaa ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden poistoprosentteja. Muutos on perustunut hyödykkeiden taloudellisen pitoajan uudelleen arviointiin. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 29.6.2009 poistosuunnitelman tarkistamisen, jossa suunnitelman mukaiset poistoajat tarkistettiin vastaamaan Kuntaliiton 1.1.2009 antamaa yleisohjetta

Kuntajaosto tarkisti 2011 yleisohjettaan suunnitelmanmukaisista poistoista mm. lisäämällä suosituksen poisto-ohjeen poistoajojen alarajojen käyttämisestä, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.12.2012 § 150 poistosuunnitelman tarkistamisesta. Poistosuunnitelma otettiin käyttöön 1.1.2013 alkaen. Pienhankintarajaksi päätettiin 10.000 euroa.

Kaupunginvaltuuston 14.12.2015 § 109 hyväksymällä poistosuunnitelman tarkistamisella on hallinto- ja laitosrakennusten poistoajojen tarkistettu. Poistoajaksi on 20 – 50 vuotta 1.1.2016 alkaen.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihankintahinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintameno tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Vuonna 2020 satunnaiset menot 198.141,19 euroa sisälsi Pyhäsalmen Lentokenttä Oy:n osakkeiden alaskirjaamisesta aiheutuneet kustannukset.

Vuoden 2020 tulokseen vaikutti olennaisesti valtion tukitoimet kunnille koronavirusepidemian johdosta. Valtio osallistui Pyhäjärven kaupungin koronakustannuksiin valtionosuuksien lisäyksinä, joiden

Tilinpäätös ja toimintakertomus 2022

vaikutus oli noin 1,3 M€. Osa valtion tukitoimia kunnille oli myös kuntien yhteistöveron jako-osuuden korottaminen 32,13 %:ta 42,13 %:iin. Vastaavasti valtion osuus verosta aleni saman verran. Pyhäjärven kaupunki sai yhteistöveroja noin 0,8 M€ enemmän vuonna 2020 jako-osuuden korottamisesta johtuen.

Vuoden 2021 positiiviseen tulokseen vaikuttivat olennaisesti Valtionvarainministeriön myöntämä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus 805.000 € sekä Sosiaali- ja terveysministeriöltä saadut ja haetut valtionavustukset julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2021 aiheutuviin kustannuksiin, joiden osuus oli noin 464.000 euroa. Yhteistöveron jako-osuuden korotuksen vaikutus tulokseen oli myös merkittävä. Yhteistöveron jako-osuuden korotus oli myös osa koronavirusepidemiaan liittyvää kuntien tukemisen toimenpiteiden kokonaisuutta, jonka tarkoituksena oli turvata peruspalvelujen järjestämisen edellytykset ja helpottaa poikkeustilanteesta johtuvia kuntien talouden haasteita.

Vuoden 2021 Ppky Selänteen maksuosuuksiin vaikutti 169.901 euron korjauskirjaus vuoden 2020 dialyysimenoihin, joka korjattiin vähennyksenä vuoden 2021 kirjanpitoon Ppky Selänteen toimesta.

Vuoden 2022 toimintatulot sisältävät 503.453 euroa valtionavustusta julkiselle sosiaali- ja terveydenhuollolle covid-19-epidemiasta vuonna 2022 aiheutuneisiin kustannuksiin.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt sekä kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemisessä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Asunto-osakeyhtiöiden ja muiden keskinäisten kiinteistötytäryhteisöjen aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Poikkeavat arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Poikkeavat tilikaudet

Kaikkien kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden tilikausi on 1.1. – 31.12.2022.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	1 378 355,90	1 284 527,38	1 148 797,91	1 057 613,38
Alueelliset maaseutupalvelut	194 937,41	193 259,18	194 937,41	193 259,18
Sosiaali- ja terveystuotot	40 523 085,56	39 357 127,69		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 951 716,64	1 944 869,37	436 123,93	405 210,36
Yhdyskuntapalvelut	8 462 998,77	8 281 899,83	2 710 864,90	2 879 981,52
Muut palvelut		1 284 527,38		
Yhteensä	52 511 094,27	51 061 683,46	4 490 724,15	4 536 064,44

Verotulojen erittely

	2022	2021
Kunnan tulovero	15 551 890,11	15 269 142,72
Osuus yhteisöveron tuotosta	4 320 542,83	6 051 302,37
Kiinteistövero	1 319 697,90	1 308 935,88
Verotulot yhteensä	21 192 130,84	22 629 380,97

Valtionosuuksien erittely

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	17 635 494	17 797 586
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	988 368	1 841 127
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		805 000
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-248 029	-293 871
Verotulomenetyksen korvaus	3 184 364	2 831 753
Valtionosuudet yhteensä	20 571 829	20 335 468

Palvelujen ostojen erittely

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	28 198 409,51	27 588 331,06
Muiden palvelujen ostot	3 748 404,11	3 533 141,29
Kunnan palvelujen ostot yhteensä yhteensä	31 946 813,62	31 121 472,35

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Kaupunginvaltuusto on käsitellyt poistosuunnitelmia seuraavasti: 2.4.1996 § 22 ja § 23; 6.4.1998 § 13; 14.12.1999 § 77; 29.1.2007 § 5; 29.6.2010 § 71 ja 18.12.2012 § 150. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Viimeiset poistosuunnitelman muutokset ovat tulleet voimaan 1.1.2013.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

	Poisto aika	Poistomenetelmä	Poisto-%
Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	20 %
Muut pitkävaikutteiset menot	2 – 5 vuotta	Tasapoisto	20 – 50 %
Rakennukset	20 - 50 vuotta	Tasapoisto	2 - 5 %
Kadut, tiet, torit ja puistot		Menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Sillat, laiturit, uimalat		Menojäännöspoisto	25 %
Muut kiinteät rakenteet		Menojäännöspoisto	25 %
Koneet ja kalusto	3 – 15 vuotta	Tasapoisto	6,7 – 33,3 %
Soranottoalue		Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoja	

Pienet käyttöomaisuushankkeet, joiden hankintameno on alle 10.000 €, on kirjattu vuosikuluksi.

Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 1.1.				
Vähennykset tilikaudella				
Osuus kuntayhtymän alijäämästä 31.12.				
Muut pakollisten varausten muutokset	-47 598,36	25 697,47	0	0

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	32 671,43	5 379,89	32 671,43	5 379,89
Rakennusten luovutusvoitot				
Muut luovutusvoitot	9 179,64	3 131,34		
Luovutusvoitot yhteensä	41 851,07	8 511,23	32 671,43	5 379,89
Muut toimintakulut				
Kiinteistöjen luovutustappiot	48 691,36	10 703,56	48 691,36	10 703,56
Luovutustappiot yhteensä	48 691,36	10 703,56	48 691,36	10 703,56

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot				
Satunnaiset tuotot yhteensä				
Satunnaiset kulut				
Pyhäsalmen Lentökenttä Oy:n lopettaminen				
Satunnaiset kulut yhteensä	0	0	0	0

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2022	2021
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä		
Osinkotuotot muista yhteisöistä	102 038,29	108 562,56
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä		
Yhteensä	102 038,29	108 562,56

Erityy poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	328 316,15	334 208,46
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuspoistojen erotus (- tai +)		
Poistoeron muutokset yhteensä	328 316,15	334 208,46

Tasetta koskevat liitetiedot**Taseen vastaavia koskevat liitetiedot****Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmäärittäminen**

Maa-alueet on uudelleenarvostettu verotusarvoilla ja metsät 170 €/ha. Arvonkorotus ja arvonkorotusrahasto on purettu 31.12.2006.

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	5 126 024	5 141 126	4 055 771	4 070 139
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	5 072 463	5 126 024	4 080 003	4 055 771
Rakennukset				
Arvo 1.1.	40 598 276	36 535 828	21 242 919	21 416 119
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku				
Arvo 31.12.	41 712 035	40 598 276	21 987 337	21 242 919
Arvonkorotukset yhteensä				

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	355 922,42	395 895,46	9 289,78	9 289,78
Muut maa- ja vesialueet	4 744 888,61	4 744 374,85	4 070 713,50	4 046 481,25
Maa- ja vesialueet yhteensä	5 100 811,03	5 140 270,31	4 080 003,28	4 055 771,03

Pysyvien vastaavien sijoitukset
--

	Osakkeet ja osuudet					Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet osakkuus- yhteisöt	Kunta- yhtymä osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 663,62	13 467 697,70	0	4 019 734,42	0	37 687,00	4 057 421,42
Lisäykset										
Vähennykset				-74,09	-74,09					
Siirrot erien välillä										
Hankintameno 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 589,53	13 467 623,61	0,00	4 019 734,42	0,00	37 687,00	4 057 421,42
Arvonlennukset										
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	8 869 939,08	2 594,04	4 264 500,96	330 589,53	13 467 623,61	0,00	4 019 734,42	0,00	37 687,00	4 057 421,42

Olellaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1.	Lisäyks. tilikaud.	Vähenn. tilikaud.	Tasearvo 31.12.	Kunnan osuus kuntayhtym. peruspääom.	Ero
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	3 196 865,65			3 196 865,65	3 195 414,13	1 451,52
Jokilaakson koulutuskuntayhtymä	1 050 075,33			1 050 075,33	644 463,16	405 612,17
Jokilaakson musiikkiopiston kuntayhtymä	3 585,77			3 585,77	7 000,00	-3 414,23
Pohjois-Pohjanmaan liitto	8 241,21			8 241,21	8 241,14	0,07
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	5 733,00			5 733,00	5 733,00	0,00
Yhteensä	4 264 500,96			4 264 500,96	3 860 851,43	403 649,53

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1 000 €)		
					Omasta pää- omasta	Vieraasta pää- omasta	Tilik. voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt							
Kiinteistö Oy Rillankivi	0926345-6	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	2 250	9 442	-188
Pyhäjärven Kehitys Oy	1496343-0	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	-206	395	15
Kiint. Oy Pyhäsalmen Liiketalo	0591211-3	Pyhäjärvi	42,94%	69,44 %	900	29	-59
PyhäNet Oy	2551195-8	Pyhäjärvi	50,82%	50,82 %	164	1 866	88
Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy	2659164-6	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	3	104	-12
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy	2659565-5	Pyhäjärvi	100,00%	100,00 %	5 297	4 874	-217
Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha	2731067-4	Pyhäjärvi	3,00%	53,70 %	504	1	0
Kuntayhtymät							
Peruspalvelukuntayhtymä Selänne	2265415-2	Haapajärvi	30,18%	30,18 %	6	3 315	0
Pohjois-Pohjanmaan Sairaanhoitopiiri	0679480-9	Oulu	2,16%	2,16 %	2 976	17 691	-615
Pohjois-Pohjanmaan Liitto	0922484-4	Nivala	1,89%	1,89 %	37	25	2
Jokilaaksojen Koulutuskuntayhtymä	0210010-1	Nivala	3,70%	3,87 %	1 214	167	7
Jokilaaksojen Musiikkiopisto	0210007-2	Nivala	14,00%	14,00 %	13	19	6
Osakkuusyhteisöt							
Simunan Lämpö Oy	0710599-9	Pyhäjärvi	33,33%	33,33 %	18	1	0

Saamisten erittely

	Kunta 2022		Kunta 2021	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	178 385,37	123 684,68		269 036,83
Lainasaamiset	30 000,00		30 000,00	
Muut saamiset		46 116,34		2 306,40
Siirtosaamiset				
Saamiset tytäryhteisöiltä yhteensä	208 385,37	169 801,02	30 000,00	271 343,23
Saamiset kuntayhtym., joissa kunta on jäsen				
Myyntisaamiset		108 641,87		31 985,65
Lainasaamiset				
Muut saamiset	-500,00	691,31	-500,00	
Siirtosaamiset		49 090,82		150 331,86
Saamiset kuntayhtymiltä yhteensä	-500,00	158 424,00	-500,00	182 317,51
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		261 379,75		281 294,79
Lainasaamiset		244 700,00		41 000,00
Muut saamiset	25 500,00	66 577,77	25 500,00	121 844,77
Siirtosaamiset		357 065,40		269 041,93
Saamiset muilta yhteensä	25 500,00	929 722,92	25 500,00	713 181,49
Saamiset yhteensä	233 385,37	1 257 947,94	55 000,00	1 166 842,23

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Kelan korvaus työterveyshuollosta	84 058,82	87 164,31	42 678,38	43 090,79
Työllistämistuet	37 653,67	51 001,00	37 653,67	51 001,00
Tasausrahasto		71 969,86		
Eu-tuet	195 280,71	160 394,70	177 602,82	150 331,86
Kalasataman kehittämishanke			53 470,00	
Puukaupat	61 823,48		61 823,48	
STM avustus Covid-kustannuksiin		146 175,00		146 175,00
Muut tulojäämät	635 333,06	505 997,83	32 927,87	28 775,14
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 014 149,74	1 022 702,70	406 156,22	419 373,79

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	20 542 188	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12	20 562 460	20 542 188	20 542 187,82	20 542 187,82
Arvonkorotusrahasto 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.				
Muut omat rahastot	921 915	919 987		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.				
Siirrot rahastoon		1 928		
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma 31.12.				
Muut omat rahastot yhteensä	732 020	921 915		
Edellisten tilikauden ylijäämä 1.1.	2 033 497	1 680 686	1 171 872,01	745 000,52
Siirto rahastoon / Pohjois-Pohjanmaan shp		-3 232		
Korjaus ed. tilik.tulokseen / Pohj.Pohj.shp		1 938		
Siirto rahastosta / Pohjois-Pohjanmaan liitto		1 304		
Vuoden 2020 tulos / Ppky Selänne		-735 313		
Vuoden 2020 tulos / Jokilaaksojen mus.op.		-16 824		
Ed.tilik.tulos,poisto-oikaisut / Pyhänet Oy		-1 064 621		
Ero edelliseen tilikauteen		-1 290		
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	2 764 555	-137 352	3 245 401,26	1 171 872,01
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 081 386	2 170 849	-1 002 052,59	2 169 595,11
Oma pääoma yhteensä	21 977 649	23 497 600	22 785 536,49	23 883 654,94

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2022	2021
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 245 401,26	1 171 872,01
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	-1 002 052,59	2 169 595,11
Kertynyt poistoero 31.12.	5 141 153,56	5 469 469,71
Vapaaehtoiset varaukset		0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	7 384 502,23	8 810 936,83

Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	5 141 153,56	5 469 469,71
Poistoero yhteensä	5 141 153,56	5 469 469,71

Pitkäaikaiset velat

Vuoden 2022 tilinpäätöksessä esitetään velat ja velkojen osat, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 394 207	17 840 916
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat		
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	16 394 207	17 840 916

Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2020
Muut pakolliset varaukset				
Antolainat yritysten kehittämiseen	78 000,00	78 000,00	78 000,00	78 000,00
Pohjois-Pohjanmaan shp:n ky:n alijäämä				
Muut pakolliset varaukset	615 005,63	662 604,00		
Muut pakolliset varaukset yhteensä	693 005,63	740 604,00	78 000,00	78 000,00

Vieras pääoma

	Kunta 2022		Kunta 2021	
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		25 825,45		160 648,86
Muut velat		313,41		
Siirtovelat				
Yhteensä velat tytäryhteisöille		26 138,86		160 648,86
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		3 905 753,09		1 176 563,89
Muut velat		71 348,41		
Siirtovelat		70 884,21		
Yhteensä velat kuntayhtymille		4 047 985,71		1 176 563,89
Velat muille				
Saadut ennakot		172 000,00		145 270,00
Ostovelat		744 872,59		228 168,79
Muut velat		98 703,70		160 203,47
Siirtovelat		1 212 169,94		1 326 294,14
Yhteensä velat muille		2 227 746,23		1 859 936,40
Vieras pääoma yhteensä	0,00	6 301 870,80	0,00	3 197 149,15

Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Muut velat				
Liittymismaksut, kaukolämpö	1 239 672,92	1 239 672,92	0	0
Muut velat	987 411,58	769 037,57		
Muut velat yhteensä	2 227 084,50	2 008 710,49	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	195 363,32	174 207,67	17 361,65	14 261,98
Lomapalkkajaksotukset	3 576 530,11	3 562 405,82	830 678,60	966 729,70
Korkojaksotukset	77 941,50	14 152,11	43 843,85	11 610,81
Valtionosuusennakot				0
Muut lyhytaikaiset siirtovelat.	1 497 096,84	1 080 305,52	389 563,69	333 691,65
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	5 346 931,77	4 831 071,13	1 281 447,79	1 326 294,14

Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot**Vuokravastuut (arvolisäveroineen)**

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä, vastuut voimassa	471 118,76	747 364,81	75 719,25	6 586,51
• Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (sisältyy edelliseen)	201 146,66	389 908,77	75 313,75	7 251,01
Leasingvastuut yhteensä				
• Seuraavalla tilikaudella maksettavat	85 334,22	115 941,66	13 968,00	30 204,00
• Myöhemmin maksettavat	199 554,72	102 846,53	14 016,00	32 109,00
• Siitä kiinteistöihin liittyvä rahoitusleasing				
Vuokravastuut yhteensä	670 673,49	966 153,00	103 703,25	62 313,00

Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			7 393 051,43	8 881 135,81
Jäljellä oleva pääoma			7 898 197,05	7 393 051,43
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 573 712,83	1 791 327,93	2 508 912,83	1 726 527,93
Jäljellä oleva pääoma	3 539 925,41	2 555 836,99	3 497 470,20	2 508 912,83
Kiinnitykset				
Tiloihin	5 476 087,22	5 476 087,22	5 476 087,22	5 476 087,22
Yrityskiinnitykset	328 187,93	328 187,93	328 187,93	328 187,93

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12..	37 580 549	35 584 414,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	21 732	23 310,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
	2022	2021	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	1 562 584,85	1 714 717,23	1 507 085,81	1 641 200,56
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu				
Sosiaali- ja terveydenhuollon kunnallisen toimintayksikön sisäilma- ja kosteusvauriohankkeen valtionavustus - valtionavustuspäätös 27.6.2014 - lopullinen päätös 3.3.2017 - sisältää omaisuuden käyttö- ja luovutusrajoituksen 15 vuoden ajaksi.	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61	1 711 232,61
Muu vastuu				

Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

Henkilöstön määrä

	Kunta	
	2022	2021
Yleishallinto	23,5	27,5
Alueelliset maaseutupalvelut	4	4
Sosiaali- ja terveystoimi		1
Opetus- ja kulttuuritoimi	168	148
Yhdyskuntapalvelut	49	52
Henkilöstö yhteensä (sisältää vakinaiset, määräaikaiset sekä työllistetyt)	244,5	232,5

Taseeseen aktivoitujen henkilöstökulut

	Kunta	
	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	10 477 445,86	10 047 735,53
Henkilöstökulut, jotka aktivoitu aineellisiin hyödykkeisiin	95 799,16	78 904,24
Henkilöstökulut yhteensä	10 573 245,02	10 126 639,77

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2022	2021
Suomen Keskustapuolue	3 561,75	4 069,80
PRO Pyhäjärvi	12,00	55,10
Pyhäjärven Työväenyhdistys SDP	448,00	1 065,60
Pyhäjärven Vasemmisto ry	2 289,00	2 000,70
Kansanliike Pyhäjärvi ry		171,30
Perussuomalaiset Pyhäjärvi	2 141,40	953,70
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8 452,15	8 316,20

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

	2022	2021
Tilintarkastajan palkkiot		
Tarkastusyhteisö BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		4 868,05
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		6 414,80
Muut palkkiot		45,00
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	19 140,19	
Tilintarkastajan lausunnot		2 800,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	3 303,81	
Muut palkkiot		1 330,00
Tilintarkastajan palkkiot yhteensä	22 444,00	15 457,85

Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Pyhäjärven kaupunki on ostanut Pyhäjärven Kehitys Oy:ltä elinkeinopalveluja 100.000 euron edestä. Elinkeinopalvelujen ostamisesta on päätetty talouarvion laatimisen yhteydessä.

Pyhäjärven kaupunki on antanut Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle avustusta risteysalueen kaukolämpötaksan kompensointiin 18.000 euroa. Kaupunginvaltuusto on päättänyt 28.1.2013, että yritys- ja elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten parantamiseen kuuluvana elinkeinostrategisena toimenpiteenä alueen asemakaava-alueelle sijoittuvien teollisuusyritysten kaukolämpöenergian hintaa subventoidaan elinkeinostrategiassa tarkemmin päätettävällä tavalla. Päätöksen mukaisesti talousarviossa on varattu määräraha, jolla kompensoidaan risteysalueen kaukolämpötaksaa.

Kaupunginvaltuuston päätöksen 31.8.2009 § 89 mukaisesti on päätetty varata vuosittain talousarvioon yritystukena kaukolämpölaitoksen vuosittain maksaman suurkuluttaja-alennusta vastaava määrä. Suurkulutusrajana on ollut 500 MWh/vuosi. Vuonna 2021 Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:lle on maksettu 5.400 euroa suurkuluttaja-alennusta.

Kaupunginjohtajan kanssa on solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt sopimuksen 24.4.2017. Ristiriitatilanteet pyritään aina ratkaisemaan keskusteluihin ja neuvotteluihin kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan välillä.

Mikäli kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja yhdessä toteavat, että kaupungin etu vaatii kaupunginjohtajan virkasuhteen purkamista, ja purkautumisen syynä ei ole kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 41 §:n mukainen peruste, voivat kaupunginjohtaja ja kaupunginvaltuusto purkaa virkasuhteen yhteisesti sopien. Tällöin kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan (6 kk) palkan lisäksi viimeisen palkanmaksun yhteydessä kuuden (6) kuukauden palkkaa vastaava siirtymäkorvaus. Mikäli kaupunginjohtaja irtisanotaan kulloinkin voimassa olevan kuntalain asiaa koskevan asiakohdan (sopimuksen allekirjoitushetkellä 25 §) mukaisesti ilman, että on päästy yksimieliseen sopimukseen, kaupunginjohtajalle maksetaan irtisanomisajan palkka (6 kk). Kaupunginjohtajan irtisanoutuessa muussa tapauksessa käytetään normaalia yhden (1) kuukauden irtisanomisaikaa, mikäli muuta ei yhteisesti sovita.

Tositesarjat

Laji	Tos.laji	Tositenumerot	Säilytysaika
Pankkien tiliotteet Manuaaliset tiliotteet	PANKKI PANKMA	101001-101626	Kuluva vuosi + 10 v. "
Muistiotositteet 1 Muistio sisäinen	MUIST1 MUISIS	10001-10415	Kuluva vuosi + 10 v. "
Muistiotosite 2 Rondo Muistio sisäinen2 Rondo	MUIRO2 MUIRS2	15001-15148 25001-25217	" "
Palkkatositteet	PALKAT	100001-100027	Kuluva vuosi + 10 v
Myyntitositteet laskulajeittain	MRP10 MRP20 MRP40 MRP48 MRP50 MRP52 MRP54 MRP74 MRP80 MRP99	10000001-10000354 20000001-20000179 40000001-40000095 47000001-47000250 50000001-50000177 52000001-52000725 54000001-54000021 74000001-74000032 80000001-80000278	Kuluva vuosi + 10 v. " " " " " " " " " "
Hyvityslaskun kuittaus	MRPHYV	5310001-5310031	"
Ostolaskut Ostolaskut Ostoreskontra / maksatus	OSTOL OSTOT OMAKSU	8300004 8000001-8006932 8990001-8990261	" Kuluva vuosi + 10 v. "
Manuaalisuoritukset	MRPMAN	5110001-5110113	Kuluva vuosi + 10 v.
Viitesuoritukset	MRPVII	5210001-5210520	Kuluva vuosi + 10 v.
Käyttöomaisuuskirjanpito	KOMTOS KOMMUI	34005-34057 39001-39014	Kuluva vuosi + 10 v. "
Konsernitositteet	KLALKU KLYHT CLKIRJ	99910001-99910082 99920001-99920035 99930001-99930032	Kuluva vuosi + 10 v. " "
Alkusaldot	ALKUSA	1001-1003	
Liitetietositteet		1-8	Kuluva vuosi + 10 v.

Säilytystapa

Säilytetään paperitilulosteina arkistossa.

Käytetyt kirjanpito- ja tilikirjat tilikaudella 2022t:

Päiväkirja

Pääkirja

Tilikirja

Tasekirja

Tase-erittelyt liitetietoineen

7. ALLEKIRJOITUKSET

PYHÄJÄRVEN KAUPUNGINHALLITUS

Pyhäjärvi 27 . 3 . 2023

Allekirjoitukset:

Jussiniemi Jouni
puheenjohtaja

Kärkkäinen Erkki
I varapuheenjohtaja

Leppäharju Raija
II varapuheenjohtaja

Pesonen-Vuorisalo Sirpa

Tikanmäki Katriina

Mykkänen Teija

Lehto Harri

Kiviniemi Henrik
kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjärvi ___ . ___ . 2023

KPMG Oy Ab

Raappana Tapio
tilintarkastaja, KHT, JHT

8. HENKILÖSTÖRAPORTTI

Henkilöstöraportti täydentää toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tietoja henkilöstövoimavarojen nykytilasta. Raportti on laadittu Kuntatyönantajien uudistetun suosituksen mukaisesti. Suositusta noudatetaan vuodesta 2022 alkaen ja se sisältää valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla laskettavat tunnusluvut, jotka ovat perusta henkilöstöraportille. Henkilöstöä kuvaavat tunnusluvut on muutettu vertailukelpoiksi edellisten vuosien raportoituihin tietoihin verrattuna, mikäli tieto on ollut luotettavasti saatavilla. Toiminnassa tapahtuvat muutokset vaikuttavat henkilöstöraportin tunnuslukuihin, minkä vuoksi eri vuosien tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Vuonna 2022 henkilöstöjohtamisessa korostui työhyvinvoinnin edistäminen. Alkuvuodesta oli ajankohtainen riskien ja vaarojen arviointikysely. Keväällä maailmanlaajuinen koronapandemia vaikutti Pyhäjärven kaupungin toimipisteiden arjessa. Pandemia näkyi toiminnassa henkilöstön poissaoloina ja erilaisina toiminnan järjestelyinä. Palvelut toimivat kuitenkin koko kevään normaalisti, mistä on kiittäminen niin henkilöstöä kuin esimiehiä. Henkilöstö palkittiin koronalisällä.

Vuoden aikana jatkettiin yhteistoimintaneuvotteluja, joissa valmisteltiin henkilöstön siirtymistä liikkeen luovutuksella hyvinvointialueen palvelukseen. Siivous- ja ruokapalvelujen alueellisen in-houseyhtiön perustaminen oli suunnitteilla ja henkilöstön siirtymistä liikkeen luovutuksella perustettavan yhtiön palvelukseen käsiteltiin yhteistoiminnallisesti. Lisäksi vuoden aikana käsiteltiin Päiväkotikiitos Muksuteekin muuttamista vuorohoitopäiväkodiksi sekä työterveyshuollon järjestämistä 1.1.2023 lukien.

Pätevän henkilöstön rekrytointi on ollut haastavaa tietyissä tehtävissä. Osaavan henkilöstön rekrytointia on edistetty oppisopimuskoulutuksilla.

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

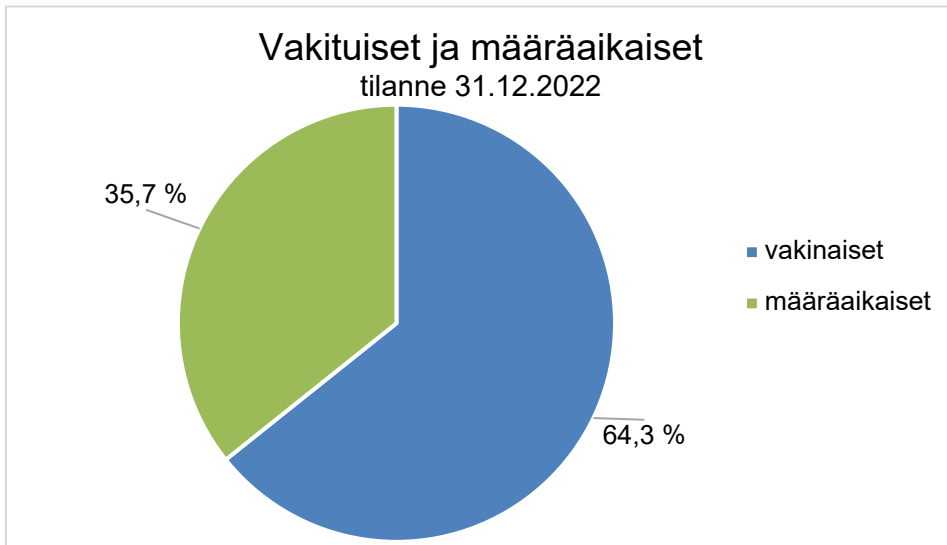
Seuraava taulukko kuvaa Pyhäjärven kaupungin vakinaisen ja määräaikaisen henkilöstön määrää vuoden viimeisen päivän tilanteessa. Henkilöstön määrään on laskettu mukaan kaikki, joilla on ollut voimassa oleva palvelussuhde 31.12.2022.

Henkilöstön määrän kehitys vuosina 2017 – 2022

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Vakinainen henkilökunta						
Hallintopalvelut	11	11	11	11	11,5	11,5
Alueelliset maaseutupalvelut	5	5	4	4	4	4
Hyvinvointipalvelut	104	103	99	105	101	101
Tekniset palvelut	52	47	44	41	39	40
YHTEENSÄ VAKINAINEN	172	166	158	161	155,5	156,5
Sijaiset ja määräaikaiset, työllistetyt						
Hallintopalvelut	6	5	10	6	3	2
Työllistetyt	5	12	10	15	18	10
Hyvinvointipalvelut	39	41	36	32	46	67
Tekniset palvelut	20	10	10	7	10	9
YHTEENSÄ SIJAISET ym.	70	68	66	60	77	88
KAIKKI YHTEENSÄ	242	234	224	221	232,5	244,5

Vuoden 2022 aikana ei ollut henkilöstömäärään vaikuttavia muutoksia. Henkilöstön määrän vaihteluun eri vuosien välillä vaikuttaa tarkasteluajankohta. Vuoden viimeisen päivän tilanteessa on ollut avoimia tehtäviä, joita on voitu hoitaa määräaikaisilla tehtäväjärjestelyillä. Määräaikaisen henkilöstön osuus on kasvanut eniten hyvinvointipalveluissa. Henkilöstöä on tarvittu palvelun täysimääräiseen toteuttamiseen.

Vuonna 2018 Köpsinrinteen palvelukeskuksen ruokahuollon henkilöstö (2 henkilöä) siirtyi liikkeenluovutuksella Attendo Oy:lle. Vuoden 2022 aikana käytiin yhteistoimintaneuvotteluja henkilöstön siirtymisestä liikkeen luovutuksella hyvinvointialueen ja PPE-Köökki Oy:n palvelukseen. Muutokset toteutuivat 1.1.2023 alkaen, joten ne tulevat näkymään vuoden 2023 henkilöstötilastoissa.

Vakinaisten palvelussuhteiden osuus laski edellisiin vuosiin verrattuna. Vuoden 2021 lopussa vakinaisia palvelussuhteita oli 66,9 % kaikista palvelussuhteista. Vastaava osuus vuonna 2020 oli 72,9 %.

HENKILÖTYÖVUODET

Henkilötyövuosien määrä sisältäen vakinaiset, määräaikaiset ja työllistetyt.

Henkilötyövuodet	2021	2022
Hallintopalvelut	25,6	24,6
Alueelliset maaseutupalvelut	4,0	4,0
Hyvinvointipalvelut	126,0	139,7
Tekniset palvelut	49,9	46,0
Yhteensä	205,5	214,3

Henkilötyövuosi (HTV2) kertoo työpanoksen määrän vuoden aikana pois lukien palkattomat poissaolot. Yksi henkilötyövuosi tarkoittaa täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä.

HENKILÖSTÖN IKÄRAKENNE

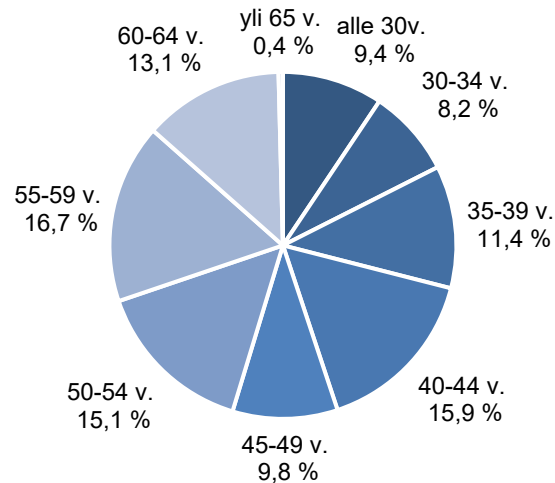
Ikäjakauma

Kaikkien 31.12.2022 palvelussuhteessa olleiden ikäjakauma.

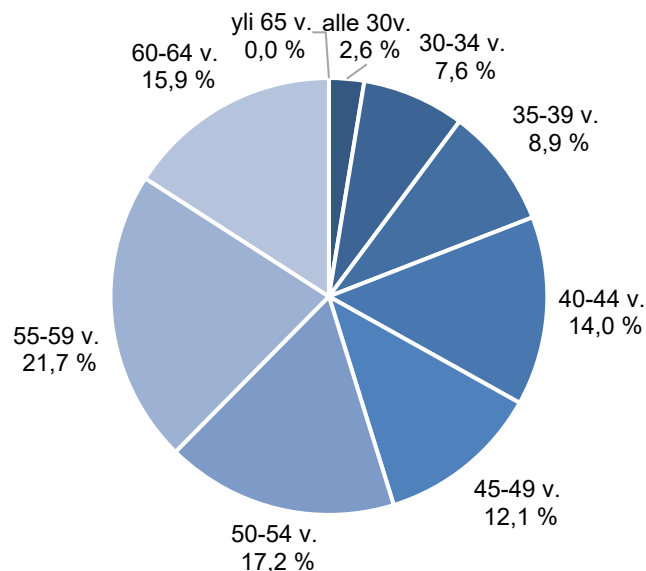
Ikävuodet	Vakinaiset	Määräaikaiset	Yhteensä	%-osuus
alle 30-vuotiaat	4	19	23	9,4 %
30-34-vuotiaat	12	8	20	8,2 %
35-39-vuotiaat	14	14	28	11,4 %
40-44 -vuotiaat	22	17	39	15,9 %
45-49 -vuotiaat	19	5	24	9,8 %
50-54 -vuotiaat	27	10	37	15,1 %
55-59 -vuotiaat	34	7	41	16,7 %
60-64 -vuotiaat	25	7	32	13,1 %
65 ja yli	0	1	1	0,4 %
yhteensä	157	88	245	100,0 %

Henkilöstön ikäjakauma 31.12.2022

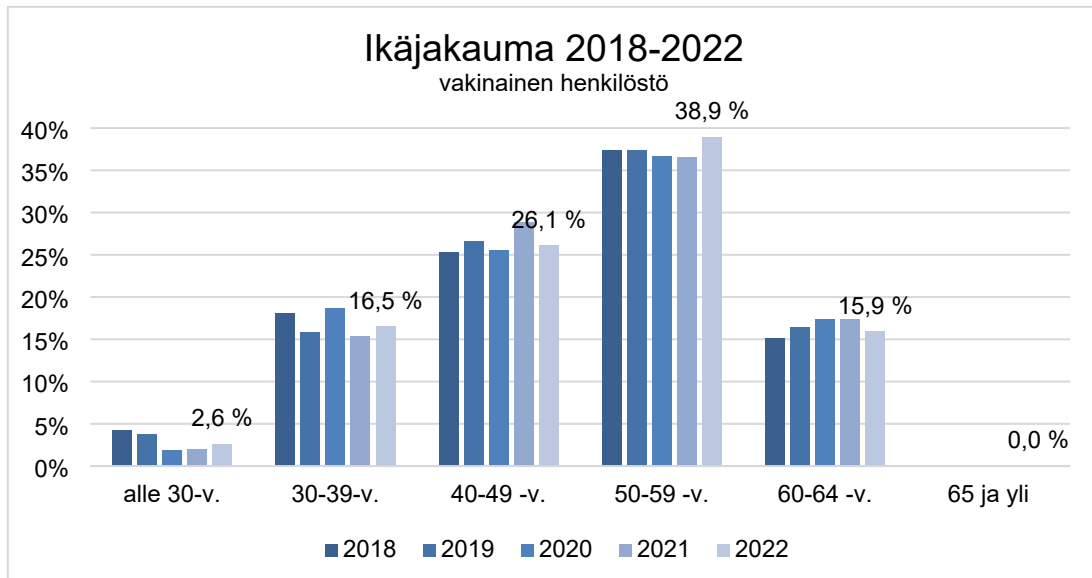
sis. kaikki palvelussuhteessa olleet

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma 31.12.2022

Suurimmat ikäluokat ovat 50-54- ja 55-59 -vuotiaat, jotka muodostavat yhteensä 38,9 % henkilöstä. Samat ikäluokat olivat suurin henkilöstöryhmä myös edellisinä vuosina. Ikäluokka 50-59 -vuotiaat oli 29,0 % osuudellaan suurin myös koko kunta-alalla vuonna 2021 (Lähde Kuntatyöntajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>).

Keski-ikä

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä toimialueittain vuosina 2016 – 2022

Toimialue	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hallintopalvelut	55,6	50,0	47,9	49,7	50,7	51,3	53,5
Alueelliset maaseutupalvelut	46,8	47,8	48,8	54,5	55,5	56,5	47,8
Hyvinvointipalvelut	46,7	47,5	47,9	47,9	48,2	48,5	48,9
Tekniset palvelut	52,7	50,2	49,3	50,7	50,4	50,2	49,2
Kaikki	49,0	49,0	48,3	49,0	49,1	49,3	49,3

Palvelussuhteessa 31.12. olleiden keski-ikä, sisältää vakituiset ja määräaikaiset

Toimialue	2021	2022
Hallintopalvelut	49,7	52,0
Alueelliset maaseutupalvelut	56,5	47,8
Hyvinvointipalvelut	45,0	44,8
Tekniset palvelut	46,1	48,7
Kaikki	45,6	46,6

Vakinaisen henkilöstön keski-ikä on pysynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna. Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 49,3 vuotta ja määräaikaisen 41,2 vuotta. Kun huomioidaan koko henkilöstö oli keski-ikä 46,6 vuotta vuonna 2022.

Kunta-alalla työskentelevän vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,6 vuotta vuonna 2021. Keski-ikä oli sama myös vuonna 2020. Kun huomioidaan myös määräaikainen henkilöstö, tippuu keski-ikä 45,5 vuoteen. Määräaikainen henkilöstö on kunta-alalla huomattavasti nuorempaa kuin vakinainen henkilöstö. (Lähde Kuntatyöntajat: <https://www.kt.fi/tilastot-ja-julkaisut/henkilostotilastot/ika>)

VAKINAISEN HENKILÖSTÖN VAIHTUVUUS

Päätyneitä vakinaisia palvelussuhteita oli 19 kappaletta (11 kpl v.2021). Tämä määrä sisältää myös eläkkeelle jääneet ja toiseen tehtävään saman organisaation sisällä vaihtaneet. Eläkkeelle jäi 6 henkilöä (7 henkilöä v. 2021). Organisaation sisällä tehtävää vaihtoi 2 henkilöä. Tehtävää vaihtaneeksi on laskettu henkilö, joka on vaihtanut tehtävää pysyvästi.

Alkaneita palvelussuhteita oli 12 kappaletta (5 kpl v.2021).

Vaihtuvuus	2021		2022	
	Lkm	%	Lkm	%
Alkaneet vakinaiset palvelussuhteet	5	3,2 %	12	7,7 %
Päätyneet vakinaiset palvelussuhteet	11	7,1 %	19	12,1 %

Vuonna 2022 eläköiduttiin keskimäärin 63 vuoden ja 9 kuukauden iässä (64v 1kk v.2021 ja 62 v 4kk v.2020).

Korkea inflaation takia vuoden 2023 eläkkeiden indeksikorotukset vaikuttivat eläkkeisiin poikkeuksellisesti. Tämän vuoksi vuoden 2022 puolella eläkkeelle jäävä sai suuremman indeksikorotuksen kuin eläkkeelle siirtymistä vuoden vaihteen yli siirtävä. Viimeistään joulukuun alussa eläköitynyt sai tammikuun alussa eläkkeeseen 6,8 prosentin korotuksen. Henkilöstön toiveiden mukaisesti eläkeiän täyttäneille annettiin jo sovituista eläköitymissuunnitelmista poiketen mahdollisuus jäädä eläkkeelle vuoden 2022 puolella, jotta he pystyivät hyötymään indeksikorotuksesta.

SAIRAUSSPOISSAOLOT

Sairauspoissaolojen määrään lasketaan terveysperustaiset sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot. Määrässä on mukana myös esimiesten myöntämät lyhyet sairauspoissaolot.

Sairauspoissaolot vuonna 2022

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
	kalenteripäivät	kalenteripäivät
1-7 pv	1 438	18
8-29 pv	647	
30-59 pv	395	
60-89 pv	210	
90-179 pv	104	
Yli 180 pv		
Yhteensä keskimäärin / henkilötyövuosi	13,0	0,1

Vuonna 2022 kertyi yhteensä 2.826 kalenteripäivää sairauspoissaoloja (2.951 kpv v.2021 ja 2.692 kpv v. 2020). Poissaolot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 125 kalenteripäivää. Eniten vähenivät pitkät sairauspoissaolot, mikä näkyy 2/3 palkallisten ja palkattomien poissaolojen määrässä. 2/3 palkallisia sairauspoissaolopäiviä oli 120 kalenteripäivää (513 kpv v. 2021 ja 671 kpv v. 2020) ja palkattomia 18 kalenteripäivää (111 kpv v. 2021 ja 59 kpv v.2020).

Työtapaturman tai ammattitaudin vuoksi poissaoloja oli 42 kalenteripäivää (35 kpv v.2021 ja 61 kpv v.2020). Vakuutusyhtiön tilaston mukaan tapaturmia työssä tai työmatkalla sattui 10 kappaletta (6 kpl v.2021 ja 11 kpl v. 2020).

Korvauksia Kansaneläkelaitokselta ja vakuutusyhtiöiltä saatiin yhteensä 82.700 euroa.

HENKILÖSTÖN OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Osaamisen kehittämiseen sisältyy henkilöstön ammatillista pätevyyttä vahvistavia koulutuksia (oman alan kurssit, täydennys- ja jatkokoulutukset). Osaamista kehitetään myös työpaikalla tapahtuvalla oppimisella sekä toimintatapoja uudistamalla. Pyhäjärven kaupungille on laadittu koulutussuunnitelma.

Kokopäiväisiä koulutuspäiviä kertyi 189 päivää (199 pv v.2021 ja 119 pv v.2020). Osapäiväkoulutuksiin osallistuttiin yhteensä noin 370 tunnin ajan (600 h v. 2021), joka laskennallisesti vastaa noin 62 kokonaista koulutuspäivää (6h/pv).

Koulutuksiin osallistui yhteensä 101 henkilöä (88 hlö v. 2021 ja 50 hlö v. 2020). Koulutuspäivät olivat palkallisia päiviä.

Opintovapaata pidettiin yhteensä 9 kalenteripäivää (365 pv v. 2021, 296 pv v.2020).

	Palkalliset koulutuspäivät	Palkalliset koulutuspäivät
	Koulutuspäivät yhteensä	Koulutuspäivät / vakituinen henkilöstö
Ammatillinen henkilöstökoulutus	251	230

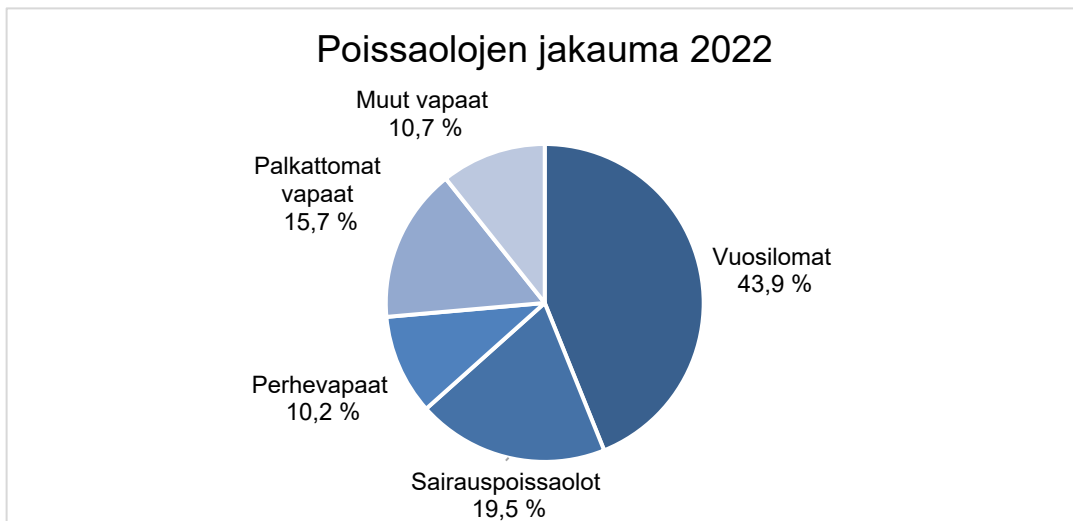
Kaupungin koulutussuunnitelman mukaisesti vakinaisen henkilöstön lisäksi tehtävien hoidon kannalta tarpeellisiin koulutuksiin osallistui myös määräaikaista henkilöstöä.

POISSAOLOT

Suurin osa henkilöstön poissaoloista vuonna 2022 oli vuosilomaa, jota pidettiin 6.375 kalenteripäivää (5.990 kpv v.2021 ja 6.816 kpv v.2020). Sairauspoissaoloja kertyi 2.826 kalenteripäivää (2.951 kpv v.2021 ja 2.692 kpv v.2020). Sairauspoissaolot sisältävät työtaturmista/ammattitaudeista johtuneet poissaolot.

Palkattomia vapaita pidettiin 2.284 kalenteripäivää (819 kpv v.2021 ja 674 kpv v. 2020). Äitiysvapaata, isyysvapaata, vanhempainvapaata ja hoitovapaata pidettiin yhteensä 1.486 kalenteripäivää (1.485 kpv v.2021 ja 1.392 kpv v.2020).

Muut vapaat sisältävät muun muassa kuntoutuspoissaolot, vuorotteluvapaat ja tilapäiset hoitovapaat. Muita vapaita oli yhteensä 1.560 kalenteripäivää (859 kpv v.2021 ja 407 kpv v.2020). Eniten muissa poissaoloissa oli lomarahavapaita, vuorotteluvapaita ja tilapäisiä hoitovapaita. Lomarahavapaita oli 318 kalenteripäivää (252 kpv v.2021 ja 0 kpv v.2020). Vuorotteluvapaalla oltiin 781 kalenteripäivää (311 kpv v.2021 ja 151 kpv v.2020). Tilapäistä hoitovapaata oli yhteensä 379 kalenteripäivää (210 kpv v.2021 ja 142 kpv v.2020).

Vuonna 2021 vuosilomat olivat 49,5 %, sairauspoissaolot 24,4 %, perhevapaat 12,3 %, palkattomat vapaat 6,8 % ja muut vapaat 7,1 % henkilöstön poissaoloista.

TERVEYDELLINEN TOIMINTAKYKY JA TYÖHYVINVOINTI

Työterveyshuollonpalvelut hankittiin Peruspalvelukuntayhtymä Selänteeltä. Sopimus sisälsi lakisääteisen ehkäisevän ja työkykyä ylläpitävän toiminnan sekä yleislääkäritasoisena sairaanhoidon. Vuonna 2022 työterveyshuollon kustannuksista 41,4 % oli korvausluokka I:n (työpaikkaselvitykset, neuvonta, terveydentilan työ- ja toimintakyvyn seurausta) toimenpiteisiin kuuluvaa. Työterveyshuollon bruttokustannukset olivat 85.133 euroa (83.826 eur v. 2021).

Työkyvyn tukemiseen ja toimiin työkyvyn palauttamiseksi noudatetaan Pyhäjärven kaupungin varhaisen tuen mallia. Tarvittaessa työntekijän työelämässä pysymistä, työelämään palaamista tai sinne pääsemistä on tuettu Kelan harkinnanvaraisella kuntoutuksella.

Pyhäjärven kaupunki on savuton työpaikka. Yhteistyössä työterveyshuollon kanssa tuetaan henkilöstöä tupakoinnin lopettamisessa. Kaupunki on sitoutunut maksamaan kahden kuukauden vieroitushoidon, mikäli tupakoinnin lopettamisen apuna käytetään lääkehoitoa.

Henkilöstön vapaa-ajan harrastamista tuettiin Tyky Kuntoseteli+ liikunta- ja kulttuuriseteleillä. Seteleitä annettiin vakinaiselle ja vähintään puolen vuoden määräaikaisessa palvelussuhteessa työskenteleville 40 euron arvosta. Vuonna 2022 tyky-seteleitä käytti 182 henkilöä (159 hlö v. 2021). Henkilöstötuna oli myös lounasetu.

Virkistysiltapäiviä toimipisteet ovat järjestäneet mahdollisuuksien mukaan. Henkilöstön jouluruokailuun osallistui 216 henkilöä.

TYÖVOIMAKUSTANNUKSET

Palkka- ja muut henkilöstökustannukset vuosina 2018-2022

	2018	2019	2020	2021	2022	muutos 2022/2021
	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	milj.€	%
Rahapalkka	7,52	7,61	7,44	7,75	8,08	4,3 %
Eläkekulut	2,1	2,1	2,1	2,1	2,2	4,2 %
Muut henkilöstökulut	0,26	0,25	0,20	0,28	0,27	-2,3 %
YHTEENSÄ	9,88	9,96	9,76	10,13	10,55	4,1 %
Henkilöstökorvaukset	0,07	0,06	0,09	0,08	0,08	-3,2 %
YHTEENSÄ	9,81	9,90	9,66	10,05	10,47	4,2 %

Vuoden 2022 palkka- ja muut henkilöstökustannukset kasvoivat 4,2 prosenttia vuoden 2021 palkkakustannuksiin verrattuna. Henkilösivukuluista sairaskorvausmaksut laskivat 0,19 prosenttiyksikköä vuoteen 2021 verrattuna. Työttömyysvakuutusmaksujen kokonaismäärä nousi 0,2 prosenttiyksikköä, josta työnantajan keskimääräinen osuus oli 0,1 prosenttiyksikköä.

PALKITSEMINEN

Henkilöstöjaosto valitsi vuoden 2022 Valopilkuksi palvelusihteerin Elina Niemelän. Kaupungintalon yhteispalvelupisteen palvelusihteerin työssä hän kohtaa päivittäin kuntalaisia ja on antamassa paikkakunnalle muuttaville tietoa kunnasta. Hän on saanut työstään positiivista palautetta. Työtovereitakin hän ollut aina valmis auttamaan tarvittaessa. Positiivinen ja palveluultis asenne olivat perusteluja palkinnon antamiselle. Vuoden Valopilku on Pyhäjärven kaupungin henkilöstöpalkinto, joka annetaan vuosittain positiivisen ja kehitysmuotoisen asenteen sekä tuloksekkaan työn perusteella.

Henkilöstöä on muistettu syntymäpäivinä, eläkkeelle siirtyessä ja palvelussuhteen päättyessä kaupungin merkkipäiväsäännön mukaisesti. Henkilöstöä palkitaan tehdyistä aloitteista tunnustuspalkinnolla tai aloitepalkkiolla. Henkilöstö voi esittää kaupungin toimintaa kehittäviä aloitteita myös oman toimialueen ulkopuolelta. Vuonna 2022 ei tehty henkilöstöaloitteita.

Vuonna 2020 alkanut maailmanlaajuinen koronapandemia vaikutti edelleen vuoden 2022 toimintaan. Keväällä voimakkaasti edennyt pandemia näkyy henkilöstötilastoissa poissaoloina. Poikkeuksellisesta keväästä huolimatta palvelut toimivat normaalisti erilaisin järjestelyin. Alkusyksystä neuvoteltiin henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa henkilöstölle myönnettävästä koronalisästä. Neuvottelujen tuloksena päädyttiin yksimielisesti antamaan henkilöstölle koronalisänä 80 euron arvosta tyky-seteleitä. Koronalisän kokonaiskustannus oli noin 18.000 euroa.

9. TYTÄRYHTIÖT

Pyhjärven Kehitys Oy

Vastuuhenkilö Elinkeinojen kehittäjä

1. YLEISTÄ Pyhjärven Kehitys Oy on Pyhjärven kaupungin kokonaan omistama osakeyhtiö. Yhtiön toimialana on Pyhjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen ja siihen liittyvien palvelujen tuottaminen tarjoamalla liiketoiminnan perustamisneuvontaa ja liikeyritysten kehittämiskonsultointia, hallinnoimalla elinkeinoelämän kehittämishankkeita, sekä tekemällä sijoituksia työllistäviin hankkeisiin.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma 31.12.2022 oli 626.489,33 € ja osakkeiden lukumäärä 9415.
Yhtiö omistaa KOy Pyhäsalmen Liiketalon osakkeista 26,5 %.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallitus kokoontui kuluneen vuoden aikana 6 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 9.9.2022. Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy, päävastuullisena tilintarkastajana Tapio Raappana suorittaa toimintavuoden 2022 tilintarkastuksen.

Yhtiön hallituksen puheenjohtajana on toiminut koko toimintavuoden aikana Raija Leppäharju. Yhtiökokoukseen asti hallituksen jäsenenä toimivat: Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä, Sirpa Pesonen-Vuorisalo sekä varajäseniksi Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

Yhtiökokouksessa jäseneksi valittiin Raija Leppäharju (puheenjohtaja), Timo Karsikas, Reijo Pennanen, Juhani Pyhtilä (varapuheenjohtaja) ja Eeva-Riitta Pappila sekä varajäseniksi Marja-Leena Våg, Markku Liuska ja Marja Lilja.

4. HENKILÖSTÖ

Yhtiöllä oli tilikauden aikana palveluksessa 1 henkilöä. Palkkoja ja palkkioita maksettiin yhteensä 37 740 €. Elinkeinojen kehittäjänä ja kokoussihteerinä toimi Regis Rouge-Oikarinen.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistöliiketoiminnan siirto tapahtui 1.1.2018 osittaisjakautumisen kautta Kiinteistö Oy Rillankivelle. Pyhjärven Kehitys on myös vuonna 2022 avustanut Kiinteistö Oy Rillankiveä vuokralaisten etsimisessä, tilojen tarjoamisessa ja markkinoinnissa, sekä tarpeen mukaan myös vuokralaisneuvotteluissa ja yhteydenpidossa nykyisiin ja uusiin vuokralaisiin.

Valtateiden E75 ja 21 risteysalueen kehittämiseksi on kontaktoitu sijoittumiselle potentiaalisia yrityksiä mm. seuraavilta aloilta: tieliikenteen tavarakuljetus ja terminaalitoiminta, metallituotteiden korjaus, huolto ja valmistus, huolinta ja rahtaus.

Pyhjärven Kehitys Oy:n toimesta ja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty koulutus- ja infotilaisuuksia perinteisistä yritystoiminnan rahoitusmahdollisuuksista lähes 300 paikalliselle yrittäjälle, markkinoinnin ja asiakaspalvelun kehittämisestä ja lähetetty kirjelmä tukimahdollisuuksista ja -muodoista. Yhtiö järjesti etupäässä yhteistyössä muiden tahojen kanssa (mm. NIHAK) yhteensä 11 tapahtumaa/koulutustilaisuutta.

Matkailuelinkeinon edistämiseksi yhtiö osallistui Tampereen matkamessuihin (22.-24.4.2022) sekä suunnitteli ja painatti uutta esitemateriaalia paikkakunnan tapahtumista ja palveluista. Matkailuinfopisteenä toimi Makasiinitorilla oleva grillikahvio. Yhtiö suunnitteli myös niin uusia mainosjulisteita nelostielle kuin uusia opastetauluja. Merkittävien toimenpide on ollut 3 infonäytön käyttöönotto ABC-aseman, S-Marketin ja Halpa-Hallin tiloissa. Näillä on tarkoitus tiedottaa tehokkaasti paikkakunnan mahdollisuuksista, tapahtumista ja matkailukohteista.

Kehitysyhtiö ei ole hallinnoinut hankkeita vuonna 2022.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Yhtiön liikevaihto vuonna 2022 oli 119 864 € (v. 2021 119 557 €), josta elinkeinopalvelutuotot kaupungilta oli 100.000 € (100.000 €), EU-hanketulot 0 € (0 €), vuokratuotot 19 105,5 € (19 557,15 €).

Tilikauden voitto oli 15 380,13 € (v. 2021–2 912,05 €). Tilikauden budjetti oli 16 820 € (ero budjettiin – 1440 €). Taseen loppusumma on 188 979,33 € (195 761,75 €) sisältäen tilikauden 2022 voiton.

Yhtiöllä on omia toimitiloja kOy Pyhäsalmen Liiketalossa (Asematie 4, yläkerta). Tiloissa on yhtiön omassa käytössä oleva toimistohuoneisto (15 m²) sekä toisessa huoneistossa (383 m²) vuokrattavissa olevia toimistohuoneita (yht. 299 m²) ja mm. neuvotteluhuone Tuike. Vuokratuotot yhteensä olivat tilikaudella 19 106 € (budjetti oli 20 000 €, ero budjettiin –894 €).

Pitkäaikaista vierasta pääomaa on yhteensä 369 679,05 € (v. 2021: 399 686,98 €). Omavaraisuusaste 31.12.2022 23,52 % (v. 2021 14,80 %)

Vuonna 2022 Pyhäjärvellä perustettiin 29 yritystä (v. 2021: 24, v. 2020: 25) ja lopetettiin 15 yritystä (21, 16). Nettolisäys oli + 14.

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA		
VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Pyhäjärven saavutettavuuden parantaminen	Tällä hetkellä puuttuvan joukkoliikenne aamuyhteyden saaminen lisälmeen junalla 2023 / bussilla 2019. Radan sähköistys loppusuoralla. Sähköistyksen rakentaminen käynnistyi Siilinjärvi-Ruokosuo osalta syksyllä 2020 ja Ylivieska-lisalmi osalta keväällä 2021. lisalmen kolmioraiteen rakennustyöt käynnistyivät keväällä 2021. Työt valmistuvat joulukuussa 2023. Junaliikenteen osalta ei toteutunut. Vuoropuhelu Tenhusen Liikenteen kanssa toteutunut.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	E 75 ja 27-tien risteysalueelle uusien toimijoiden hakeminen. Led-taulujen toteuttaminen risteysalueelle (luvat: maanomistajat ja ELY). Perinteisten mainostaulujen määrän lisääminen,	Liiketila 18 halli on saatu myytyä paikalliselle toimijalle. Alueen potentiaalin markkinointi uuden alihankintaverkostoesitteen kautta. Teollisuustonttien markkinoiminen uusien infonäyttöjen ja facebook-kampanjan kautta. Nykyisten liiketilöiden täyttöaste mahdollisimman korkea (95 %). Lähes toteutunut (toteuma vuonna 2021 80,79 % vrt. vuonna 2021 85,74 %). Muiden alojen toimijoiden sijoittuminen alueelle (terminaali, logistiikka, huolto ym.) Ei ole vielä toteutunut. Vähintään yksi uusi mainostaulu / vuosi. Infonäyttö ABC-tiloissa ja 4 uutta mainosjulistetta 4-tien varrella. Sopivaa sijoituspaikkaa ei ole löytynyt valotaululle, ei toteutunut.

	Biokaasuautojen polttoaineen tuotanto ja jakelupiste Pyhäjärvelle.	Biokaasun tuotantolaitoksesta on voimassa oleva esisopimus risteysalueen kiinteistöistä. Laitos toteutuu vuonna 2023. Uuden biokaasun tankkausaseman toiminta aloitettu syksyllä 2022.																					
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Matkailu	Kyseisen alan liiketoimintojen ja liikevaihdon kehittyminen. Vuoden 2022 osalta ei ole liikevaihtolukuja vielä saatavissa. Vuonna 2022 matkailualan yritysten liikevaihto kasvoi kotimaanmatkailun kasvun ansiosta. Yritykset pystyivät pandemiatilanteen loputtua parantamaan liikevaihtoaan.																					
	Marjojen viljelyn kehittäminen	Viljelmien määrän lisäys (1 kpl/v) ja kasvu (ha/v) Jalostusarvon lisääminen marjanviljelyssä, edistää uutta liiketoimintaa ja verkostoitumista, luoda uusia työpaikkoja, puutarhamarjatuotantoon yhteensä 25 ha lisää Pyhäjärvelle ja lähikuntiin. Mustaherukan tuotanto on viime vuonna selvästi laskenut. Jos verrataan ainoastaan vuosien 2021–2022 avomaan marjakasvien pinta-ala kehitystä: <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>2021</th> <th>2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>mustaherukka</td> <td>55,89 ha</td> <td>43,72 ha</td> </tr> <tr> <td>vadelma</td> <td>0,54</td> <td>0,95 ha</td> </tr> <tr> <td>mansikka</td> <td>37,32</td> <td>32,69ha</td> </tr> <tr> <td>marja-aronia</td> <td>1,66</td> <td>0,33 ha</td> </tr> <tr> <td>muut marjak.</td> <td>2,56</td> <td>2,07 ha</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>97,97 ha</td> <td>79,76 ha</td> </tr> </tbody> </table> Marjakasvien pinta-alan kasvu 2022 -18,21 ha (-18,59 %)		2021	2022	mustaherukka	55,89 ha	43,72 ha	vadelma	0,54	0,95 ha	mansikka	37,32	32,69ha	marja-aronia	1,66	0,33 ha	muut marjak.	2,56	2,07 ha	Yhteensä	97,97 ha	79,76 ha
		2021	2022																				
mustaherukka	55,89 ha	43,72 ha																					
vadelma	0,54	0,95 ha																					
mansikka	37,32	32,69ha																					
marja-aronia	1,66	0,33 ha																					
muut marjak.	2,56	2,07 ha																					
Yhteensä	97,97 ha	79,76 ha																					
Hyvinvointialan yritystoiminnan kehittäminen	Hyvinvointialan yritysten liiketoiminnan kasvu. Liikevaihtoluvut ovat hoivakodeissa pysyneet viime vuosina ennallaan. Viime vuonna luonnollinen poistuma oli taas merkittävää mutta tilalle on saatu uusia asiakkaita.																						
	Elokuva- ja tv-sarjatuotantoympäristö erityisesti maanalaisiin kuvauksiin.	Kotimaisia tuotantoyhtiöitä ei ole aktiivisesti kontaktoitu. Osittain energiakriisistä johtuen ei ole tuotannon aloituksia tapahtunut vuonna 2022.																					

PYHÄJÄRVEN KEHITYS OY

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Kehitys Oy tarjoaa kilpailukykyisen toimistohotellipalvelun	Toimistohotellin vuokratilojen käyttöaste oli 31.12.2022 68,7 %
Viihtyisä elinympäristö	Tapahtumatarjonnan edelleen kehittäminen	Pandemiatilanteesta ja energiakriisistä johtuen vain yksi uusi tapahtumia (kesänavaus 2022)
Luonnon hyödyntäminen hyvinvoinnin rakentamisessa	Matkailun kehittämishankkeen valmistelu, luonnon hyödyntäminen	Matkailusektorin liikevaihto lisääntyy. Nihakin matkailuhankkeiden hyödyntäminen (LAKU-hanke). Yhteistyötä kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa (Kihupäivät ja joulun ja kesän avaustapahtumat).

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Toiminnan taloudellinen tehokkuus	Tilikauden tulos. Tulos toteutui positiivisena.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Pyhjäjärven Kehityksen aktiivinen ja tuloksekas toiminta	Yritysten määrä lisääntyy, yritystytyväisyys, aloittaneiden yritysten määrä, sijoittuneiden yritysten määrä. Perustettu 29 uutta yritystä (15 lakannut), on toteutunut.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Yksityisellä pääomalla tapahtuvien investointien edistäminen	Investointien yhteisvolyyymi yli 1 miljoona euroa. Tietoja investointien on tarkistettu NIHAK: ilta ja toteutunut.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS

TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Aktiivinen elinvoimatyö ja markkinointi. Mahdollisimman monet pyhäjärveläiset aktivoita kaupungin positiiviseen markkinointiin, esim. jakamaan Facebookissa tapahtumia ym.	Pyhäjärven saama positiivinen julkisuus (6 kpl / vuosi, maakunnallinen / valtakunnallinen media). Vain osittain toteutunut (1 kpl). Uuden materiaalin ja logon käyttöönotto. Jakoja minimi 1000 / vuosi. Toteutunut
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asiantuntijaverkostojen hyödyntäminen	Risteysalueen kehittämisen ja muun elinkeinoelämän valtakunnallinen asiantuntijaverkosto on luotu ja yhteisiä tapaamisia järjestetty. Omaa kontaktiverkostoa hyödynnetään aktiivisesti, yhteydet valtakunnallisella ja alueellisella / paikallisella tasolla. Matkailutyöryhmä muodostettu ja kokoontunut teams-palaverin muodossa 2 kertaa vuodessa.

Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Aktiivinen osallistuminen ja yhteistyö	Oma kasvupalvelumalli alueelle, päivitetty vuonna 2021. NIHAK sopimus uusittu ja tämän kanssa säännöllisiä yhteistyöpalavereita.
	Muiden alueellisten kehittämissyhtiöiden yhteistyön hyödyntäminen	Julkisten kehittämissyhtiöiden, etenkin samankaltaisia risteysalueita kehittävien, kontaktointi. Vuonna 2022 5 kpl.

PALVELUN LAATU			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Asiakastyytyväisyys, asteikko 1–5	4		Ei ole mitattu.

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa / vuosi		Tavoite toteutunut
Yritysneuvonta	45 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut (65kpl)
Tilaisuudet	11 kpl / vuosi		Tavoite toteutunut

7. INVESTOINNIT

Yrityksellä ei ollut merkittäviä investointeja vuonna 2022.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Kaikkiin merkittäviin päätöksiin on haettu kaupungin konserniohjeen mukainen omistajan ennakkokäsitys. Kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla on yhtiöjärjestyksen mukaan oikeus osallistua yhtiön hallituksen kokouksiin ja käyttää niissä puhevaltaa. Sisäistä valvontaa toteutettu omistajan ohjeistuksen mukaisesti.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Pyhjärven Kehitys Oy pyrkii säästämään ympäristöä kaikessa toiminnassaan ja suosii ympäristöystävällisiä toimintatapoja ja hankintoja aina kun se on vähänkään mahdollista ja kokonaistaloudellisesti järkevää.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyhjärven Kehitys Oy pyrkii edesauttamaan pyhjärveläisten yritysten kehittämistä ja Pyhjärven kaupungin elinvoiman edistämistä mahdollisimman monin eri tavoin. Uusien yritysten saaminen risteysalueelle on edelleen tärkein painopistealue.

NIHAK:in kanssa tehdään yhteistyötä mm. yritysneuvonnan ja hankkeiden osalta. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat mm. Pyhjärven Yrittäjät, Pohjois-Pohjanmaan ELYkeskus, Keskipiste-Leader, Pohjois-Pohjanmaan TE-palvelut, Pohjois-Pohjanmaan liitto, muut elinkeino-yhtiöt ja eri koulutusorganisaatiot.

11. VOITONJAKOEHDOTUS

Pyhjärven Kehitys Oy:n hallitus esittää Pyhjärven Kehitys Oy:n yhtiökokoukselle, että tilikauden voitto 15 380,13 € kirjataan taseen omaan pääomaan voitto-/tappiotilille.

Pyhäjärven Kehitys Oy

Tuloslaskelma	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vuokrat	19 557	20 000	19 106	20 000
Muut tuotot	0	800	758	800
Elinkeinopalvelut	100 000	100 000	100 000	100 000
Liiketoim.muut tuotot	0	0	0	0
Hankkeet	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	119 557	120 800	119 864	120 800
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-46 294	-31 315	-31 125	-31 315
Henkilöstökulut	-7 925	-5 800	-6 508	-6 000
Muut hlöstökulut	-2 201	-900	-511	-900
Henkilöstökulut yhteensä	-56 420	-38 015	-38 144	-38 215
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	-1 861	-1 861	-1 860	-1 861
Koneista ja kalustosta	-1 444	-722	-722	-722
Poistot ja arvonalen.yht.*	-3 305	-2 583	-2 582	-2 583
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-41 059	-35 747	-33 876	-35 747
Hallintopalvelut	-4 898	-4 952	-4 394	-4 752
Muut hallinnonkulut	-12 077	-11 909	-23 734	-17 436
Muut kulut yhteensä	-58 034	-52 608	-62 004	-57 935
Luottotappiot	393	0	276	0
Liikevoitto (liiketappio)	2 191	27 594	17 410	22 067
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	3	20	62	20
Korko- ja rahoituskulut	-5 107	-5 267	-2 092	-5 267
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-5 104	-5 247	-2 030	-5 247
Voitto ennen satunn.eriä	-2 913	22 347	15 380	16 820
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-2 913	22 347	15 380	16 820

Pyhjärven Kehitys Oy

TASE	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	175 197	177 780	OMA PÄÄOMA	-205 793	-221 173
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	626 489	626 489
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-847 662	-844 750
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	15 380	-2 912
Aineelliset hyödykkeet	4 318	6 901	VIERAS PÄÄOMA	394 772	416 935
1. Maa- ja vesialue	0	0	Pitkäaikainen	369 680	399 687
2. Liittymät	1 529	1 529	1.Pääomalainat	250 000	250 000
3. Rakennukset	2 789	4 650	2.Lainat rah.laitos	119 680	149 687
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet ja kalust.	0	722	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	25 092	17 248
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	8 420	8 420
Sijoitukset	170 879	170 879	2.Saadut ennakot	988	988
1. Osakkeet ja osuudet	170 879	170 879	3.Ostovelat	8 460	1 838
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	1 779	1 829
			5.Siirtovelat	5 445	4 173
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 782	17 982	VASTATTAVAA YHT	188 979	195 762
Saamiset	11 780	9 076			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	11 780	9 076			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	186			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	2 635	754			
5. Siirtosaamiset	9 146	8 136			
Rahat ja pankkisaamiset	2 002	8 907			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	188 979	195 762			

Pyhjärven Kehitys Oy

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	17 962,49	392,41
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	17 962,49	392,41
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	8 852,91
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-30 007,23	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-1 297,62
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-2 704,87	3 826,78
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis. (+) väh. (-)	7 844,68	-38 726,79
Rahoituksen nettorahavirta	-24 867,42	-27 344,72
Rahavarojen muutos	-6 904,93	-26 952,31
Rahavarat (31.12.)	2 001,69	8 906,62
Rahavarat 1.1.	8 906,62	35 858,93
Rahavarojen muutos	-6 904,93	-26 952,31

Kiinteistö Oy Rillankivi

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Sari Ahola

1. YLEISTÄ Yhtiön tavoite on tuottaa laadukkaat asumispalvelut Pyhäjärvellä. Toimialana on Pyhäjärven kaupungin alueella tapahtuva asuntojen hankkiminen, omistaminen ja vuokralle antaminen ja tätä tarkoitusta varten omistaa ja hallita asuinhuoneistojen hallintaan oikeuttavia asunto-osakeyhtiön ja kiinteistöosakeyhtiön osakkeita ja yksinomaan asumiskäyttöön varattuja kiinteistöjä sekä muita asuntoja noudattamalla asuntojen vuokrauksessa Pyhäjärven kaupungin vahvistamia asukasvalintaperusteita. Tarkoituksena toteuttamiseksi yhtiö voi toimia rakennuttajana. Lisäksi yhtiön toimialana on Pyhäjärven kaupungin ja alueellisen elinkeinoelämän edistäminen vuokraamalla ja rakennuttamalla liiketiloja. Toimintaansa varten yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä ja harjoittaa kiinteistöjen sekä arvopapereiden ostoa ja myyntiä.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiön osakepääoma on 1.737.863,14 euroa ja osakkeiden määrä 1.636. Käytössä 1 osakelaji.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat; Hannu Manninen, puheenjohtaja ja Jorma Leskinen varapuheenjohtaja. Varsinaiset jäsenet; Raija Leppäharju, Marita Kärkkäinen-Rytkönen, Sirpa Pengerkoski, Kjell Kurtén. Varajäsenet; Eeva Aulakoski ja Harri Lehto.

Tilintarkastaja; KPMG Oy päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana. KHT JHT.

4. HENKILÖSTÖ

Hallinnolliseen henkilökuntaan kuuluu kaksi henkilöä. Yhtiön toimitusjohtajan lisäksi toimi Esa Ryyänen 31.07.22 asti. 07.12.2022 alkaen Vesa Pulkkinen. Korjaushenkilöstöön kaksi kirvesmiestä.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiö teki kesällä 2020 tasapainottamisohjelman vuosille 2020 – 2025. Ohjelma on päivitetty alkuvuoden aikana. Lisäsäästöjä on tehty: mm yhtiön toimitilat siirtynyt kaupungintalolle, kirvesmiespalveluja myyty kaupungille, Marjola-tontti myyty kaupungille, kaksi teollisuuskiinteistöä myyty. Yhtiö sai myös neuvoteltua kahden vuoden lyhennysvapaan Kuntarahoitus Oy:n kanssa. Vaikutus kassavirtaan 63.500 €/vuosi. Yhtiön hallitus osallistui Murros-projektiin, jossa haettiin tavoitteita toiminnan kehittämiseen ja tulevaisuuden haasteisiin. Yhtiön tulokseen vaikutti myös Liiketie 18 ja Vaskikellonpolku 1:sen arvonalentumiset, yhteensä -118.741,85 euroa.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteyksien lisääminen asuntokohteissa Sähköautojen latauspaikka selvitys	Aktiiviliittymät 4 asuntokohteeseen, ei toteudu 0/1
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Purettavista kiinteistöistä hyödynnetään kiinteät kalusteet	toteutunut 2022
Viihtyisä elinympäristö	Kylien korkea käyttöaste Asukastoiminnan aktivointi Leikkipaikkojen uudistamiset vuosina 2022-2023 Vaihtuvuus < 28 %	Kylien käyttöaste >90, ei toteutunut 81,6 % 1 krt / vuosi, ei toteutunut 0/2 33,2 %

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Hoitokustannukset asumis- ja teollisuuskohteissa maltilliset Asuinkiinteistöjen lämpöindeksi alle Motivan keskiarvon 66 kwh/m3/v	Hoitokustannukset nousevat enintään 1,7 % vuosina 2021 – 2023, toteutunut 26 / 26
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	osallistuminen eri tilaisuuksiin, näkyvyys, esim Kihupäivät	tapahtumat/vuosi 2/2

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Omavaraisuusaste > 30 % Tilikauden tulos >0 € Lainakanta €/asukas	19,0 % ei toteudu <500 €/asukas, ei toteudu
Tytär-yhtiöiden elinvoimatyö	Asuntojen käyttöaste korkea Teollisuustilojen käyttöaste nousee	käyttöaste >91 %, toteutunut 91,3 % käyttöaste >88 %, toteutunut 92,5 %
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	PTS Kiinteistöjen kuntoarviot / 10 vuoden investointisuunnitelmat Tappiollisen teollisuustilan realisointi Liiketie 18 myynti-/ vuokraussopimus 2022 Asuntojen vähentäminen/ pukaminen vuosille 2021-2025	2021-2023 ei toteudu 2 / 1 toteutunut 25 / 31
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	henkilöstöpalaverit ajankohtaiskoulutukset tapaturmien ehkäisy	6 / 6 toteutunut 0 tapaturmaa/vuosi

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Facebook, Tori-taulu, markkinointi	Facebook tykkäykset 452/2022
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Lähikuntien yhteistyöpalaverit	3/3
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Asukaskysely	1 / 2022

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI

TUNNUSLUKU/MITTÄRI	TP2020	TP2021	TA2022	TP2022	TS2023	TS2024
Asuntojen käyttöaste	88,9 %	87,0 %	95,0 %	91,3 %	95,0 %	95,0 %
Teollisuustilojen käyttöaste	68,5 %	85,7 %	80,0 %	92,5 %	80,0 %	80,0 %
Hoitokustannukset, asunnot	5,29	5,73	5,19	5,51	5,29	5,28
Hoitokustannukset, teollisuus	2,00	2,5	2,20	2,54	2,20	2,19
Omavaraisuusaste	25,1 %	19,7 %		19,3 %		
Vaihtuvuus	23,1 %	23,3 %		33,2 %		

7. INVESTOINNIT

Investoinnit yhteensä	TP 2021	TA 2022	TP 2022	TS 2023	TS 2024
Käyttöomaisuusinvestoin.		-28 644		-44 904	
Rahoitusos.investointeihin					
Käyttöom. myyntitulot					
Investoinnit yhteensä					

Investoinnit vuosina 2022 – 2024 ovat ns. negatiivisia investointeja. Purkotalojen tase-arvot alaskirjataan. Vuosina 2000 – 2020 yhtiön investoinnit olivat 6.455.120 €. Josta suurin Torkkolantie 1 kerrostalon rakentaminen oli peräti 75 % yhtiön investoinneista kahdessakymmenessä vuodessa.

KIINTEISTÖ OY RILLANKIVI**8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA**

Yhtiön sisäinen johtamis- ja valvontamenettely perustuu;

- osakeyhtiölakiin
- aravavuokratoyhtiötä koskeviin säädösiin ja suosituksiin
- omiin toimintatapoihin ja –periaatteisiin
- hyvää hallintotapaa koskevaan ohjeistukseen

Sisäinen valvonta kattaa taloudellisen raportoinnin valvonnan, yhtiön sisäiset hyväksymisoikeudet, investointien seurannan ja vuokravalvonnan. Sisäistä valvontaa suorittaa henkilökunta ja toimitusjohtaja sekä sen toimivuutta arvioi yhtiön hallitus. Sisäistä valvontaa toteutetaan läpi koko organisaation. Sisäisen valvonnan menetelmiä ovat mm sisäiset ohjeistukset ja valvontaa tukevat raportointijärjestelmät. Ulkoista valvontaa suorittaa tilintarkastajat ja viranomaiset. Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan strategian riskianalyysi valmistui keväällä 2017. Päivitys tehdään vuonna 2023.

9. TALOUDEN TASAPAINOTTAMINEN

Talouden tasapainottamisohjelma vuosille 2020 – 2025 on tehty kesällä 2020, ohjelma on päivitetty kesällä 2022. Yhtenä tavoitteena on, että yhtiö purkaa noin 25 asuntoa vuoteen 2025 mennessä. Lisäsäästöjä on tehty: mm yhtiön toimitilat siirtynyt kaupungintalolle, kirvesmiespalveluja myyty, Marjola-tontti myyty kaupungille, kaksi teollisuuskiinteistöä realisoitu. Lisäksi tyhjissä asunnoissa ei ole sähköjä. Yhtiö sai myös neuvoteltua kahden vuoden lyhennysvapaan Kuntarahoitus Oy:n kanssa. Vaikutus kassavirtaan 63.500 €/vuosi. Yhtiön hallitus osallistui Murros-projektiin, jossa haettiin tavoitteita toiminnan kehittämiseen ja tulevaisuuden haasteisiin.

Kiinteistö Oy Rillankivi

Tuloslaskelma	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vuokratuotot	1 596 664	1 732 330	1 648 843	1 727 464
Muut tuotot	73 714	75 858	77 839	83 092
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	27 125	30 127	58 886	40 735
Liikevaihto yhteensä	1 697 503	1 838 315	1 785 567	1 851 291
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-179 653	-178 000	-160 753	-178 000
Henkilöstökulut	-40 337	-40 000	-33 309	-40 000
Muut hlöstökulut	-8 641	-6 000	-9 530	-6 000
Henkilöstökulut yhteensä	-228 631	-224 000	-203 591	-224 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-2 996	0	-1 058	0
Rakennuksista	-495 499	-507 272	-458 999	-404 446
Koneista ja kalustosta	-4 852	-6 837	-5 248	-5 910
Arvonalentumiset	0	0	-118 742	-24 978
Poistot ja arvonalen.yht.*	-503 347	-514 109	-584 047	-435 334
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-943 820	-864 222	-934 672	-917 292
Hallintopalvelut	-34 040	-38 000	-47 233	-38 000
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-977 860	-902 222	-981 905	-955 292
Luottotappiot	-2 072	-18 000	-15 352	-12 000
Liikevoitto (liiketappio)	-14 407	179 984	671	224 665
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	5 686	10 162	2 231	6 454
Korko- ja rahoituskulut	-183 252	-167 440	-191 022	-184 002
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-177 566	-157 278	-188 791	-177 548
Voitto ennen satunn.eriä	-191 973	22 706	-188 120	47 117
Välittömät verot	-100	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-192 073	22 706	-188 120	47 117

Kiinteistö Oy Rillankivi

TASE	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	10 695 581	12 060 898	OMA PÄÄOMA	2 250 121	2 438 241
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	1 737 863	1 737 863
1. Aineettomat oikeud.	0	0	Muut omat rahastot	1 297 940	1 297 940
2. Muut pitkäv.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	-597 562	-405 489
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilik. yli-/alijäämä	-188 120	-192 073
Aineelliset hyödykkeet	10 025 926	11 391 243	Tilinpäätöss. kertymä	0	0
1. Maa- ja vesial.	140 843	167 897	VIERAS PÄÄOMA	9 441 511	9 962 390
2. Liittymät	301 286	341 259	Pitkäaikainen	8 330 220	8 778 838
3. Rakennukset	9 541 097	10 838 841	1.Pääomalainat	644 648	644 648
4. Kiint koneet ja laitt.	16 773	15 390	2.Lainat rah.laitos	7 095 192	7 543 810
5. Koneet ja kalus.	3 808	5 077	3.Lainat julkisyht	480 994	480 994
6. Muut aineell. hyöd.	1 058	2 117	4.Muut velat	109 385	109 385
7. Enn.maksut ja kesk	21 059	20 661	Lyhytaikainen	1 111 291	1 183 552
Sijoitukset	669 655	669 655	1.Lainat rah.laitos	560 588	673 165
1. Osakkeet ja osuud.	477 416	477 416	2.Saadut ennakot	15 071	27 447
2. Muut saamiset	192 239	192 239	3.Ostovelat	261 567	228 901
VAIHTUVAT VASTAAVAT	996 050	339 733	4.Muut velat	157 674	126 803
Saamiset	985 402	329 541	5.Siirtovelat	116 391	127 236
Pitkäaikaiset saamiset	714 761	83 306	VASTATTAVAA YHT	11 691 631	12 400 631
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	16 125	0			
3. Lainasaamiset	698 636	83 306			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saam.	270 641	246 235			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	119 891	157 047			
3. Lainasaamiset	120 170	64 220			
4. Muut saamiset	22 545	11 271			
5. Siirtosaamiset	8 035	13 697			
Rahat ja pankkisaamiset	10 648	10 192			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	11 691 631	12 400 631			

Kiinteistö Oy Rillankivi

Rahoituslaskelma

	31.12.2022	31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	395 927,01	311 274,54
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-8 547,28
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	395 927,01	302 727,26
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-643 154,88	-643 154,88
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-29 996,48	-29 996,48
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	190 000,00	192 297,02
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) väh. (-)	87 681,04	174 681,47
Rahoituksen nettorahavirta	-395 470,32	-306 172,87
Rahavarojen muutos	456,69	-3445,61
Rahavarat 31.12.	10 648,26	10 191,57
Rahavarat 1.1.	10 191,57	13 637,18
Rahavarojen muutos	456,69	-3 445,61

PyhäNet Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Eetu Pekola

1. TOIMINTA-AJATUS

PyhäNet parantaa toiminta-alueensa kuntien elinvoimaisuutta ja ihmisten elämänlaatua toteuttamalla, ylläpitämällä ja operoimalla laadukkaita ja toimintavarmoja valokuituverkkoja luoden edellytyksiä uusille digitaalisille palveluille, toimintamalleille ja käyttötottumuksille.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Yhtiöllä on 305 osaketta.

- Pyhjärven kaupunki 155 osaketta.
- Haapajärven kaupunki 95 osaketta.
- Kärsämäen kunta 55 osaketta.

Osakekauppoja ei tilikauden aikana ollut.

Yhtiön oma pääoma 31.12.2022 oli 322 866,93€.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

PyhäNet Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 28.6.2022. Yhtiökokouksessa oli edustettuina kaikki yhtiön 305 osaketta. Yhtiökokous vahvisti vuoden 2021 tilin-päätöksen ja hyväksyi hallituksen esityksen tilikauden voiton vahvistamisesta oman pääoman voitto-/tappioutilille sekä vahvisti vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Varsinainen yhtiökokous nimesi yhtiön hallitukseen viisi varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Varsinaisiksi jäseniksi valittiin: Ilpo Karvonen, Asko Torssonen, Jere Hakkarainen, Tomi Vähäkangas ja Pauli Ojalehto. Varajäseniksi valittiin: Riku Niskanen, Teija Myllylä sekä Tuukka Kuisma. Hallituksen kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus on myös toimitusjohtajalla sekä osakkeiden omistajilla.

Hallituksen puheenjohtajana on toiminut Ilpo Karvonen ja varapuheenjohtajana Asko Torssonen. Hallitus kokoontui tilikauden aikana kuusi (6) kertaa.

PyhäNet Oy:n tilintarkastusyhteisönä on toiminut KPMG Oy AB (y-tunnus 1805485-9) ja vastuullisena tilintarkastajana JHT, KHT, KTM Tapio Raappana.

4. HENKILÖSTÖ

Henkilökunnan lukumäärä on ollut kolme (3) henkilöä tilikauden aikana. Vuoden lopussa yhtiön palveluksessa oli toimitusjohtaja, verkostopäällikkö sekä asiakaspalvelupäällikkö.

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Yhtiön liikevaihto oli yhteensä 1 115 504,80 euroa. Laskua edellisvuoteen verrattuna 0,9 %. Internetpalveluiden ja kuituvuokrien myynti kasvoi 0,6 % (6237,51 €). Vuoden aikana ei ollut isoja valokuituverkon rakennushankkeita. Uusien liittymien rakentaminen koostui pääosin yksittäisien liittymien täydennysrakentamisista, minkä johdosta liittymämyynti laski -20450,4 euroa. Kiinteän omaisuuden poistoja kirjattiin suunnitelman mukaisesti yhteensä -229 871,23 euroa. Tilikauden voitoksi verojen jälkeen vahvistettiin 173 107,27 euroa.

Aktiivisten liittymien määrä kasvoi vuoden aikana 130 liittymällä. Vuoden 2022 lopussa aktiivisia liittymiä oli yhteensä 2296 kpl, joista PyhäNetin oman verkon alueelta oli 1956 liittymää ja R-Netin verkon alueelta 340 liittymää.

Tilikauden aikana ei toteutettu isoja verkonrakennushankkeita, vaan rakentaminen keskittyi täydennysrakentamiseen ja yksittäisiin liittymiin koko toimialueen alueella. Vuoden aikana rakennettiin 28 uutta valokuituliittymää.

Edellisellä tilikaudella toteutettua omaa internet palvelutuotantoa kehitettiin edelleen. Kehitystyöllä varmistettiin valokuituverkon toimivuutta ja mahdollistettiin rakentamiskaudelle 2023 suunniteltua laajempaa täydennysrakentamista ja passiivisten valokuituliittymien aktivointia.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituliittymien täydennysrakentaminen.	90 % uusista liittymien jälkitilauksista pystytään toteuttamaan.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viestintä ja markkinointi	Näkyvyys alueella ja yhteistyö paikallisten yritysten ja järjestöjen kanssa.	PyhäNet koetaan toimialueellaan ensisijaiseksi laajakaistapalveluiden tuottajaksi.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Myyntin kasvu	Myyntin tehostaminen ja kasvu kuluttaja- ja yritysasiakassegmenteissä	Liikevoitto > 250 000 €. Aktiivisten liittymien määrä kasvaa.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Viestintä ja markkinointi	Näkyvyys alueella ja yhteistyö paikallisten yritysten ja järjestöjen kanssa.	PyhäNet koetaan toimialueellaan ensisijaiseksi laajakaistapalveluiden tuottajaksi.

7. INVESTOINNIT

Tilikauden aikana investoitiin valokuituverkkojen rakentamiseen yhteensä 9737,81 euroa. Koneita ja laitteita sekä muita aineettomia investointeja tehtiin yhteensä 107782,0 euroa.

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIEN HALLINTA

Riskienhallinnalla varmistetaan PyhäNet Oy:n liiketoimintaa tunnistamalla riskit ja niiden vaikutukset. PyhäNet jakaa liiketoimintaan vaikuttavat riskit strategisiin, operatiivisiin, rahoituksellisiin- ja vahinkoriskeihin.

Strategisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietoliikennemarkkinan hintakehitykseen erityisesti liittymismaksujen osalta. Tämä saattaa aiheuttaa painetta liittymismaksujen sekä palvelumaksujen alentamiselle. Uusien hankkeiden osalta kannattavuuslaskelmiin perustuva päätöksenteko on entistä tärkeämpää.

Liittymien käyttöönottoaste on merkittävin operatiivinen riski, mikä vaikuttaa suoraa yhtiön kannattavuuteen. Verkon ja laittilojen tehokkaalla ylläpidolla ja seurannalla voidaan pienentää merkittävästi häiriötilanteiden vaikutusta PyhäNetin verkon luotettavuuteen ja sitä kautta toiminnan kannattavuuteen.

Rahoitusriskien hallinnassa keskeisintä on kassavirran ja kustannusten jatkuva seuranta. Korkoriskien osalta markkinoiden korkokehitystä seurataan aktiivisesti. PyhäNetin lainakannasta n. 25 % on sidottu kiinteään 1,38 % korkoon.

Vahinkoriskejä hallitaan oikeanlaajuisilla ja kattavilla vakuutusturvilla. Yhtiön hallinnon osalta vakuutusturvana on vastuuvakuutukset sekä lakisääteiset vakuutukset. Laitetilat sekä niissä olevat aktiivilaitteet on vakuutettu. Valokuituverkkoon kohdistuvia vahinkoja ei ole vakuutettu.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

PyhäNet Oy:n ympäristöpolitiikan lähtökohtana on liiketoiminnan ympäristövaikutusten ja riskien tiedostaminen sekä ympäristölainsäädännön tunteminen ja nou-dattaminen. Painopistealueina ovat hankinnat, jätteiden hallinta sekä ympäristöä vähemmän kuluttava urakointi.

Valokuituverkkojen suunnittelussa ja rakentamisessa sekä muissa teknisissä ratkaisuissa huomioidaan monikäyttöisyys, yhteiskäyttö sekä mahdollisuudet yhteisrakentamiseen. Myös hankinnoissa huomioidaan materiaalien kestävyys ja käyttöikä.

Tavoitteena on kehittää palveluita ja ratkaisuja, joiden ominaisuuksien vaikutuksesta käyttäjien maantieteellisen sijainnin merkitys ja liikkumisen tarve liiketoiminnan takia vähenevät. Tämä vaikuttaa ympäristöasioihin.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiö toimii kannattavasti. Toimialueen verkko on kattava ja passiivisissa, jo rakennetuissa, liittymissä sekä helposti verkkoon liitettävissä kiinteistöissä on merkittävä kasvupotentiaali. Tätä potentiaalia pyritään ottamaan käyttöön kohdennetuilla myyntikampanjoilla.

Vuoden 2023 tärkeimpinä kehityskohteina ovat penetraatioasteen kasvattaminen omalla toimialueella kohdentamalla myyntityötä myös täydennysrakentamisessa pienemmälle maantieteelliselle alueelle, jotta myös tämä rakentaminen voidaan toteuttaa projektimaisesti.

11. VOITONJAKO

Hallitus on esittänyt tilikauden voiton kirjaamista oman pääoman voitto-/tappio tilille.

PyhäNet Oy

TULOSLASKELMA

	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Myyntituotot	1 125 192	1 110 000	1 115 505	1 130 000
Muut tuotot				0
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim.muut tuotot			15 000	
Liikevaihto yhteensä	1 125 192	1 110 000	1 130 505	1 130 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	-484 162	-244 600	-289 739	-250 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-484 162	-244 600	-289 739	-250 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-126 985	-179 500	-170 226	-185 000
Henkilöstökulut	-24 313	-32 800	-34 371	-36 000
Muut hlöstökulut				
Henkilöstökulut yhteensä	-151 298	-212 300	-204 597	-221 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-3 089	-6 180		-3 000
Rakennuksista	-205 753	-208 221		-185 000
Koneista ja kalustosta	-25 434	-20 000		-23 000
Poistot ja arvonalen.yht.	-234 276	-234 401	-229 871	-211 000
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	-3 692	-4 000		-5 500
Kiinteistöjen hoitokulut	-29 507	-26 483		0
Hallintopalvelut	-18 935	-19 900		-20 000
Muut hallinnonkulut	-59 090	-64 727		-100 000
Muut kulut yhteensä	-111 224	-115 110	-143 627	-125 500
Luottotappiot	-1 085			
Liikevoitto (liiketappio)	143 147	303 589	262 671	322 500
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	495		544	
Korko- ja rahoituskulut	-41 811	-43 810	-47 825	-38 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-41 317	-43 810	-47 281	-38 000
Voitto ennen satunn.eriä	101 831	259 779	215 390	284 500
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset erät yht.				
Tuloverot	-13 290	-52 000	-42 283	-90 000
Tilikauden voitto / tappio	88 541	207 779	173 107	194 500

PyhäNet Oy

TASE

	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 777 211	3 889 563	OMA PÄÄOMA	322 867	149 760
Aineettomat hyödykkeet	133 172	41 046	Peruspääoma	6 100	6 100
1. Aineettomat oikeudet	133 172	41 046	Muut omat rahastot		0
2. Muut pitkävaik.menot		0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	143 660	55 119
3. Ennakkomaksut		0	Tilikauden yli-/alijäämä	173 107	88 541
Aineelliset hyödykkeet	3 641 040	3 845 517	VIERAS PÄÄOMA	3 670 985	3 948 751
1. Maa- ja vesialueet	1 951	1 951	Pitkäaikainen	3 179 977	3 485 043
2. Liittymät			1. Pääomalainat		
3. Rakennukset	3 602 015	3 798 419	2. Lainat rahoitusl.	3 179 977	3 485 043
4. Kiinteät koneet ja laitteet			3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Koneet ja kalusto	37 074	45 147	4. Muut velat		
6. Muut aineelliset hyödykkeet			Lyhytaikainen	491 008	463 708
7. Enn.maksut ja kesken. hank			1. Lainat rahoitusl.	341 420	350 057
Sijoitukset	3 000	3 000	2. Saadut ennakot		
1. Osakkeet ja osuudet	3 000	3 000	3. Ostovelat	47 812	37 119
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	31 056	26 029
			5. Siirtovelat	70 720	50 504
VAIHTUVAT VASTAAVAT	216 640	208 948	VASTATTAVAA YHT	3 993 852	4 098 511
Saamiset	86 477	94 375			
Pitkäaikaiset saamiset		0			
1. Myyntisaamiset		0			
2. Vuokrasaamiset		0			
3. Lainasaamiset		0			
4. Muut saamiset		0			
5. Siirtosaamiset		0			
Lyhytaikaiset saamiset	86 477	94 375			
1. Myyntisaamiset	76 058	79 549			
2. Vuokrasaamiset					
3. Lainasaamiset					
4. Muut saamiset	7 349	4 752			
5. Siirtosaamiset	3 070	10 073			
Rahat ja pankkisaamiset	130 163	114 574			
VASTAAVAA YHT.	3 993 852	4 098 511			

PyhäNet Oy

Rahoituslaskelma

	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	402 978,00	322 817,02
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investointimenot		-175 576,58
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	402 978,00	147 240,44
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-162 147,22	-162 147,22
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-106 410,79	-106 410,79
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	6 358,56	6 358,56
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis.(+) väh.(-)		
Rahoituksen nettorahavirta	-418 567,39	-262 199,45
Rahavarojen muutos	-15 589,39	-114 959,01
Rahavarat 31.12.	130 163,00	114 573,61
Rahavarat 1.1.	114 573,61	229 532,62
Rahavarojen muutos	-15 589,39	-114 959,01

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Henrik Kiviniemi

1. YLEISTÄ Yhtiön toiminta-ajatuksena on rakennuttaa, hallita ja vuokrata edelleen Pyhäsalmen kaivoksessa sijaitsevia uusiokäyttöön soveltuvia tiloja tuotekehitykseen, koulutukseen, tuotantoon ja tieteelliseen uusiokäyttöön.

Yhtiöllä on puitesopimus Pyhäsalmen kaivosalueen uusiokäytön oikeuksista ja toimintaperiaatteista kiinteistönomistaja Pyhäsalmi Mine Oy:n kanssa.

Yhtiön markkinointitoiminimenä on Pyhäjärven Callio.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden määrä on yhteensä 5 kappaletta
Pyhäjärven Kaupunki 5 osaketta

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Hallituksen jäsenet:
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Ville Isoherranen, varapuheenjohtaja
Jouni Jussinniemi, jäsen

4. HENKILÖSTÖ

Toimitusjohtaja
Kehitysjohtaja
1.10.2022 alkaen kiinteistöpäällikkö

Määräaikaista työntekijöitä tarpeen mukaan, palvelusopimukseen liittyen
Hankkeiden projektipäälliköt ostopalveluna

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Pyhäsalmen energiavaraston (PPHES) investointihanke on edennyt luvitusvaiheeseen investorin, EPV Energia Oy:n toimesta. Hanke sai 9/2021 TEM:ltä 26,3 miljoonan euron investointituen, johon saatiin joulukuussa 2022 EU:n komission notifikaatio.

Kaivos- ja tunnelikoneiden testaus- ja tuotekehitystoiminnan kehityshanke, Callio TestMINE. Selvityshankkeen pohjalta valmisteltiin jatkoksi investointihanke, johon yhtiö sai Business Finlandilta rahoituspäätöksen. Hanke on Callio FutureMINE-hanke, joka toteutetaan vuosina 2023-2025. Hankkeen kokonaisbudjetti on 2,1 miljoonaa euroa.

Pyhäsalmen kaivoksen maanalainen louhinta päättyi elokuussa 2022, joka vaikutti uusiokäytön etenemisen aikatauluihin. Yhtiön hallitus hyväksyi 7.10.2022 muutetun talousarvion vuodelle 2022.

Callio käynnisti ympäristö- ja vesilupaprosessit yritysalueen vesienkäsittelyn järjestämistä varten 2021 ja lupahakemuksia täydennettiin loppuvuonna 2022. Lupapäätöstä odotetaan vuoden 2023 aikana.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Callio Data Center Campus tarjoaa hyperturvallisen ja energiavarmen vaihtoehdon konesalipalveluille. Pienen kokoluokan DC-malli nojaa nykyisen infran kustannustehokkaaseen uusiokäyttöön.	Data Center Campuksen kaava lainvoimainen ja mahdollistaa markkinointiyhteistyön syntyminen toimijoiden kanssa. Edistetään Callio Energy Park-hankkeen kautta. → hankkeessa laadittiin lisäselvityksiä Data Center-liiketoiminnan mahdollisuuksista.
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Biopolttoaineterminaalin invest in- markkinointi synnyttää yritystoimintaa hyödyntämään maanpäällistä infraa kaivosalueella.	Projektikehittämissopimus (PDA) solmitaan biotuotealan yrityksen kanssa. → kiertotalousterminaalihanke eteni, GRK Infra Oy teki kiinteistökaupan esisopimuksen kaupungin kanssa.
Ainutlaatuinen maanalainen infrastruktuuri ja maanalaisen toiminnan osaaminen	Maanalaisen turvallisuuden ja suojelutoiminnan osaamisen hyödyntäminen ja edelleen kehittäminen yritysliiketoiminnaksi. Materiaalitestauksesta kehittyi liiketoimintaa Kaivosinfrastruktuuri tarjoaa koneiden ja laitteiden T&K-toiminnalle monipuoliset mahdollisuudet Kaivosinfran ja osaamisen hyödyntäminen kaivosalan koulutusliiketoiminnassa	Callio Underground Rescue-hanke etenee suunnitelman mukaisesti. Toiminnan kaupallistaminen jatkuu. → toteutui Materiaalitestaus kehittyi yritysliiketoiminnaksi. Callio FireLAB-investointihanke valmistellaan vuonna 2022. → ei toteutunut Callio FutureMINE-toiminta avaa uusia kaivosalan kehityskumppanuuksia 2022. → toteutui Uusia testaus- ja tuotekehityssopimuksia 2 kpl vuoden 2022 aikana. → toteutui MINETRAIN-hankkeen kaupallistaminen ja koulutukset käynnistyvät vuonna 2022. → ei toteutunut
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Kaivoksen henkilöstön ja alihankkijoiden yrityskehittäminen tuo kasvua ja työtä.	Callion hankinnat paikallisilta yrityksiltä ovat kasvaneet yhtiön toiminnan kasvun myötä.
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Suomen sähköjärjestelmän tarvitsema energiavara (PPHES) tarjoaa säätövoimaa markkinoille. Callio kiertotalouspuiston potentiaalit selvitetään ja haetaan yrityksiä niitä hyödyntämään. Vähähiilisten ja hiilineutraalien teollisen kokoluokan investointien mahdollistaminen alueella	PPHES-hankkeen edistyminen jatkuu ja rakentaminen alkaa suunnitellusti 2022 ja varasto valmistuu 2025. → ei toteutunut vuonna 2022. Vuonna 2022 yksi uusi kiertotalouden yritysliiketoiminta tai hankkeistus. → toteutui Callio Energy Park-hanke synnyttää yritysliiketoimintaa kehittämistoimintoja alueelle. → toteutui

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Mukaan vetävä toimintakulttuuri	Yhtiö osallistuu paikkakunnan ja alueen tapahtumiin jakaen tietoa toiminnastaan monipuolisesti ja keräten kehittämisideoita.	Osallistuu aktiivisesti Pyhäjärven tapahtumiin. → toteutui Yhtiö järjestää yhden näkyvyyttä tuovan tapahtuman kaivosalueella vuosittain, mikäli suuret infrahankkeet sen mahdollistavat. → ei toteutunut vuonna 2022. Resurssit on kiinnitetty investointihankkeisiin.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Yhtiön käyttökate on positiivinen Liikevaihto kasvaa tavoitteiden mukaan Yhtiö varautuu tuleviin investointeihin laajentamalla erityisesti palvelu- ja vuokratulopohjaa merkittävästi	Käyttökate positiivinen → ei toteutunut 2023 Liikevaihdon kasvu → toteutui, kasvua 63 % Uusia palvelu- ja vuokrasopimuksia 4 kpl vuonna 2022. → toteutui.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Maanalaisen kaivosinfrastruktuurin jatkokäyttö turvataan	Pitkän aikavälin maanalaisen infran uusiokäytön jatkuvuutta tuetaan aktiivisesti liiketoiminnan kasvulla.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Investointisuunnitelman laadinta alueen uusiokäytön näkökulmasta	Infran investointisuunnitelman vuosille 2023-2028 laatiminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa 2022 aikana. → työ kesken
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Henkilöstöpolitiikka mukautuu työntekijöiden asuinpaikkoihin ja erityisosaamiseen.	Etätyömahdollisuus asiantuntijoille sekä omaehtoisen koulutuksen tukeminen. → toteutui

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Aktiivinen ja erottuva Pyhäjärvi	Ainutlaatuinen yritysalue tuodaan esiin viestimissä säännöllisesti ja näkyvästi.	Callio näkyy 8 krt/vuodessa maakunnan ja/tai valtakunnan mediassa sekä 2 ajankohtana kansainvälisessä mediassa vuonna 2022 → toteutui
Alueellinen yhteistyö vastaamaan elinvoimatyön haasteita	Callio toimii aktiivisena ja katalyyttisenä yhteistyökumppanina sekä alueellisesti, maakunnallisesti että valtakunnallisestikin.	Yhteistyöverkostosta saadut uudet kontaktit ja uusiokäyttöavaukset

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Tuloslaskelma	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vuokratuotot	122 863	95 000	96 902	293 000
Muut tuotot	0	35 000	32 322	746 000
Elinkeinopalvelut	27 920	24 000	19 520	15 000
Liiketoim.muut tuotot	66 300	199 000	206 085	1 431 988
Liikevaihto yhteensä	217 083	353 000	354 829	2 485 988
Materiaalit ja palvelut				
Palvelut	-27 849	-75 000	-164 505	-2 055 592
Aine- ja tavaraostot	0	-100 000	-37 313	-50 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-27 849	-175 000	-201 818	-2 105 592
Henkilöstökulut				
Palkat	-107 780	-95 000	-102 703	-127 000
Henkilöstökulut	-21 672	-39 000	-29 498	-38 000
Muut hlöstökulut	-5 247	-8 500	-1 928	-55 000
Henkilöstökulut yhteensä	-134 699	-142 500	-134 129	-220 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-5 454	-3 000	-523	-20 000
Hallintopalvelut	-25 240	-10 000	-9 714	-65 000
Muut hallinnonkulut	-27 034	-15 000	-19 051	-45 000
Muut kulut yhteensä	-57 729	-28 000	-29 287	-130 000
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-3 193	7 500	-10 406	30 396
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	1	3	31	0
Korko- ja rahoituskulut	-1 244	-1 000	-2 118	-5 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-1 243	-997	-2 087	-5 000
Voitto ennen satunn.eriä	-4 436	6 503	-12 493	25 396
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	0	-5 000
Tilikauden voitto / tappio	-4 436	6 503	-12 493	20 396

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

TASE	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	3 000	3 000	OMA PÄÄOMA	3 366	15 859
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	2 500	2 500
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	0	0
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	13 359	17 794
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-12 493	-4 436
Aineelliset hyödykkeet	0	0	VIERAS PÄÄOMA	104 184	55 283
1. Maa- ja vesialue	0	0	Pitkäaikainen	37 440	30 000
2. Liittymät	0	0	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	0	0	2.Lainat rah.laitos	12 440	0
4. Kiint koneet ja laitteet	0	0	3.Lainat julkisyht	25 000	30 000
5. Koneet ja kalust.	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	66 744	25 283
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
Sijoitukset	3 000	3 000	2.Lainat julkisyht	5 000	0
1. Osakkeet ja osuudet	3 000	3 000	3.Saadut ennakot	0	0
2. Muut saamiset	0	0	4.Ostovelat	42 386	2 041
VAIHTUVAT VASTAAVAT	104 550	68 142	5.Muut velat	3 669	8 993
Saamiset	103 084	55 681	6.Siirtovelat	15 689	14 249
Pitkäaikaiset saamiset	20 000	20 000	VASTATTAVAA		
1. Myyntisaamiset	0	0	YHT	107 550	71 142
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	20 000	20 000			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	83 084	35 681			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	16 368	16 368			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	19 326	418			
5. Siirtosaamiset	47 391	18 895			
Rahat ja pankkisaamiset	1 466	12 461			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	107 550	71 142			

Pyhäsalmen Kvanttikiinteistöt Oy

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	-12 492,66	-4 435,60
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-12 492,66	-4 435,60
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-10 000,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	12 440,24	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-25 000,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-5 000,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-47 403,93	-33 545,67
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lis. (+) väh. (-)	66 460,75	6 974,66
Rahoituksen nettorahavirta	1 497,06	-36 571,01
Rahavarojen muutos	-10 995,60	-41 006,61
Rahavarat 31.12.	1 465,71	12 461,31
Rahavarat 1.1.	12 461,31	53 467,92
Rahavarojen muutos	-10 995,60	-41 006,61

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

1. YLEISTÄ Pyhäjärven kaupungin kaukolämpölaitoksen sekä vesi- ja viemärlaitoksen toiminta yhtiöitettiin 1.1.2015 alkaen. Kaupunginvaltuusto päätti 27.10.2014 § 99 perustaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy:n.

Yhtiön toimialana on vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämmön tuotanto ja jakelu. Lisäksi yhtiö voi harjoittaa yhdyskuntateknisten rakenteiden ylläpitoa ja huoltoa sekä muuta liiketoimintaa. Yhtiö voi omistaa ja hallita osakkeita ja kiinteistöjä

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Pyhäjärven kaupunki omistaa kaikki yhtiön 1.010 osaketta.
Yhtiö kuuluu Pyhäjärven kaupungin konserniyhtiöön, joka laatii konsernitilinpäätöksen.

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat
Erkki Kärkkäinen, puheenjohtaja
Muut jäsenet ovat, Armas Niemi, Pirjo Lammassaari, Teemu Kähärä ja Eeva-Riitta Pappila
Hallitus kokoontui kuluvan vuoden aikana 8 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 20.6.2022.
Tilintarkastajana on toiminut kaupungin valtuuston valitsema KPMG Oy Ab

4. HENKILÖSTÖ

toimitusjohtaja	Matti Aulakoski
käyttöinsinööri	Aki Kokkonen
käytönvalvoja	Raimo Paajanen
toimistosihteeri	Miia Lehtomäki
verkostoasentaja	Mauri Korpikari
vanhempi laitosmies	Markku Manninen
Asentaja	Tomi Kinnunen
Laitosmies	Jori Hänninen

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kulunut vuosi on yhtiön seitsemäs toimintakausi. Virkkulan kodin rakentaminen taajamaan aloitettiin loppukesästä, rakennus kytkettiin kaukolämpöverkkoon ennen talven tuloa. Kaivoksen alasajo, henkilökunnan väheneminen alkaa näkyä talousveden myynnin vähenemisenä.

Kaukolämmön myynti nousi hiukan vuoden 2020 tasosta, talousveden myynti laski vuoden 2020 tasosta. Talousveden vuotoja on saatu pienennettyä huomattava määrä sujutuksien avulla.

Vuotovesimäärien vähentäminen viemäriverkoston on yhtiölle edelleen todellinen haaste, joka tulee vaatimaan investointeja lähivuosina. Investoinnit kuitenkin ovat kannattavia, koska ne näkyvät pienentyneinä puhdistuskuluina ja parantuneina puhdistustuloksina.

Uusia liittymiä myytiin vuoden 2020 aikana seuraavasti: Vesi 24kpl, Viemäri 5kpl ja kaukolämpö 1kpl

Jäteveden puhdistamo on iäkäs, rakennettu vuonna 1986, sitä on kuitenkin saneerattu vuosina 1993, 2002 ja 2010. Puhdistamo on tyypiltään rinnakkaissaostuksella varustettu aktiivilietelaitos. Puhdistamon toiminta on kemikaalinmuutoksen ja käytön tehostamisen myötä parantunut huomattavasti, olemme saaneet ELY:n tarkastuksessa puhtaat paperit, ei huomauttamista!

Jatkossa jätevesi johdetaan puhdistamon jälkeen 6,5 km pitkää uutta putkilinjaa myöten työn alla olevalle Kaakkurin nevalle sijaitsevalle pintavalutuskentälle, kentän käyttöönoton pitää tapahtua viimeistään 1.6.2023. Pintavalutuskentältä jätevesi johdetaan Pyhäjokeen Junttiselän sijaan.

Vesikolmiolle AVI myönsi luvan ottaa pohjavettä Pitkänkankaan pohjavesiesiintymästä 600 m³/vrk. Yhtiö anoi suurempaa ottomäärää. Olemme valittaneet tästä päätöksestä ja pyytäneet sen kumoamista

Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisas Pyhäjärvi	Biopolttoaineen käyttö kokonaistuotannosta Vuotovesimäärä	92% alle 60%
Viihtyisä elinympäristö	Pyhäjärven vesistökuormituksen vähentäminen	Viemäri liittymien määrä toiminta-alueella

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Positiivinen tilikauden tulos Risteysalueen kaukolämpölaitoksen kustannustehokkuuden parantaminen	Lainanhoitokyky kaupungille Yritetään korvata öljyä vuoden 2022 aikana.
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Toiminnan tehostamisella pidetään hintataso kilpailukykyisenä	
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Oikein mitoitettut investointimäärät Pintavalutus kentän toteuttaminen	Suhteessa liikevaihtoon Valmiusaste v. 2022 loppuun mennessä 95 %
Henkilöstön osaamisen ja jaksamisen kehittäminen	Koulutus, Tyky-päivät	Koulutuspäivien määrä, Tyky-päivä vähintään kerran vuodessa

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Yhteistyö kaupungin ja muiden tytäryhtiöiden kanssa	

MUUT TAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Raportointivelvoite talousasioista	3 kertaa/vuosi		Tavoite toteutuu.

7. INVESTOINNIT

Vesilaitos	Vesijohtoverkoston perusparannusta jatketaan uusimalla valurauta- sekä PVC johtoja.		
Viemärlaitos	Viemäriverkoston vuotovesien poistamisen sekä verkostojen ja laitoksen peruskorjaukseen.		
Kaukolämpölaitos	Kaukolämpölaitoksen verkostojen peruskorjaukseen varataan 90.000 euroa.		
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kustannusarvio	350.000		355.400.

PYHÄJÄRVEN ENERGIA JA VESI OY

Kaukolämpölaitoksen investoinnit:

- Uusittiin linjoja Kärkkäisen alueella ja keskustassa
- Tehtiin peruskunnostuksia Ruotasen biolaitoksella

Vesilaitoksen investoinnit:

- Sujutuksia jatkettiin, eli vanhan putken sisään asennettiin uusi muoviputki avaamatta kaivantoa.

Viemärlaitoksen investoinnit

- Jatkettiin pintavalutuskentän tekoa ja purkuputken rakennusta uuden ympäristöluvan mukaisesti
- Automaation uudistamista. Ilmastuskompressoreiden ja pumppujen kunnostuksia

8. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

Sisäistä valvontaa on toteutettu kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja noudattaen, joiden avulla on varmistettu organisaation tavoitteiden saavuttaminen ja toiminnan laillisuus. Yhtiö on tehnyt riskienkartoituksen sekä työsuojelun toimintaohjelman. Näissä on kartoitettu erityyppisiä riskejä työsuojelun ja toiminnan kannalta.

Kaukolämpölaitoksen kannalta suurin riski on, että kiinteän polttoaineen laitoksessa sattuu jotain vakavaa kuten tulipalo, räjähdys tai jokin muu onnettomuus ja lämpö joudutaan tuottamaan öljyllä.

Tähän yhtiö on varautunut vakuuttamalla tämän kaltainen riski.

Biopolttoaineen saatavuus on turvattu toimitussopimuksilla metsähakkeen osalta vuoden 2026 kesäkuun loppuun asti ja purukuoren osalta 2022 kesäkuun loppuun asti.

Vesilaitos on varautunut sähkökatkoksia varten hankkimalla varavoimakoneet kaikille vedenottamoille. Näin turvataan vedensaanti asiakkaille sähkökatkostenkin aikana.

Lisäksi yhtiö on tehnyt toimintaohjeet toiminnasta talousveden saastumisen ja erityistilanteiden varalta. Samoin on tehty desinfiointiohjeet vesijohtoverkostoille.

Jätevedenpuhdistamolle suurimpia toiminnan riskejä ovat jätevedenpuhdistamolle tuleva suuri vuotovesimäärä. Tuleville vuosille taloudellisia riskejä tulee uuden ympäristöluvan myötä, jossa on ainakin purkupaikan muutos ja pintavalutuskentän rakentaminen. Samoin puhdistamolle on odotettavissa muutoksia tiukentuneiden puhdistusvaatimusten myötä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

YMPÄRISTÖTAVOITTEET			
TAVOITE	TAVOITEARVO	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kuormitusaste	< 10 %		Tavoite toteutuu.

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Pyrimme omalla toiminnalla vaikuttamaan toimintavarmuuteen ja kustannustehokkuuteen jotta voimme pitää kuluttajahinnat nykyisellä tasolla.

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

TULOSLASKELMA

	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vuokratuotot				
Muut tuotot	2 798 834	2 400 000	2 936 902	2 860 000
Elinkeinopalvelut				
Liiketoim.muut tuotot				
Liikevaihto yhteensä	2 798 834	2 400 000	2 936 902	2 860 000
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavarastot	-1 386 561	-1 055 000	-1 702 382	-1 409 000
Materiaalit ja palvelut yht.	-1 386 561	-1 055 000	-1 702 382	-1 409 000
Henkilöstökulut				
Palkat	-452 609	-564 000	-488 983	-633 000
Henkilöstökulut	-90 439	0	-96 663	
Muut hlöstökulut	-13 580	0	41 392	
Henkilöstökulut yhteensä	-556 628	-564 000	-544 254	-633 000
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0		
Rakennuksista	-105 334	-480 000	-477 547	-480 000
Koneista ja kalustosta	-382 964	0		
Poistot ja arvonalen.yht.	-488 299	-480 000	-477 547	-480 000
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	-36 733	0		
Kiinteistöjen hoitokulut	-89 315	-285 000		
Hallintopalvelut	-31 373			
Muut hallinnonkulut	-166 350	0	-401 158	-322 500
Muut kulut yhteensä	-323 771	-285 000	-401 158	-322 500
Luottotappiot	-925	0		
Liikevoitto (liiketappio)	42 650	16 000	-188 439	15 500
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	9 726	0	13 350	
Korko- ja rahoituskulut	-23 750	-15 000	-40 141	-15 000
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	-14 024	-15 000	-26 791	-15 000
Voitto ennen satunn.eriä	28 626	1 000	-215 230	500
Tuloverot	-5 772		-1 685	
Tilikauden voitto / tappio	22 854	1 000	-216 915	500

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

TASE

	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	9 571 729	9 806 431	OMA PÄÄOMA	5 296 589	5 513 503
Aineettomat hyödykkeet	3 600	3 600	Peruspääoma	1 010 000	1 010 000
1. Aineettomat oikeudet	3 600	3 600	Muut omat rahastot	4 000 000	4 000 000
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilik. yli-/alijäämä	503 504	480 649
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-216 915	22 854
Aineelliset hyödykkeet	9 568 129	9 802 831	VIERAS PÄÄOMA	4 873 558	4 983 203
1. Maa- ja vesialueet	17 061	17 061	Pitkäaikainen	3 981 764	4 091 361
2. Liittymät	5 524	5 524	1. Pääomalainat		0
3. Rakennukset	8 602 889	9 004 562	2. Lainat rahoitusl.	273 928	369 916
4. Kiinteät koneet ja laitteet		0	Ostovelat	27 464	41 072
5. Koneet ja kalusto	154 195	229 531	3. Lainat julkisyht.	2 440 700	2 440 700
6. Muut aineelliset hyödykk.		0	4. Muut velat	1 239 673	1 239 673
7. Enn.maksut ja kesk.	788 459	546 153	Lyhytaikainen	891 794	891 842
Sijoitukset	0	0	1. Lainat rahoitusl.	101 078	101 078
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	2. Saadut ennakot	896	1 083
2. Muut saamiset	0	0	3. Ostovelat	352 997	356 996
VAIHTUVAT VASTAAV.	598 418	690 275	4. Muut velat	76 296	82 707
Vaihto-omaisuus	48 000	42 768	5. Siirtovelat	157 135	146 586
Saamiset	440 065	529 330	VASTATTAVAA	10 170 147	10 496 706
Pitkäaikaiset saamiset		0			
1. Myyntisaamiset		0			
2. Vuokrasaamiset		0			
3. Lainasaamiset		0			
4. Muut saamiset		0			
5. Siirtosaamiset		0			
Lyhytaikaiset saamiset	440 065	529 330			
1. Myyntisaamiset	411 569	492 506			
2. Vuokrasaamiset		0			
3. Lainasaamiset		0			
4. Muut saamiset	21 734	0			
5. Siirtosaamiset	6 762	36 824			
Rahat ja pankkisaamiset	110 353	118 177			
VASTAAVAA YHT.	10 170 147	10 496 706			

Pyhjärven Energia ja Vesi Oy

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	260 631,61	511 152,98
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-248 076,47	-386 813,11
Toiminnan ja investointien rahavirta	12 555,14	124 339,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	78 582,80
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-109 596,60	-221 341,24
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	40 678,08
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	89265,38	-186 505,14
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos	-48,13	36 328,12
Rahoituksen nettorahavirta	-20 379,35	-252 257,38
Rahavarojen muutos	-7 824,21	-127 917,51
Rahavarat 31.12.2022	110 352,64	118 176,85
Rahavarat 1.1.2022	118 176,85	246 094,36
Rahavarojen muutos	-7 824,21	-127 917,51

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

Vastuhenkilö Toimitusjohtaja Taina Paldanius

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjärven kaupungissa sijaitsevia tiloja sekä niillä olevaa kahta liiketaloa.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeet	Kpl	Huoneisto	Omistaja
1 – 493	493	A1	Pyhäjärven kaupunki
494 – 722	229	A2	Kansaneläkelaitos
723 – 1105	383	A3	Pyhäjärven Kehitys Oy
1106 – 1199	94	A4	Pyhäjärven Kehitys Oy
1200 – 1487	288	B5	Alko Oy
1488 – 1494	7	B6	Pyhäjärven kaupunki
1495 – 1527	33	B7	Pyhäsalmen Taksi Oy
1528 – 1800	273	B8	Pyhäjärven kaupunki
Yhteensä 1800 osaketta			

3. HALLINTO JA TILINTARKASTUS

Yhtiön hallitukseen kuuluvat	
Asko Torssonen puheenjohtaja	Pyhäjärven kaupunki
Sami Laukkanen	Pyhäjärven kaupunki
Regis Rouge-Oikarinen	Pyhäjärven Kehitys Oy
Tarmo Turpeinen	Kela
Marjo Heikkilä	Alko Oy

Hallitus kokoontui kuluvan vuoden aikana 3 kertaa. Varsinainen yhtiökokous pidettiin 24.5.2022. Tilintarkastajana on toiminut Tapio Raappana JHT, KHT, tilintarkastusyhteisö on KPMG Oy Ab.

4. HENKILÖSTÖ

Ei palkattuja työntekijöitä

5. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalon yhteisösäännöt on päivitetty, rekisteröintipvm 4.1.2022. Yhteisösäännöissä on määräys yhtiön osakkeiden kuulumisesta huoneistotietojärjestelmästä annetussa laissa tarkoitettuun sähköiseen osakehuoneistorekisteriin. Osakeluettelo on siirretty Maanmittauslaitoksen ylläpitämään huoneistotietojärjestelmään 31.8.2022.

Rakennuksista ja rakennelmista tehdään vuosittain täydet poistot (alkaen 2020) rakennusten arvon viemiseksi todellista arvoa vastaavaksi. Poistot vaikuttavat kirjanpidolliseen tulokseen.

6. TOIMINNAN JA TALOUDEN TAVOITTEET

Strateginen tavoite 1. SAAVUTETTAVUUDESTA, INFRASTRUKTUURISTA JA OSAAMISESTA VETOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Liikenne- ja tietoliikenneyhteydet työelämän ja vapaa-ajan muutokseen vastaamassa	Valokuituyhteys kaikkiin tiloihin	Toteutunut
Liikenteen ja logistiikan virran hyödyntäminen elinkeinojen kehittämisessä	Keskeisen sijainnin hyödyntäminen, näkyvyys.	Mainostaulujen ja opasteiden selkeyttäminen
Paikallisten osaamisklustereiden rakentaminen	Yhtiön sisäisen, eri alojen osaamisen, hyödyntäminen	Toteutunut
Viihtyisä elinympäristö	Kiinteistön käytettävyydestä ja siisteydestä huolehtiminen	Yhteistyössä yhtiössä toimijoiden sekä käytön ja huollon verkoston kanssa.

Strateginen tavoite 2. ELINVOIMASTA JA HYVINVOINNISTA PITOVOIMAA		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Kantokykyinen palvelutuotanto	Ylläpitokustannusten seuranta	Kustannuskehitystä vaikea arvioida tämänhetkisessä tilanteessa. Pyritään huomioimaan kokonaisvaltainen taloudellisuus tulevissa hankkeissa.

Strateginen tavoite 3. KAUPUNKIKONSERNIN TASAPAINOINEN TALOUS JA KONSERNIYHTIÖIDEN ROOLI ELINVOIMAN EDISTÄMISESSÄ		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Talous tasapainossa	Kustannuskehityksen seuranta ja siihen varautuminen	Huomioidaan ennakoiden budjetissa
Tytäryhtiöiden elinvoimatyö	Kiinteistön ylläpidolla vaikutetaan tilojen käytön houkuttelevuuteen	Korjaus-, huolto- ja ylläpitotyöt ajallaan. Toteutunut ja edelleen työn alla.
Kestävät ja vaikuttavat investoinnit	Terveellisyys, toimivuus, turvallisuus ja taloudellisuus investoinneissa.	Toteutunut. Huomioidaan myös tulevissa hankkeissa.

Strateginen tavoite 4. ALUEELLINEN YHTEISTYÖ JA VUOROVAIKUTUS		
TAVOITE	TOIMENPIDE / HANKE	ARVIOINTI / MITTARI
Resurssiviisaus inhimillisessä pääomassa	Huomioidaan kiinteistössä toimijoiden tarpeet ja toiveet.	Huomioitu käytön, huollon ja investointien osalta asiantuntijoita apuna käyttäen

7. INVESTOINNIT

Tilikaudelle 2022 on asennettu uudet ulko-ovet A-taloon, uusittu yhtiön lukitus sekä päivitetty kameravalvonta.

8. SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA KONSERNIOHJAUS

Sisäinen valvonta toteutetaan toimittamalla kaupungille välitilinpäätöstiedot sekä informoimalla kaupunkia yhtiössä tehdyistä päätöksistä.

9. YMPÄRISTÖTEKIJÄT

Energian kulutus 5 v seurantajaksolla:

	Kaukolämpö	Vesi	Sähkö
2018	288 MWh	494 m3	62 MWh
2019	300 MWh	356 m3	65 MWh
2020	272 MWh	280 m3	71 MWh
2021	318 MWh	200 m3	62 MWh
2022	312 MWh	264 m3	66 MWh

10. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Suunnitelmissa olevia korjauksia valmistellaan taloustilanne huomioiden.

11. VOITONJAKO

Voittoa ei jaeta.

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

TULOSLASKELMA

	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vastiketuotot	101 119	80 895	80 895	92 880
Käyttökorvaukset				
Muut tuotot	512	512	513	512
Liikevaihto yhteensä	101 631	81 407	81 408	93 392
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 189	-1 660	-986	-1 660
Henkilöstökulut yhteensä	-1 189	-1 660	-986	-1 660
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	-13 641	-14 144	-13 307	-13 307
Rakennuksista	-54 592	-52 238	-52 232	-50 002
Koneista ja kalustosta	-6 414	-4 808	-4 808	-3 606
Poistot ja arvonalen.yht.	-74 647	-71 190	-70 348	-66 916
Muut kulut				
Vapaaeht.henkilösivuk.	0	0	0	0
Kiinteistöjen hoitokulut	-77 001	-68 457	-78 762	-80 442
Hallintopalvelut	0	0	0	0
Muut hallinnonkulut	-11 252	-11 290	-11 191	-11 290
Muut kulut yhteensä	-88 252	-79 747	-89 953	-91 732
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-62 457	-71 190	-79 879	-66 916
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	26 854	25 875	22 297	14 891
Korko- ja rahoituskulut	-1 553	-1 154	-1 266	-945
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	25 301	24 721	21 031	13 946
Voitto ennen satunn.eriä	-37 156	-46 470	-58 848	-52 970
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-37 156	-46 470	-58 848	-52 970

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

TASE

	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 316 767	1 387 799	OMA PÄÄOMA	1 295 393	1 354 241
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	8 000	8 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 516 986	1 516 986
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-170 745	-133 589
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	-58 848	-37 156
Aineelliset hyödykkeet	1 316 767	1 387 799	VIERAS PÄÄOMA	42 137	71 679
1. Maa- ja vesialueet	23 910	37 885	Pitkäaikainen	19 738	34 538
2. Liittymät	38 329	38 329	1. Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	1 235 996	1 288 236	2. Lainat rahoitusl.	19 738	34 538
4. Kiinteät koneet ja laitt.	14 425	19 243	3. Lainat julkisyhteis.	0	0
5. Koneet ja kalusto	4 107	4 107	4. Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyöd.	0	0	Lyhytaikainen	22 399	37 141
7. Enn.maksut ja kesk.	0	0	1. Lainat rahoitusl.	15 357	18 918
Sijoitukset	0	0	2. Saadut ennakot	135	0
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3. Ostovelat	6 434	17 668
2. Muut saamiset	0	0	4. Muut velat	473	555
			5. Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVA	20 763	38 121	VASTATTAVAA YHT	1 337 530	1 425 920
Saamiset	3 650	3 139			
Pitkäaikaiset saamiset	39	364			
1. Myyntisaamiset	0	13			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	39	351			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	3 612	2 775			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	3 612	2 775			
Rahat ja pankkisaamiset	17 113	34 982			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 337 530	1 425 920			

Kiinteistö Oy Pyhäsalmen Liiketalo

VASTIKEJÄLKILASKELMA 2022

Hoitotuotot		
Hoitovastikkeet	80 895,48	
Käyttökorvaukset	512,66	
Vastikkeiden alv	16 404,23	
Alv tarkistusvastuu	-52,37	
Hoitotuotot yhteensä		97 760,00
Hoitokulut		
Hoitokulut	-90 938,90	
Alv tarkistusvastuu	736,28	
Hoitokulujen alv	-17 896,26	
Hoitokulut yhteensä		-108 098,88
Hoitovastikealijäämä		-10 338,88
Edellisten tilikausien alijäämä		-3 052,52
Siirtyvä jäämä		-13 391,40
Vastikejäämät		
Hoitovastikeyli/alijäämä		-13 391,40
Alv-vastikeyli/alijäämä		22 708,77
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 5		1 681,10
Pääomavastikeyli/alijäämä laina 6		2 722,51
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 5		0,00
Alv-vastikeyli/alijäämä laina 6		0,00
Vastikejäämät yhteensä		13 720,98
Rahoitusomaisuus		20 762,95
Lyhytaik. Vieras pääoma		-22 398,99
seur. Tilikauden lainanlyhennykset		15 357,02
Taseen rahoitusasema		13 720,98
erotus		0,00
	2022	2021
Rahavarat 1.1.	34 982,06	23 946,56
Rahavarat 31.12.	17 112,60	34 892,06
Rahavarojen muutos	-17 869,46	10 945,50

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Isännöinti Pyhäjärven Tilitoimisto Oy / Tuohimaa Kati

1. YLEISTÄ

Yhtiön toimialana on vuokraoikeuden nojalla hallita Pyhäjärvellä sijaitsevia määräaloja kolmesta eri tilasta sekä niille rakennettavia rakennuksia.

2. OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMA

Osakkeiden lukumäärä 1.000 kpl. Yhtiö on Pyhäjärven kaupungin tytäryhtiö. Kiinteistö Oy Rillankivi omistaa yhtiöstä 50,70 % ja Pyhäjärven kaupunki 3,00 %, yhteensä 53,70 %.

3. HALLINTO

Hallitus
Sari Ahola, puheenjohtaja
Sami Laukkanen
Matti Ruotoistenmäki

Hallitus kokoontui tilikaudella yhden kerran. Varsinainen yhtiökokous on pidetty 20.09.2022.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullinen tilintarkastaja Tapio Raappana.

4. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

Hoitovastikkeet	1.1.-31.12.2022
Asuinhuoneistot	3,70 eur/m ²
Liikehuoneistot	4,44 eur/m ²
Varasto	1,48 eur/m ²

Kylmä vesi	4,20 eur/m ³
Lämmin vesi	5,00 eur/m ³

5. ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ

Yhtiön toiminnan arvioidaan jatkuvan kuluvan tilikauden aikana entiseen tapaan.

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Tuloslaskelma	TP2021	TA2022	TP2022	TA2023
Liikevaihto				
Vastikkeet	18 942	18 942	18 942	21 502
Muut tuotot	543	400	575	700
Elinkeinopalvelut	0	0	0	0
Liiketoim.muut tuotot	0	0	0	0
Liikevaihto yhteensä	19 485	19 342	19 517	22 202
Materiaalit ja palvelut				
Aine- ja tavaraostot	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yht.	0	0	0	0
Henkilöstökulut				
Palkat	-87	-100	-87	-100
Henkilöstökulut	0	0	0	0
Muut hlöstökulut	0	0	0	0
Henkilöstökulut yhteensä	-87	-100	-87	-100
Poistot ja arvonalentum.				
Muista pitkävaik.men.	0	0	0	0
Rakennuksista	0	0	0	0
Koneista ja kalustosta	0	0	0	0
Poistot ja arvonalen.yht.*	0	0	0	0
Muut kulut				
Kiinteistöjen hoitokulut	-17 363	-16 278	-15 925	-18 688
Hallintopalvelut	-4 221	-2 964	-3 450	-3 414
Muut hallinnonkulut	0	0	0	0
Muut kulut yhteensä	-21 584	-19 242	-19 375	-22 102
Luottotappiot	0	0	0	0
Liikevoitto (liiketappio)	-2 186	0	55	0
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korko- ja rahoitustuotot	0	0	0	0
Korko- ja rahoituskulut	0	0	-1	0
Rahoitustuotot ja -kulut yht.	0	0	-1	0
Voitto ennen satunn.eriä	-2 186	0	55	0
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot/kulut	0	0	0	0
Satunnaiset erät yht.	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot				
Konserniavustus	0	0	0	0
Tilinpäätössiirrot yht:	0	0	0	0
Välittömät verot	0	0	0	0
Tilikauden voitto / tappio	-2 186	0	55	0

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

TASE	2022	2021		2022	2021
	€	€		€	€
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT	938 251	938 251	OMA PÄÄOMA	939 551	939 497
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	20 000	20 000
1. Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	922 600	922 600
2. Muut pitkävaik.menot	0	0	Ed.tilikausien yli-/alijäämä	-3 103	-918
3. Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli-/alijäämä	55	-2 186
Aineelliset hyödykkeet	938 251	938 251	VIERAS PÄÄOMA	1 271	1 578
1. Maa- ja vesialue	0	0	Pitkäaikainen	0	0
2. Liittymät	19 900	19 900	1.Pääomalainat	0	0
3. Rakennukset	893 700	893 700	2.Lainat rah.laitos	0	0
4. Kiint koneet ja laitteet	24 651	24 651	3.Lainat julkisyht	0	0
5. Koneet ja kalust	0	0	4.Muut velat	0	0
6. Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Lyhytaikainen	1 271	1 578
7. Enn.maksut ja keskener.	0	0	1.Lainat rah.laitos	0	0
Sijoitukset	0	0	2.Saadut ennakot	62	427
1. Osakkeet ja osuudet	0	0	3.Ostovelat	1 156	1 151
2. Muut saamiset	0	0	4.Muut velat	52	0
			5.Siirtovelat	0	0
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 571	2 824	VASTATTAVAA YHT	940 822	941 075
Saamiset	1 925	368			
Pitkäaikaiset saamiset	0	0			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	0	0			
5. Siirtosaamiset	0	0			
Lyhytaikaiset saamiset	1 925	368			
1. Myyntisaamiset	0	0			
2. Vuokrasaamiset	0	0			
3. Lainasaamiset	0	0			
4. Muut saamiset	1 073	368			
5. Siirtosaamiset	853	0			
Rahat ja pankkisaamiset	646	2 456			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	940 822	941 075			

Asunto Oy Pyhäjärven Toripiha

Rahoituslaskelma	2022	2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	54,62	-2 185,67
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	54,62	-2 185,67
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-307,31	-799,28
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen muutokset	0,00	0,00
Vaihto-omaisuuden muutos	0,00	0,00
Saamisten muutos, lisäys (-) vähennys (+)	-1 557,47	200,44
Korottomien pitkä- ja lyhytaik.velkojen muutos lisäys (+) vähennys (-)	0,00	0,00
Rahoituksen nettorahavirta	-1 864,78	-598,84
Rahavarojen muutos	-1 810,16	-2 784,51
Rahavarat 31.12.	645,52	2 455,68
Rahavarat 1.1.	2 455,68	5 240,19
Rahavarojen muutos	-1 810,16	-2 784,51

10. YMPÄRISTÖTILINPÄÄTÖS VUODELTA 2022

1. JOHDANTO

Pyhäjärven kaupunki tarjoaa kuntalaisilleen kattavat peruspalvelut sekä terveellisen, turvallisen ja viihtyisän asuinympäristön. Tavoitteena on taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä yhdyskuntarakenne.

Pyhäjärven kunnan pohjavesivarat ovat kunnan erityisessä suojelussa, pohjavesien puhtaus on koko kunnan hyvinvoinnin keskeinen edellytys. Kunnallisella vesihuollolla ja vesihuollon yleisellä kehittämisellä turvataan kaikille kuntalaisille riittävästi hyvänlaatuista talousvettä.

Vesistöjen ekologinen tervehdyttäminen ja niiden virkistyskäyttömahdollisuuksien parantaminen on yksi kunnan keskeisistä ympäristöhoitotoista.

2. KAAVOITUS

Maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus säätelevät kaavoitusta ja rakentamista. Kunnat vastaavat yleis- ja asemakaavoituksesta omalla alueellaan. Pyhäjärven kaupungin kaavoitusta ohjaa Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, Liikenne- ja Ympäristökeskus järjestämällä vuosittain kunnan kanssa kehittämiskeskustelut sekä yksittäisiä kaavoja koskien viranomais- ja työneuvottelut.

Kunnan alueiden käytön järjestämiseksi ja ohjaamiseksi laaditaan yleiskaavoja ja asemakaavoja. Yleiskaavassa osoitetaan alueiden käytön pääpiirteet kunnassa. Asemakaavassa osoitetaan kunnan osa-alueen käytön ja rakentamisen järjestäminen. Kunnat voivat laatia yhteisen yleiskaavan.

Maakuntakaava sisältää yleispiirteisen suunnitelman alueiden käytöstä maakunnassa tai sen osa-alueella (MRL 4 §). Kaavoitus huolehtii yhdyskuntarakenteen terveestä kehityksestä ja taloudellisuudesta sekä turvaa riittävän tonttivarannon tulevien vuosien rakennustoiminnalle. Kaavaprosessi hoidetaan kaupungin omana työnä, kaavasuunnittelu ostopalveluna.

3. YMPÄRISTÖNSUOJELU

Vuoden 2010 alusta rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon järjestäminen siirtyvät peruspalvelukuntayhtymä Selänteen ympäristö- ja rakennusvalvontapalveluiden vastuulle. Peruspalvelukuntayhtymä Selänteen rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöterveydenhuolto tekevät oman tilinpäätöksen.

4. VESIHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin vesi- ja jätevesihuollosta vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

5. KAUKOLÄMPÖ

Pyhäjärven kaupungin kaukolämmöstä vastaa Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy 1.1.2015 lähtien.

6. JÄTEHUOLTO

Pyhäjärven kaupungin alueella jätehuollosta vastaa Vestia Oy.

7. VESIENSUOJELU

Vesikasvien niittoja suoritetaan kesäaikaisena vuosittain, kuten myös seurataan aktiivisesti mm. lentokartoituksilla. Purojen ja järvalueen vesinäytteenotosta analysointieineen huolehtii Eurofins Ahma Oy. Pyhäjärven kalastusta ja kalakantojen tilaa seurataan säännöllisesti Eurofins Environment Testing Finland Oy:n tekemänä. Seuranta kuuluu Pyhäjärven säännöstelyn vaikutusten seurantaan.

Pyhäjärvi kuuluu valtakunnalliseen vedenlaaduntarkkailuohjelmaan. Pyhäjoen ja Pyhäjärven pohjoisosan vedenlaadunseuranta kuuluu Pyhäjoen yhteistarkkailuohjelmaan. Tämän lisäksi osakaskunnat tarkkailevat omalta osaltaan vesistöjen tilan- ja kalakantojenkehitystä ja toimivat ripeästi tarpeen niin vaatiessa. Laskeutusaltaiden huoltotarvetta seurataan Pyhäjärven kaupungin laatiman huoltosuunnitelman mukaan.

Vuonna 2022 laskeutusaltaiden tarkastuksia ei tehty.

Ympäristötilinpäätöksen laatija tekninen johtaja Sami Laukkanen.